

Yeni

HİTİT

Yabancılar İçin Türkçe
Ders Kitabı

1
A1
A2

TEMEL

4.
Baskı

ankara üniversitesi
tömer
1994

İçindekiler

1.

ÜNİTE

MERHABA

1.1 Tanışma	8
1.2 Ne? Kim? Neresi?	12
KOŞAÇ TÜMCESELİ (haber kipi)	13
SIRALAMA <i>-İlnci</i>	14
KOŞAÇ TÜMCESELİ (haber kipi devam) <i>-(y)lm, -sln, -, -(y)lz, -lslnlz, -lEr</i>	14
1.3 Ne Var? Ne Yok?	16
VAROLUŞ TÜMCESELİ (haber kipi) <i>var, yok</i>	17

2.

ÜNİTE

GÜNLÜK HAYAT

2.1 Ne Yapıyorsunuz?	20
ŞİMDİKİ ZAMAN (genel) <i>-llyor</i>	21
2.2 Nereden Nereye?	24
DURUM (yönelme, kalma, çıkma) <i>-(y)E, -DE, -DEn</i>	25
2.3 Saatler	28
ULAÇLAR <i>-DıktEn sonra, -mEdEn önce</i>	29
İLGEÇLER <i>-(y)E kadar, -DEn önce, -DEn sonra</i>	29

3.

ÜNİTE

YAKIN ÇEVREMİZ

3.1 Ailem ve Arkadaşlarım	32
İYELİK <i>-(l)m, -(l)n, -(s)l, -(l)mlz, -(l)nlz, -lEr/si</i>	33
3.2 Evimiz ve Semtimiz	36
AD TAMLAMASI (belirtili) <i>AD-(n)ln AD-(lEr/si</i>	37
AD TAMLAMASI (belirtisiz) <i>AD AD-(s)l</i>	37
3.3 Şehirler	40
AD TAMLAMASI (zincirleme) <i>AD-(n)ln AD-(lEr/si)(n)ln AD-(lEr/si</i>	41

4.

ÜNİTE

ZAMAN GEÇİYOR

4.1 Ne Zaman Ne Oldu?	44
GEÇMİŞ ZAMAN (belirli) <i>-Dİ</i>	45
4.2 Dünden Bugüne	48
KOŞAÇ TÜMCESELİ (hikaye kipi) <i>-(y)dl (< i-di)</i>	50
4.3 Anılar	52
ŞİMDİKİ ZAMAN (hikaye kipi) <i>-(l)lyordu (< -llyor i-di)</i>	52
ULAÇLAR <i>-(y)ken (< i-ken)</i>	52
BAĞLAÇLAR/İLGEÇLER <i>ile (> (y)lE)</i>	55

5.

ÜNİTE

AFİYET OLSUN

5.1 Ne Yiyelim?	56
EMİR KİPİ <i>-sln, -(y)ln(lz), -slnlEr</i>	57
İSTEK KİPİ <i>-(y)E</i>	57
5.2 Ne Alırsınız?	60
SIFILAŞTIRMA <i>-İl, -sİz</i>	61
5.3 Dünya Mutfakları	64
KARŞILAŞTIRMA <i>-DEn daha</i>	65
ÜSTÜNLÜK <i>en</i>	65

6.

ÜNİTE

BÜROKRASİ HER YERDE

6.1 Sayın Yetkili	68
DURUM (belirtme) <i>-(y)l</i>	69
6.2 Başımız Dertte	72
ŞİMDİKİ ZAMAN (resmi) <i>-mEkTE</i>	75
6.3 Yardım İstiyorum	76
İLGİ EKİ <i>-ki</i>	77
BAĞLAÇLAR <i>de/da</i>	77

İçindekiler

7.1	Planınız Ne?	80
	GELECEK ZAMAN <i>-(y)Ecek</i>	81
7.2	Neler Olacak?	84
	KOŞAÇ TÜMCESEL (gelecek zaman) <i>olacak</i>	85
	İLGEÇLER <i>gibi, kadar</i>	86
7.3	Böyle mi Olacaktı?	88
	GELECEK ZAMAN (hikaye kipi) <i>-(y)Ecekti / (< -y)Ecek idi</i>	88
	EŞİTLİK <i>-CE</i>	91
	GÖRELİK <i>-(y)E GÖRE</i>	91

GELECEK DE BİR GÜN GELECEK

7.

ÜNİTE

8.1	Bir Zamanlar	92
	GEÇMİŞ ZAMAN (bellirsiz) <i>-miş</i>	93
	KOŞAÇ TÜMCESEL (rivayet kipi) <i>-(y)lmış / (< i-miş)</i>	94
8.2	Öyle miymiş?	96
	SİMDİKİ ZAMAN (rivayet kipi) <i>-(i)lyormuş / (< -i)yor i-miş</i>	96
	GELECEK ZAMAN (rivayet kipi) <i>-(y)Ecekmiş / (< -y)Ecek i-miş</i>	96
8.3	Ne Olmuştur?	100
	PEKİŞTİRME <i>-Dir</i>	101

RİVAYET ODUR Kİ...

8.

ÜNİTE

9.1	Çok Kültürlü Bir Dünya	104
	GENİŞ ZAMAN <i>-(E/İ)r</i>	105
9.2	Erkekler Mars'tan, Kadınlar Venüs'ten	108
	YETERLİK <i>-(y)Ebil- / -(y)EmE-</i>	108
9.3	Farklı Zamanlar	112
	GENİŞ ZAMAN (hikaye kipi) <i>-(E/İ)rdi / (< -E/İ)r idi</i>	113
	GENİŞ ZAMAN (rivayet kipi) <i>-(E/İ)lmış / (< -E/İ)r imiş</i>	113

FARKLI DÜNYALAR

9.

ÜNİTE

10.1	Haberiniz Var mı?	116
	ADLAŞTIRMA <i>-mE, -mEk, -(y)lş</i>	117
10.2	Medya ve İnsan	120
	ADLAŞTIRMA (+İYELİK)+DURUM <i>-mE / -mEk / -(y)lş (+iyelik) + durum</i>	121
10.3	Televizyonda Ne Var?	124
	DOLAYLI ANLATIM (emir kipi) <i>"..." / -mE</i>	125

MEDYA

10.

ÜNİTE

11.1	Sağlığınız İçin	128
	ULAÇLAR <i>-(y)lp / -mEdEn</i>	129
11.2	Strese Girmeyin	132
	ULAÇLAR <i>-(y)ErEk</i>	133
	<i>olarak</i>	133
11.3	Neyiniz Var?	136
	ULAÇLAR <i>-(y)E...-(y)E</i>	137

SAĞLIKLI BİR YAŞAM

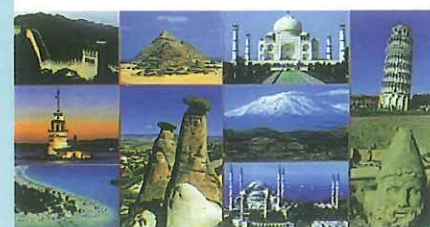

11.

ÜNİTE

12.1	Nereye Gidelim?	140
	ULAÇLAR <i>-mE (+iyelik) için / -mEk için</i>	141
12.2	Nasıl Gidelim?	144
	ULAÇLAR <i>-mEk üzere</i>	146
12.3	Tatiliniz Nasıl Geçti?	148
	BAĞLAÇLAR <i>çünkü, bu nedenle, bu yüzden</i>	149

YOLCULUK

12.

ÜNİTE

Alfabe

1 Tekrar edelim

Alfabe

Aa Bb Cc Çç Dd Ee Ff
Gg Ğğ Hh İı İi Jj Kk
Ll Mm Nn Oo Öö Pp Rr
Ss Şş Tt Uu Üü Vv Yy Zz

2 Harflerin okunuşu

a be ce çe de e fe
ge *yumuşak* he ı i je ke
le me ne o ö pe re
se şe te u ü ve ye ze

3 Sesleri yazalım

Sesler

c					

Ünsüzler

B, C, Ç, D, F, G, Ğ,
H, J, K, L, M, N, P,
R, S, Ş, T, V, Y, Z

Ünlüler

A, E, İ, I, O, Ö, U, Ü
kalın ünlüler:
a, ı, o, u
ince ünlüler:
e, i, ö, ü

4 Seçelim

Sözcükleri işaretleyelim

- dün gün yön dön
- un ün on ön
- el al ol öl
- as az aş aç
- biz pis buz pus

5 Sıralayalım

Sözcükler

çiçek

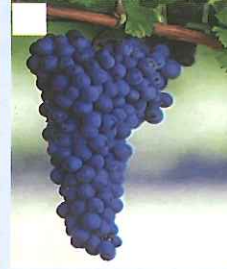
araba

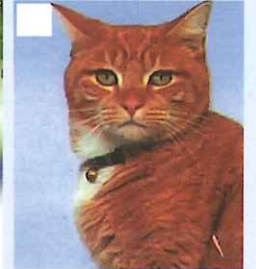
çocuk

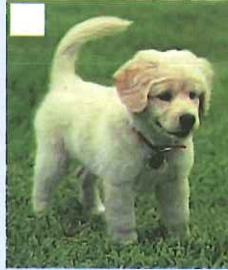
gözlük

üzüm

kedi

köpek

ev

televizyon

6 Bu sözcükleri öğrenelim

Aylar

- ocak
- şubat
- mart
- nisan
- mayıs
- haziran
- temmuz
- ağustos
- eylül
- ekim
- kasım
- aralık

Günler

- pazartesi
- salı
- çarşamba
- perşembe
- cuma
- cumartesi
- pazar

Mevsimler

- ilkbahar
- yaz
- sonbahar
- kış

Sayılar

1 Rakamları öğrenelim

0 sıfır	11 on bir	100 yüz	1000 bin
1 bir	12 on iki	101 yüz bir	1010 bin on
2 iki	2000 iki bin
3 üç	20 yirmi	200 iki yüz	2003 iki bin üç
4 dört	30 otuz	300 üç yüz	10.000 on bin
5 beş	40 kırk	400 dört yüz	100.000 yüz bin
6 altı	50 elli	500 beş yüz	1.000.000 bir milyon
7 yedi	60 altmış	501 beş yüz bir	3.000.000 üç milyon
8 sekiz	70 yetmiş	...	10.000.000 on milyon
9 dokuz	80 seksen	600 altı yüz	100.000.000 yüz milyon
10 on	90 doksan	...	1.000.000.000 bir milyar

2 Eşleyelim

- 7
 - 16
 - 88
 - 120
 - 356
 - 1598
 - 1998
 - 2002
 - 2005
 - 5500
- iki bin beş yüz yirmi
bin dokuz yüz doksan sekiz
üç yüz elli altı
iki bin iki
bin beş yüz doksan sekiz
beş bin beş yüz
seksen sekiz
on altı
yedi

3 Okunuşlarını yazalım

9

17

42

368

555

710

1984

4 Telefonları söyleyelim

- 468 70 63
- 435 97 81
- 444 0 532
- 0 532 725 45 89
- 0 212 645 74 13
- 00 90 312 496 02 47

5 Telefonları yazalım

Acil Telefonlar

- Polis _____
İtfaiye _____
İlk Yardım/Ambulans _____
Elektrik Arıza _____
Su Arıza _____
Doğalgaz Arıza _____
Jandarma _____

6 Tarihleri söyleyelim

- 20. 09. 2005
- 12. 11. 1973
- 29. 04. 1998
- 01. 01. 1980

7 Soralım, yazalım

Adı Soyadı

Telefonu

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

COĞULLUK

-(lEr)

Ad	Ek	Örnekler
araba	-lar	öğrenciler
ev	-ler	arabalar
öğrenci		doktorlar
kapı		okullar
doktor		kapılar
okul		gözlükler
gözlük		evler

8 Tamamlayalım

1. kitap *lar* _____
2. kalem _____
3. defter _____
4. sınıf _____
5. kuş _____
6. pencere _____
7. öğretmen _____
8. bilgisayar _____
9. televizyon _____
10. masa _____
11. saat _____
12. harf _____

1

Merhaba

1. Tanışma

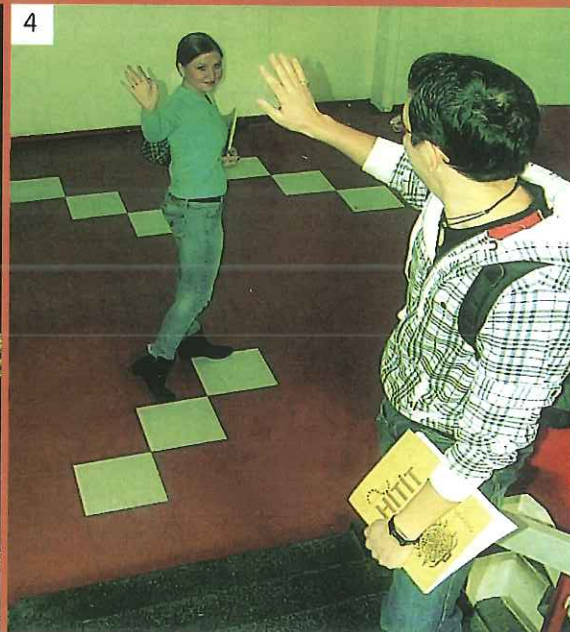
1

2

3

4

1 Dinleyelim, tekrar edelim

Tanışma

- Olga** : Merhaba.
Maria : Merhaba.
Olga : Benim adım Olga. Sizin adınız ne?
Maria : Benim adım Maria.
Olga : Memnun oldum.
Maria : Ben de memnun oldum. Nasılsınız?
Olga : Teşekkür ederim, iyiyim. Siz nasılsınız?
Maria : Ben de iyiyim. Teşekkür ederim.
Olga : Nerelisiniz?
Maria : Ben Bulgaristanlıyım. Siz nerelisiniz?
Olga : Ben Rusum.

2 Yerleştirelim, konuşalım

Polonyalıyım • ben de • benim adım
nerelisin • senin adın

- Nicole** : Merhaba.
Tamer : Merhaba.
Nicole : _____ Nicole.
_____ ne?
Tamer : Tamer. Bu da arkadaşım Sibel.
Nicole : Memnun oldum.
Sibel : _____ memnun oldum.
Nicole : Tamer sen _____?
Tamer : Türküm. Sen nerelisin?
Nicole : _____.

3 Yerleştirelim, konuşalım

Selamlaşma ve Ayrılma

merhaba • günaydın • iyi günler • iyi akşamlar
iyi geceler • görüşürüz • güle güle • hoşçakal
hoş geldiniz • hoş bulduk • selam

1 A: *Merhaba* Ne haber?
B: İyiyim. Sen nasılsın?

2 A: Nasılsın Olga?
B: Teşekkürler, iyiyim. Sen nasılsın?
A: Ben de iyiyim.
B:

3 A: Buyurun Pınar Hanım.
B:

4 A: Hoşçakal Murat, sonra
B:

5 A: Günaydın arkadaşlar!
B:

6 A: Size Yarın
görüşürüz.
B: Sana da iyi akşamlar.

4 Sıralayalım

Merhaba

Lena : Ben de iyiyim, sağ olun. Siz nerelisiniz?

İza : Memnun oldum.

Lena : Ben Romanyalıyım.

Lena : Merhaba, benim adım da Lena.

İza : Belçikalıyım. Ya siz?

Lena : Ben de memnun oldum. Nasılsınız?

İza : Teşekkür ederim. İyiyim. Siz nasılsınız?

İza : Merhaba, benim adım İza. 1

5 Bir diyalog yazalım

A: *Merhaba!*
B:
A:
B:
A:
B:
A:
B:
A:
B: *Görüşürüz.*

6 Ülkesini ve milliyetini söyleyelim, yazalım

Ülke	Milliyet	Ülke	Milliyet	Ülke	Milliyet
• Afganistan	Afganistanlı (Afgan)	• Irak	İraklı	• Macaristan	Macaristanlı (Macar)
• Almanya	Almanyalı (Alman)	• İngiltere	İngiltereli (İngiliz)	• Moğolistan	Moğolistanlı (Moğol)
• ABD	Amerikalı (Amerikan)	• İran	İranlı	• Pakistan	Pakistanlı
• Arjantin	Arjantinli	• İspanya	İspanyalı (İspanyol)	• Peru	Perulu
• Belçika	Belçikalı	• İtalya	İtalyalı (İtalyan)	• Polonya	Polonyalı (Leh)
• Bulgaristan	Bulgaristanlı (Bulgar)	• Japonya	Japonyalı (Japon)	• Portekiz	Portekizli
• Filistin	Filistinli	• Kanada	Kanadalı	• Rusya	Rusyalı (Rus)
• Fransa	Fransalı (Fransız)	• Kazakistan	Kazakistanlı (Kazak)	• Sırbistan	Sırbistanlı (Sırp)
• Hindistan	Hindistanlı (Hintli)	• Kırgızistan	Kırgızistanlı (Kırgız)	• Yunanistan	Yunanistanlı (Yunan)

- *Maradona* nereli? *Arjantinli*
- _____ nereli? _____
- _____ nereli? _____
- _____ nereli? _____
- _____ nereli? _____
- _____ nereli? _____

- _____ nereli? _____
- _____ nereli? _____
- _____ nereli? _____
- _____ nereli? _____
- _____ nereli? _____
- _____ nereli? _____

- _____ nereli? _____
- _____ nereli? _____
- _____ nereli? _____
- _____ nereli? _____
- _____ nereli? _____
- _____ nereli? _____

7 Dinleyelim, dolduralım

Kim, Nerele?

Kayıt sırası
8

Adı	Ülkesi
Ahmed	<i>Afganistanlı</i>
Maria	
Toru	
Claudia	
İmelda	
Roberto	
Virginia	

8 Yazalım, konuşalım

1. A: *Ahmed nerele* ?
B: *Afgan* .

2. A: _____ ?
B: _____ .

3. A: _____ ?
B: _____ .

4. A: _____ ?
B: _____ .

5. A: _____ ?
B: _____ .

6. A: _____ ?
B: _____ .

7. A: _____ ?
B: _____ .

1.2 Ne? Kim? Neresi?

9 Yerleştirelim, dinleyelim

Fotoğraflar

bu • o • orası • şurası • şu • burası

Aylin : Bu çok güzel bir fotoğraf. _____ neresi?

Ayşen : Antalya.

Aylin : Peki, _____ kim?

Ayşen : _____, İrlandalı bir turist.

Aylin : _____ da Antalya mı?

Ayşen : _____ Antalya değil, İzmir.

Aylin : İzmir güzel bir şehir mi?

Ayşen : Evet, çok güzel bir şehir.

10 Eşleştirelim

1. Burası Esen Sokak mı?	☐ Evet, orası müze.
2. O Filiz Hanım mı?	☐ Burası Funda Sokak.
3. Müze nerede?	☐ Hayır, o Filiz Hanım değil.
4. Burası neresi?	☒ Hayır, burası Funda Sokak.
5. Bu kim?	☐ Müze Ulus'ta.
6. Şurası müze mi?	☐ O Özlem.
7. Burası mutfak mı?	☐ Hayır, postane değil.
8. Filiz Hanım o mu?	☐ Hayır, burası mutfak değil.
9. Postane bu sokakta mı?	☐ Evet, bu sokakta.
10. Burası postane mi?	☐ Evet, Filiz Hanım o.

1. Sizin adınız ne? _____
2. Nerelisiniz? _____
3. Bugün nasılsınız? _____
4. Burası neresi? _____
5. Bugün hava nasıl? _____
6. Öğrenciler nerede? _____
7. Okul nerede? _____
8. Bugün ne? _____
9. Öğretmen kim? _____
10. Kim bekar? _____

12 Tamamlayalım

1. Sınıf temiz mi?
Evet, sınıf temiz
2. O doktor _____?
Hayır, _____
3. Şurası banka _____?
Evet, _____
4. O gözlük _____?
Hayır, _____
5. Bugün hava sıcak _____?
Hayır, _____
6. İstanbul büyük _____?
Evet, _____
7. Deniz soğuk _____?
Evet, _____
8. Yemek lezzetli _____?
Evet, _____
9. Parti eğlenceli _____?
Evet, _____
10. Konser kalabalık _____?
Hayır, _____
11. Bugün pazar _____?
Hayır, _____
12. Burası ev _____?
Hayır, _____
13. Paris bir şehir _____?
Evet, _____
14. Murat doktor _____?
Evet, _____
15. Kütüphane burası _____?
Evet, _____
16. O bir sözlük _____?
Evet, _____
17. Çocuk hasta _____?
Evet, _____
18. Ali çalışkan _____?
Evet _____
Hayır _____
19. Türkçe zor _____?
Evet _____
Hayır _____
20. Şurası park _____?
Evet _____
Hayır _____
21. Yurt kalabalık _____?
Evet _____
Hayır _____
22. Film komik _____?
Evet _____
Hayır _____

13 Eşleştirelim

Nerede?

1

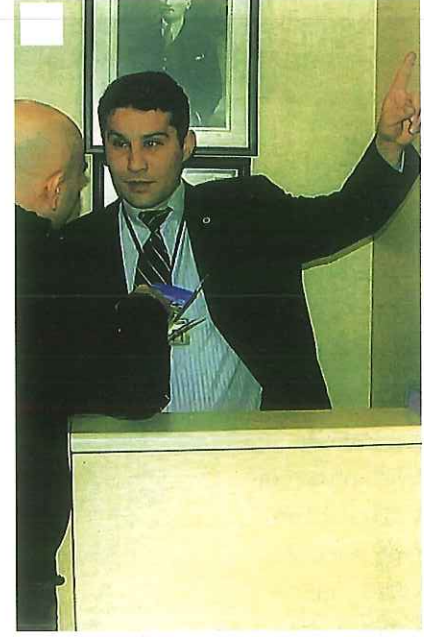
A: Merhaba.
 B: Merhaba.
 A: Kafeterya **nerede** acaba?
 B: Altıncı **katta**.
 A: Öğrenci işleri **nerede**?
 B: Birinci **katta**.
 A: Kütüphane de birinci **katta** mı?
 B: Hayır, kütüphane bu **katta**.
İleride, solda.
 A: Teşekkürler.

2

A: Çocuklar **nerede**?
 B: **Bahçedeler**.
 A: Ön **bahçede** mi,
 arka **bahçede** mi?
 B: Arka **bahçedeler**.
 A: **Bahçede** başka kim var?
 B: Kimse yok.

3

A: Pardon, burası neresi?
 B: Burası Kızılay.
 A: Bu **haritada, Kızılay'da** bir
 park var. Güvenpark.
Nerede acaba?
 B: İki yüz metre **ileride**.
 A: Teşekkür ederim.
 B: Rica ederim, iyi günler.

KOŞAÇ TÜMCESİ (haber kipi)

Ad/Adıl	Ad/Adıl	-	?	Örnekler
bu(n)lar/ şurası	ne kim neresi	değil	-	<i>Bu ne? Şurası neresi? Onlar kim?</i>
.....	<i>Burası-kim?</i>
Murat müdür	öğretmen o	mi	mi	<i>Bu sözlük değil mi? Murat öğretmen mi?</i>
kitap	sözlük	mu	mu	<i>Müdür o mu?</i>
Elif Hanım	yaşlı	mü	mü	<i>Kütüphane bu katta mı? Kuş kafeste değil.</i>
kuş	burada			<i>Elif Hanım yaşlı değil mi? Onlar burada.</i>
kütüphane	kafeste bu katta			<i>Burada-kalabalık?</i>
.....	<i>Kitap nerede?</i>
	nerede kimde		-	<i>Kitap-nerede-mi?</i>

14 Tamamlayalım

- Özgür öğretmen **mi** ?
- _____ bir sınıf.
- Orası TÖMER _____?
- Hakan hasta _____?
- Kitaplar masa _____?
- Öğrenciler sınıf _____.
- Bu elbise pahalı _____?
- Can Bey oda _____?
- Ali sınıfta _____, kafeterya _____.
- Bugün cuma _____?
- Kütüphane 1. kat _____?
- Sevgi bekar _____?

15 Tabelaya bakalım, yanıtlayalım

6. KAT	Sınıflar 18, 19, 20, 21, 22, 23
5. KAT	Öğretim Elemanları Sınıflar 13, 14, 15, 16, 17
4. KAT	Öğretim Elemanları Kantin Sınıflar 9, 10, 11, 12
3. KAT	Öğretim Elemanları Fotokopi Sınıflar 5, 6, 7, 8
2. KAT	İdare Amirliği Öğretim Elemanları Sınıflar 1, 2, 3, 4
1. KAT	Öğrenci İşleri - Halkla İlişkiler, - DVD Kulüp Dil Kütüphanesi - Okuma Salonu

SIRALAMA		-İlinci
Sayı	Ek	Örnekler
bir	ilinci	yedinci (kat)
yedi	ilinci	<i>dokuzuncu (ev)</i>
dokuz	uncu	<i>birinci (sokak)</i>
dört	üncü	<i>altıncı (blok)</i>
altı		<i>kaçıncı (kat)</i>
kaç		<i>sonuncu (durak)</i>
son		dörtüncü (bölüm)

- Kütüphane kaçınca katta?
Birinci katta
- Öğrenci işleri kaçınca katta?
- 4 numaralı sınıf kaçınca katta?
- Fotokopi odası nerede?
- Kantin nerede?
- 19 numaralı sınıf nerede?

KOŞAÇ TÜMCESİ (haber kipi, devam)

Kişi Adılı	Ad/Sıfat	-	?	Kişi Eki	Örnekler
ben	öğretmen	değil	mi	-im/-im/-um/-üm/-yim/-yim/-yum/-yüm	Siz okulda mısınız?
sen	çalışkan		mi	-sin/-sin/-sun/-sün	<i>Ben hastayım.</i>
o	okulda		mu	-	<i>Sen öğrenci değilsin.</i>
biz	öğrenci		mü	-iz/-iz/-uz/-üz/-yiz/-yiz/-yüz/-yüz	<i>O Ali mi?</i>
siz	Ali			-sınız/-sınız/-sunuz/-sünüz	<i>Biz öğretmeniz.</i>
onlar	hasta			(-lar/-ler)	Onlar çalışkanlar.

16 Tamamlayalım

- Ben TÖMER'de öğrenci *yim*.
- Siz Alman _____?
- Siz öğretmen _____?
- Kitaplar sen _____?
- Ali İrlandalı _____, Suriyeli.
- Onlar doktor _____?
- Aysun Hanım bu şirkette müdür _____?
- Kafeterya altıncı kat _____?
- Siz evli _____?
— Hayır, ben evli _____, bekar _____.
- Biz Bulgaristan'lı _____.
- Siz nereli _____?
- Biz şimdi okul _____.
- Ahmet Bey siz _____?
- Siz öğretmen _____?
- Burası sınıf _____?
- Biz öğrenci değil _____.
- Murat İsviçreli _____?
- Biz şimdi sınıfta _____.
- Bilgisayar açık _____?
- Sen şimdi otobüste _____?
- Biz Çinli _____.
- Murat İranlı _____, Türk.

17 Dinleyelim, işaretleyelim

Kimler Sınıfta?

	Lisa	Vladimir	Umiko	John	Ali
Öğretmen			✓		
Fransız					
Suriyeli					
Diplomat					
Öğrenci					
Japon					
Hemşire					

18 Tamamlayalım

Haydi Tanışalım

Selam, benim adım Burak. 26 (yirmi altı) yaşında _____ . Avukat _____ .
e-posta:
Burak_2000@yahoo.com

Merhaba. Ben Nilgün. 20 (yirmi) yaşında _____ ve İstanbullu _____ .
e-posta adresim:
Nil_gun@hotmail.com

Adım Tolga. 30 (otuz) yaşında _____ . Ankara'da bir restoranda garson _____ .
e-postam:
tolga79@yahoo.com

Merhaba! Ben Esin, bu da kardeşim Esra; biz ikiz _____ .
e-posta adresimiz:
esin06@yahoo.com,
esra@hotmail.com

19 Kendimizi tanıtalım

21 Yerleştirelim

buyurun • geçmiş olsun • affedersiniz • rica ederim
teşekkürler • lütfen • afiyet olsun • sağol • bir şey değil

1 A: Hasta mısın?
B: Evet, biraz ateşim var.
A: _____ .

2 A: _____ , bu koltuk boş mu?
B: Evet, boş.

3 A: Bir kola _____ .
B: Tabii, _____ .
A: _____ .
B: _____ .

20 Yerleştirelim

zayıfsın • lezzetli • İngiliz • ucuz • pahalı
dar • çalışkanız • kolay • ılık • öğretmen

1. Bence sen şişman değilsin, zayıfsın .
2. Biz tembel değiliz, _____ .
3. Bugün hava sıcak değil, _____ .
4. Linda İtalyan değil, _____ .
5. Sınav soruları zor mu, _____ mi?
6. Fatih öğrenci değil, _____ .
7. Yemek çok _____ .
8. Bu araba çok ucuz değil, _____ .
9. Ankara pahalı değil, _____ .
10. Ev geniş değil, _____ .

22 Tamamlayalım, konuşalım

A: Merhaba. Adınız, soyadınız lütfen.
B: Yüksel Kibar.
A: Öğrenci misiniz ?
B: Hayır, _____ .
A: _____ ?
B: Türküm.
A: Evli misiniz?
B: Evet, _____ .

A: Burası neresi acaba?
B: Burası Güneş Sokak.
A: Yeşil Sineması bu sokak _____ ?
B: Hayır, bu sokakta _____ .
A: Peki nerede?
B: İkinci Caddede.
A: Teşekkürler.
B: Rica ederim.

A: Alo! Merhaba Can. Nasılsın ?
B: Merhaba Burak. İyiyim, sağol.
A: Şu anda _____ ?
B: İstanbul'dayım.
A: Öyle mi? İstanbul nasıl?
B: Çok güzel. Orada hava _____ ?
A: Burası bugün biraz soğuk.

1.3 Ne Var? Ne Yok?

23 Okuyalım, yanıtlayalım

Manavda

Müşteri: Pardon!

Manav: Hoş geldiniz.

Müşteri: Hoş bulduk. Çilek var mı?

Manav: Evet, var. Kaç kilo?

Müşteri: 1 kilo lütfen.

Manav: Tabii.

Müşteri: Muz var mı?

Manav: Hayır.

Müşteri: Peki, elma var mı?

Manav: Bugün elma da yok.

Müşteri: Tamam, 1 kilo çilek kaç lira?

Manav: 2 TL.

Müşteri: Buyurun. İyi günler.

Manav: Teşekkürler. Güle güle.

Doğru Yanlış

1. Manavda muz ve elma yok.

2. Bir kilo kiraz üç TL.

1. Fotoğrafta çilek var mı?

2. Fotoğrafta domates var mı?

3. Fotoğrafta hangi meyveler var?

4. Fotoğrafta sebze var mı?

24 Tamamlayalım, dinleyelim Var mı? Yok mu?

Kayıt sırası
11

- 1
- A: Hoş geldiniz.
B: Hoş bulduk. Çorba _____ ?
A: Evet, domates çorbası _____ .
B: Hmm... Tamam, iki çorba lütfen.

- 2
- A: Bu ayakkabı nasıl?
B: Güzel ama 36 numara küçük.
37 numara _____ ?
A: Hayır, _____ .
B: Tamam. İyi günler.

25 Resme bakalım, tamamlayalım

1. Kanepede yastıklar var. 4. Koltukta _____ yok. 7. Kanepede _____ yok.
 2. Sehpada _____ . 5. Yerde _____ . 8. Sehpada _____ yok.
 3. Duvarda _____ var. 6. Vazoda _____ var. 9. Odada _____ yok.

VAROLUŞ TÜMÇESİ (haber kipi)

var, yok

Ad	Ek	Ad	+	-	?	Örnekler
masa	-da	ne	var	yok	mı	<i>Dolapta yemek var mı?</i>
oda	-de	kim			mu	<i>Masada ne var?</i>
market	-ta	yemek				<i>Odada kim yok?</i>
dolap	-le	süt				<i>Markette süt değil.</i>

26 Dinleyelim, işaretleyelim

Diyaloglar

Kayıt sırası
12

1. Diyalog

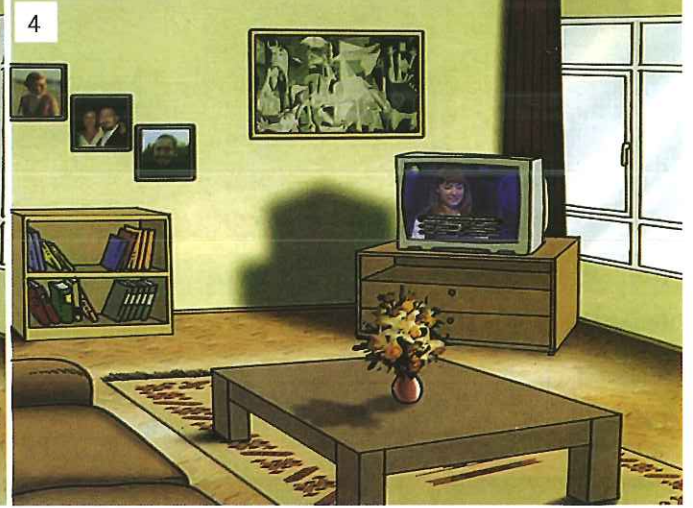
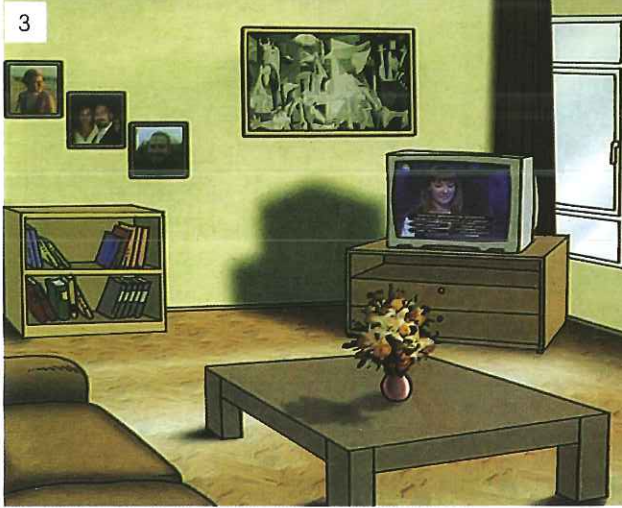
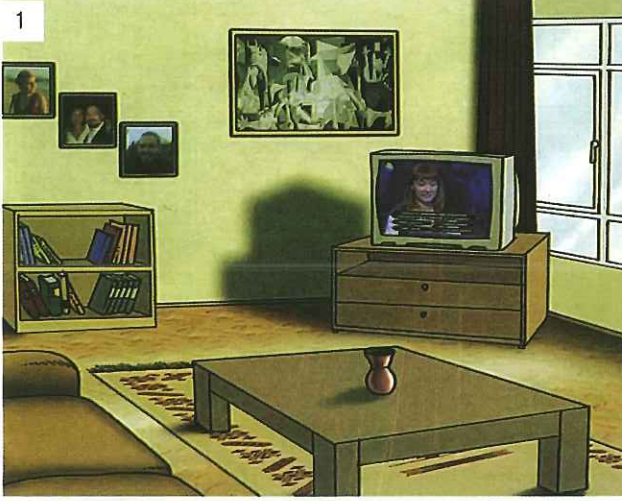
2. Diyalog

3. Diyalog

1. Yemekte.		✓	
2. Burası And Sokağı mı?			
3. İş Bankası bu sokakta mı?			
4. İyi günler. Öğrenci işleri nerede?			
5. Alp Bey orada mı?			
6. Bu binada kafeterya var mı?			

27 Dinleyelim, bulalım

Hangi Oda?

28 Dinleyelim, yazalım

Sorular ve Cevaplar

1. _____ ?

- Evet, odada televizyon var.
 Hayır, odada televizyon var.
 Hayır, odada televizyon değil.
 Evet, odada televizyon yok.

2. _____ ?

- Evet, burası bir oda.
 Evet, burası bir oda değil.
 Hayır, burası bir oda.
 Hayır, burada oda yok.

3. _____ ?

- Hayır, televizyon kapalı.
 Hayır, televizyon kapalı değil.
 Evet, televizyon açık.
 Evet, televizyon değil.

4. _____ ?

- Kitaplıkta kitaplar var.
 Kitaplık var.
 Kitaplıkta kitap yok.
 Kitaplıkta kitap değil.

29 Resme bakalım, yanıtlayalım

1. Burası ne?

2. Burada yatak var mı?

3. Odada sandalye var mı?

4. Duvarda tablo var mı?

5. Odada kaç tablo var?

6. Dolapta neler var?

7. Vazo nerede?

8. Odada başka neler var?

30 Dinleyelim, işaretleyelim

Çantada Ne Var?

Kayıt sırası
15

Çanta

Yüzük

Cüzdan

Ayna

Gözlük

Anahtar

Defter

Cep telefonu

Sözlük

Kitap

Mendil

Kalem

31 Soralım, anlatalım

Sınıfta

Sınıfta neler var?

Sınıfta kaç sandalye var?

Eşyalar nerede?

Sınıfta kimler var?

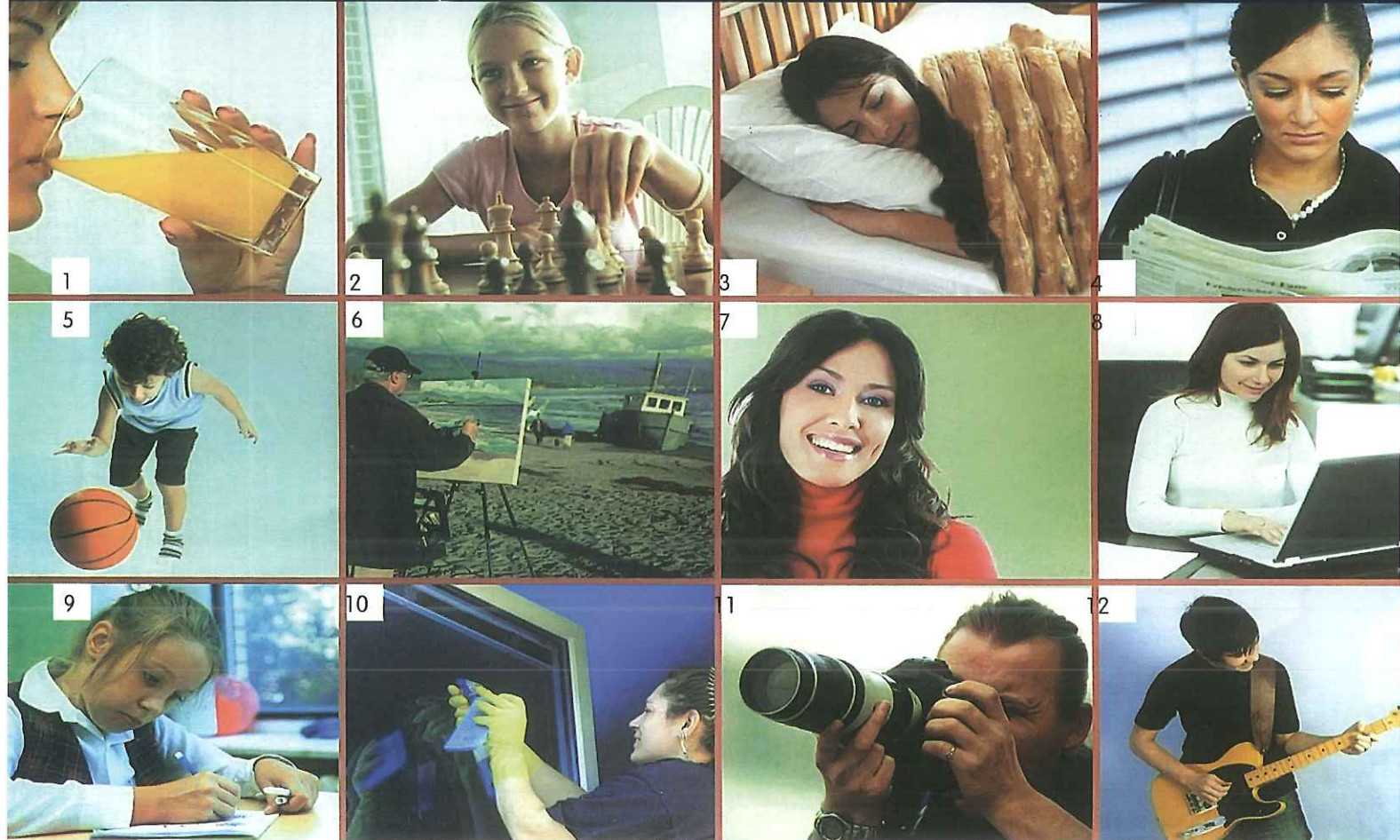
Sınıfta kaç öğrenci var?

2

Günlük Hayat

1. Ne Yapıyorsunuz?

1 Fotoğraflarla eşleştirelim

- Gazete okuyor.
- Resim yapıyor.
- Cam siliyor.
- Meyve suyu içiyor.
- Gitar çalıyor.
- Gülümsüyor.
- Top oynuyor.
- Fotoğraf çekiyor.
- Ders çalışıyor.
- Uyuyor.
- Satranç oynuyor.
- Bilgisayar kullanıyor.

2 Tamamlayalım, söyleyelim

1. Aşçı yemek pişir_____.	9. Öğretmen konuş_____.
2. Çocuk yüz_____.	10. Öğrenciler sınıfta otur_____.
3. O kahvaltı yap_____.	11. Bebek uyu_____.
4. Öğrenci ders çalış_____.	12. Uçak kalk_____.
5. O mektup yaz_____.	13. Murat parkta koş_____.
6. Şoför araba kullan_____.	14. Ali piyano çal_____.
7. Turistler müzede gez_____.	15. Öğrenci soru sor_____.
8. Yağmur yağ_____.	16. O gül_____.

-(l)iyor

ŞİMDİKİ ZAMAN (genel)

Adıl	Eylem	-	Zaman Eki	?	Kişi Eki	Örnekler
ben	yürü	-mı	-yor	mu	-yum	Biz almıyor muyuz?
sen	uyu	-mi	-ıyor		-sun	Ben geliyorum.
o	al	-mu	-iyor		-	Sen yürümüyorsun.
biz	gel	-mü	-uyor		-uz/-yuz	Biz gülüyor muyuz?
siz	gül		-üyor		-sunuz	Siz uyuyorsunuz.
onlar	git				(-lar)	Onlar gidiyorlar.

3 Tamamlayalım, söyleyelim

1. Biz ilkbaharda sık sık pikniğe (git-) gidiyoruz.
2. Gençler klasik müzik (dinle-) _____, pop müzik (dinle-) _____.
3. Ali ve Lale yarın (evlen-) _____?
4. Siz spor (yap-) _____?
5. Film saat kaçta (başla-) _____?
6. Ben her gün meyve (ye-) _____.

4 Yerleştirelim, söyleyelim

kışın • yazın • ilkbaharda • sabah • akşam
öğle • cumartesi • pazar • şubat • ocakta

1. İnsanlar kışın genellikle kayak yapıyor.
2. Antalya _____ çok sıcak oluyor.
3. Her _____ kahvaltı yapıyorum.
4. _____ ve _____ çalışmıyorum.
5. Bugün 14 _____ Sevgililer Günü.
6. Ankara'da _____ çok kar yağıyor.
7. Bu _____ televizyonda güzel bir film var.
8. _____ yemeği saat 12.30'da.
9. Çiçekler _____ açıyor.

5 Soralım, anlatalım

Neler yapıyorsun?

Bir günün nasıl geçiyor?

Sabahları ne yapıyorsun?

Öğlenleri ne yapıyorsun?

Hafta sonları ne yapıyorsun?

6 Bir meslek seçelim

Ben pilotum. Bu iş çok güzel. Hiç **sıkılmıyorum**. Her hafta farklı ülkelere **uçuyorum**. Yeni insanlarla **tanışıyorum**. Farklı yemekler **yiyorum**.

Ben postacıyım. Ankara'da **oturuyorum**. Sabah çok erken **kalkıyorum**. Mektup **dağıtıyorum**. Bu zor bir iş. Çok **yoruluyorum** ama işimi çok **seviyorum**.

Ben bir restoranda garsonum. Her gün müşterilere servis **yapıyorum**. Bazı günler çok bahşis **alıyorum**. Hafta sonu **çalışıyorum**.

Ben

7 Dinleyelim, tamamlayalım

Farklı Ülkelerde

Ahmet Moskova Üniversitesi'nde öğrenci. Rus Dili ve Edebiyatı okuyor.

Rusya, benim ülkemden çok farklı bir ülke. Hava burada soğuk ve kış çok uzun. Rus arkadaşlarım kışın gölde _____ ama ben yüzmüyorum. Moskova soğuk ama güzel bir şehir.

Christoph Rio'da yaşıyor. Evli. Orada bir bankada çalışıyor.

Bence Brezilya çok güzel bir ülke. Burada mevsim her zaman yaz. Brezilya'da farklı kültürlerden insanlar birlikte _____. Burada insanlar eğlenceden, spordan ve dansın çok _____. Ben de her akşam işten sonra dans kursuna _____.

Sarah Japonya'da bir okulda İngilizce öğretiyor.

Japonya modern bir ülke. Ben başkent Tokyo'da yaşıyorum. Tokyo çok kalabalık bir şehir. Burada hayat çok hızlı ve insanlar çok _____. Tokyo'da çok güzel yerler var. Ben genellikle arkadaşlarımla _____. Biz sık sık karaoke barlarına _____.

8 Soralım, yanıtlayalım

Kim, Neler Yapıyor?

1. Ayda kaç kez sinemaya gidiyorsunuz?
2. Türk yemekleri yiyor musunuz?
3. Spor yapıyor musunuz?
4. Alışverişte Türkçe konuşuyor musunuz?
5. Sabahları saat kaçta kalkıyorsunuz?
6. Boş zamanlarınızda neler yapıyorsunuz?
7. Ayda kaç kitap okuyorsun?
8. Türkçe müzik dinliyor musun?
9. Günde kaç saat ders çalışıyorsunuz?
10. Günde kaç saat uyuyorsun?

1. Sınıfta en çok kim sinemaya gidiyor?

2. Sınıfta kim(ler) hiç Türk yemeği yemiyor?

3. Sınıfta kim(ler) spor yapıyor?

4. Sınıfta kim(ler) alışverişte Türkçe konuşmuyor?

5. En geç kim kalkıyor?

6. Sınıfta kim(ler) boş zamanlarında kitap okuyor?

7. Sınıfta en çok kim kitap okuyor?

8. Kim(ler) Türkçe müzik dinliyor?

9. Sınıfta en çok kim ders çalışıyor?

10. En çok kim uyuyor?

9 Yerleştirilim

ne • nasıl • niçin • neden • hangi • kim
ne zaman • nerede

1. A: _____ *Ne* içiyorsun?

B: *Çay* içiyorum.

2. A: Murat _____ konuşuyor?

B: Murat *çok hızlı* konuşuyor.

3. A: Ankara'ya _____ geliyorsunuz?

B: *Hafta sonu* geliyoruz.

4. A: O _____ konuşmuyor?

B: *Çünkü* Türkçe bilmiyor.

5. A: _____ yemiyorsun?

B: *Çünkü* aç değilim.

6. A: _____ mevsimde tatil yapıyorsunuz?

B: *Yazın* tatil yapıyoruz.

7. A: _____ kazak daha güzel?

B: Beyaz kazak.

8. A: Film _____ başlıyor?

B: *Yarım saat sonra* başlıyor.

9. A: Hoş geldiniz, _____ istiyorsunuz?

B: 1 paket *makama* istiyorum.

10. A: Sen bugün _____ hiç gülmüyorsun?

B: *Çünkü* hastayım.

11. A: Sınıfta _____ var?

B: Sınıfta *öğretmen ve öğrenciler* var.

12. A: _____ sınıftasınız?

B: Biz *bu* sınıftayız.

13. A: _____ Türkçe öğreniyorsunuz?

B: *Çünkü* Türkiye'de yaşamak istiyorum.

14. A: _____ Türkçe öğreniyorsunuz?

B: *TÖMER'de* Türkçe öğreniyorum.

15. A: Yarın _____ yapıyorsunuz?

B: Yarın *alışveriş* yapıyorum.

16. A: Bugün _____ gün?

B: Bugün *pazartesi*

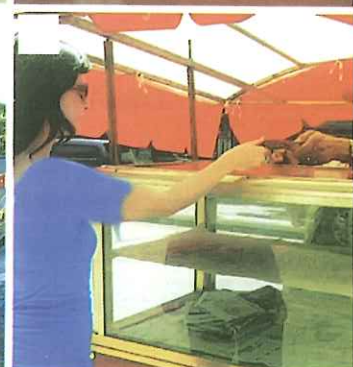
2.2 Nereden Nereye?

10 Okuyalım, işaretleyelim

Günaydın İstanbul

Herkese günaydın! İyi sabahlar! Burası Radyo İstanbul. İstanbul'da hayat erken başlıyor. Bu sabah İstanbul yine çok kalabalık, yine çok hareketli. Milyonlarca insan, sokaklarda... Otobüslere, dolmuşlara, vapurlara biniyorlar. Büfelerden simit, çiçekçilerden çiçek alıyorlar. Boğaz'da tura çıkıyorlar, sahillerde yürüyorlar. Sınıflarda ders veriyorlar, telefonlarda konuşuyorlar. Acaba siz şimdi neredesiniz? Nereden nereye gidiyorsunuz? Nerede ne yapıyorsunuz?

DURUM (yönelme, kalma, çıkma)

-lye, -DE, -Den

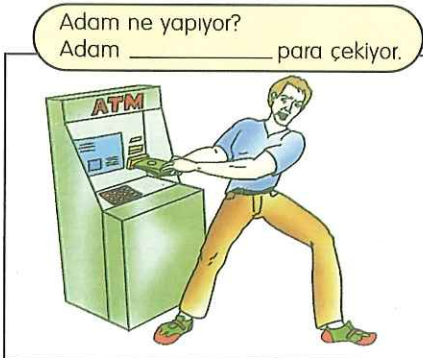
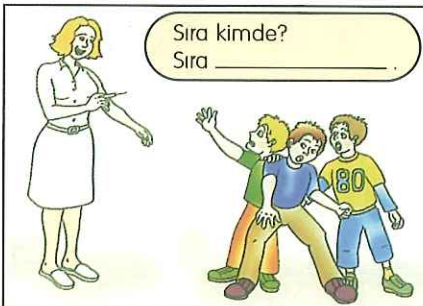
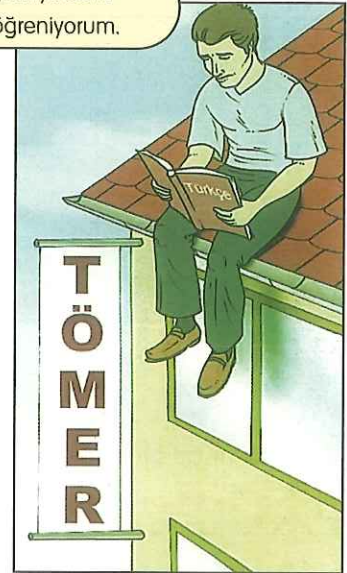
Ad	Ek	Örnekler	
sınıf	-a/-e/-ya/-ye	Oya marketten geliyor.	O markete gidiyor .
öğrenci	-da/-de/-ta/-te	Öğrenciler sınıfa giriyor.	Murat sınıfta oturuyor.
park	-dan/-den/-tan/-ten	Öğretmen öğrençye soru soruyor.	Öğretmen okula gidiyor.
market		Öğretmen okuldan eve yürüyor.	Kadın parkta yürüyor.
okul		Ayşe Bebek'te oturuyor.	Ayşe parka gidiyor.
Bebek'		Öğrenciler sınıftan çıkıyor.	Kadın-parkta-gidiyor.

11 Yerleştirelim

oturmak • korkmak • çıkmak • gitmek • koşmak • hoşlanmak • dinlenmek • girmek • binmek
ders çalışmak • TV seyretmek • ayrılmak • nefret etmek • top oynamak • yürümek • sıkılmak • girmek

Evde	Okuldan	Kütüphaneye	Köpektan	Parkta	Otobüse	Sınıfa
oturmak						

12 Tamamlayalım

13 İşaretleyelim, eşleştirelim

Hobiler!

Günümüzde hayat zor. Evde, işte, çok sorun var. Trafik, kalabalık, gürültü... Günler monoton geçiyor. Evden işe, işten eve gidiyoruz. Ama daha eğlenceli yaşamak mümkün!

Ben bir doktorem. Her sabah hastaneye gidiyorum. Hastalar, raporlar, ameliyatlar... Bütün gün çalışıyorum ama mutsuz bir insan değilim. Çünkü bir hobim var: Fotoğrafçılık! Her gün, her yerde fotoğraflar çekiyorum. Bence hobiler insana pozitif enerji veriyor, hayat daha güzel geçiyor.

Bir hobi bulmak hiç zor değil, birçok alternatif var: Resim, müzik, koleksiyonlar, antikalar...

Daha aktif bir hobi mi istiyorsunuz? Dans, spor, paraşüt, sörf, motosiklet... Mesela bir doktor arkadaşım amatör bir dağcı. Hafta sonları dağda kamp yapıyor. Bir başka arkadaşım evde bulmacalar hazırlıyor. Sizin de böyle bir hobiniz var mı?

1. Doktor mutlu bir insan.
2. Hobiler hayata renk veriyor.
3. Doktor dağcılık da yapıyor.

Doğru Yanlış

☐	☐
☐	☐
☐	☐

14 İşaretleyelim, anlatalım

• Dağcılık	☐	• Maket	☐
• Fotoğrafçılık	☐	• Koleksiyon	☐
• Müzik	☐	• El sanatları	☐
• Dans	☐	• Bilgisayar	☐
• Resim	☐	• Yemek yapmak	☐

Diğer:

- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

alternatif	problem
gezmek	yaşam
aktif	dolaşmak
sorun	hareketli
hayat	seçenek

15 Dinleyelim, tamamlayalım

Nurten Hanım'ın Hobisi

Benim adım Nurten. Ev hanımıyım. Zamanım genellikle ev_____ geçiyor. Her gün temizlik yapıyorum, yemek pişiriyorum. Ama boş zamanlarımda bir kurs_____gidiyorum. Kurs_____ boncuk_____ kolyeler, bilezikler, küpeler yapıyorum. Yeni modeller öğrenmek için dergiler_____ de bakıyorum. Bazen ipek kumaşlar_____ küçük yastıklar yapıyorum ve arkadaşlarım_____ hediye ediyorum.

16 Eşleştirelim

Yoğurt	Topraktan yapıyoruz.
Cam	Ağaçtan yapıyoruz.
Şarap	Kumdan yapıyoruz.
Seramik	Üzümden yapıyoruz.
Kağıt	Sütten yapıyoruz.

17 Öğrenelim, anlatalım

Sınıf Arkadaşım

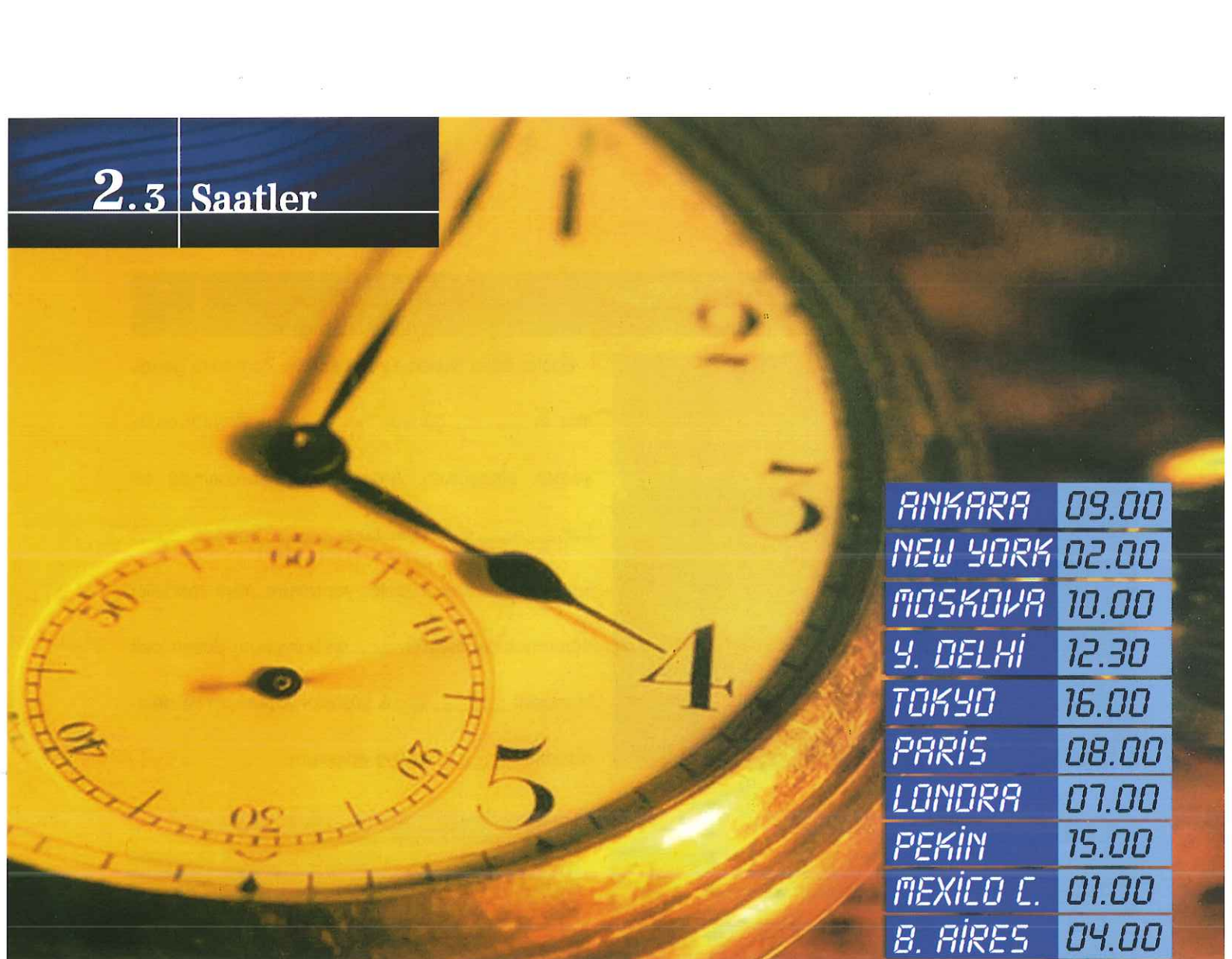
1. Kaç yaşındasın?
2. Çalışıyor musun, okuyor musun?
3. Nerede çalışıyorsun / okuyorsun?
4. Ne gibi hobilerin var?
5. Ne tür müzikten hoşlanıyorsun?
6. Hangi yemekleri seviyorsun?
7. Spor yapıyor musun?
8. Hangi sporları yapıyorsun?

Adı: _____
Yaşı: _____
İşi: _____
Mesleği: _____
İş Yeri: _____
Okulu: _____
Hobileri: _____

18 Eşleştirelim

1. Nurten Hanım kolye yapıyor. üzümünden
2. Biliminsanları ilaç yapıyor. deriden
3. Eskimolar ev yapıyor. boncuktan
4. Arılar bal yapıyor. sütten
5. Dedem oyuncak araba yapıyor. kumdan
6. Çocuklar sahilde kale yapıyorlar. zeytinden
7. Ben cüzdan yapıyorum. kağıttan
8. Yoğurt yapıyoruz. meyvelerden
9. Zeytinyağı yapıyoruz. bitkilerden
10. Şarap yapıyoruz. çiçeklerden
11. Reçel yapıyoruz. tahtadan
12. Uçak yapmak çok kolay. buzdan

2.3 Saatler

ANKARA	09.00
NEW YORK	02.00
MOSKOVA	10.00
Y. DELHI	12.30
TOKYO	16.00
PARİS	08.00
LONDRA	07.00
PEKİN	15.00
MEXİCO C.	01.00
B. AIRES	04.00

19 Dinleyelim, tamamlayalım

Takside

Taksici : Hoşgeldiniz.

Yolcu : İyi günler. Havaalanına lütfen.

Taksici : Tabii efendim.

Yolcu : Affedersiniz _____
acaba?

Taksici : İki.

Yolcu : Uçak iki saat sonra kalkıyor. Acaba havaalanı uzak mı?

Taksici : Hayır, _____ sonra
oradayız. Yolculuk nereye?

Yolcu : İzmir'e.

Taksici : Yolculuk kaç saat sürüyor?

Yolcu : _____ saat sürüyor. Saat
_____ İzmir'deyim.

20 Tamamlayalım

Saat Kaçta Ne Yapıyorlar?

Ankara'da şimdi saat dokuz (09.00). Ankara'da saat dokuzda birçok insan çalışıyor

New York'ta şimdi saat _____ (02.00). _____

Moskova'da şimdi saat _____ (10.00). _____

Yeni Delhi'de şimdi saat _____ (12.30). _____

Tokyo'da şimdi saat _____ (16.00). _____

Paris'te şimdi saat _____ (08.00). _____

Londra'da şimdi saat _____ (07.00). _____

Pekin'de şimdi saat _____ (15.00). _____

Mexico City'de şimdi saat _____ (01.00). _____

Boenos Aires'te şimdi saat _____ (04.00). _____

21 Yerleştirelim, söyleyelim

gece • geçiyor • var • buçukta
kala • yarım

1. Saat sekizi çeyrek gece evden çıkıyorum.
2. Film saat dokuz _____ başlıyor.
3. Saat _____.
4. Saat bire on _____.
5. Teneffüs ona çeyrek _____.
6. Saat dördü on _____.

Saat kaç?

var geçiyor

13.50 İkiye on var. 11.15 On biri çeyrek geçiyor.

09.40 Ona yirmi var. 07.25 Yediyi yirmi beş geçiyor.

15.45 Dörde çeyrek var. 09.05 Dokuzu beş geçiyor.

Saat kaçta?

kala gece

13.50 İkiye on kala dersten çıkıyorum. 11.15 On biri çeyrek gece radyoyu açıyorum.

15.45 Dörde çeyrek kala eve dönüyorum. 07.25 Yediyi yirmi beş gece uyanıyorum.

22 Yazalım, söyleyelim

1. Saat kaçta uyanıyorsun? (07.30)
2. Ders saat kaçta başlıyor? (09.00)
3. Saat kaçta eve gidiyorsun? (17.45)
4. Saat kaçta akşam yemeği yiyorsun? (19.00)
5. Saat kaçta uyuyorsun (23.15)

ULACLAR

-DiktEn sonra, -mEdEn önce

Eylem	Ek	İlgeç	Örnekler
uyu	-madan/-meden	önce	Ders bitildikten sonra sinemaya gidiyoruz.
bit	Uyumadan önce kitap okuyorum.
al	-diktan/-dikten	sonra	Spor yaptıktan sonra duş alıyorum.
yap	-duktan/-dükten		Gazete okuduktan sonra evden çıkıyorum.
oku	-tıktan/-tikten		Bir saat koşuktan sonra dinleniyorum.
koş	-tuktan/-tükten		Duş almadan sonra uyuyorum.

23 Sırasını belirtelim

1. Dişlerimi fırçalıyorum : Yemek yedikten sonra
2. Türkçe kitap okuyorum: _____
3. Kahvaltı yapıyorum: _____
4. Ders çalışıyorum: _____
5. Duş alıyorum: _____
6. Yatıyorum: _____
7. Gazete okuyorum: _____
8. Bilet alıyorum: _____
9. Ellerimi yıkıyorum: _____
10. Kahve içiyorum: _____
11. Temizlik yapıyorum: _____
12. T.V. izliyorum: _____
13. Eve gidiyorum: _____
14. Tatile gidiyorum: _____
15. Teşekkür ediyorum: _____
16. Üniversiteye başlıyorum: _____

İLGEÇLER		-lyE kadar, -DEn önce, -DEn sonra	
Ad	Ek	İlgeç	Örnekler
ofis	-a/-e/-ya/-ye	kadar	Ofise kadar yürüyorum.
ders	-dan/-den/-tan/-ten	önce	Dersten önce çay içiyorum.
spor		sonra	Sporadan sonra duş alıyorum.
sen			<i>İş-sonra sinemaya gidiyorum.</i>

24 Süresini belirtelim

- Türkçe öğreniyorum: *Saat dokuzdan bire kadar* _____.
- Televizyon izliyorum: _____.
- Kitap okuyorum: _____.
- Uyuyorum: _____.
- Spor yapıyorum: _____.
- Alışveriş yapıyorum: _____.
- Ders çalışıyorum: _____.
- İnternet kullanıyorum: _____.
- Film seyrediyorum: _____.
- Yürüyüş yapıyorum: _____.
- Çalışıyorum: _____.
- Okuldayım: _____.
- Temizlik yapıyorum: _____.
- Oyun oynuyorum: _____.

25 Tamamlayalım

- Gece saat on ikiden sabah saat yediye kadar _____.
- Sabah saat yediden dokuzda kadar _____.
- Sabah saat dokuzdan öğlen saat on ikiye kadar _____.
- Öğlen saat on ikiden bire kadar _____.
- Öğlen saat birden akşam saat altıya kadar _____.
- Akşam saat altıdan sekize kadar _____.
- Akşam saat sekizden gece saat ona kadar _____.
- Gece saat onbire kadar _____.

26 Okuyalım, tamamlayalım

Cumartesi Planı

Ezgi : Alo Selen, ne haber?

Selen : İyilik Ezgi, sen nasılsın?

Ezgi : Sağol, iyiyim. Cumartesi ne yapıyorsun? Seninle buluşmak istiyorum.

Selen : Sabah saat onda dışçıye gidiyorum. Dışçıden çıktıktan sonra da annem ile alışveriş yapıyoruz.

Ezgi : Hmm... Peki alışverişten sonra ne yapıyorsun?

Selen : Saat birde okula gidiyorum, ama üçten sonra boşum.

Ezgi : Ben de saat ikide kursa gidiyorum ve kurs iki saat sürüyor. Sonra ben de boşum.

Selen : O zaman okuldan çıktıktan sonra Kızılay'da seni bekliyorum.

Ezgi : Tamam, saat dörtte Kızılay'da Güvenpark'ta buluşuyoruz. Önce güzel bir yemek ve sonra sinema, tamam mı?

Selen : Tamam! Metropol Sineması'nda çok güzel bir komedi filmi var, saat altıda.

Ezgi : Harika! Cumartesi görüşürüz.

Selen : Görüşürüz!

Program

	Ezgi	Selen
09.00		
10.00		<i>Dışçı</i>
11.00		
12.00		
13.00		
14.00		
15.00		
16.00		
17.00		
18.00		
19.00		
20.00		

27 Bakalım, yanıtlayalım

Yayın Akışları

atv	Star	Show	Kanal D	TRT1
06.45 Homedrom 07.35 Teletubbies 08.10 Beyblade 09.20 Harika Pazar 11.45 Hadi Paylaşalım 13.30 Dekodizayn 15.15 Airport 16.00 Çizgi Film Beyblade 16.50 Türk Sineması Tosun Paşa Tosun Paşa 16.50	07.00 Bocbah 08.00 Ayakkabıcı 09.00 Uçan Lastik Bot 11.00 Türk Sineması Bay Kamber 13.20 Paparazzi 15.30 Yerli Dizi Alanya Alamanya 17.10 Eğlence İbo Show Alanya-Alamanya 15.30	07.45 Çizgi Film 08.45 World Challenge (Tekrar) 10.00 Pazar Sürprizi 12.15 Sinyal 14.00 Sol Şerit 15.00 Mehmetçik (Tekrar) 17.00 Yerli Dizi (Hayat Bilgisi) Hayat Bilgisi 17.00	08.00 Kanal D Çocuk Kulübü 10.00 Adile Teyze ve Kuzucuklar 11.00 Evim Güzel Evim 12.30 Güneri Civaoglu ile Şeffaf Oda 15.00 İş Dünyası 16.30 Bu Toprağın Türküsü Beyazıt Öztürk 16.30	10.15 Yörellerimiz Türkülerimiz 10.50 Sinema Tarafını Seç 13.40 Büyük Kedilerin Günlüğü 15.35 Türk Sineması Günah Bende mi? 17.25 Asya'nın Kandilleri Türkan Şoray 15.35
19.00 atv Ana Haber Bülteni 19.45 Spor 20.00 Eğlence İbo Show 23.00 Ateş Hattı 01.30 Son Haber 01.40 Homedrom	19.00 Ana Haber Bülteni 20.00 Eğlence Yıldızların Altında 23.20 Telegol 01.50 Sinema Ölüm Sözleşmesi 03.30 Türk Halk Müziği	19.00 Ana Haber Bülteni 19.45 Spor Sayfası 20.00 Cennet Mahallesi 24.00 Pazar Keyfi 02.00 Sinema kavalye 03.30 Son Haber	19.00 Ana Haber 19.50 Spor 20.00 Türk Sineması Hırsız Var 22.00 Sinema Sisler Evi 24.00 3. Devre 01.40 Türk Sineması Al Dudaklım	17.55 Ters Köşe 19.00 Ana Haber Bülteni 19.45 Gezelim Görelim 20.25 Sinema Müthiş Dadı 00.35 Televizyonca 02.05 Sinema Tarafını Seç

- Kanal D'de "Evim Güzel Evim" programı saat kaçta başlıyor?

- ATV'de çizgi film kaç dakika sürüyor?

- Show'da "Pazar Sürprizi" programı saat kaçtan kaçta kadar?

- TRT 1'de ilk film saat kaçta?

- Star'da yerli diziden sonra ne var?

- Star'da ikinci eğlence programı kaçta kadar devam ediyor?

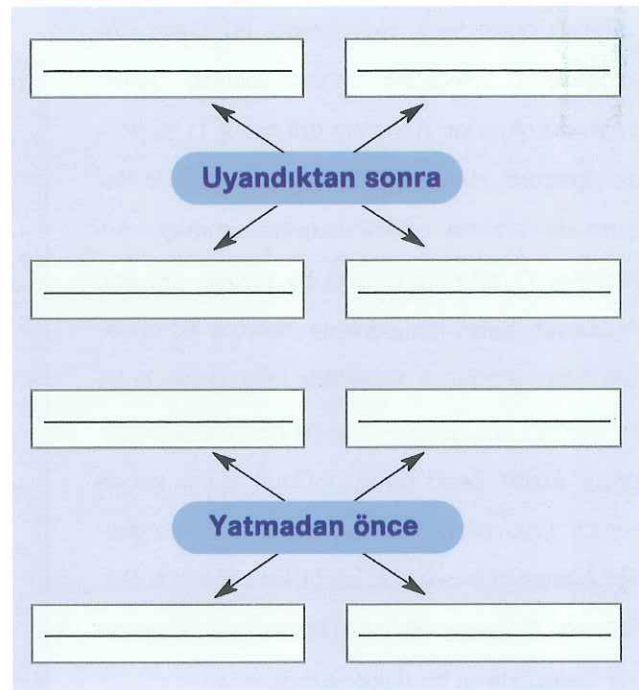
- Show'da "Spor Sayfası" hangi programdan önce?

- ATV'de "Ana Haber Bülteni" saat kaçta başlıyor?

- TRT 1'de "Ters Köşe" programı kaçtan kaçta kadar?

28 Dolduralım

Ne Zaman?

3

Yakın Çevremiz

1. Ailem ve Arkadaşlarım

1 Okuyalım, işaretleyelim

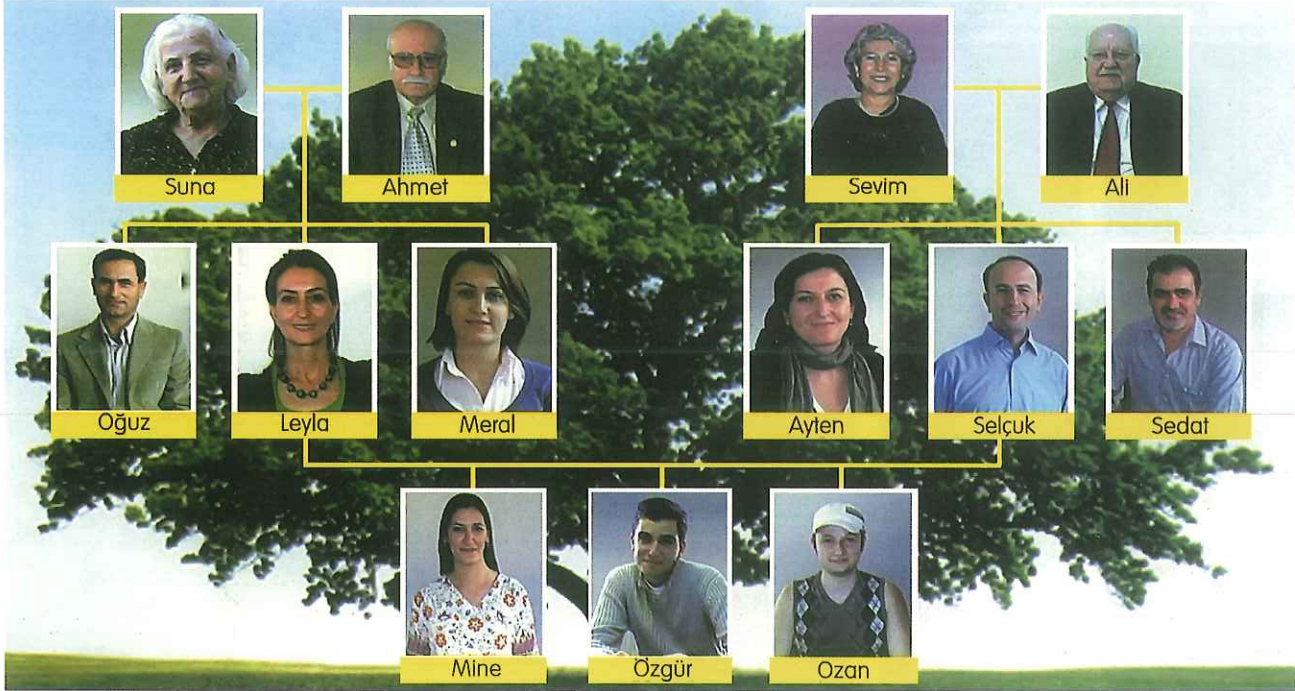
Aile Fotoğrafi

Benim adım Seçil. Hemşireyim. Bu bizim aile fotoğrafımız. Fotoğrafta annem koltukta benim sağımda oturuyor. Annemin adı Aynur. O bir lisede öğretmen. İşini ve öğrencilerini çok seviyor. Babam da bizimle birlikte koltukta oturuyor. Adı Mehmet. O bir mimar. Özel bir şirkette çalışıyor. Ağabeyim Koray üniversitede doktora öğrencisi. Onun okulu İzmir'de. Genellikle tatillerde ve hafta sonlarında eve geliyor. O iyi bir mühendis olmak istiyor. Ablam Seda bankacı. Onun işi çok zor ve yorucu. Çok çalışıyor. Sık sık başka şehirlere gidiyor. Ağabeyimin solunda küçük kız kardeşim Zeynep var. O lisede öğrenci. Üniversiteye hazırlanıyor. Gelecekte iyi bir doktor olmak istiyor.

	Mehmet	Aynur	Seda	Koray	Zeynep
Mimar					
Mühendis					
Doktor					
Bankacı					
Öğretmen					
Öğrenci					
Baba	✓				
Anne					
Abla					
Ağabey					
Kız kardeş					

2 Yerleştirelim

anne • baba • hala • teyze • amca • dayı • ağabey • abla
anneanne (nine) • babaanne (nine) • dede (büyük baba)

3 Tamamlayalım, söyleyelim

Merhaba ben Özgür.

- Leyla benim *annem* _____.
- Selçuk benim _____.
- Mine benim _____.
- Ozan benim _____.
- Oğuz benim _____.
- Ahmet benim _____.
- Meral benim _____.
- Ayten benim _____.
- Suna benim _____.
- Sedat benim _____.
- Ali benim _____.
- Sevim benim _____.

İYELİK				-(İ)m, -(İ)n, -(s)i, -(İ)miz, -(İ)niz, -(İ)Er/si	
Adıl	Ad	Ek	Ek	Örnekler	
benim	ev	-m/-im/-im/-um/-üm	(n) -a/-e	<i>Sizin doktorunuz Ahmet Bey mi?</i>	
senin	araba	-n/-in/-in/-un/-ün	(n) -da/-de	<i>Paket onun arabasında</i>	
onun	okul	-ı/-i/-u/-ü/-sı/-si/-su/-sü	(n) -dan/-den	<i>Onların arkadaşları çok çalışkan.</i>	
bizim	gözlük	-mız/-miz/-muz/-müz/-ımız/-imiz/-umuz/-ümüz		<i>Senin okuluna gidiyorum.</i>	
sizin	doktor	-nız/-niz/-nuz/-nüz/-ınız/-iniz/-unuz/-ünüz		<i>Benim evim çok büyük.</i>	
onların	arkadaş	-ları/-leri		<i>Bizim gözlüğünüz nerede?</i>	

4 Tamamlayalım, söyleyelim

- Ben *im* _____ ev *im* _____ büyük.
- Siz _____ ders _____ yok mu?
- O _____ büro _____ geliyorum.
- Biz _____ uçak _____ iki saat sonra kalkıyo
- Sen _____ ad _____ ne?
- O _____ saç _____ toka var.
- Siz _____ ev _____ nerede?
- Onlar _____ çocuk _____ bakıyorum.
- Siz _____ adres _____ ne?
- Biz _____ okul _____ burası.

5 Tamamlayalım, söyleyelim

- Bu senin resim *in* _____ *mi* _____ ?
- Benim şehir _____ çok büyük ve güzel.
- Senin boyun _____ mu ağrıyor?
- Sizin oğul _____ okula gidiyor mu?
- Senin ağız _____ ne var?
- Sizin isim _____ Ahmet mi?
- Benim karın _____ aç.
- Sizin kayıt _____ tamam.

6 Eşleştirelim, yanıtlayalım

Hangi Renk?

kırmızı • bej (krem) • pembe • sarı • turuncu • beyaz
gri • yeşil • siyah • mor • kahverengi • mavi

kırmızı gül

_____ kazak

_____ inci

_____ portakal

_____ gömlek

_____ elma

_____ deniz

_____ araba

_____ kahve

_____ şeker

_____ menekşe

_____ muz

- Sınıfta kimin saçları sarı?

- Sınıfta kimin gözleri mavi?

- Kim mavi gömlek giyiyor?

- Kimin kırmızı kalem var?

- Kimin ayakkabısı beyaz?

- Öğretmenin elbisesi sarı mı?

- Öğretmenin ayakkabısı ne renk?

- Kimin uğurlu rengi pembe?

7 Tamamlayalım

- Ben _____ gözlerim mavi.
- Biz _____ ev _____ üç oda, bir salon var.
- Onlar _____ bahçe _____ çok ağaç var.
- Siz _____ meslek _____ ne?
- Sen _____ baba _____ ne iş yapıyor?
- O _____ saç _____ kıvrıkcık.
- Bu kalemi siz _____ dolap _____ aldım.
- Ayşe ben _____ yan _____ kalıyor.
- Ben _____ isim _____ Ali.
- Siz _____ yurt _____ nerede?
- Sen _____ gözlük _____ kaç numara?
- Okulda o _____ kayıt _____ yok.
- Onlar _____ komşu _____ çok yardımsever insanlardır.
- Okul albümünde sen _____ resim _____ yok.
- Sen _____ gri gömlek _____ sana çok yakışıyor.
- Sen _____ anne _____ çok genç.

8 Yerleştirelim, dinleyelim

Diyaloglar

Kayıt sırası
19

senin • değil • odam • sizin • adı • kitabım
tarihiniz • benim • bizim • kimin • çantam

- A: Burası senin odan mı?
B: Hayır, orası benim _____ değil.
- A: Bu _____ çantanız mı?
B: Evet, o benim _____.
- A: Onun _____ ne?
B: Bilmiyorum.
- A: Bunlar _____?
B: _____.
- A: Doğum _____?
B: 1982.
- A: Bu kimin kitabı?
B: Benim _____.
- A: Kırmızı araba _____ mi?
B: Hayır, _____.

9 Fotoğraflarla eşleştirelim

Arkadaşım Emre

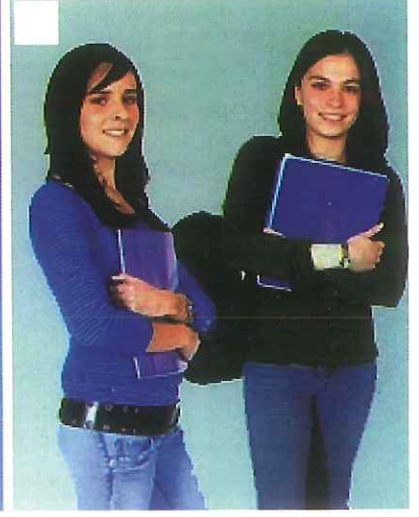

1 Benim en yakın arkadaşım Emre. O benim, liseden arkadaşım. Emre 22 yaşında. İstanbul'da yaşıyor. Şimdi üniversitede öğrenci. Onun kız arkadaşı Ekin de üniversite öğrencisi. Okula birlikte gidiyorlar, birlikte ders çalışıyorlar.

2 Emre'nin ailesi Ankara'da yaşıyor. Onun annesi Berna Hanım avukat, babası Selim Bey emekli. Onlar her ay bir kez İstanbul'a geliyorlar. Tatillerini Emre'yle beraber geçiriyorlar.

3 Emre'nin iki kardeşi var. Gizem ve Sinem. Onların evi İzmir'de. Onlar İzmir'de üniversitede okuyorlar. Gizem 1. sınıfta, Sinem 2. sınıfta. Aynı evde kalıyorlar.

4 Emre'nin pek çok hobisi var. Boş zamanlarında üniversitenin tenis kortunda tenis oynuyor. Bazen doğa yürüyüşlerine katılıyor ve fotoğraf çekiyor. Bazen de arkadaşlarıyla balığa gidiyor.

10 Yanlış çizelim

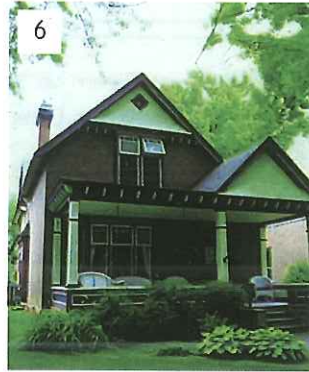
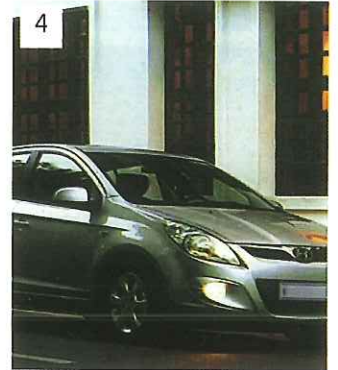
1. Benim kız arkadaşım/arkadaşın Ekin, üniversitede öğrenci.
2. Benim ailem/ailesi Ankara'da yaşıyor.
3. Babam emekli, annem/annemiz avukat.
4. Sizin iki kardeşi/kardeşiniz var.
5. Ben boş zamanlarımda/zamanlarımda tenis oynuyorum.
6. Kimin kardeşi/kardeşiniz İzmir'de okuyor?
7. Onun amcası/amcam üç dil biliyor.

11 Arkadaşımızı tanıtalım

Benim en yakın arkadaşım...

3.2 Evimiz ve Semtimiz

12 Eşleştirelim

- Cüzdanın içi boş.
- Cüzdanın içinde para var.
- Evin önünde araba var.
- Evin önü bahçe.

- Kadının saçları sarı.
- Kadının saçında toka var.
- Adamın şapkası siyah.
- Adamın kafasında şapka var.

AD TAMLAMASI (belirtili)					AD-(n)/in AD-(lEr/s)İ
Tamlayan	Ek	Tamlanan	Ek	(Ek)	Örnekler
gözlük çocuk oda göl otel Ayşe	-(n)ın/-(n)in -(n)un/-(n)ün	renk oda ayakkabı etraf cam araba	-i/-sı -i/-si -u/-su -ü/-sü -ları -leri	(n) -a/-e (n)-da/-de (n)-dan/-den	<i>Gölün etrafında çok ağaç var. Çocuğun ayakkabısı yeni. Gözlüğün sağ camı kırık. Odanın rengi beyaz. Bu otelin odaları çok temiz. Ayşe arabasına biniyorum.</i>

AD TAMLAMASI (belirtisiz)					AD AD-(s)İ
Tamlayan	Tamlanan	Ek	(Ek)	Örnekler	
Türkçe çocuk kredi Ankara matematik yatak çay güneş el	bahçe oda kurs park gözlük kart kale soru örgü	-i/-sı -i/-si -u/-su -ü/-sü -ları/-leri	(n) -a/-e (n)-da/-de (n)-dan/-den	<i>Çay bahçesine gidiyoruz. Türkçe kursu nerede? Kredi kartınız var mı? Burası çocuk parkı. Matematik soruları çok zor. Yatak odası şurası. Bu güneş gözlüğü çok pahalı. O, el örgüsü bir kazak istiyor. Ankara-Kalesi'ye gidiyoruz.</i>	

13 Tamamlayalım, söyleyelim

1. Bu çocuğ un ayakkabı si çok eski.
2. Araba _____ iç _____ neler var?
3. Bilardo _____ salon _____ gidiyorum.
4. Yarın yeni bir güneş _____ gözlük _____ alıyorum.
5. Türkiye _____ nüfus _____ kaç?
6. Yarın bizim arkadaş _____ ev _____ bir parti var.
7. Bu ev _____ bahçe _____ çok büyük değil.
8. Murat _____ çanta _____ çok ağır.
9. Arkadaşım Ankara _____ Üniversite _____ okuyor.
10. Masa _____ çekmece _____ silgi var.
11. Ben okul _____ yan _____ oturuyorum.
12. Biz Batı sinema _____ gidiyoruz.
13. Annem Ziraat Banka _____ çalışıyor.
14. Türkiye _____ en büyük şehir _____ İstanbul.
15. Cem her hafta spor salon _____ gidiyor.
16. Ayşe _____ boy _____ çok uzun.
17. Bizim sınıfımız okul _____ en üst kat _____.
18. Öğrenciler otobüs durak _____ bekliyorlar.
19. Onlar hafta sonu yüzme havuz _____ gidiyorlar.
20. Kalem _____ uç _____ yok.

15 Krokiye bakalım, tamamlayalım

1. Kuaför, Cumhuriyet Bulvarı' nda _____, büfe ile pastane nin arasında _____.
2. Otopark, durak _____.
3. Banka, Çiçek Sokağı _____.
4. Yüzme havuzu, spor salonu _____.
5. Süpermarket, gar _____, Gün Otel _____.
6. Hastane, Ayna Caddesi _____.
7. Park, spor salonu _____.
8. Lise, sinema ile otopark _____.
9. Pastane, lise _____.
10. Cami, banka _____.

14 İşaretleyelim

Sözcükler	...(n)in ...(s)i	...Ø ...(s)i
çocuk - ayakkabı	✓	✓
araba - bagaj	✓	x
bilardo - salon		
güneş - gözlük		
okul - üst kat		
yatak - oda		
Türkiye - nüfus		
arkadaş - ev		
ev - bahçe		
Murat - çanta		
Ankara - üniversite		
spor - ayakkabı		
polis - köpek		
doğum - gün		
Türkçe - sınav		
kadın - çorap		
yarış - araba		
kahve - fincan		

Büfe	Kuaför	Pastane	Durak	İ	Taksi Durağı	Alışveriş Merkezi
Cumhuriyet			İ	Bulvarı		
Sinema	Lise	Otopark	S	Park	Spor Salonu	
Gün Otel	Süpermarket		S	Polis Karakolu	Yüzme Havuzu	
Ayna			Ç	Caddesi		
Hastane	Gar		Ç	Banka	Cami	

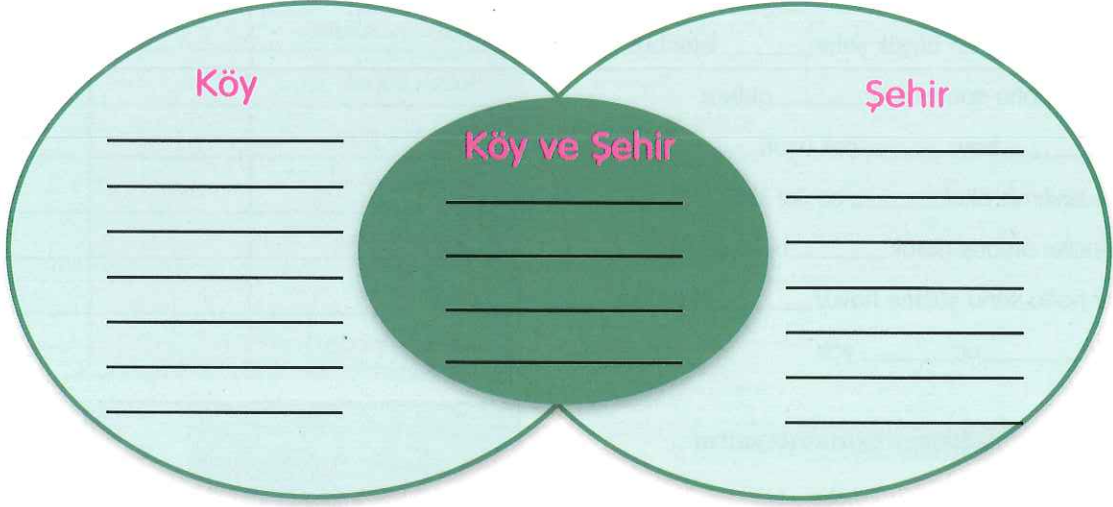
16 Bulalım

Köy mü, Şehir mi?

1. Sebze ve meyveler her zaman taze. (köy)
2. Kalabalık ve gürültülü. (_____)
3. Hava daha temiz. (_____)
4. Eğlence merkezleri yok. (_____)
5. Metro kullanmak mümkün. (_____)
6. Daha çok ağaç var. (_____)
7. Komşuluk önemli. (_____)
8. Hayvan beslemek daha kolay. (_____)
9. Stres daha çok. (_____)
10. İnsanlar büyük evlerde yaşıyor. (_____)
11. Birçok insan apartmanlarda yaşıyor. (_____)
12. Trafik yok. (_____)
13. İnsanlar tarlada çalışıyor. (_____)
14. İnsanlar daha yalnız. (_____)

17 Yerleştirelim

tarla • dağ • tiyatro • eğlence merkezi • apartman • çiftlik • hastane • traktör • doğal ürünler • metro
kalabalık • sinema salonu • köy ekmeği • banka • üniversite • bahçe • durak • temiz hava

18 Nedenini açıklayalım

Nerede Yaşamak İstiyorum?

- Köyde yaşamak istiyorum. Çünkü _____

- Şehirde yaşamak istiyorum. Çünkü _____

19 Okuyalım, yanıtlayalım

Köyde ve Şehirde Hayat

Ben Salih Demirkan. Biz güzel bir köyde yaşıyoruz. Köyde hayat çok güzel. Bizim bu köyde bir çiftliğimiz var. Çiftliğimizde tavuk ve inek besliyoruz, patates ve çeşitli sebzeler yetiştiriyoruz. Genellikle bütün gün çiftlikte çalışıyoruz. Eşim çok erken uyanıyor. Yumurtaları topluyor, süt sağıyor. Süttten tereyağı ve peynir yapıyor. Bazen komşularımıza da yumurta, süt ve tereyağı veriyoruz. Haftada bir gün şehre gidiyoruz ve pazarda taze yumurta, **köy peyniri**, patates satıyoruz. Pazarda herkes bu yiyeceklerden almak istiyor. Çünkü hepsi organik.

Ben Selin Akman. Ankara'da yaşıyorum. Evim bir **apartmanın yedinci katında**. Şehirde gün çok erken başlıyor. Her sabah yedide uyanıyorum. Şehirde yaşamak zor ama ben şehri seviyorum. İşten sonra **spor salonuna**, sinemaya ya da tiyatroya gidiyorum. Bazı **hafta sonları** da arkadaşlarımla alışverişe çıkıyorum. Şehirde hava çok temiz değil, trafik her zaman problem ama bence **şehrin** bazı **avantajları** da var. Hastaneler, bankalar, üniversiteler, eğlence yerleri gibi...

1. Salih Demirkan ve ailesi nasıl bir yerde yaşıyor? _____

2. Salih Demirkan neler yetiştiriyor? _____

3. Salih Demirkan köyü seviyor mu? _____

4. Selin Akman nerede yaşıyor? _____

5. Selin Akman'a göre şehrin avantajları neler? _____

3.3 Şehirler

20 Eşleştirelim Başkentler

1

Eski bir balıkçı kasabası. **Bugünün** önemli bir **ret merkezi**... Burası yemyeşil bir kent. Bu şehirde her türlü tropik bitki var. Çünkü burası Ekvator'a çok yakın ve burada her zaman yağmur yağıyor. İnsanlar şehrin sokaklarında çiçekler satıyorlar. Turistler uzakdoğu yemeklerinin tadına bakıyorlar. Turistler bu şehrin otantik atmosferini çok seviyor.

2

Avrupa'nın önemli bir şehri... Bu şehir **dünya borsalarının başkenti** ve bir kültür sanat merkezi. Şehrin müzelerinde çok ünlü ressamın tabloları var. Madame Tussoud Müzesi'nde birçok politikacı ve sanatçının balmumundan heykeli var. Bu şehrin hayvanat bahçesi ve Big Ben saat kulesi de çok ünlü.

3

Sanatın ve aşkın kenti... Burası **romantik gezilerinin en popüler durağı**. Bu şehrin sokakları çok renkli. Her sokakta bir ressam tablo yapıyor ya da bir müzisyen enstrüman çalıyor. Bu şehirde çok ünlü markaların mağazaları var. Çünkü burası modanın da başkenti.

4

Bir masal şehri... Bu şehrin atmosferi çok farklı. Dünyanın en uzun nehri bu şehirden geçiyor. Burada insanlar öğleden sonra sıcaktan kaçıyor ve nehre yakın çay bahçelerine gidiyor. **Bu masal şehrinin çarşıları** da çok ünlü. Turistler bu çarşılar da alışveriş yapmaktan çok hoşlanıyorlar.

5

Eğlencenin ve dünya futbolunun merkezi... Burada dükkanlar öğleden sonraları genellikle kapalı oluyor. Çünkü insanların çoğu siesta yapıyor. Fakat geceler her zaman çok renkli. İnsanlar barlarda flamenko yapıyor ve sabaha kadar eğleniyor.

AD TAMLAMASI (zincirleme)					AD(-n/in) AD(-l(er/si/nin)) AD(-l(er/si))		
Tamlayan	(Ek)	Tamlanan	Ek	Ek	Tamlanan	Ek	Örnekler
Ayşe bilgisayar okul matematik Ankara	-(n)ın/-(n)ün -(n)in/-(n)ün	anne müdür üniversite masa ders	-i/-sı -i/-si -u/-su -ü/-sü	-nın/-nin -nun/-nün	ofis öğretmen rektör üst eş	-i/-sı -i/-si -u/-su -ü/-sü	<i>Ayşe'nin annesinin ofisi</i> <i>Matematik dersinin öğretmeni</i> <i>Bilgisayar masasının üstü</i> <i>Ankara Üniversitesi rektörü</i> <i>Okulun-müdürü-eşi</i>

21 Tamamlayalım

- Biz *im* öğretmen *imizin* kız *ının* ad *i* Özlem.
- Ev _____ bahçe kapı _____ üst _____ sarmaşıklar var.
- Arkadaş _____ abla _____ ev _____ gidiyorum.
- Çalışma kitap _____ ilk sayfa _____ güzel resimler var.
- Barış _____ mavi spor ayakkabı _____ ne güzel!
- Benim Türkçe kitap _____ sen _____ masa _____ mı?
- Yarın abla _____ ev _____ bahçe _____ bir parti veriyorum.
- Telefon fatura _____ son ödeme gün _____ yarın.
- Türkler _____ geleneksel spor _____ güreştir.
- Bilgisayar benim çalışma oda _____.
- Evim Murat _____ ev _____ arka _____.
- Kitaplar çalışma masa _____ üst _____.

22 Dinleyelim, işaretleyelim

Turizm Bürosunda

- Turist tura ne zaman katılmak istiyor?
Yaz tatilinde.
Hafta sonu tatilinde.
Bayram tatilinde.
- Turist hangi tura katılacak?
Akdeniz Turu'na
Karadeniz Turu'na
Doğu Anadolu Turu'na
- Tur programında hangi şehir yok?
Rize
Ordu
Trabzon
- Programda hangi aktivite yok?
Köy yemekleri
Doğa yürüyüşleri
Sumela Manastırı gezisi

23 Yerleştirelim

turizm bürosu • yaz tatili • rezervasyon yaptırmak
yurt içi • yurt dışı • dünya turu
bayram tatili • güneybirlik

- Bu sokakta bir *turizm bürosu* var mı?
- Emekli olduktan sonra bir _____ yapmak istiyorum.
- _____ çıkmak için pasaport gerekiyor.
- Bu tur şirketinin _____ turları çok ucuz.
- Merhaba. Ben hafta sonu için _____ istiyorum.
- Türkiye'de insanlar _____ genellikle evde olurlar.
- Siz de _____ denize mi gidiyorsunuz?
- Bu telefonda sadece _____ görüşme yapmak mümkün.

24 Okuyalım, eşleştirelim, işaretleyelim

Türkiye'nin en kalabalık şehri... Burada pek çok kültür birlikte yaşıyor. İstanbul'da camiler, kiliseler, sinagoglar bir arada.

İstanbul'da iki büyük köprü var. Bunlar Boğaz Köprüsü ve Fatih Sultan Mehmet Köprüsü. Bu köprüler Asya ve Avrupa kıtalarını birbirine bağlıyor.

İstanbul'a her yıl yerli ve yabancı milyonlarca turist geliyor. Turistlerin bazıları İstanbul'da vapurla Boğaz'ı geziyor, Kapalı Çarşı'da alışveriş yapıyor, adalarda faytona biniyorlar. Bazıları Ortaköy'de deniz kenarında balık yiyor, bazıları Çiçek Pasajı'nda Türk müziği dinliyor.

Turistler İstanbul'un tarihi ve turistik yerlerini de görüyorlar. En çok Ayasofya Müzesi'ne, Kız Kulesi, Dolmabahçe ve Çırağan Saraylarına gidiyorlar. Topkapı en meşhur saray.

İstanbul'da hayat çok hızlı. Özellikle gece hayatı çok renkli ve hareketli. Pek çok insan geceleri barlara ve gece kulüplerine gidiyor ve sabaha kadar eğleniyor.

Ayasofya Müzesi

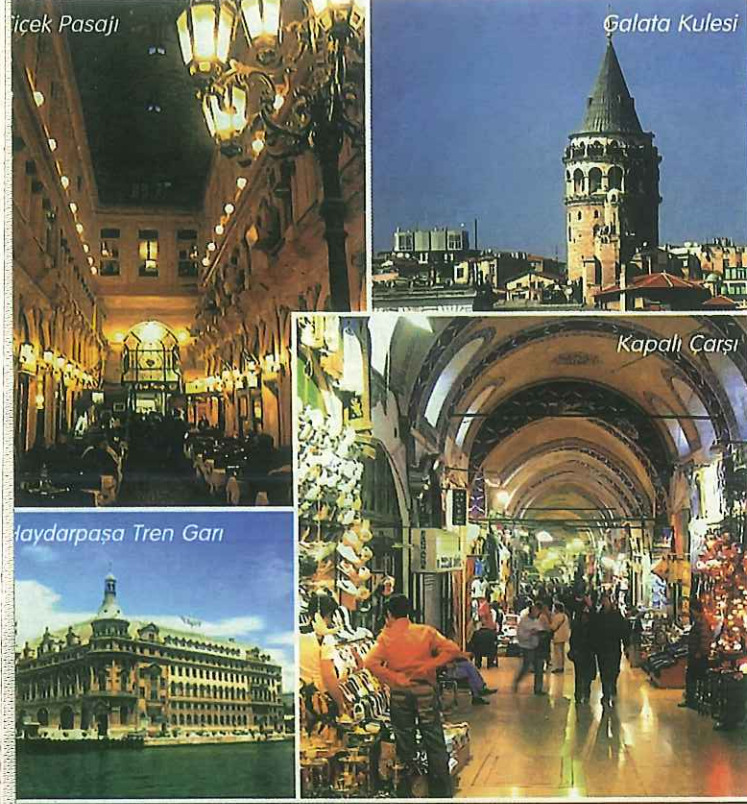

Çırağan Sarayı

Dolmabahçe Sarayı

Adalar'da müzik dinliyorlar.
 Kapalı Çarşı'da yemek yiyorlar.
 Ortaköy'de faytonla geziyorlar.
 Çiçek Pasajı'nda hediyelik eşyalar alıyorlar.

Doğru Yanlış

1. İstanbul iki kıtayı birbirine bağlıyor. Doğru Yanlış
2. İstanbul'a yalnızca yerli turist geliyor. Doğru Yanlış
3. Turistler Ortaköy'de faytona biniyor. Doğru Yanlış
4. İstanbul'un gece hayatı çok renkli. Doğru Yanlış

1. Kalabalık İstanbul'da hayat
2. en meşhur İstanbul'un gece hayatı
3. Hareketli Topkapı Sarayı
4. Hızlı Doğu ve Batı'nın kültürleri
5. Farklı İstanbul

25 Tanıtılm

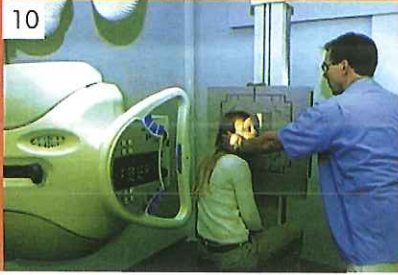

şehri,

4

Zaman Geçiyor

1. Ne Zaman Ne Oldu?

1 Tamamlayalım, eşleştirelim, sıralayalım Hangi Yılda?

- 1912: Titanik *battı* _____
- 1945: 2. Dünya Savaşı _____
- 1996: Bilim insanları bir koyunu _____
- 1969: İnsanoğlu Ay' a _____
- 2004: Endonezya'da depremden sonra tsunami felaketinde 100 binden fazla insan _____
- 1999: Türkiye'de, Marmara Bölgesi'nde 7.4 şiddetinde deprem _____
- 1970: İnsanlar ilk kez cep telefonu _____
- 1953: İki dağcı Everest'in zirvesine _____
- 1986: Çernobil'de bir nükleer santral _____
- 1492: Kolomb Amerika Kıtası'nı _____
- 1885: Wilhelm Conrad Roentgen X ışınlarını _____
- 1930: Uruguay'daki ilk Dünya Kupası'nı Uruguay futbol takımı _____

1. Amerika'yı kim keşfetti?
Kristof Kolomb keşfetti _____
2. İnsanlar Ay'a ne zaman gitti?

3. Çernobil'de nükleer santral ne zaman patladı?

4. 1996'da ne oldu?

5. İnsanlar ilk defa ne zaman cep telefonu kullandılar?

6. İlk dünya kupasını hangi takım kazandı?

7. X ışınlarını kim buldu?

8. Endonezya depreminde kaç kişi öldü?

9. 1953'te ne oldu?

10. Marmara depreminin büyüklüğü neydi?

11. 2. Dünya Savaşı ne zaman bitti?

12. Titanik 1912'de mi battı?

2 Yerleştirelim

Bir hafta önce • Önceki gün
Geçen sene • Bu yıl • Az önce
Bugüne kadar hiç • Bugün • Dün

1. Bir hafta önce arkadaşlarımla piknik yaptık.
2. _____ buraya yerleştik.
3. _____ üniversiteden mezun oldular.
4. _____ kuzenime gittim.
5. _____ arabamı tamir ettim.
6. _____ böyle bir insanla tanışmadım.
7. _____ akşam tatilden döndük.
8. _____ elektrikler kesildi.

GEÇMİŞ ZAMAN (Belirli) -Di					
Adıl	Eylem	-	Zaman Eki	Kişi Eki	Örnekler
ben	al	-ma	-dı/-tı	-m	<i>Siz düşündünüz mü?</i>
sen	çık	-me	-dı/-ti	-n	<i>Ben aldım.</i>
o	gel		-du/-tu	-	<i>Sen okudun mu?</i>
biz	git		-dü/-tü	-k	<i>O geldi mi?</i>
siz	oku			-nız/-niz/-nuz/-nüz	<i>Biz gitmedik.</i>
onlar	düşün			(-lar/-ler)	<i>Onlar çıkmadılar.</i>

3 Konuşalım

Tatilin Nasıl Geçti?

Nerede? Kiminle?
Ne zaman? Niçin?
Nasıl? Ne kadar?
Hangi? Neyle?

- Deniz kenarı
- Otuz
- Otel
- Pahalı
- Rafting
- Uzak
- Eğlenceli
- Yakın
- Uçakla
- İki hafta

4 İşaretleyelim

1. Amcam dün Almanya'ya _____
 gitti gittiniz gidiyor
2. Biz geçen yıl tatile _____
 çıkıyoruz çıktık çıktınız
3. Ben 1968'de Trabzon'da _____
 doğduk doğdu doğdum
4. Dün hiç yemek _____
 yedin yemedim yedim
5. Paranızı nerede _____?
 kaybediyorsunuz
 kaybettiniz
 kaybettiniz mi
6. Dün seni çok _____ . Neredeydin?
 aramadım aradım arıyorum
7. Siz geçen haftaki konsere _____?
 gittik mi gitmediler mi gittiniz mi
8. Biraz önce annem telefon _____
 etti ediyorum etmiyorum
9. Sen dün akşam ödev _____?
 yaptın
 yapmadı mı
 yapmadın mı
10. Geçen hafta sınava _____ .
 girmiyorum
 giriyorum
 girmedim

5 Tamamlayalım

1. A: Dün nereye gittin / Dün ne yaptın _____?
B: Dün sinemaya gittim.
2. A: _____?
B: Bugün çarşıdan 1 kilo portakal ve 2 kilo elma aldım.
3. A: _____?
B: Dün akşam balık lokantasında güzel bir yemek yedik.
4. A: _____?
B: Ali geçen yıl üniversiteden mezun oldu.

6 Tamamlayalım, düzeltelim İş Görüşmesi

Kayıt sırası
22

Özgeçmiş Formu

Kişisel Bilgiler

Adı Soyadı : Ayça Yıldırım
Cinsiyeti : E K
Doğum tarihi ve yeri : 02.08 ____ / ____
Medeni durumu : Bekar
Ev telefonu : 0212 119 85 27
Cep telefonu : 0508 615 24 48
Adres : Çiçek Cad. 110/3
Beyoğlu - İstanbul

Eğitim Bilgileri

Okul Türü	Okul adı	Mezuniyet Yılı
Üniversite	Boğaziçi Üniversitesi Turizm ve İşletme	_____
Lise	_____	1995

Yabancı Dil Bilgisi

Dil Adı	Konuşma	Anlama	Yazma
_____	çok iyi	çok iyi	çok iyi
İngilizce	çok iyi	çok iyi	çok iyi
Almanca	orta	iyi	orta

Kurslar ve Seminerler

Ankara Üniversitesi TÖMER : Diksiyon ve Hitabet Kursu
Boğaziçi Üniversitesi : Bilgisayar Kursu

Genel Bilgiler

Hobiler : Seyahat etmek, sinemaya gitmek ve su altı sporları

Ayça;

1. 1978'de İstanbul'da doğdu.

2. Ortaokuldan sonra burs aldı.

3. Fransa'da ders verdi.

4. Bir otelde staj yaptı.

5. 1996'da Boğaziçi Üniversitesi'ni bitirdi.

7 Formu dolduralım

Özgeçmişim

Kişisel Bilgiler

Adı Soyadı : _____
Cinsiyeti : E K
Doğum tarihi ve yeri : ____ - ____ - ____ / ____
Medeni durumu : _____
Ev telefonu : _____
Cep telefonu : _____
Adres : _____

Eğitim Bilgileri

Okul Türü	Okul adı	Mezuniyet Yılı
Üniversite	_____	_____
Lise	_____	_____

Yabancı Dil Bilgisi

Dil Adı	Konuşma	Anlama	Yazma
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____

Kurslar ve Seminerler:

Genel Bilgiler

Hobiler : _____

Üyelikler : _____

8 Mülakat Yapalım

- Reklamcı - Grafiker
- Fabrikatör - Şoför
- Firma yetkilisi - Mühendis
- Dersane yöneticisi - Öğretmen

9 İşaretleyelim, düzeltelim

BAYAN TAKSİCİ

Gazeteci: Nevin Hanım, çok ilginç bir işiniz var. Nasıl taksici oldunuz?

Nevin Sağlam: Taksicilikten önce pek çok iş yaptım. En son küçük bir konfeksiyon mağazası açtım. O zamanlar taksiciliği hiç düşünmedim ama babam taksiciydi.

Gazeteci: Peki bu mesleğe neden başladınız?

Nevin Sağlam: Mağazada işler kötüydü ve babam hastalandı. Ben de babamın arabasıyla taksiciliğe başladım.

Gazeteci: Mesleğinizi seviyor musunuz?

Nevin Sağlam: Her işin zorlukları var. Ben işimi seviyorum ve hep bu işi yapmak istiyorum.

Gazeteci: Peki müşterileriniz nasıl tepkiler veriyor?

Nevin Sağlam: Hiç olumsuz bir tepki almadım ama genellikle biraz şaşıyorlar.

Gazeteci: Peki ilginç olaylar yaşıyor musunuz?

Nevin Sağlam: Evet, geçen gün taksime bir çocuk bindi. Yolda annesine telefon etmek için benden telefonumu istedi, ben de verdim. O sırada kırmızı ışık yandı ve çocuk elinde telefonumla kaçtı.

Nevin Hanım'ın taksiciliği seçişi

var

yok

Nevin Hanım'ın telefonları

Taksiciliğin zorlukları

Ailesinin tepkisi

Babasının mesleği

Müşterilerin düşüncesi

Taksiciliğin ilginç yönleri

Nevin Hanım'ın çocuğu

Babasının hastalığı

Nevin Hanım'ın eski işi

Nevin Sağlam;

1. Taksicilikten önce bir kafede çalıştı.

Hayır, kuaförde ve mağazalarda çalıştı _____

2. Eski işlerinden çok para kazandı.

3. Meslek hayatında ilginç bir olay olmadı.

4. İşinden memnun değil.

5. Müşterilerden olumsuz tepkiler aldı.

10 Tanıtalım

Nevin Hanım kim?

Neden taksicilik yapıyor?

İşini seviyor mu?

Nevin Sağlam,

4.2 Dünden Bugüne

KOŞAÇ TÜMCESİ (hikaye kipi)						-(y)di / (-i-di)
Adıl	Ad/Sıfat	-	?	Zaman Eki	Kişi Eki	Örnekler
ben	evde	değil	mı	-dı/-ydı/-tı	-m	<i>O evde değil miydi?</i>
sen	yorgun		mi	-di/-ydi/-ti	-n	<i>Ben yorgun muydum?</i>
o	çalışkan		mu	-du/-ydu/-tu	-	<i>Siz hazır mıydınız?</i>
biz	hazır		mü	-dü/-ydü/-tü	-k	<i>Onlar öğrenci miydiler?</i>
siz	öğrenci				-nız/-niz/-nuz/-nüz	<i>Sen çalışkan değildin.</i>
onlar	genç				(-lar/-ler)	<i>Biz-gençdik.</i>

11 Tamamlayalım

- Dün çok yorgun dunuz . Şimdi nasılsınız?
- Geçen yaz tatilde Alanya _____, hava çok güzel _____.
- Üniversitede hiç çalışkan bir öğrenci _____.
- Geçen ay kızım doğum yaptı ve ben dede _____.
- Tatilin nasıl geçti? Otel kalabalık _____?
- Sen dün evde yok _____?
- Tarkan ilk şarkısıyla çok meşhur _____.
- Dün akşam seni aradım. Evde yoktun. Nerede _____?

12 Doğrusunu işaretleyelim

- Geçen kış hava çok soğuktu.
 Geçen kış hava çok soğuk.
- Serap iki yıl önce öğrenci.
 Serap iki yıl önce öğrenciydi.
- Dün akşam neredeydin?
 Dün akşam neredesin?
- Geçen hafta hava güneşliydi.
 Geçen hafta hava güneşli.
- Dün hastaydım, şimdi iyiyim.
 Dün hastaydım, şimdi iyiydim.

13 Tamamlayalım

Şimdi altmış üç yaşındayım. Evliyim ve annemim. Saçlarım bembeyaz ve biraz kiloluyum. Şimdi emekliyim ama bundan kırk üç yıl önce...

O zaman yirmi yaşında _____, genç _____ ve güzel _____. Saçlarım simsiyah _____ ve zayıf _____. O yıllarda üniversitede öğrenci _____. Çok neşeli ve hareketli _____. Kırk üç yıl nasıl geçti, anlamadım.

14 Tümce oluşturalım

• Şimdi

• Önce

Zayıfım.

Çocukken şişmandım.

15 Yerleştirelim

Bodrum'da mıydınız • zor muydu
hasta mıydınız • uzun muydu
yaramaz mıydın • kalabalık mıydı • ucuzdu
lezzetli miydi • öğrenciydim • evde değil miydin

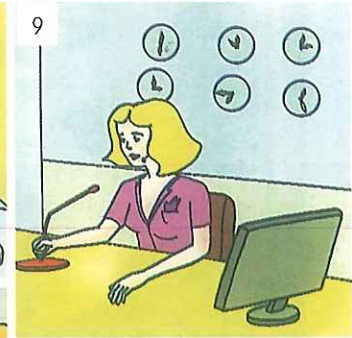
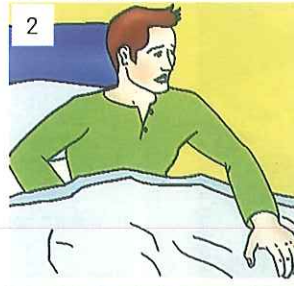
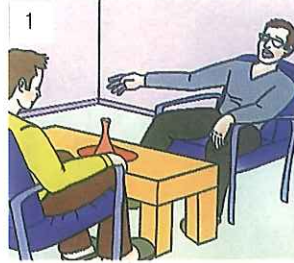
1. Siz geçen yaz tatilde Bodrum'da mıydınız ?
2. Ben iki yıl önce üniversitede _____.
3. Partide yemekler _____?
4. Sen gençken saçların _____?
5. Siz dün okula gelmediniz, _____?
6. İstanbul eskiden de böyle _____?
7. Dün seni çok aradım, _____?
8. Sen çocukken _____?
9. Dünkü sınav _____?
10. Geçen hafta pazarda meyve ve sebze çok _____.

16 Yerleştirelim

Türk'tü • Japon'du • kadındı • açıcıydı
insanlardı • ülkemdeydi • sempatikti • yaşındaydı
deneyimdi • vardı • yabancıydı
sınıftaydık • yalnızdım

Ben 5 yıl önce Türkiye'de Türkçe öğrendim. Öğretmenlerimiz Türk'tü. Onlar çok iyi _____ . Öğretmenimiz _____ ve o yirmi beş _____ . Ben Türkiye'de _____ . Çünkü ailem _____ . Bazı arkadaşlarım yurtta kalıyordu ama ben evde kalıyordum. Ev arkadaşım bir _____ ve çok _____ . O çok güzel yemekler yapıyordu. Yani tam bir _____ . Türkçe kursunda onunla aynı _____ . Sınıfımızda on iki öğrenci _____ . Arkadaşlarım da benim gibi _____ . Ders-ten sonra sınıf arkadaşlarımla kafeteryada sohbet ediyorduk. Türkiye'de bir yıl kaldım. Bu bir yıl benim için çok önemli bir _____ . Sonra ülkeye döndüm. Şimdi ülkemde ailemle birlikte yaşıyorum. Artık yalnız değilim.

17 Eşleştirelim

- Dün gece en iyi arkadaşım bendeydi ve geç saatlere kadar sohbet ettik.
- Neyse ki tam zamanında havaalanına vardım.
- Hemen bir taksi çağırdım.
- İki saat vaktim vardı ve beklemek çok sıkıcıydı.
- Sabah saati duymadım ve çok geç kaldım.
- Trafik çok sıkıştı. "Geç kalıyorum." diye düşündüm.
- Uağımın kalkış saatin-den on dakika önce hazırlandım. Ama sonunda "Olumsuz hava şartları nedeniyle bütün uçuşlar iptal oldu." anonsunu duydum.
- Uağımın kalkış saatin-i kontrol etmek istedim ve panoya baktım. Panoda "Londra uçağı iki saat rötarlı" yazısını gördüm.
- Bir süre havaalanında dolaşım, mağazaları gezdim.

Yıldız Kenter

1928 yılında İstanbul'da doğdum. Babam Naci Bey diplomat-ti. Ailem zengin değildi ama çok güzel bir çocukluk geçirdim. Ben ailemin beşinci çocuğuydum. Babam işinden ayrıldıktan sonra Ankara'ya taşındık ve ilkokula Ankara'da devam ettim.

Tiyatroya Ankara Çocuk Kulübü'nde başladım. O yıllarda en büyük mutluluğum tiyatroydu. İlkokuldan sonra Ankara Devlet Konservatuvarı'na girdim. Çok başarılı bir öğrenciydim. Konservatuar beş yıllık bir okuldu, ama ben dört yılda bitirdim. Profesyonel tiyatro hayatım 1948'de başladı. İlk oyunum Shakespeare'in "12. Gece" adlı oyunuydu.

1959 yılında kardeşim Müşfik Kenter ile İstanbul'a gittim. Bir yıl sonra onunla birlikte "Kent Oyuncuları Topluluğu"nu kurduk. Sonra Amerika Birleşik Devletleri ve İngiltere'de eğitim ve oyunculuk üzerine çalıştım. Bugüne kadar 100'den fazla oyunda oynadım. Bu oyunlarda değişik acılar, heyecanlar, ve aşklar yaşadım. Zaman zaman sinema filmlerinde de rol aldım. Sinema oyuncusu olarak üç kez "Altın Portakal" ödülü aldım. 1962'de "Yılın Kadını" seçildim. 1981'de devlet sanatçısı oldum.

Bana göre tiyatro ile ilgilenmek dünyanın ortasında durmak demektir. Her şeyimi mesleğime verdim.

	Doğru	Yanlış
1. Yıldız Kenter için tiyatro sinemadan daha önemli.	☐	☐
2. Yıldız Kenter mutlu bir çocukluk dönemi geçirdi.	☐	☐
3. Yıldız Kenter'e göre oyunculuk zor bir meslektir.	☐	☐
4. Yıldız Kenter kalabalık bir ailenin çocuğuydu.	☐	☐
5. Yıldız Kenter yoksul bir ailenin çocuğuydu.	☐	☐
6. Yıldız Kenter Amerika'da birçok kez sahneye çıktı.	☐	☐

19 Yakın anlamısını bulalım

acılar:

- mutluluklar hastalıklar yanlışlıklar sıkıntılar

oyunculuk üzerine

- oyunculüğün üstünde oyunculuktan sonra oyunculukla ilgili oyunculuk dışında

20 Açıklayalım

12. gece Yıldız Kenter'in profesyonel tiyatro yaşamında ilk oyunu

Müşfik Kenter _____

Naci bey _____

1948 _____

1959 _____

Altın Portakal _____

21 Eşleştirelim

1. Uzun yıllar yalnızdım	☐ şimdi çok iyi bir ustayım.
2. Birkaç yıl önce becardım	☐ şimdi işimi çok iyi yapıyorum ve tecrübeliyim.
3. Daha geçen yıl öğrenciydim.	☒ şimdi eşim ve çocuklarım var.
4. Eskiden işimde acemiydim	☐ ama şimdi evliyim.
5. Daha birkaç yıl önce zayıftım	☐ sağlığım iyi değil. Çünkü yaşlıyım artık.
6. Uzun zaman önce sağlıklı bir gençtim	☐ ama beslenmeme dikkat etmedim ve artık şişmanım.
7. Yıllar önce çocuktum	☐ şimdi öğretmenim ve işimi seviyorum.
8. Eskiden çıradım	☐ yaşasın, artık gencim!

4.3 Anılar

22 Yanıtlayalım, işaretleyelim

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE

Bu yüzyılda gençler bilgisayar programları, internet, e-posta, mobil telefon ve plazma televizyon konusunda çok şey biliyor. Ancak odun sobası, kömür ütüsü hakkında hiç fikirleri yok. Bazen gençlere eski telefonlardan, süpürgelerden, siyah-beyaz televizyonlardan söz ediyorum, çok şaşırıyorlar. Geçen gün torunuma eski ütülerini anlattım. Size de anlatabayım:

Ben çocukken elektrikli ütüler yoktu. Annem pantolonlarımı yatağın altına **koyuyordu**. Pantolon sabaha kadar dümdüz **oluyordu**. Sonra bir gün babam eve bir ütü getirdi. Ütüyü ilk kez o gün gördüm. Çok basit ama o zamanlar için önemli bir araçtı. Annem ütünün alt bölümüne kömür **koyuyordu** ve ütü **ısınıyordu**. Elbiselerimizi bu ütüyle **ütülüyordu**. İlk ütü teknolojisi buydu işte! Daha sonra elektrikli ütüler çıktı.

Zamanla diğer ev eşyaları da çok değişti. Böylece şimdiki gençlerin işleri daha kolaylaştı.

1. Şimdiki gençler hangi konularda çok bilgili?

2. Eskiden pantolonları nasıl ütülüyorlardı?

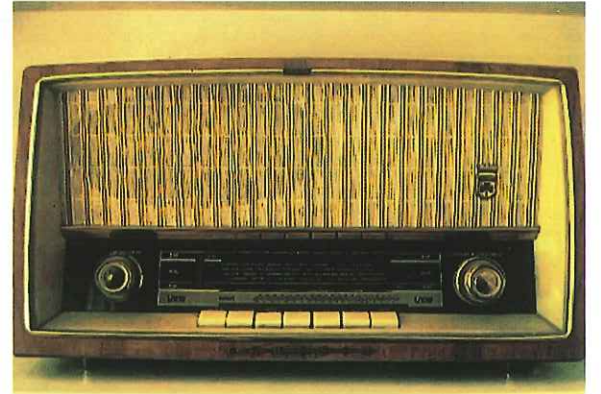
3. İlk ütü teknolojisi nasıldı?

23 Tamamlayalım

Eskiden fotoğraf çekmek hiç kolay değil____. Çünkü fotoğraf makinelerini kullanmak çok zor____. Bazı makineleri kullanmak için eğitim almak gerek____.

Tabii ilk fotoğraf makineleriyle fotoğraf çektiirmek de zor____. İyi bir fotoğraf için birkaç dakika hiç hareket etmeden durmak ve objektife bakmak önemli____.

Radyolar eskiden çok önemli____. Bir çok insan için radyo sihirli bir kutu____. Elbette o zamanlar dijital kanallı, radyolar yok____. Radyolar evin en güzel köşesinde duruyor, haberleri, müzik programlarını dinlemek için herkes onun etrafında toplan____.

24 Karşılaştıralım

Eskiden - Şimdi

• Buzdolabı	• Televizyon	• Telefon
• Çamaşır makinesi	• Radyo	• Soba

ŞİMDİKİ ZAMAN (hikaye kipi)						-(li)yordu (< -li)yor i-di)	
Adıl	Eylem	-	Zaman Eki	?	Hikaye Kipi	Kişi Eki	Örnekler
ben	yap	-mı	-yor	mu	-(y)du	-m	<i>Siz Türkçe bilmiyor muydunuz?</i>
sen	sev	-mi	-ıyor		-du	-n	<i>Ben çocukken süt sevmiyor muydum?</i>
o	bil	-mu	-iyor			-	<i>Onlar konuşmuyorlardı.</i>
biz	otur	-mü	-uyor			-k	<i>Sen az önce gülüyordun.</i>
siz	gül		-üyor			-nuz	<i>O üç yıl önce İstanbul'da oturuyordu.</i>
onlar	konuş					-lar	<i>Biz dün saat üçte alışveriş yapmıyorduk mu?</i>

25 Yanlışı çizelim

Ben Çocukken

Ben çocukken her şey daha güzeldi. Şimdiki çocuklar gibi internetimiz, cep telefonumuz yoktu ama yine de çok mutluyduk.

Özellikle yaz akşamlarını **hatırlıyorum/hatırlıyordum**. Geç saatlere kadar dışarıda vakit **geçirdik/geçiriyorduk**. Oyunlar **oynadık/oynuyorduk**. Bazen de sinemaya **gittik/gidiyorduk**.

Şimdi bilgisayarlar, televizyonlar gençleri **yalnızlaştırıyor/yalnızlaştırıyordu**. Çok fazla arkadaşları yok. Genellikle evde vakit **geçiriyorlar/geçiriyorlardı**.

Bizim zamanımızda ilişkiler de çok farklıydı. Akşam yemeklerinde bütün aile **toplandık/toplanıyorduk**. Yemekten sonra sohbet **ettik/ediyorduk** ve bazen birbirimize fıkralar **anlattık/anlatıyorduk**. Birlikte çok **eğlendik/eğleniyorduk**.

Şimdi insanlar yemeklerini bile televizyonun karşısında **yiyorlar/yiyorlardı**. Birbirleriyle **konuşmuyorlar/konuşmuyorlardı**. Çocuklar televizyonsuz ve bilgisayarsız bir hayat düşünmek **istemiyorlar/istemiyorlardı**. Bizim zamanımızda her şey bu kadar kolay değildi. Ama bazen **düşünüyorum/düşünüyordum**; biz daha şanslıydık.

ULAÇLAR

-(y)ken (< i-ken)

Ad (+Ek)	Ek	Örnekler
çocuk	-(y)ken	Onunla öğrenciyken tanıştım.
öğrenci	iken	Çocukken çok şişmandım.
genç		Gençken daha sık sinemaya gidiyordum.
.....		Evdeyken çok mutluydum.
arabada		Öğrenciken çok çalışkan-değildim.
evde		Arabadaken sigara içmiyorum.

26 Tamamlayalım

1. İnternet yokken _____.
2. Televizyon yokken _____.
3. Elektrik yokken _____.
4. Otomobil yokken _____.
5. Telefon yokken _____.
6. Asansör yokken _____.
7. Buzdolabı yokken _____.
8. Çamaşır makinesi yokken _____.

27 Tamamlayalım

1. Saçların uzun **ken** daha güzel **di**. Niçin kestirdin?
2. Sen banyo _____ bir arkadaşın ara _____, ama adını söyle _____.
3. Ben beş yaşında _____ bale kursuna git _____.
4. Müdür Bey, siz toplantı _____ misafiriniz gel _____.
Şu anda bekleme salonunda.
5. Ben küçük _____ annem çalış _____ . Bu nedenle bana anneannem bak _____.
6. Ayşe Hanım, biliyor musunuz? Siz tatil _____ komşunun evine hırsız gir _____.
7. Sen yok _____ cep telefonun çaldı.

28 Yerleştirelim, anlatalım

bulunuyordu • atlıyordu • gerekiyordu • oyundu • tutuyordu • eğiliyordu • oluyordu • yapıyordu
çıkarmaktı • zorlaşıyordu • oynuyordu

Bundan 30-40 yıl öncesine kadar şehirlerde çocuk parkları, internet kafeler, evlerde "play statiton"lar ve bugünkü gibi oyuncaklar yoktu. O zamanlarda çocuklar kendi oyunlarını ve oyuncaklarını kendileri yaratıyordu. İşte birkaç örnek:

YAKAN TOP

Yakan top en az dört kişilik bir _____ . Bu oyunda iki takım _____ . Takımlardan birinin oyuncuları iki gruba ayrılıyor diğer takımın oyuncuları da oyun alanının ortasında _____ . Amaç ortadaki takımın oyuncularını topla vurmak ve oyundan _____ . Ortadaki takımın oyuncuları için karşı takımın topunu havada yakalañnak bir "can" demektir.

BİRDİRBİR

Çocuklar bu oyunu bazı bölgelerde hala oynuyor. Oyunun bir başkanı vardı. Bu oyunda oyunculardan biri dizlerini bükmeden öne _____ . Diğer oyuncular ebenin üzerinden atlıyordu. Oyunun başkanı bazen ebenin üzerinden farklı şekillerde _____ . Diğer oyuncular başkan ile aynı şekilde atlıyordu. Bir oyuncu başkan gibi atlayamadı mı? O zaman o oyuncu ebe oluyordu. Oyunun her turunda ebe biraz daha az eğiliyor oyuncular için ebenin üzerinden atlamak _____ .

SAVAŞ OYUNU

Bu oyuna bazıları, "Harççilik" bazıları "Komen" de diyordu. Oyuncular iki gruba ayrılıyordu. Oyunda amaç karşı takımın oyuncularını "öldürmek"ti. Bir oyuncuyu öldürmek için onun bütün vücudunu görmek _____ . Sadece başı, ya da sadece kolu görmek öldürmek için yeterli değildi.

O zamanlar, hazır oyuncak silahlar yoktu, çocuklar kendi silahını genellikle tahtadan _____ .

MENDİL KAPMACA

Bu oyunu çocuklar genellikle ilkokulda beden eğitimi derslerinde _____ . Öğrenciler iki gruba ayrılıyor ve 15-20 metre uzaklıkta karşılıklı diziliyorlardı. Tam orta noktada bir öğrenci veya öğretmen elinde bir mendil _____ . Bir işaretle aynı anda iki gruptan bir öğrenci mendili daha önce almak için koşuyordu. Amaç mendili önce alıp karşı takımdaki öğrenciye yakalanmadan kendi grubunun yerine dönmektir.

Biz küçükken şu oyunları oynuyorduk:

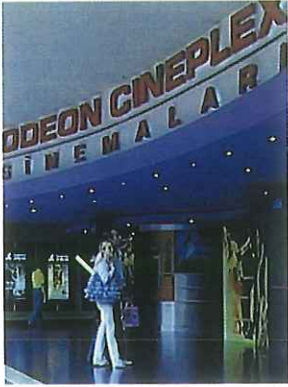
29 Tamamlayalım

A: Öğrenciler okula nasıl gidiyorlar?
B: Otobüs _____ .

A: Sınıfta kimler var?
B: Öğretmen _____
öğrenciler.

A: Kim _____ ders çalışıyorsun?
B: Yalnız çalışıyorum .

A: Dün ne yaptın?
B: Arkadaşım _____
sinemaya gittim.

A: Dilek Murat _____
ne zaman evleniyor?
B: Sanırım gelecek ay.

Dilek ve Murat

Sevgi ve umutla yaşamlarımızı birleştireceğimiz bu güzel günde sizleri de yanımızda görmekten mutluluk duyacağız.

Aylin-Melin Sevinç Hakan
ÇAĞLAR GÜNER

Tarih: 23 Aralık 2012 - Pazar
Adres: Akkan Düğün Salonu - Adana

A: Alo. Deniz _____ mi görüşüyorum?
B: Evet, buyrun ben Deniz.

BAĞLAÇLAR - İLGEÇLER

ile (> /y)E

Ad (+Ek)	Ek	Örnekler
araba	ile	Ayşeyle Murat evleniyor.
Ayşe	-la/-le	Okula arabayla gidiyorum.
kitap	-yla/-yle	Masada kitapla kalem var.
.....		Sinemaya arkadaşımle gittim.
arkadaşım		Onunla ders mi çalışacaksın?
sizin		Öyle-heyere gittim.
onun		Ben de sizinle geliyorum

30 Tamamlayalım

1. Kim ben imle gelmek istiyor?
2. İşe her gün metro _____ gidiyorum.
3. Kim _____ görüşmek istiyorsunuz?
4. Ankara _____ İstanbul arası araba _____ üç buçuk saat.
5. Lütfen burada yüksek ses _____ konuşmayın.
6. Ayşe, ailesi _____ oturuyor.
7. Yarın yeni bir gömlek _____ ayakkabı almak istiyorum.
8. O _____ nerede tanıştın?
9. Murat çok üzgün, hiç kimse _____ konuşmak istemiyor.
10. Kahvaltıda yumurta _____ peynir yedim.

31 Yanıtlayalım

1. Dişlerinizi neyle fırçalıyorsunuz? _____
2. Neyle çorba içiyorsunuz? _____
3. Neyle çamaşır yıkıyorsunuz? _____
4. Lokantada hesabı neyle ödüyorsunuz? _____
5. Neyle fotoğraf çekiyorsunuz? _____
6. Saçlarınızı neyle tarıyorsunuz? _____
7. Eve neyle gidiyorsunuz? _____

32 ile ile yerleştirelim

kalem • gözlük • cep telefonu • tarak • arkadaş • çatal

1. Bu mektubu senin _____ kaleminle _____ yazdım.
2. Uçakta _____ konuşmak yasak.
3. Saçlarını bu _____ mi tarıyorsun?
4. Üç boyutlu filmleri özel bir _____ izliyoruz.
5. Bu yemeği _____ yemek gerek.

5

Afiyet Olsun

1. Ne Yiyelim?

1 Dinleyelim, yerleştirelim, işaretleyelim

Ne alayım?

ol • alayım • al • hazırlayayım • yapısın • alsın • almasın • alayım • alayım mı • söyle • al

Ceren, Volkan ve Mert bu akşam Mert'in evinde buluşuyorlar. Mert, markette Volkan'a telefon ediyor.

Mert : Alo Volkan, ben şimdi marketteyim, akşam için ne _____?

Volkan : Ben kola aldım ama siz ne içmek istiyorsunuz bilmiyorum. Bence sen birkaç tane bira _____.

Ceren : Bira _____, ben aldım.

Volkan : Ceren bira _____, diyor.

Mert : Peki, o zaman yiyecek bir şeyler _____? Cips, kuruyemiş...?

Volkan : Cips aldım ama kuruyemiş de iyi fikir. Sen biraz kuruyemiş _____.

Ceren : Volkan Mert'e _____, meyve de _____.

Volkan : Ceren meyve de alsın, diyor.

Mert : Tamam. Ama benim karnım da aç. Bir paket de makarna _____ . Ceren bize güzel bir makarna _____.

Volkan : Evet, evet çok iyi olur. Ben de açtım şimdi. O zaman yavaş yavaş sofrayı _____ . Haydi sen de çabuk _____ !

Mert : Tamam, on beş dakika sonra oradayım.

Volkan : Peki, görüşürüz

Mert : Görüşürüz.

	Markette	Makarna yapıyor	Karnı aç	Meyve istiyor	Kola aldı	Bira aldı	Evde
Mert							
Volkan							
Ceren							

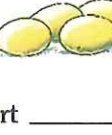

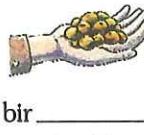

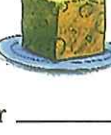

EMİR KİPİ						-sın, -(y)lın(lız), -sın(ler)
Adıl	Eylem	-	Kişi Eki		?	Örnekler
- sen o - siz onlar	al bekle git oku dokun gel gir yaz	-ma -me	-	-sın/-sin/-sun/-sün -ın(lız) / -in(lız) / -un(luz) / -ün(üz) -yın(lız) / -yin(lız) / -yun(luz) / -yün(üz) -sınlar / -sinler / -sunlar / -sünler	mı mi	Onlar beklesinler mi? Sen git! O almasın! Siz okuyun! Giriniz! Dokunmayınız! Onlar gelmesinler! Siz-yaz!

İSTEK KİPİ						-(y)E
Adıl	Eylem	-	Ek	Kişi Eki	?	Örnekler
ben sen o biz siz onlar	bak ye iç otur konuş sor	-ma -me	-a / -e -ya / -ye	-yım / -yım -sın / -sin - -lım / -lim -sınız / -sınız -lar / -ler	mı mi	Ben yemeyeyim mi? Sen içesin. O konuşa. Siz sorasınız. Biz çıkalım. Onlar-bakmayalar. Ben-oturma-yım?

2 Tamamlayalım

- Burcu'ya söyle, ödevini hemen bitir _____.
- Çok yorulduk, haydi biraz dinlen _____.
- Öğretmen kızıyor, bir daha geç kal _____.
- Bugün hava güzel, şemsiyemi al _____.
- Bu akşam yemek için dışarı çık _____?
- Teneffüste çay iç _____.
- Kaçta çıkıyorsun? Seni işten al _____?
- Tok musun? Yemek yap _____?
- Lütfen odada sigara iç _____.
- Sınav kağıdına mutlaka adınızı yaz _____.

3 Sözcükleri yerleştirelim

adet/tane • avuç • bardak • demet • dilim • fiske • gram • kadeh • kalıp • kilo kilogram • kutu • litre • paket • parça • salkım • tane • top					
 bir _____ süt	 bir _____ vişne	 bir _____ meyve suyu	 bir _____ ekmek	 bir _____ elma	 bir _____ havuç
 dört _____ (tane) yumurta	 dört _____ dondurma	 bir _____ fındık	 bir _____ yoğurt	 bir _____ peynir	 bir _____ tuz
 bir _____ üzüm	 bir _____ maydanoz	 bir _____ biftek	 bir _____ şarap	 bir _____ kola	 bir _____ makarna

4 Yanıtlayalım

Gıda Alışverişinde

Marketlerde binlerce çeşit yiyecek var. Kaliteli, ekonomik ve sağlıklı alışveriş için aşağıdaki uyarıları dikkate alın.

ALIŞVERİŞ İÇİN ÖNERİLER

- Alışveriş listesi hazırlayın.
- Açken alışveriş yapmayın.
- Ürünlerin son kullanma tarihine bakın.
- Ürünler üzerindeki etiketleri okuyun.
- Ekonomik boy veya aile paketleri her zaman avantajlı değil, dikkatli olun.
- Fiyatlara bakın ve ürünler arasında karşılaştırma yapın.
- Marketler arasındaki fiyatları karşılaştırın.
- Güvenilir markaları tercih edin.

1. Ne sıklıkta alışveriş yapıyorsunuz?
2. Nereden alışveriş yapıyorsunuz? Mahalle bakkalından mı? Büyük marketlerden mi?
3. Gıda alışverişinde nelere dikkat ediyorsunuz?
4. Gıda alışverişinde ne gibi sorunlarla karşılaşıyorsunuz?

Aşağıdaki durumlarda siz neler yaparsınız? Bu iki durum alışveriş önerilerinden hangileri ile ilgilidir?

1. Durum: Geçen hafta markette yeni bir salam markası gördüm ve denemek istedim. Evde salami açtım. Çok kötü kokuyordu.

2. Durum: Pazar günü eşimle alışveriş için süpermarkete gittik. Fakat market çok kalabalıktı. Fiyatlara ve etiketlere bile bakmadık, aceleyle alışverişimizi tamamladık.

5 Yerleştirelim

haşlamak • kaynatmak • bölmek
rendelemek • doğramak • pişirmek
karıştırmak • çırpma • kızartmak • süzmek

1. Annem diyet yapıyor. Sebzeleri suda başlıyor ve yağsız yiyor.
2. Sen köfte yap, ben de patates _____ . Çocuklar patates kızartmasına bayılıyor.
3. Kızım, salata yapmak için domates _____ ve havuç _____ .
4. Hülya makarna için önce suyu _____ , piştikten sonra süzgeçle _____ .
5. Bu sandviç bana çok fazla. İkiye _____ , yarısını sen ye.
6. Ablam kek için önce yumurta ve şekeri _____ .
7. Çayına şeker koymadım, sen koy ve _____ .
8. Akşama misafirimiz var, ne _____ ?

6 Sıralayalım

Beraber Pişirelim

Kayıt sırası
24

MALZEMELER

- Yarım kilo kıyma
- 350 gr. asma yaprağı (salamura)
- İki baş soğan
- Yarım demet maydanoz
- Bir çay bardağı pirinç
- İki yemek kaşığı domates salçası
- Bir tatlı kaşığı tuz
- Bir tatlı kaşığı karabiber
- Bir tatlı kaşığı pul biber
- Bir limon
- Yarım litre (0.5lt.) su

SOS

- Yoğurt
- Sarımsak

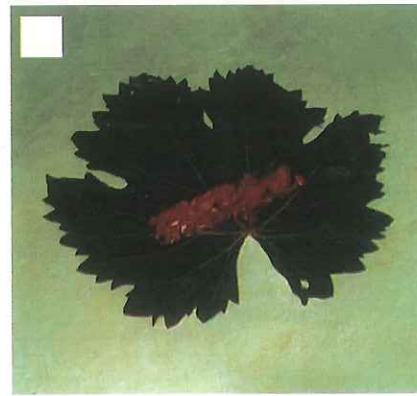
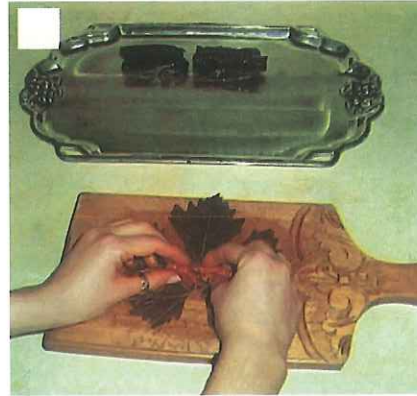
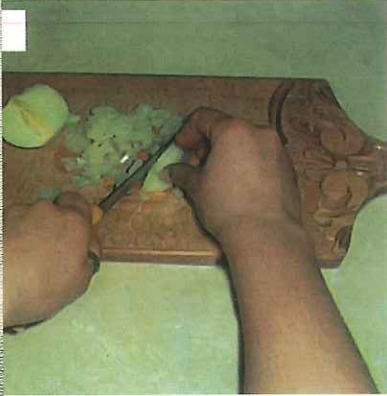
⇒ Sizce bu yemeğin adı ne?

7 Bir yemek tarif edelim

Malzemeler:

Tarif:

5.2 Ne Alırsınız?

8 Okuyalım, yanıtlayalım

Çınar Restoran

Garson : Hoş geldiniz efendim. Ne alırsınız?

Oğuz : Eeee... Menüye bir bakalım... Ben bir karışık pizza alayım orta boy ve mantarsız olsun lütfen.

Hülya : Ben mantarlı bir pizza istiyorum ama henüz karar vermedim. Acaba hangisinden olsun?

Garson : Mantarlı... O halde Dört Mevsim ya da Akdeniz deneyin. Sucuklu pizza seviyor musunuz?

Hülya : Evet, seviyorum.

Garson : O zaman Dört Mevsim alın.

Hülya : Peki, Dört Mevsim, küçük boy olsun. Ama lütfen domates olmasın.

Garson : Tabii ki. İçecek olarak ne alırsınız?

Oğuz : Bol buzlu ve limonlu birer maden suyu içelim mi hayatım?

Hülya : Evet maden suyu iyi fikir ama ben buzsuz alayım lütfen.

Garson : Tatlı ister misiniz?

Hülya : Şimdilik hayır. Belki yemekten sonra.

Garson : Peki efendim. Siparişleriniz 15 dakika sonra hazır.

Oğuz : Teşekkür ederiz.

Menü

Çorbalar

Domates Çorbası	3 TL
Mercimek Çorbası	2,5 TL
Ezogelin Çorbası	3,5 TL
Mantar Çorbası	4 TL

Salatalar

Mevsim Salatası	4 TL
<i>(Domates, marul, salatalık, biber, maydanoz)</i>	
Çoban Salata	3 TL
<i>(Domates, yeşil biber, soğan, maydanoz)</i>	
Karışık Salata	3 TL
<i>(Havuç, turp, maydanoz, domates)</i>	

Pizzalar

	Küçük	Orta	Büyük
Anadolu	8,90 TL	14,40 TL	18,50 TL
<i>(Mozarella peyniri, pepperoni, yeşil biber, sucuk)</i>			
Akdeniz	9,90 TL	15,50 TL	19,90 TL
<i>(Mozarella peyniri, beyaz peynir, siyah zeytin, domates)</i>			
Karışık	10,40 TL	16,50 TL	20,50 TL
<i>(Mozarella peyniri, mantar, salam, sucuk, zeytin)</i>			
4 Mevsim	11,50 TL	17,50 TL	22,50 TL
<i>(Mozarella peyniri, pepperoni, sucuk, mantar, siyah zeytin)</i>			

1. Kim, ne ismarladı?

Oğuz: _____

Hülya: _____

2. Sizce hesap ne gelecek?

Ayrı ayrı TL

Ortak TL

Ana Yemekler

Karniyarik	6 TL
Mantı	7 TL
İzmir Köfte	6 TL
Yaprak Sarma	6 TL

İçecekler

Portakal Suyu	5 TL
Ayran	4 TL
Kola	4 TL
Su	1 TL
Maden suyu	2 TL

Tatlılar

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

9 Yazalım

Menünün "tatlılar" bölümünü siz hazırlayınız.
Listede sizin favori tatlınız da olsun.

Menüden hareketle bir sipariş listesi de siz hazırlayınız.

SIFATLAŞTIRMA

-li, -siz

Ad	Ek	Örnekler
akıl	-lı -siz	<i>akıllı (çocuk)</i> <i>akılsız (adam)</i>
boya	-li -siz	<i>boyalı (duvar)</i> <i>boyasız (duvar)</i>
süt	-lu -suz	<i>sütlü (kahve)</i> <i>sade (kahve)</i>
alkol	-lü -süz	<i>alkollü (içecek)</i> <i>alkolsüz (içecek)</i>
uzun boy		<i>uzun boylu (kız)</i> <i>kısa boylu (kız)</i>
mavi gömlek		<i>mavi-gömlüksüz (adam)</i>

10 Tamamlayalım

- İki oda *lı* _____, mobilya *lı* _____ bir ev arıyorum.
- Babam şeker _____ çay içiyor, çünkü tatlı sevmiyor.
- Benim arabam klima _____.
- Onun babası iyi kalp _____ bir adam.
- Süt _____ kahve istiyor musun?
- Hava çok rüzgar _____, zor yürüyorum.
- Ahmet çok akıl _____ bir çocuk. Her şeyi çok çabuk öğreniyor.
- Denge _____ beslenmek çok önemli.
- Mavi göz _____ kız bana bakıyor.
- Kafein _____ kahveyi tercih ediyorum. Çünkü daha sağlıklı.

11 Zıt anlamlısını işaretleyelim

Evli	Evsiz ☐	Bekar ☒
Bulutlu	Bulutsuz ☐	Açık ☐
Düzenli	Düzensiz ☐	Dağınık ☐
Hızlı	Hızsız ☐	Yavaş ☐
Pahalı	Pahasız ☐	Ucuz ☐
Sinirli	Sinirsiz ☐	Sakin ☐
Kilolu	Kilosuz ☐	Zayıf ☐
Yaşlı	Yaşsız ☐	Genç ☐
Sütlü	Sütsüz ☐	Sade ☐
Kirli	Kırsız ☐	Temiz ☐

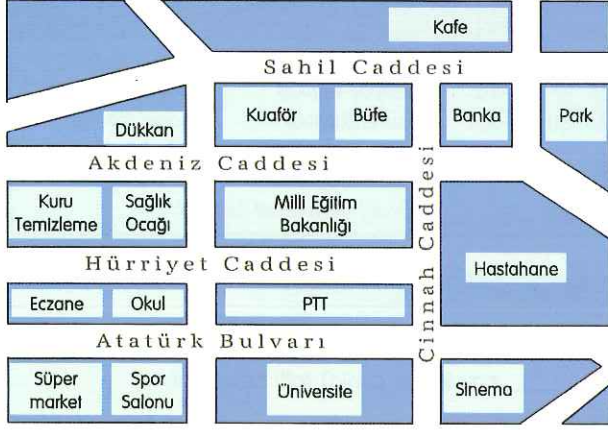
12 Yemeğe davet edelim

Nasıl Bir Yer Olsun?

- et lokantası
- ev yemekleri
- pizzacı
- Çin lokantası
- İtalyan lokantası
- balık restorani
- havuz kenarında
- terasta
- bahçede
- kenarda
- ocak başında

13 Adresi bulalım

- Spor salonunun solunda süpermarket var.
- Bankanın karşısında park var.
- Eczanenin yanında okul var.
- Sağlık Ocağının karşısında Milli Eğitim Bakanlığı var.

1. Banka hangi caddede?

2. Süpermarketin yanında hangi bina var?

3. Kafe nerede?

4. Okul ile Spor Salonu'nun arasında hangi cadde var?

5. Eczaneden sinemaya hangi yoldan gidersiniz?

6. PTT'nin iki tarafında hangi caddeler var?

7. Kafeden sinemaya gitmek için kaç caddeden geçeceksiniz?

14 Telefonla sipariş verelim

Müşterisiniz...

- Pizza isteyiniz.
- Neli pizza istiyorsunuz, belirtiniz.
- İçecek de istiyor musunuz?
- Fiyatını sorunuz.
- Ne zaman gelir, sorunuz.

Pizzacısınız...

- Müşteriye "merhaba" deyiniz.
- Pizza çeşitlerini anlatınız.
- Başka ne istiyor sorunuz.
- Adresi alınız.
- Fiyatı ve teslim süresini belirtiniz.

15 Tamamlayalım

peşin • taksitli • nakit • kredi kartı • vade farkı

NASIL Ödeyeceksiniz?

Korhan : İyi günler. Vitrindeki ne kadar?

Satıcı : 80 TL. efendim. Ama peşin ödemelerde %20 indirim var.

Korhan : Anlıyorum, ama yanımda o kadar _____ para yok.

Satıcı : _____ ile tek seferde ödemeniz de mümkün, aynı indrimi yapıyoruz. Fakat taksitli ödemelerde indirim yok.

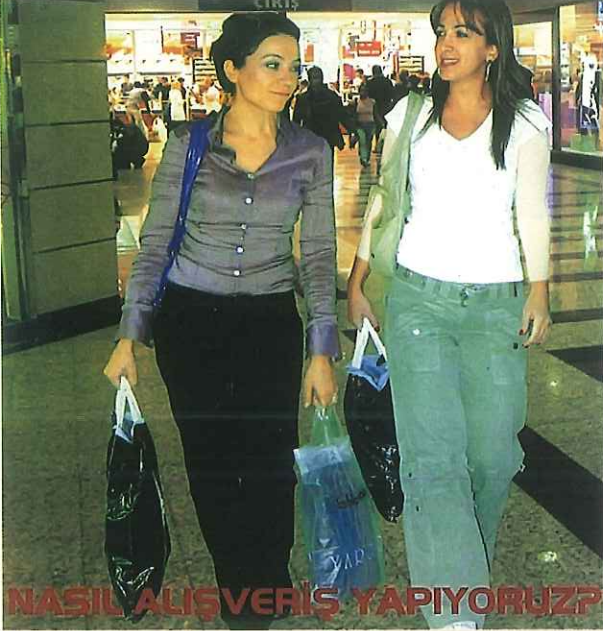
Korhan : Peki, _____ ödemeler kaç aydan başlıyor?

Satıcı : 3 aydan 10 aya kadar bölüyoruz. Hem de peşin fiyatına. Yani _____ yok.

Korhan : O zaman ben kredi kartıyla alayım. 10 ay taksitli olsun.

Satıcı : Tabii efendim.

16 Okuyalım, işaretleyelim

NASIL ALIŞVERİŞ YAPIYORUZ?

Türkiye’de insanlar peşin, taksitle ya da kredi kartıyla alışveriş yapıyorlar. Alışverişlerde kredi kartı kullanmak mümkün. Birçok mağaza kredi kartına taksit de yapıyor. Taksitler 2 ay ile 24 ay arasında değişiyor. Bunun için çoğu insan peşin alışveriş yapmıyor.

Artık insanlar mahallelerdeki bakkallardan ya da mağazalardan çok alışveriş yapmıyor. Gıda ürünlerini büyük süpermarketlerden; giyim, mobilya, beyaz eşya vb. ürünleri büyük alışveriş merkezlerinden alıyor Çünkü böyle yerler daha hesaplı ve çok pratik oluyor. Alışveriş merkezlerindeki mağazalar genellikle sezon sonlarında indirim yapıyor. İnsanların çoğu da alışveriş için bu zamanları bekliyorlar.

Türkiye’de kataloglardan, televizyonlardan ve internetten alışveriş son yıllarda başladı, ama bunlar henüz çok yaygın değil. Çünkü pek çok insana göre bu tür alışverişler güvenli değil.

Doğru Yanlış

1. Türkiye’de kredi kartı yaygın değil.	☐	☐
2. İnsanlar peşin alışverişini çok tercih etmiyor.	☐	☐
3. Ucuzluk sezonunda insanlar alışveriş yapmıyor.	☐	☐
4. Türkiye’de internetle alışveriş yapmak yaygın.	☐	☐
5. Alışveriş merkezlerinde alışveriş kolay oluyor.	☐	☐

17 Eşleştirelim

☐	Çocuklardan uzak tutunuz.
☐	Soğuk içiniz.
☐	30 derecede, elde yıkayınız.
☐	Vücut temizliğinde kullanmayınız.

18 Yanıtlayalım

- Ülkenizde taksitli alışveriş var mı?
- Kredi kartına taksit olur mu?
- Peşin ödemelerde ekstra indirim mümkün mü?
- İnsanlar alışverişlerde pazarlık yaparlar mı?
- İnternetten alışveriş yaygın mı?
- Her ürün için garanti belgesi şart mı?
- Hangi ürünlerle birlikte kullanma talimatı da olur?

5.3 Dünya Mutfakları

19 Okuyalım, yanıtlayalım

Bir Gezginin Gözüyle

Mutfak Kültürleri ve Sağlığımız

Coşkun Aral

Bugüne kadar birçok ülke gördüm, her kıtaya gittim. İnsanların yemek alışkanlıkları her kültürde farklı. Yani, her ülkenin farklı, özel bir mutfak kültürü var.

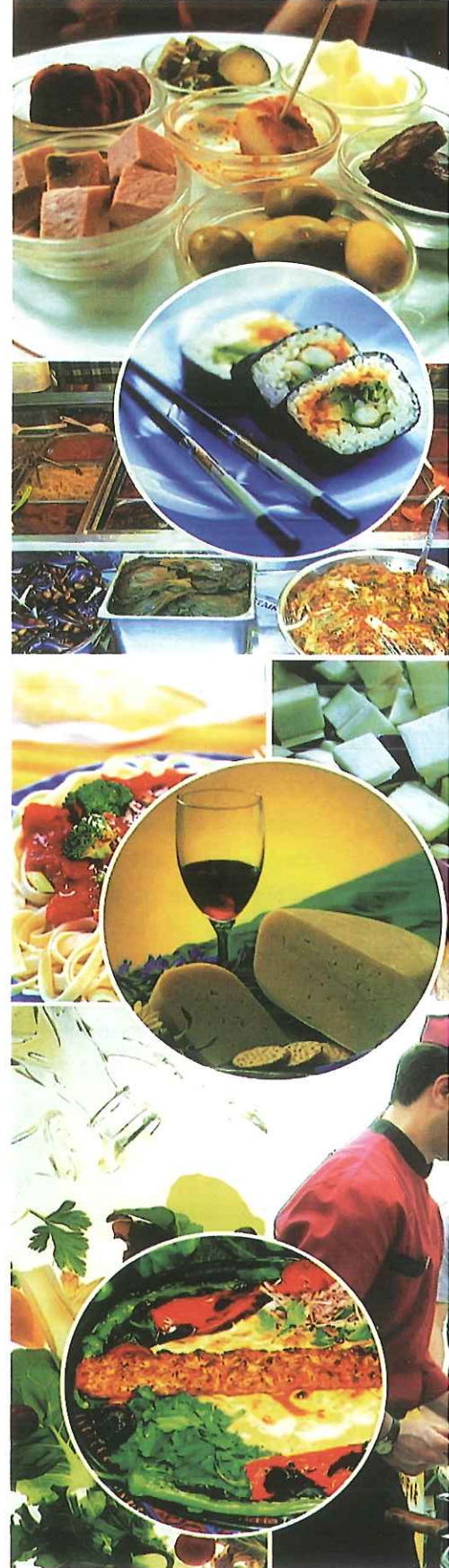
Dünya mutfaklarının başında Çin mutfacı geliyor. Çin kocaman bir ülke, her bölgesi farklı bir coğrafya ve iklim... Sonuç, binlerce farklı yemek. Uzak Doğu mutfacında en önemli yiyecek pirinç ve soya fasulyesi. Her yemeğin yanında mutlaka pirinç oluyor, sos da soya sosu. Soya sosları çok tuzlu. Çinliler sebzeleri yağda, yüksek ateşte kavuruyor. Bu yöntemle vitaminler ölmüyor ama zararlı bakteriler ve mikroplar da tam olarak ölmüyor. Ya Japon usulü çiğ balık! Adı üstünde, hiç pişmiyor ama yanında zehir gibi bir yeşil hardal var.

İtalyan mutfacında makarna, spagetti ve pizza ön planda. Hepsisi çok lezzetli ama salamli, sosisli, jambonlu yemekler, tereyağlı, kremalı soslarla bu mutfak da çok tehlikeli! Fransız mutfacı peynir çeşitleriyle ünlü. Sofranın başlıca içeceği kırmızı şarap. Kırmızı şarabın yanında da genellikle yağlı, kırmızı et var.

Arap mutfacının en ünlü yemeği kebab. Araplar kebabı, yağlı koyun etinden yapıyor. Kebabın yanında da çeşit çeşit baharat, yoğurt ve nohut oluyor. Mezelerin ana malzemesi patlıcanı da unutmayalım.

Daha birçok mutfacı saymadım ama şunu ekleyeyim, bitireyim: Beyaz et, beyaz et, beyaz et... Uzmanlar hep aynı şeyi söylüyor ama bence tavsiyeler biraz yanıltıcı. İnsanlar ne yesin? Bu önemli değil. Ölçülü ve dengeli yesinler, yeter.

1. Sizin de başka mutfaklar hakkında böylesi düşünceleriniz var mı?
2. Türk mutfacı hakkında ne düşünüyorsunuz?
3. Kendi mutfacınızdan bahsedin. Kendi mutfacınızda en sevdiğimiz yemeğin tarifini yazın.

20 Sıralayalım, tartışalım

Liste	İkram Sırası	Liste	İkram Sırası
mezeler	☐	meşrubat/içki	☐
çorba	☐	ekmek	☐
tatlılar	☐	pirinç	☐
ara sıcaklar	☐	makarna	☐
ana yemek	☐	çay/kahve	☐
meyveler	☐	salatalar	☐

21 Eşleştirelim

kızartma	kömür	tava
haşlama	su	fırın
buğulama	buhar	tencere
ızgara	yağ	mangal

KARŞILAŞTIRMA

-Den daha

Ad	Ek	daha	Sıfat	Örnekler
bu sınıf	-dan / -tan	daha	büyük	(Boks) tenisten daha tehlikeli bir spordur.
New York	-den / -ten		kalabalık	(O sınıf) bu sınıftan daha büyük.
tenis			tehlikeli	(Tokyo) New York'tan daha kalabalık.
Ali			çalışkan	(Ahmet) Ali'den daha çalışkan.
Ankara			yavaş	(İstanbul) Ankara-daha-pahalı.
			pahalı	

ÜSTÜNLÜK

en

Adıl	Ek	en	Sıfat	Ad	Ek	Örnekler
sınıf	-in / -in	en	çalışkan	öğrenci	-i / -sı	O, sınıfın en çalışkan öğrencisidir.
dünya	-un / -ün		renkli	il	-i / -si	Dünyanın en yüksek tepesi, Everest'tir.
Türkiye	-nin / -nin		büyük	tepe	-u / -su	Türkiye'nin en büyük ili hangi ildir?
kitap	-nun / -nün		yüksek	sayfa	-ü / -sü	Kitabın en renkli sayfası bu.
			dağ	Sınıftaki en çalışkan öğrenci, kimdir?
	-daki / -taki					Ağrı-Dağı-Türkiye'de-en-yüksektir.
	-deki / -teki					İstanbul, Türkiye'deki-en-renkli-ili.

22 Tabloya göre yanıtlayalım

	Aslıhan	Orhan	Pınar	Demet
Yaşı	18	19	20	16
Boyu	1.75	1.84	1.62	1.70
Kilosu	65	80	58	53
Ayakkabı numarası	38	42	36	37

- En uzun boylu kim? _____
- Kim Aslıhan'dan daha şişman? _____
- Kim Orhan'dan daha büyük? _____
- Kim Demet'ten daha kısa? _____
- En zayıf kim? _____
- En genç kim? _____
- Kimin ayağı en büyük? _____
- En küçük ayaklı kim? _____
- En kilolu kim? _____

23 Eşleştirelim

Uzmanından
Kaliteli Bir Hayat İçin
10 EMİR

Osman Müftüoğlu
www.yasasinhayat.com

1. Dengeli beslenin. 6. Düzenli egzersiz yapın ve hareketli yaşayın. Yeterli miktarda kalsiyum ve D vitamini alın.
2. Damar sağlığınıza dikkat edin. 7. Yeni şeyler öğrenin. Yeni bir dil, yeni bir hobi, yeni bir oyun için şansınızı deneyin.
3. Bağışıklık sisteminizi güçlendirin. 8. Kan değerlerinizi, özellikle kolesterolünüzü dikkatle izleyin. Tansiyonunuzu kontrol altında tutun. Daha çok egzersiz yapın, daha az strese girin.
4. Kötü şeyleri az tüketin. 9. Alkolü, kafeini, beyaz unu ve tuzu ölçülü tüketin.
5. Sigaradan ve dumanından sakının. 10. Düzenli olarak kontrol yaptırın. Doktorunuzun önerilerini uygulayın, ilaçlarınızı düzenli kullanın.
6. Kas ve kemiklerinizi takviye edin. 11. Gerekli aşılarınızı (Hepatit, zatürree, grip vs..) yaptırın. Unutmayın düzenli uyku, egzersiz ve dinlence bağışıklık sisteminizi güçlendirir.
7. Ağız bakımınıza özen gösterin. 12. Gereksiz yere ve yüksek dozda ilaç kullanmayın.
8. Belleğinizi güçlü tutun. 13. Sigara içmeyin. Sigara dumanından uzak durun.
9. Gereksiz yere ilaç kullanmayın. 14. Dişlerinizi düzenli fırçalayın. 6-8 ayda bir diş hekiminize uğrayın.
10. Sağlık kontrollerinizi ihmal etmeyin. 15. Az yiyin. Kalori ihtiyacınızı farklı besinlerden karşılayın. Hayvansal yağları daha az, zeytinyağını daha çok kullanın.

24 Haftalık menü hazırlayalım

Ölçü		İçecek		Yemek	
• dilim	• parça	• çay	• kahve	• tavuk budu	• çorba
• adet	• paket	• şarap	• kola	• köfte	• ızgara balık
• bardak	• kutu	• ayran	• meyve suyu	• nohut	• kuru fasulye
• porsiyon	• gram	• soda	• gazoz	• bulgur pilavı	• mantar sofra
• kaşık	• demet	• bira	• cacık	• zeytin	• peynir
• kase	• kalıp	• hoşaf	• rakı	• taze fasulye	• kıymalı bezelye
• tabak	• kadeh	• süt	• su	• kıymalı patates	• balık çorbası

25 Bir araba seçelim

İkinci El Oto

Markası	Renault Clio (1.4)	Opel Astra (1.6)	VW Polo (1.8)	Ford Focus (1.6)
Modeli	2006 (Sedan)	2004 (Hatchback)	2005	2007 (Sedan)
Özellikleri	Klima, tek hava yastığı, radyo-CD çalar	ABS, 4 hava yastığı, klima, alarm, radyo-kaset çalar	2 hava yastığı, klima, dizel, sun-roof, radyo-CD çalar	Sürücü ve yolcu hava yastığı, otomatik vites, otomatik klima, yükseklik ayarlı direksiyon
Kimden	Galeriden	Bayandan	Sahibinden	Doktordan
Fiyat	16.000 TL (Krediye uygun)	13.000 TL (Vade olur)	14.000 TL (Pazarlıksız)	15.000 TL (Pazarlık olur)

26 Eşleştirelim, yazalım

Kim Kimdir?

Kayıt sırası
25

27 Kendimizi tarif edelim

- uzun
 - kısa
 - orta
- } boylu
- sarışın
 - kumral
 - esmer
- zayıf
 - kilolu
 - toplu
- sakın
 - neşeli
 - utangaç
- yeşil
 - ela
 - mavi
- } gözlü

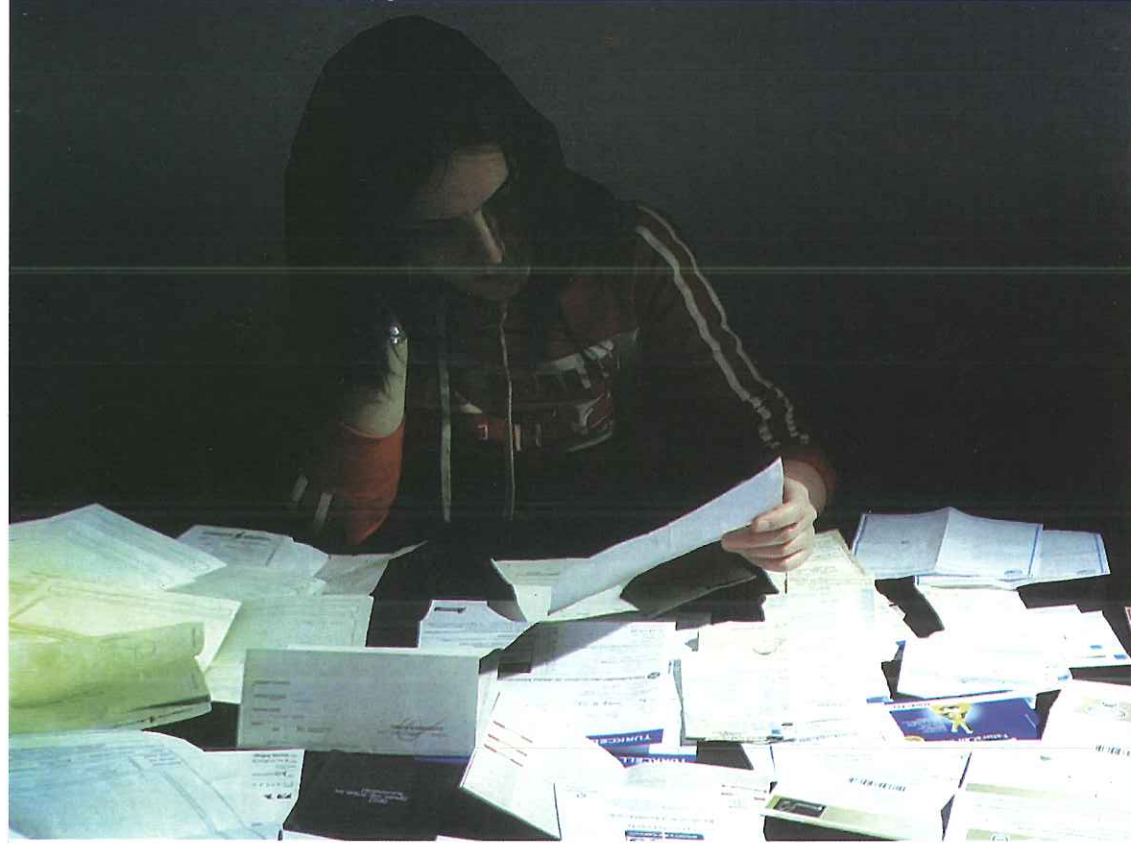
Ben

6

Bürokrasi Her Yerde!

1. Sayın Yetkili

1 Yerleştirelim, yanlış çizelim Türkiye'de İlk Günlerim

kiralamak • öğrenmek • yapıyorum • yaşamak
ödüyorum • oluyorum

Adım Isabel. Türkiye'ye üç ay önce geldim. Buradaki ilk günlerimi hiç unutmadım. Yabancı bir ülkede ilk günler çok zor geçiyor. Ev _____, banka işlemleri, kimlik işlemleri, faturaları yatırmak, önemli yerlerin adreslerini, telefonlarını _____ hiç kolay olmuyor. O günlerde arkadaşlarım çok yardım etti. Çünkü Türkçe bilmiyordum. Ama artık işlerimi kendim _____. Bu üç ay içinde biraz Türkçe de öğrendim. Artık faturalarımı kendim _____, doktor randevularımı kendim alıyorum. Banka ve kredi kartımla ilgili işlemleri kendim yapıyorum. Bir kütüphaneye ya da spor merkezine kendim üye _____. Yabancı bir ülkede _____ benim için eskisi kadar zor değil.

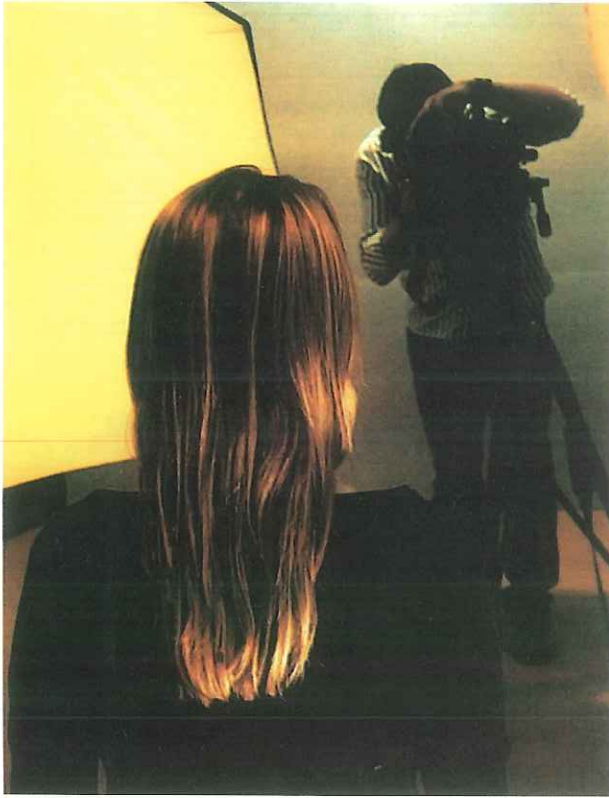
1. Isabel Türkiye'ye ~~henüz~~ / birkaç ay önce / ~~çok~~ ~~önceden~~ geldi.
2. Türkiye'deki ilk günlerini hala ~~hatırlıyor~~ / hiç ~~hatırlamıyor~~.
3. İlk günlerde birçok işi kolaylıkla / zorlukla yaptı.
4. Arkadaşları hiç / hep yardım etti.
5. Biraz Türkçe öğrendi ve hayat onun için artık daha zor / kolay.

2 Tahmin edelim, anlatalım Ne Yapmak Gerekli?

- ev bulmak
- üye olmak
- posta göndermek
- faturaları yatırmak
- vize almak
- kimlik çıkarmak
- gümrükten geçmek
- banka işlemleri
- ikametgah almak
- abone olmak

3 Tamamlayalım, bulalım

Fotoğrafçıda

Kayıt sırası
26

- Ayşe** : Günaydın.
Fotoğrafçı : Günaydın Ayşe Hanım, buyurun.
Ayşe : Pasaport için vesikalik fotoğraf çektirmek istiyorum.
Fotoğrafçı : Tabii. Kaç adet olsun?
Ayşe : 12 adet.
Fotoğrafçı : Resminize ne renk fon yapalım?
Ayşe : Mavi olsun.
Fotoğrafçı : Bence _____ yapalım.
Ayşe : Tamam öyle olsun.
Fotoğrafçı : Siz içeri girin, _____ yapın, _____ tarayın, hazırlanın. Ben geliyorum.
İki dakika sonra
Ayşe : Off! Poz vermek çok zor, fotoğraf çektirmek çok zor geliyor bana.
Fotoğrafçı : Önce kolyenizi düzeltin. _____ biraz sağa çekeyim, şimdi oturun, _____ düz tutun. Sağa sola çevirmeyin. _____ dik tutun. Şimdi biraz gülümseyin. Çekiyoruz... Geçmiş olsun.
Ayşe : Teşekkür ederim, ne zaman alabilirim?
Fotoğrafçı : Yarım saat sonra hazır.
Ayşe : Tamam, teşekkürler. İyi günler.
Fotoğrafçı : İyi günler.

DURUM (belirtme)

-(y)İ

Ad (+Ek)	Ek	Örnekler
çocuk	-i/-yı/-i/-yi	<i>Bu arabayı alıyorum.</i>
okul	-u/-yu/-ü/-yü	<i>Çocuğu gördün mü?</i>
araba		<i>Çocuklar okulu sevmiyor.</i>
.....	<i>Adam-araba-bahçede-yıkıyor.</i>
.....	<i>Annesini çok özleyiyor.</i>
annesini	(-n)-i/-i/-u/-ü	<i>Şapkanızı çıkarın lütfen.</i>
şapkanızı		<i>Onun-annesini-tanıyorum.</i>
.....	<i>Emre'yi gördünüz mü?</i>
Emre	-i/-yı/-i/-yi	<i>Turistler Türkiye'yi çok beğeniyor.</i>
Türkiye	-u/-yu/-ü/-yü	<i>Ben-Emre-seviyorum.</i>
.....	<i>Herkes onu bekliyor.</i>
ben	(-n)-i/-i/-u/-ü	<i>Kimse ben görmedi.</i>
o		

4 Yanlışı çizelim

1. Şu tuzluk/tuzluğu bana uzatır mısın?
2. Dün yeni bir bluz/bluzu aldım.
3. Ablam makama salatası/makama salatasını çok iyi yapar.
4. Dünkü film/filmi seyrettin mi? Sonunda ne oldu?
5. Hangi diller/dilleri biliyorsunuz?
6. Her akşam yatmadan önce birkaç sayfa kitap/kitabı okuyorum.
7. Sen/Seni çok aradım. Neredeydin?
8. Maç/Maçı evde izliyoruz.
9. Kapıcı saat 20.30'da çöpler/çöpleri topluyor.
10. Dün akşam konserde liseden bir arkadaşım/arkadaşımı gördüm.
11. Kazağın/kazağını annen mi ördü?
12. Hafta sonu hiç evden çıkmadım, film/filmi izledim.
13. Şimdi son konuşmacımız Mehmet Öztürk/Mehmet Öztürk'ü dinliyoruz.
14. Babam bahçenin kapısı/bahçenin kapısını boyuyor.

5 Eşleştirelim, işaretleyelim

Faturalar ve Kimlikler

• son ödeme tarihi		• hesap kesim tarihi		• adres	
• ünvan		• dönem		• kart numarası	
• üye		• bölüm		• sicil numarası	
• abone		• görev		• dosya numarası	
• müşteri numarası		• ödeme yerleri		• geçerlilik süresi	

1

maximum

KREDİ KARTI HESAP ÖZETİ

SN. ZUHAL AKIN
TÖMER
ANKARA ÜNİV. TUNALI HİLMİ CD. NO: 97 KAVAKLIDERE
ANKARA
Son Ödeme Tarihi: 26/12/2007

İnteraktif Müşteri Numarası : 7155378
Kart Numarası: 5437*****8750
Mastercard Standart Kredi Kartı Hesap Özeti

Hesap Kesim Tarihi: 16.12.2007
Son Ödeme Tarihi: 26.12.2007
Hesap Özeti Borcu: 744.61 TL
Ödenmesi Gereken Asgari Tutar: 148.92 TL
Bir Sonraki Hesap Kesim Tarihi: 15.01.2008
Bir Sonraki Son Ödeme Tarihi: 25.01.2008

TOPLAM MAXİPUAN 10.97 TL

T.C. ANADOLU ÜNİVERSİTESİ
Öğrenci Kimlik Kartı

ÖĞRENCİ NO: 53467891029
ADI: AYŞE
SOYADI: GÜLDAL
DOĞUM TARİHİ: 13.08.1982
FAKÜLTE / BÖLÜM: AÖF/HALKLA İLİŞİMLERİ

118132

2

3

ELEKTRİK FATURA BİLDİRİMİ

BASKENT
ELEKTRİK DAĞITIM A.Ş.

İşletme: 006.02.65.00.00 ESAT REJİNE İŞLERİ SEF
Dosya No: 1278-00 Abone No: 10437150 Tarife: 5.08.1.0
Sıra No: 224/00 KENT-RESMEN

EMRE YURDARUL
K. DERE YALIN SR. NO. 6/3 TEL. 4185615

Dönem: 2006/11
Ekip:

AKTİF	999027 ESI	Çarpan	1.000
	Gündüz	Puan	Gece
Son Endeks	13 766.000		
İlk Endeks	13 635.000		
(+/-) KWh	0.000		
Tüketim	131.000		
Tüketim Tut.	16.74		
ENDÜKTİF		Çarpan	
Son Endeks		İlk Okuma Tarihi	13.10.2006
İlk Endeks		Son Okuma Tarihi	13.11.2006
(+/-) KWh		Okuma Saati	09:49.34
Tüketim		Tebliğ Tarihi	13.11.2006
Tüketim Tut.		Kira-Bakım	0.00
Enerji Tutarı	16.74	Güç Bedeli	0.00
Tüketim Ver.	0.84	K.D.V.	3.16
(+/-) Tutar	0.00	Teşvik İndirimi	
FATURA TUTARI	20.74 TL	Yuvarlama	-0.00
ÖDEME TAR.	17.11.2006 - 28.11.2006		
Eski Borç (Gecikme Zammı Hariç)	Borcu Bulunmamakta		
ÖDEME YERLERİ	BASKENT E.Ş.İ.Ş. VEZNELERİ SEREN-PANUK-VAHİF-ROD-İ DİSTİL-ARABAN-TRPİ KREDİ-İŞ-ÖYAK-ALTERNATİF-FİNANÇ-ŞİRKETİ-HALK-ANADOLU-DİŞ-TURKİŞ-P.İ.T-ROÇ-BENİZ-TEP-ASIN FİNANÇ BİROLARİ		

4

ADALET BAKANLIĞI
SOSYAL TESİSLERİ
GİRİŞ KARTI

ÜYE YAKINININ ADI-SOYADI
DERYA ATMACA
YAKINLIK DERECESESİ
KIZI
ÜYENİN ADI-SOYADI
MUSTAFA ATMACA
GÖREV / ÜNVAN
HAKİM
SICİL NO : 13425
GEÇERLİLİK SÜRESİ
08.11.2008

5

BASIN KARTI Press Card

T.C. BAŞBAKANLIK
BASIN YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
REPUBLIC OF TURKEY OFFICE OF THE PRIME MINISTER DIRECTORATE GENERAL OF PRESS AND INFORMATION

ADI SOYADI / Full name
ASLI DORUK
GÖREVİ / Position held
BASIN-YAYIN VE ENF.
GENEL MÜD.
EV ADRESİ / Home address
GONCA SOKAK
ZAFER APT. 21/3 K.ESAT

JE 14536

	Ayşe	Zuhal	Aslı	Derya	Emre
Anadolu Üniversitesi'nde öğrenci.					
Faturasının son ödeme tarihi 28.11.2006.					
Halkla İlişkiler bölümünde okuyor.					
Maltepe'de oturuyor.					
Babası hakim.					
Eski tarihlere ait borcu yok.					
Bu dönem kartıyla 744.61 liralık harcama yaptı.					
Kartı 2008'in Kasım ayına kadar geçerli.					
Başbakanlıkta çalışıyor.					

6 Eşleştirelim

son ödeme tarihi	kütüphane
para çekmek	hastane
üye olmak	havaalanı
acil servis	sigorta
sipariş vermek	pasaport
rötar	fatura
prim	restoran
uyruk	apartman
gidiş-dönüş	banka
aidat	uçak bileti

7 Tamamlayalım, eşleştirelim

Diyaloglar

1

Kadın: Lütfen biraz hızlı gider misiniz?
_____ kaçıracağız.

Erkek : Merak etmeyin. Zamanında hava-
alanında oluruz.

Kadın: Şu müziğin _____ de biraz kı-
sın lütfen!

2

Kadın: İndirim için öğrenci _____
görebilir miyim?

Erkek : Kimliğim yanımda değil.

Kadın: O zaman tam bilet alın lütfen.

3

Kadın: _____ gördünüz mü? Yarım
saat önce şuraya park ettim.

Erkek: Trafik polisleri _____ otopar-
ka çektiler.

4

Kadın: İyi günler. Konya'ya iki _____
istiyorum.

Erkek : Yataklı vagon mu, koltuklu vagon
mu olsun?

Kadın: Yataklı olsun. Yol çok uzun.

takside • garda • sinemada • sokakta

1. diyalog	☐ takside
2. diyalog	☐ garda
3. diyalog	☐ sinemada
4. diyalog	☐ sokakta

8 Yanlışı çizelim

Dilekler ve Şikayetler

-dilek / şikayet

Sayın Yetkili,
Personeliniz müşterilere kibar davranmıyor. Lütfen bu
konuda personelinizi eğitin.

-dilek / şikayet

Sayın Yetkili,
Uzun zamandır tüm takım elbiselerimi mağazanızdan
alıyorum. Ürünlerin kalitesinden çok memnunum.
Lütfen reyonlarınızda spor kıyafetlere de yer verin.

-dilek / şikayet

Sayın Yetkili,
10 katlı bir binada neden asansör yok, anlamıyorum.
Yaşlı ve hasta insanları düşünmüyor musunuz?

-dilek / şikayet

Sayın Yetkili,
Lokantanız çok şık. Yemekler de lezzetli. Bu güzel
ortamda lezzetli yemekleri klasik müzik eşliğinde
yemek isteriz.

9 Anlatalım

Dilek	Şikayet

6.2 Başımız Dertte

10 Yerleştirelim, yanıtlayalım

çarpılmak • hasar • karşı taraf • kaskolu
poliçe • rapor tutmak • şikayetçi olmak
tamir ettirmek • yola çıkmak

TRAFİK KAZASI

Gün iyi başladı. Saat 7'de uyanımdım. Elimi, yüzümü yıkadıktan sonra biraz gazetelere baktım Kahvaltı yaptım ve evden çıktım. İşe gitmek için arabama bindim. Garajın önünde bir kamyon vardı. Sahibini aradım ama yoktu. Bir süre bekledim. On dakika sonra geldi. Benden bir özür bile dilemeden gitti. Ben de işyerime doğru _____ . Çok hızlı gitmiyordum. Birden önüme yaşlı bir adam çıktı. Adama _____ için hemen frene bastım ve o anda arabama arkadan başka bir araba çarptı. Arabadan indim. Arkadaki arabanın sahibi yanıma geldi ve bana "Siz suçlusunuz hanımefendi, çünkü aniden durdunuz." dedi. Ben de ona "Hayır, siz suçlusunuz çünkü bana arkadan çarptınız." dedim. O sırada trafik polisi geldi. Olay yerini inceledi ve bir _____. Bu kazada kesinlikle _____ hatalıydı. Yine de ben ondan _____. Arabada da önemli bir _____ yoktu. Ayrıca arabam _____. Kaza yerinde iki saatim geçti. Saat 10.30'da iş yerime gittim. Akşam işten çıktıktan sonra tamircide arabamı _____. Ama fatura konusunda başka bir sürpriz beni bekliyordu. Çünkü kasko _____ süresi dolmuştu. Tamircinin parasını kendim ödedim.

1. Kadın garajın önünde kimi aradı?

2. Polis kaza yerinde ne yaptı?

3. Kadın işten sonra ne yaptı?

4. Tamirciye kim ödeme yaptı?

1. Kadın işe gitmek için neye bindi?

arabaya kamyonu taksiye

2. Trafik polisi neyi inceledi?

olay yerini kaza raporunu arabaları

3. Kadın kimden şikayetçi olmadı?

polisten adamdan tamirciden

4. Tamircinin parasını kim ödedi?

adam kadın sigorta

Eylem	Ø	-(y)İ	-(y)E	-DE	-DEn
başla-	✓				
uyan-					
yıka-					
yap-					
çık-					
git-					
bin-					
ara-					
bekle-					
dile-					
in-					
gel-					
dur-					
de-					
geç-					
dol-					
öde-					

11 Öneride Bulunalım

Ne Yapayım?

A: Apartmanın önünde bir kaza oldu.

B: Polisi ara, ambulansa haber ver

A: Evde gaz kokusu var.

B: _____

A: Yarın için çok ödevim var ama bilgisayar bozuk.

B: _____

A: Yandaki apartmandan dumanlar yükseliyor.

B: _____

A: Saat 02.00 ve üst kattakiler çok gürültü yapıyor.

B: _____

A: Araba çalışmıyor.

B: _____

A: Banka kartım ATM'de kaldı.

B: _____

A: Pasaportumu kaybettim.

B: _____

A: Bence bu telefon faturasında bir yanlışlık var.

B: _____

A: Çok acıktım, yiyecek bir şeyler var mı?

B: Yok, _____

A: Anahtarımı evde unuttum!

B: _____

A: Aaa! Eve hırsız girmiş!

B: _____

12 Eşleştirelim

- A. Hırsızı gördünüz mü? Nasıl biriydi?
 B. Oturma iznimin süresi bitti. Uzatmak istiyorum?
 C. – Dolsun mu?
 – Hayır, 50 liralık yeter.
 D. Hafta sonu apartmanımızda su akmadı. Sorun nedir acaba?
 E. Hesap cüzdanım yok, maalesef. Ama banka kartım var.
 F. Benim adıma bir paket geldi mi acaba?
 G. Muayene olmak istiyorum. Ne zaman geleyim?
 H. Yosun banyomuzu gördünüz mü? Tavsiye ederim.
 I. Japon Yeni almak istiyorum.
 İ. Sakal tıraşı olmak istiyorum.
 J. Karanlıkta kaldık.
 L. Çilingir servisiniz var mı? Anahtarımızı kaybettik.
 L. Amerika'ya mektup kaç günde gidiyor?
 M. Evden eve taşıma ücretiniz ne kadar?

1. Nakliye şirketi	M
2. Hastane	
3. Banka	
4. Kargo	
5. Postane	
6. Döviz bürosu	
7. Benzin istasyonu	
8. Anahtarıcı	
9. Kuaför	
10. Güzellik salonu	
11. Karakol	
12. Emniyet Müdürlüğü	
13. Sular İdaresi	
14. Elektrik İdaresi	

13 Yanıtlayalım, kontrol edelim

Karakolda

- Polis : Açın lütfen, polis!
 Adam : Buyurun memur bey.
 Polis : Hakkınızda şikayet var.
 Adam : Şikayet mi?
 Polis : Bizimle karakola kadar geleceksiniz.
 Adam : Anlamadım. Sorun nedir?
 Polis : Buyurun karakola kadar gidelim, orada öğrenirsiniz.

15 dakika sonra karakolda

- Komiser : Buyurun oturun lütfen. Bu akşam evinizde bir kutlama ya da parti var mıydı?
 Adam : _____
 Komiser : Peki misafiriniz var mıydı?
 Adam : _____
 Komiser : Oğlunuz kaç yaşında?
 Adam : _____
 Komiser : Evde başka kimse yok muydu? Emin misiniz?
 Adam : _____
 Komiser : Akşam saatlerinde evinizde bir tamirat var mıydı?
 Adam : _____ . Ama ben hiçbir şey anlamıyorum. Bu soruları neden soruyorsunuz?
 Komiser : Siz sadece sorulara cevap verin lütfen! Bu akşam evinizde komşularınızı rahatsız edecek bir şey yaptınız mı?
 Adam : _____
 Komiser : Emin misiniz? Sadece bebeğiniz mi ağladı?
 Adam : _____
 Komiser : Ama alt kattaki komşunuz sizin gürültünüzden şikayetçi.
 Adam : Alt kattaki komşumuz mu? _____
 Komiser : Boş mu? Hmm... Anladım. Sanırım yine asılsız ihbar. Peki. İfadenizi imzaladıktan sonra gidebilirsiniz.

	Doğru	Yanlış
1. Alt kattaki komşu gürültüden şikayetçi.	☐	☐
2. Evde 3 misafir vardı.	☐	☐
3. Komşular bebeğin ağlamasından rahatsız oldu.	☐	☐
4. Alt kattaki daire boş.	☐	☐

14 Bir öykü oluşturalım

Kişiler

Kasiyer	☐
Taksi şoförü	☐
Temizlik görevlisi	☐
Güvenlik elemanı	☐
Yaşlı bir kadın	☐
Üniversite öğrencisi	☐
Hizmetçi	☐

Yer

Benzin istasyonu	☐
Market	☐
Banka	☐
Karanlık bir sokak	☐
Bir villa	☐
İşlek bir cadde	☐
otobüs	☐

Olay

Biri 155'i arıyor.	☐
Biri ambulans çağırıyor.	☐
Biri çığlık atıyor.	☐
Biri hızla kaçıyor.	☐
Biri saklanıyor.	☐
Biri ateş ediyor.	☐
Biri bayılıyor.	☐

Zaman

Sabaha karşı	☐
Gece 00:00	☐
Akşam 18:00 suları	☐
Sabah 07:00	☐
Öğle molası	☐
Pazar günü	☐
İş çıkışı	☐

15 Bulalım, tamamlayalım

E	K	L	İ	F	S	U	N	D	U	R	K	Ş
C	R	A	M	İ	Ş	Ö	Z	E	G	M	A	L
E	E	H	A	R	İ	T	A	N	Ö	L	R	T
Ş	T	P	K	A	R	T	V	İ	Z	İ	T	E
R	İ	H	R	N	U	H	N	U	L	V	P	M
U	K	N	D	H	Ç	N	R	İ	Ü	P	O	Y
N	E	R	O	U	A	R	D	E	K	H	S	H
N	R	D	İ	İ	K	R	O	A	T	R	T	P
E	D	O	S	İ	G	A	R	A	K	Ü	A	D
İ	İ	T	E	L	E	F	O	N	M	Ö	L	A

- Pasaportunu ve uçak biletini unutma.
- Tamam teşekkür ederim.
- Hafta sonu tatil için Karadeniz'e gidiyorum.
- Harika. Bana oradan _____ gönder. Tamam mı?
- Size nasıl ulaşırım? Yanınızda _____ var mı?
- Tabii buyurun.
- İşte bu da benimki.
- _____ içmek istiyorum.
- Maalesef Burada yasak.
- Bugün _____ faturasının son günü.
- Merak etme Ödedim.

16 Bulalım

FEETONL	<input type="text"/>	SRUK	<input type="text"/>			
	1		4			
DAGĞALZO	<input type="text"/>	ALŞİREVİŞ	<input type="text"/>			
	2		5			
KTRELİKE	<input type="text"/>	NAKBA	<input type="text"/>			
	3		6			
	<input type="text"/>					
	1	2	3	4	5	6

ŞİMDİKİ ZAMAN (resmi)						-mEkE
Adıl	Eylem	—	Zaman Eki	?	Kişi Eki	Örnekler
ben	çalış	-ma	-makta	mı	-yım / -yim	Biz gelmekteyiz.
sen	uyu	-me	-mekte	mi	-sın / -sin	Ben beklemekteyim.
o	al				—	Sen okumakta mısın?
biz	gel				-yız / -yiz	O oturmamakta.
siz	otur				-sınız / -siniz	Onlar almaktalar.
onlar	bil				(-lar / -ler)	Siz çalışmakta mısınız?

17 Tamamlayalım, yeniden yazalım

Bunları Biliyor musunuz?

- Olimpiyat oyunlarına dört yılda bir farklı ülkelerden binlerce sporcu katılıyor.
Olimpiyat oyunlarına dört yılda bir farklı ülkelerden binlerce sporcu katılmakta _____.
- UNICEF çocuk hakları, sağlık ve eğitimle ilgili çalışmalar yapıyor.

- Türkiye'ye en çok Avrupa ülkelerinden turist geliyor.

6.3 Yardım İstiyorum

18 Okuyalım, tamamlayalım Paketiniz Var

1. ben de/bende • 2. ora da/orada
3. dairem de/dairemde • 4. bina da/binada
5. üstün de/üstünde • 6. zarf da/zarfıta

Kurye: Affedersiniz, ben Çiçek Sokağı'nı arıyorum. Nerede biliyor musunuz?

Adam: Evet biliyorum, çünkü (1) _____ (2) _____ oturuyorum. Kaç numarayı arıyorsunuz?

Kurye: 57 numarayı.

Adam: Aaa, benim (3) _____ o (4) _____ . Hangi daire?

Kurye: 5 numara.

Adam: 5 numara mı, bu benim dairem. Siz kimi arıyorsunuz?

Kurye: Can Yılmaz'ı.

Adam: İsim doğru da soyadı yanlış. Benim soyadım Yılmaz değil, Yıldız.

Kurye: Ah, özür dilerim. Bu paketin (5) _____ 'Can Yıldız' yazıyor. O zaman bu paket sizin, ayrıca bu (6) _____ .

Adam: Teşekkür ederim. İyi günler.

Kurye: Size de.

19 Okuyalım, yanıtlayalım Televizyonum Bozuk

Murat: Merhaba, nasılsın.

Ali : İyiyim sen neler yapıyorsun?

Murat: Bütün gün çalışıyorum.

Ali : Ben de izinliyim evde oturuyorum.

Murat: Dünkü basketbol maçını izledin mi?

Ali : Hayır. Çünkü televizyonum bozuk.

Murat: Seninki de mi bozuk? Bugünlerde hiç kimsenin televizyonu çalışmıyor.

Ali : Neden? Başka kiminki bozuk?

Murat: Hakaninki. Bir hafta önce bozuldu. Üç gün önce servise götürdü.

Ali : Hangi servise?

Murat: Bizim sokaktaki servise. Hala orada.

Ali : Ben yeni bir televizyon almak istiyorum.

Murat: Bugünkü gazetelere baktın mı? Bazı mağazalar televizyon promosyonları yapıyor. Çok ucuz ve güzel televizyonlar var.

Ali : Hayır bakmadım, ama ben Erol'unkinden almak istiyorum.

Murat: Akşam işten sonra caddenin karşısındaki mağazaya bakalım mı?

Ali : Tamam. Arka sokaktakine de bakalım.

Murat: Görüşürüz.

Ali : Görüşürüz

1. Murat ve Ali hangi basketbol maçı hakkında konuşuyorlar?

2. Kimin televizyonu bir hafta önce bozuldu?

_____ bozuldu.

3. Hangi gazetelerde televizyon reklamları var?

_____ gazetelerde.

4. Ali hangi televizyondan almak istiyor?

_____ almak istiyor.

5. İşten sonra hangi mağazalara bakacaklar?

Caddenin _____ ve arka _____ bakacaklar.

İLGİ EKİ		-ki
Ad (+Ek)	Ek	Örnekler
önce dün benim onun bahçede onda üst katta	-ki	önceki (soru) dünkü (gazete) dünkü (dersimiz) benimki onunki benki bahçedeki (çocuklar) üst kattaki (komşular) ondaki (kitaplar)

20 Yeniden yazalım

- Dün aksam bir film seyrettim. Çok komikti.
Dün akşamki film çok komikti
- Yarın bir konser var. O konsere bilet aldım.
.....
- Bu sabah toplantıya katıldık. Çok sıkıcıydı.
.....
- Öalen bir randevum vardı. Onu iptal ettim.
.....
- Müdürle buaın görüşmem var. Bu görüşme çok önemli.
.....
- Salı aınını sınav var. Ona geç kalmayın.
.....
- Gecen aere fırtına çıktı. O fırtınada salonun camı kırıldı.
.....
- Bu duraktan sonra bir durak var. O durakta iniyorum.
.....
- Bu grubun konserlerini daha önce de izledim. O konserler bu kadar kalabalık değildi.
.....
- Şimdi çocuklar her şeyi biliyor. Onlar çok akıllı.
.....
- Gecmiste bazı hatalar yaptım. O hatalardan ders aldım.
.....
- Gelecek yıl projeler yapmak istiyoruz. O projeler şirketimiz için çok önemli.
.....
- Günümüzde birçok teknolojik alet kullanıyoruz. Bu aletler hayatımızı kolaylaştırıyor.
.....
- Şimdi sırada bir şarkı var. Bu şarkıyı Ayşe ve Murat için çalıyoruz.
.....

21 Tamamlayalım

- Benim kitabım_____ resimler çok ilginç.
- Televizyon_____ kadın çok yaşlı.
- Onun arabası_____ çantada kitabım var.
- Benim sınıfım_____ dört öğrenci İspanyol.
- Bu sera_____ çiçekler çok güzel.
- Dün_____ derste yeni bir dil bilgisi öğrendik.
- TÖMER'_____ öğrenciler iyi Türkçe konuşuyor.
- Posta kutusu_____ mektubu hâlâ almadım.
- Benim kitabım burada, senin_____ nerede?
- Sen_____ telefon numaram yanlış.
- Masa_____ yemeği kim yedi?
- Sandalyenin alt_____ paketi gördün mü?
- Bugün_____ dersimize başka bir öğretmen gelecek.
- Beyoğlu'_____ restoranları seviyorum.
- Önce_____ evim iki odalıydı, şimdi_____ evim hem daha büyük, hem daha güzel.
- Haziran ayı_____ dersleri yapmayacağız.
- El_____ kalemi masanın üstüne koy.
- Yan masa_____ adamı tanıyor musun?
- Vitrin_____ elbiseyi beğendim.
- Ev_____ hesap çarşıya uymaz.
- Berna'nın evi Gaziosmanpaşa'da. Aydanur'un_____ Çankaya'da.
- Geçen yıl_____ öğretmenin kimdi?

BAĞLAÇLAR		de/da
Ad (+EK)	Ek	Örnekler
ben Murat biliyor sabah	de/da	Murat da burada, Ahmet de . Ben de geliyorum. Biliyor da söylemiyor. Sabah ta görüşelim.

22 Dinleyelim, tamamlayalım

Diyaloglar

- A: Ben öğretmenlik yapıyorum.
B: _____ öğretmenim.
- A: Bende hiç para yok.
B: _____ yok.
- A: Yazları İzmir'de hava çok sıcak oluyor.
B: _____ öyle.
- A: Özgür'ün ailesi İstanbul'da yaşıyor.
B: _____.
- A: Bizim odamızda kalorifer yanmıyor.
B: _____ yanmıyor.

23 Yerleştirelim, tamamlayalım

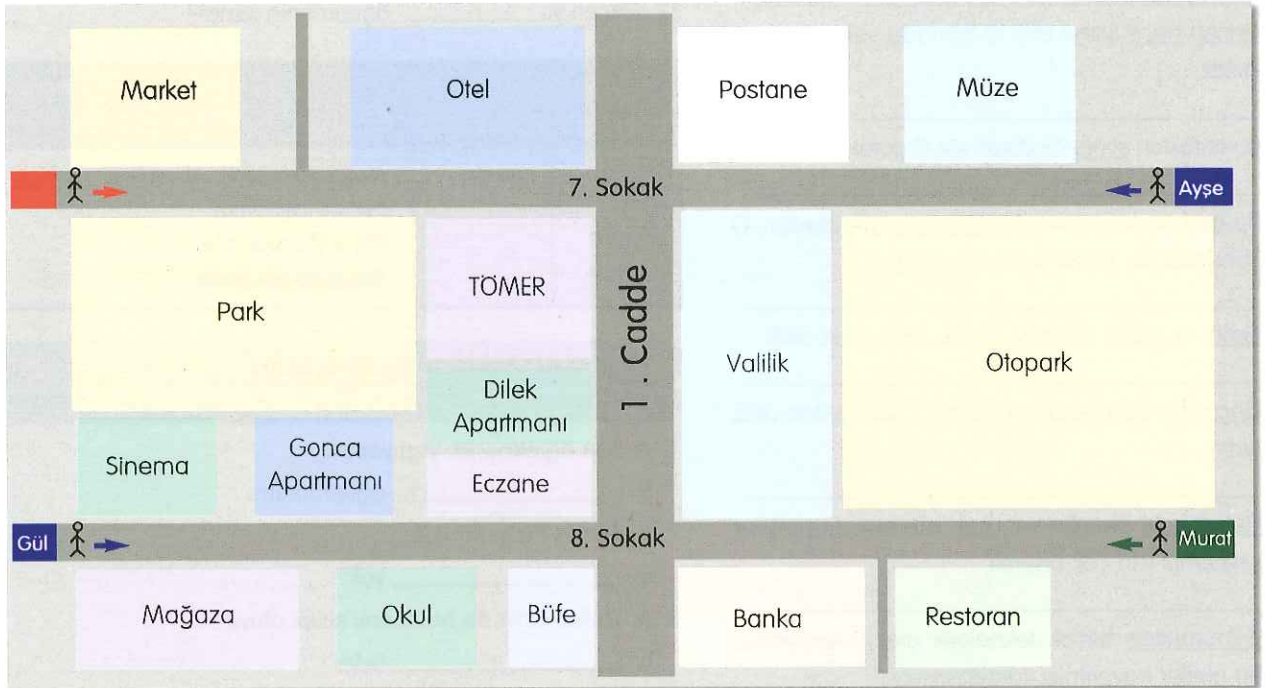
önceki • dünkü • sonraki • her zamanki • bugünkü • yarınki • geçen haftaki
her günkü • sabahki • akşamki • öğlenki • dün geceki • geçmişteki • gelecekteki • geçen seferki

1. – Önceki derste ne yaptınız?
– _____.
2. – Dün _____ yemeği beğendin mi?
– Evet, fena değildi.
3. – Saat 13.30'daki uçağı kaçırdınız.
– _____ uçak ne zaman?
4. – _____ partiye geliyor musun?
– Tabii geliyorum.
5. – Sence bu ayakkabı nasıl oldu?
– _____ daha iydi.
6. – Toplantı saat kaçta?
– _____ gibi saat onda.
7. – Ben _____ filmi hiç beğenmedim.
– Ben de. _____ daha iydi.
8. – Lütfen tam zamanında gel. _____ gibi geç kalma.
9. – Çok merak ediyorum. _____ binalar nasıl olacak.
10. – Uykusuz görünüyorsun.
– Evet, _____ gibi bu sabah da erken kalktım.

24 Yolu tarif edelim

Murat telefonda Oya'ya adresini tarif ediyor.

"Oya, şimdi otele kadar dosdoğru yürü. Oradan karşıya geç ve TÖMER'den sonra sağa dön. Köşede bir eczane var. Eczaneden sağa dön. Evim o eczanenin yanında. Gonca Apartmanı."

2. tarif

- Murat markete gitmek istiyor.

3. tarif

- Gül müzeye gitmek istiyor.

4. tarif

- Ayşe mağazaya gitmek istiyor.

25 Tamamlayalım, eşleştirelim, başlığını yazalım

İki Film, İki Roman

1907'de Sholem Aleichem yazdı. Orijinal adı "Tevye ve Kızları"ydı. 1964'te Broadway'de seyircilerle buluştu ve bir müzikal klasiği oldu. 1971'de Norman Jewison filme çekti. Film 8 dalda Oscar'a aday oldu. Film, sütçü Tevye'nin ailesini ve ailenin Amerika'ya göçünü anlatmaktadır. "If I Were A Rich Man" şarkısı ve keman sololarıyla ünlü bir filmidir.

Ya aşk ya da taht... İran Şahı Rıza Pehlevi seçimini yaptı. Karısı Süreyya yedi yıllık saray hayatının ardından saraydan ayrıldı ve ülkesini terk etti. Kaygısız ve görkemli bir hayat yaşamaya başladı. Bu masal yedi yıl sürdü. "Tahran'da altın bir kafeste gibiydim. Çok yalnızdım. Şah her zaman çok meşguldü." Bu sözler de masalın özeti idi.

Balzac'ın en güzel kitaplarından biridir. Balzac romanında evli bir kadın ve kendisinden çok daha genç bir erkeğin arasındaki aşkı anlatmaktadır. Yazar bu romanda okuyuculara aşkın üzücü yüzünü anlatıyor.

Filmin kahramanları Laura (Julia Roberts) ve Martin (Patrick Bergin) 4 yıllık evli bir çifttir. Çiftin evliliği dışardan çok mükemmeldir ama gerçekler çok farklıdır. Laura çok mutsuzdur. Çünkü Martin sinirli ve takıntılı bir insandır. Sonunda Laura evinden kaçar ve başka şehre yerleşir. Ancak kocası onu kısa sürede bulur.

SÜRGÜN _____ PRENSES

DAM _____ KEMANCI

YATAĞIM _____ DÜŞMAN

VADI _____ ZAMBAK

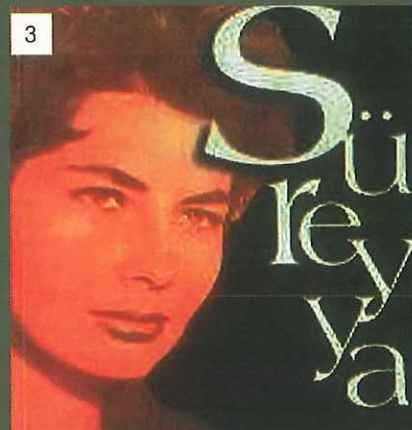
1

2

3

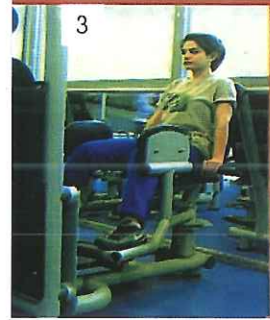
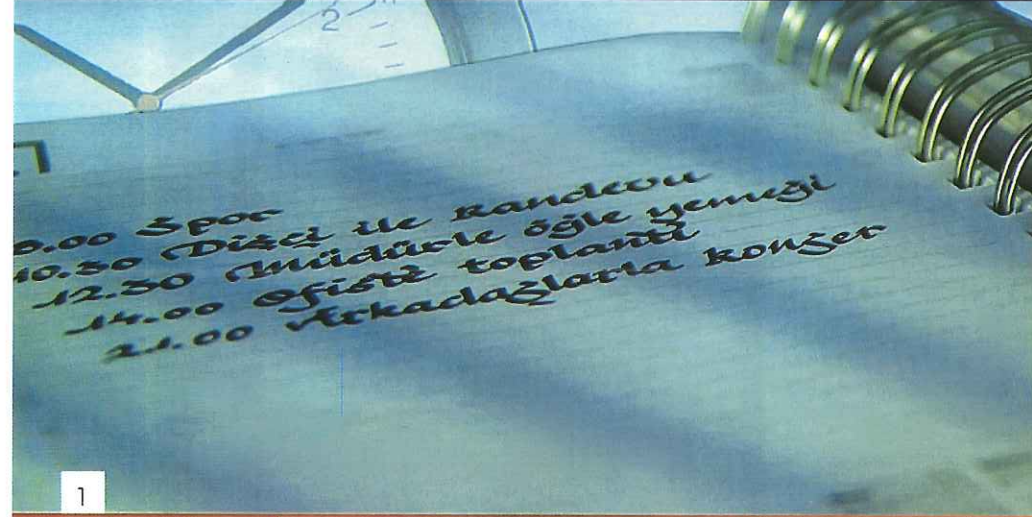
4

7

Gelecek de Bir Gün Gelecek

1. Planınız Ne?

1 Okuyalım, işaretleyelim Büyük Ödül

Sunucu : Tebrikler Suzan Hanım! Yarışmamızın büyük para ödülünü kazandınız! Neler hissediyorsunuz?

Suzan Demir: Çok mutluyum, herkese çok teşekkür ederim.

Sunucu : Suzan Hanım, bu parayla neler yapacaksınız? Bir planınız var mı?

Suzan Demir: Önce tatile çıkacağım. Güzel bir otelde uzun bir tatile çok ihtiyacım var.

Sunucu : Peki tatilden sonra?

Suzan Demir: Şu anda nişanlıyım. Büyük bir ev alacağım ve evleneceğim.

Sunucu : O zaman şimdiden size mutluluklar dileyelim. Son bir soru, bu ödülü nasıl kutlayacaksınız?

Suzan Demir: En yakın zamanda evimde bir parti vereceğim. Ailemle ve arkadaşarımla bu ödülü kutlayacağım.

Sunucu : Biz de sizi tekrar tebrik ediyor ve kısa bir reklam arası veriyoruz.

Suzan Demir: Sağolun.

1. Sizce bu diyalog nerede geçiyor?

televizyon stüdyosunda

evde

otelde

partide

2. Diyalogda aşağıdakilerden hangisi geçmektedir?

yarışmacının planları

yarışmanın türü

ödül miktarı

sunucunun duyguları

GELECEK ZAMAN					-(y)EcEk	
Adıl	Eylem	-	Zaman Eki	?	Kişi Eki	Örnekler
ben	anlat	-ma	-acak/-yacak	mi	-ım / -yım / -im / -yim	<i>Siz anlatmayacak mısınız?</i>
sen	gir	-me	-ecek/-yecek	mi	-sın / -sin	<i>Ben söyleyeceğim.</i>
o	tut				-	<i>Sen tutmayacaksın.</i>
biz	oyna				-iz / -yız / -iz / -yız	<i>O oynayacak mı?</i>
siz	dinle				-sınız / -siniz	<i>Onlar girmeyecekler.</i>
onlar	söyle				(-lar / -ler)	<i>Biz dinlemeyeceğiz?</i>

2 Tamamlayalım

yağmak • gitmek • taşınmak • buluşmak
mezun olmak • başlamak • evlenmek • atlamak

- Şemsiyeni yanına al. Birazdan yağmur yağacak.
- Çok kilo aldım. Diyete _____.
- Ali ve ben tıp fakültesi dördüncü sınıftayız. İki yıl sonra _____.
- Uçak yükseldikten sonra adam paraşütle _____.
- Murat, arkadaşına telefon etti ve ona "Yarın İzmir'e _____?" diye sordu.
- Can ile Canan nişanlı. Meraklı arkadaşları onlara "Siz ne zaman _____?" diye soruyor.
- Arkadaşlar, yarın saat kaçta _____?
- Yeni bir ev aldık, gelecek hafta sonu oraya _____.

3 Yanlış çizelim

- Yarın bütün gün evden çıkmayacağım / ~~çıkmadım~~.
- Haftaya İstanbul'dan ayrılacağım / ~~ayrıldım~~.
- Dün bütün gün alışveriş yapacağız / ~~yaptık~~.
- Geçen hafta sonu Galatasaray ile Fenerbahçe maç yapacak / ~~yaptı~~.
- Siz önümüzdeki ay TÖMER'e devam edecek misiniz / ~~ettiniz mi?~~

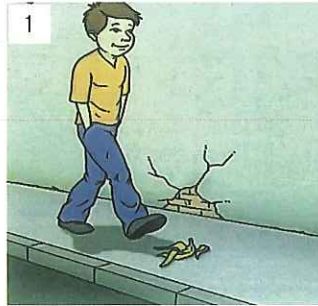
4 Yerleştirelim

eskiden • geçen • seneye • önümüzdeki • yakında

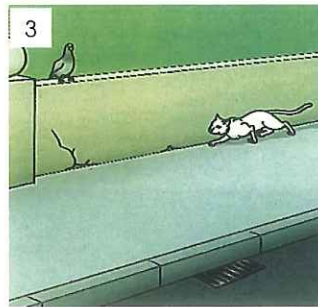
- _____ televizyon yoktu.
- Çok _____ insanlar daha hızlı haberleşecek.
- _____ yüzyıllarda pek çok insan hastalık nedeniyle öldü.
- _____ yıllarda çevre kirliliği artacak.
- Eminim, çok _____ bu telefonun yeni bir modelini üretecekler.

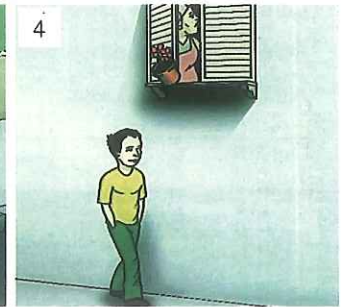
5 Tümce yazalım

Ne Olacak?

6 Planlarımızı anlatalım

Ne Yapacağız?

Bugün dersten sonra...

Bu hafta içinde...

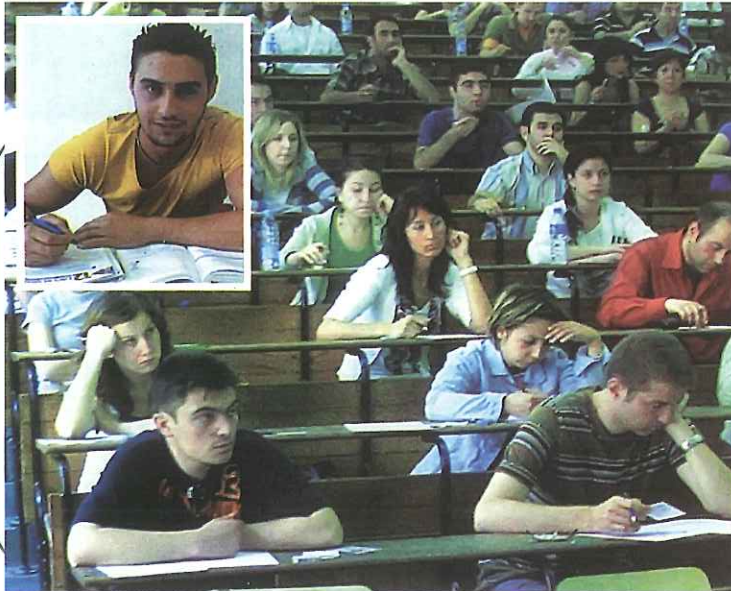
7 Okuyalım, işaretleylim

Kim Ne Yapacak?

Murat yarın önemli bir konferansa katılacak ve bir konuşma yapacak. Bu yüzden yarın sabah çok erken kalkacak. Konuşmasını son kez kontrol edecek. Saat onda konferans salonunda olacak. Saat on birde konferans başlayacak. Konferanstan sonra arkadaşlarıyla yemeğe gidecek.

Duygu Hanım bir moda tasarımcısı. Bu hafta onun için çok zor geçecek. Çünkü bu hafta sonu büyük bir gelinlik defilesi düzenleyecek. Pazartesi gazetecilerle bir toplantı yapacak ve defileyi duyuracak. Salı günü mankenlerle prova yapacak. Çarşamba defile salonunu kontrol edecek. Perşembe arkadaşlarıyla dekoru ve ses sistemini yerleştirecek, ışıkları düzenleyecek. Cuma günü salonda son bir prova yapacak. Cumartesi sabahı erkenden defile salonunda olacak.

Ender altı ay sonra üniversiteden mezun olacak. Bu altı ay içinde çok ders çalışacak. Hafta sonları hiç dışarı çıkmayacak. Sinemaya, konsere, pikniğe gitmeyecek. Sınavlardan sonra bir arkadaşıyla birlikte tatil için yurt dışına çıkacak. Bu yaz uzun bir tatil yapacak. Ülkesine ağustosta dönecek. Sonbaharda onun için zor bir dönem başlayacak. Çünkü hem bir iş arayacak hem de yüksek lisans yapmak için sınavlara girecek.

	Murat	Duygu	Ender
Yoğun bir hafta geçirecek.		✓	
Uzun bir tatil yapacak.			
Gazetecilerle toplantı yapacak.			
Bir konferansta konuşma yapacak.			
Bir süre sinemaya gitmeyecek.			
Konferanstan sonra yemeğe çıkacak.			
Salonda prova yapacak.			

8 Yerleştirelim

bugün • hafta sonu • hazıranda • yazın • öğleden sonra
mezun olduktan sonra • haftaya • akşam • bir süre sonra
sınavdan sonra • yemekten sonra • toplantıdan sonra
birazdan • sonbaharda • bir iki saat sonra
bir iki güne kadar • ay sonunda • gelecek hafta

Günlük Plan <i>bugün</i>	Haftalık Plan <i>hafta sonu</i>	Yıllık Plan <i>hazıranda</i>
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

- Hazıranda* _____ tatile gideceğiz.
- _____ öğretmen olacağım.
- _____ yapraklar sararacak.
- _____ soda içeceğim.
- _____ rapor yazacağım.
- Acelem var, _____ çıkacağım.
- _____ evde dinleneceğim.
- Beni _____ tekrar ara. Şu anda meşgulüm.

9 Tamamlayalım

- Türkçe öğrendikten sonra _____
- Okul bittikten sonra _____
- Yarın öğleden sonra _____
- Bu akşam _____
- İnsanlar 50 yıl sonra _____
- Bence gelecek yüzyılda _____
- 30 yıl sonra _____
- Bir daha asla _____
- Önümüzdeki hafta sonu _____

10 Dinleyelim, düzeltelim

Düğün Hazırlığı

Selin iki ay sonra evleniyor. Ama düğün için çok fazla hazırlık yapmadı. Çünkü hiç zamanı yoktu. O bir hastanede çalışıyor. Gelecek hafta izin alacak ve düğün için hazırlık yapacak. Önce mobilya alacak sonra bir gelinlik diktirecek. Davetli listesi hazırlayacak ve davetlilere telefon edecek. Sonra da eşyalarını yeni evine taşıyacak. Bu hazırlıklara nişanlısı da yardım edecek. Onlar balayına çıkmayacaklar.

11 Soralım, anlatalım

Arkadaşımın Tatil Planı

Gelecek yaz tatilini nerede geçireceksin?
Neden orası?
Yalnız mı gideceksin?
Ne kadar kalacaksın(lız)?

Notlarım:

7.2 Neler Olacak?

12 İşaretleyelim, dinleyelim Bebegimiz Olacak

Cenk ve Ayşegül çok mutlu bir çift. Onlar bugünlerde çok heyecanlı. Çünkü yakında bir çocukları olacak. Cenk bir erkek çocuk istiyor. Ayşegül ise kız. Çocuklarının cinsiyetini bilmiyorlar ama ikisi de hayaller kurmaya başladılar bile!

Çocuğumuz,

1. Kız olacak.	☐
2. Erkek olacak.	☐
3. Çalışkan bir öğrenci olacak.	☐
4. Çok akıllı olacak.	☐
5. Onunla sinemaya gideceğiz.	☐
6. Ona satranç öğreteceğim.	☐
7. Futbol maçlarına gideceğiz.	☐
8. Avukat olacak.	☐
9. Çok para kazanacak.	☐
10. _____	

Çocuğumuz,

1. Kız olacak.	☐
2. Erkek olacak.	☐
3. Çalışkan bir öğrenci olacak.	☐
4. Çok akıllı olacak.	☐
5. Onunla sinemaya gideceğiz.	☐
6. Ona satranç öğreteceğim.	☐
7. Futbol maçlarına gideceğiz.	☐
8. Avukat olacak.	☐
9. Çok para kazanacak.	☐
10. _____	

KOŞAÇ TÜMCESİ (gelecek zaman)

olacak

Adil	Ad	ol	-	Zaman Eki	?	Kişi Eki	Örnekler
ben sen o biz siz onlar	mezun hasta meşgul yorgun evde burada	ol	-ma	-acak/-yacak	mı	-im / -yim -sın - -iz / -yız -sınız (-lar)	<i>Siz burada olmayacak mısınız? Ben bu yıl mezun olacağım. Onlar yorgun olacaklar. O meşgul olmayacak. Biz evde olacağız. Sen hastalayacaksın.</i>

13 Tamamlayalım

- Uçak bir saat sonra Amerika'da olacak.
- Ben öğretmen _____.
- Acaba yarın hava güzel _____ ?
- Doktor Bey, eşim eskisi gibi sağlıklı _____ ?
- Yarın ofisiniz _____ ?
- Hava soğuk. İnce giyinme, hasta _____.
- Kuflamalar bugün _____, yarın _____.
- Sen bu akşam ev _____ ?
- Bu çocuk çok şımarık _____.
- Sınav soruları zor mu _____ ?

14 Tamamlayalım

- Sen dün ev de miydin ?
- Hayır, ev de değildim.
- Evet, ev deydim.
- Yarın burada _____ ?
- Evet, _____.
- Hayır, _____.
- Geçen hafta sonu nere _____ ?
- Antalya _____.
- Gelecek yaz nere _____ ?
- Karadeniz _____.
- Üç yıl önce kaç yaşında _____ ?
- Üç yıl önce yirmi yaşında _____.
- Bundan beş yıl sonra kaç yaşında _____ ?
- Bundan beş yıl sonra yirmi sekiz yaşında _____.
- Sen şimdi öğrenci _____ ?
- Evet, şimdi öğrenci _____.
- Hayır, ben şimdi öğrenci _____.
- Müdür Bey, şu anda meşgul _____ ?
- Evet, meşgul _____.
- Hayır, meşgul _____.

15 Tümce oluşturalım

- sinema / ol- / onlar / dakika / sonra / çık- / 15 / sonra / ev (+)
Onlar sinemadan çıktıktan 15 dakika sonra evde olacaklar.
- Saate / kadar / hazır / yemek / ol- / 1 (+ / ?)
_____.
- Çekmece / ol- / masa / makas / bir (+)
_____.
- Yarın / benden / kimse / başka / evde / ol- (-)
_____.
- Aylin'in / düğünü / otel / büyük / ol- / bir
_____.
- Eşyaları / salondaki / ait / odana / götür- / burada / misafirler / sana / hemen / 7'de / saat / ol- (+)
_____.
- Projede / sana / ol- / hiç kimse / bu / yardımcı (- / ?)
_____.
- Bittikten / okul / sonra / şirkette / bir / ol- / büyük / muhasebeci (+)
_____.
- Ali / ol- / okulun / önünde / 3/ saat (+)
_____.
- Bey / burada / doktor / otur- / sonra / buyurun / az / ol- (+)
_____.

16 Yerleştirelim

Allah Allah • inanmıyorum • inşallah • eyvah • ne olur

- _____ ! Bu ne güzel sürpriz.
- _____ ! Bu saatte kim geldi acaba?
- Falci "Yakında evleneceksin." dedi. _____ !
- _____ ! Cüzdanim yok!
- Abla, bir daha okulu asmayacağım, söz! _____ anneme söyleme.

17 Okuyalım, eşleştirelim

İdoller, Hevesler

1

Ben örümcek adam gibi olacağım. Benim de onun gibi güçlerim olacak ve insanlara yardım edeceğim.

2

Messi gibi bir futbolcu olacağım. Dünyanın en iyi takımlarında oynayacağım. Benim de onunkiler gibi son model arabalarım olacak.

3

Ben üç yıl sonra 18 yaşına gireceğim ve ondan sonra hayatım çok güzel olacak. Çünkü bir kuş gibi özgür olacağım. Akşamları arkadaşlarımla çıkacağım, babamın arabasıyla gezeceğim. Hayır, hayır! On sekiz yaşında benim de babamın gibi bir arabam olacak. Ama ben babam kadar hızlı araba kullanmayacağım.

4

Bir yıl sonra üniversiteden diplomamı alacağım ve avukat olacağım. Önce iyi bir şirkette işe başlayacağım. O zaman kendi evim de olacak ve ailemin yanından taşınacağım.

1. hayatını kurmak	ilk çocukluk
2. özgür olmak	çocukluk
3. Ronaldinho olmak	ergenlik
4. Örümcek adam olmak	gençlik

İLGEÇLER

gibi, kadar

Ad / Adıl		Örnekler
Ali	gibi kadar	Sen babam kadar yaşlı değilsin.
öğretmen		O senin gibi çalışmıyor.
tilki		Sınıfa öğretmen gibi girdi.
.....		Benim arabam da onunki gibi.
babam		Murat, Ali kadar çalışkan değil.
.....		Tilki gibi kurnaz.
senin		Tavşan kadar koşuyor.
.....		
onunki		

18 Yerleştirelim

sizin • seninki • onun • senin • seninkiler • sizinki

- Ben de sizin gibi iyi bir öğretmen olmak istiyorum.
- Bizim evimiz de _____ kadar büyük.
- _____ gibi biriyle daha önce hiç karşılaşmadım. Gerçekten çok ilginç bir insan.
- Benim çocuklarım da _____ gibi yaramaz.
- Kardeşin de _____ kadar çalışkan mı?
- Ben de _____ gibi bir araba almak istiyorum.

19 Yerleştirelim

kar • inci • keçi • taş • pamuk • tüy • mis • biber arı • buz • deli • çehennem • bal • tavşan

- kar gibi beyaz
- _____ gibi yumuşak
- _____ gibi tatlı
- _____ gibi acı
- _____ gibi sert
- _____ gibi sıcak
- _____ gibi soğuk
- _____ gibi hafif
- _____ gibi inatçı
- _____ gibi korkak
- _____ gibi koku
- _____ gibi çalışkan
- _____ gibi aşık
- _____ gibi diş

20 Tümce kuralım

Nasıl Biri?

Arkadaşım melek gibi bir insan. Ben onun kadar yardımsaver başka bir insan daha tanımadım. Babam _____ gibi/kadar _____. Annem _____ gibi/kadar _____. Kardeşim _____ gibi/kadar _____. Eşim _____ gibi/kadar _____. Arkadaşım _____ gibi/kadar _____.

21 Okuyalım, eşleştirelim

Burçlar

21 Mart
20 Nisan

KOÇ: Sizin için çok hızlı bir hafta olacak. Kendinize vakit ayıracak, arkadaşlarınızla birlikte gezecek, eğlenecek, mutlu olacaksınız. İş yoğunluğunuz azalacak.

21 Nisan
20 Mayıs

BOĞA: Hırslısınız. Bu durum çevrenizdekileri rahatsız edecek. Sevgiliniz iş temposundan şikayet edecek, küçük sorunlar yaşayacaksınız.

21 Mayıs
21 Haziran

İKİZLER: Aşk kapınızı çalacak. Sürprizlerle karşılaşacaksınız. Çok şaşırarak ve sevineceksiniz. Sağlığınıza dikkat edin, yoksa hasta olacaksınız.

22 Haziran
22 Temmuz

YENGEÇ: Sıkıntılarınız yavaş yavaş geride kalıyor. Yakında kendinizi daha iyi hissedeceksiniz. Yeni insanlarla tanışacaksınız, güzel zaman geçireceksiniz.

23 Temmuz
23 Ağustos

ASLAN: Eski bir arkadaşınızla görüşeceksiniz. Onunla iyi zaman geçireceksiniz. Birlikte bir iş yapacaksınız ve başarılı olacaksınız.

24 Ağustos
23 Eylül

BAŞAK: Gelecekle ilgili planlar yapacaksınız. Karşınıza yeni fırsatlar çıkacak ve hayatınız değişecek.

24 Eylül
23 Ekim

TERAZİ: İşinizle ilgili sorunlar yaşayacaksınız, belki de işe ara vereceksiniz. Yeni şeyler deneyecek, her zamankinden farklı düşüneceksiniz.

24 Ekim
22 Kasım

AKREP: Bir yolculuk yapacak, yeni yerler ve insanlar tanıyacaksınız. Kendinizi yorgun hissedeceksiniz. Planlarınız değişecek.

23 Kasım
21 Aralık

YAY: Uzun ve zorlu bir tempoya gireceksiniz. Ama bu tempounun sonunda mutlu olacak ve bol bol dinleneceksiniz.

22 Aralık
20 Ocak

OĞLAK: Güzel bir haber alacaksınız ve çok sevineceksiniz. Aileniz ile daha çok zaman geçireceksiniz ve birlikte kısa bir seyahate çıkacaksınız.

21 Ocak
19 Şubat

KOVA: Hobilerinizle ilgileneceksiniz. Kendinize zaman ayıracaksınız. Sakin bir hafta geçireceksiniz.

20 Şubat
20 Mart

BALIK: Her işte başarılı olacaksınız. Dikkat çekeceksiniz. Biri size sürpriz yapacak ve kalbini kazanacak.

1	Bu hafta çok başarılı ve dikkat çekici olacak.	<input type="text"/>
2	Ailesiyle birlikte kısa bir seyahate çıkacak.	<input type="text"/>
3	İşinde bazı problemler olacak, belki de işinden ayrılacak.	<input type="text"/>
4	Bu hafta çok gezecek ve eğlenecek.	<input type="text"/>
5	Yeni insanlarla tanışacak, yeni yerler görecektir.	<input type="text"/>
6	Eski bir arkadaşıyla yeni bir işe başlayacak.	<input type="text"/>

22 Yorumlayalım

Burç Yorumu

Sizin Burcunuz:

Arkadaşınızın Burcu:

23 Anlatalım

On Yıllık Planlarım

Eğitim

Hobiler

Kariyer

Aşk

Aile

Para

7.3 Böyle mi Olacaktı?

24 Yerleştirelim, dinleyelim, işaretleyelim

Ne Yapacaktık, Unuttun mu?

bakacaktık • yıkatacaktım • gidecektik
gitmeyecek miydin • gidecektik • olacaktın

Nil : Alo, Serdar!

Serdar : Hayatım, günaydın.

Nil : Sen hala uyuyor musun?

Serdar : Evet.

Nil : Bugün gelinlik provası için terziye _____, unuttun mu?

Serdar : Sen provaya annenle _____?

Nil : Hayır canım, geçen gün konuştuk bunu, hatırlamıyor musun? Saat onda bizde _____, önce terziye _____, ardından mobilya

Nil : Bir saat kadar.

Serdar : Hayatım, ben de arabayı _____, bu arada o işi bitireyim. Bir saat sonra görüşürüz.

Nil : Tamam, Serdar, beni terzide unutma lütfen!

Serdar : Haklısın canım, tamamen unuttuğum.

Nil : Neyse, hemen kalkıp hazırlan, haydi! Provadan sonra mobilya bakacağız.

Serdar : Tamam, canım. Terzideki işin ne kadar sürecektir?

Doğru Yanlış

1. Nil gelinlik provasına annesiyle gidecek.

2. Serdar terzi randevusunu unuttu.

3. Onlar terziden sonra mobilya bakacaklar.

GELECEK ZAMAN (hikaye kipi)

-(y)EcEki (< -(y)EcEk idi)

Adıl	Eylem	-	Zaman Eki	?	Hikaye Kipi	Kişi Eki	Örnekler
ben	çık	-ma	-acak / -yacak	mi	-(y)di	-m	Ben çıkacaktım?
sen	al	-me	-ecek / -yecek	mi	-(y)di	-n	Sen uyuyacak mıydın?
o	dur				-tı	-	Biz bugün görüşecek miydik?
biz	görüş				-ti	-k	Onlar almayacaklardı mıydı?
siz	uyu					-nız/ -niz	Onlar almayacak mıydılar?
onlar	yürü					(-lar/ -ler)	Siz durmayacaktınız mı?

25 Tamamlayalım

- Dün hastaneye git *decektin* , gittin mi?
- Ağaç oldum burada! Hani zamanında gel _____?
- Dolaptaki pastanın hepsini yedim, sana bırakmadım. Sen de ye _____?
- Hatırlamıyorum, sen önümüzdeki sene mi mezun ol _____?
- Aslında dün hiç dışarı çık _____ ama bir arkadaşım beni sinemaya davet etti.
- Tam evden çık _____, telefon çaldı.
- Biz bugün mü buluş _____?
- Onunla bir daha hiç konuş _____ ama benden özür diledi.
- Öğretmenim, 4. alıştırma'yı da yap _____?
- Geçen gün annemle size uğra _____ ama telefon ettik, evde yoktunuz.

26 Yerleştirelim

işten ayrılacaktım • ressam olacaktım
tatile çıkacaktım • diyetle başlayacaktım
bu yıl mezun olacaktım • onu affetmeyecektim
işten erken çıkacaktım • seni arayacaktım

1. *İşten ayrılacaktım* _____ ama müdür maşım zam yaptı.
2. _____ fakat annem dün harika bir pasta yaptı!
3. _____ ama yurt dışından misafirlerimiz geldi.
4. _____ fakat ailem "O işte para yok." dedi.
5. _____ ama benden özür diledi.
6. _____ fakat telefon numaramı kaybettim.
7. _____ ama final sınavından kaldım.
8. _____ fakat müdür beni toplantıya çağırdı.

27 Yeniden yazalım

1. Bu sabah kursa yürüyerek gelmek istiyordum ama geç kaldım, taksiyle geldim.
Bu sabah kursa yürüyerek gelecektim ama geç kaldım, taksiyle geldim.
2. Dün arkadaşlarımla sinemaya gitmek için plan yaptık ama sinemada bilet yoktu. Evde televizyon izledik.

3. Geçen hafta bütün sınıf pikniğe gitmek istiyorduk ama yağmur yağdı. Gelecek hafta gideceğiz.

4. Bugün planım alışveriş yapmaktı ama işte çok yoruldum. Alışverişe başka bir gün çıkacağım.

28 Tamamlayalım, işaretleyelim

Hayalim Bu Değildi

Ahmet: Sıkılıyorum her gün aynı işleri yapmaktan. Her sabah erken kalk, akşama kadar çalış, sonra yorgun argın eve dön. Hayalim bu değildi.

Gizem: Hepimiz aynı şeyleri yapıyoruz ama senin kadar şikayet etmiyoruz!

Ahmet: Belki senin için bu hayat güzel ama benim hayalim bambaşkaydı.

Gizem: Öyle mi? Neydi ki?

Ahmet: Bir konservatuarda okumak ve sanatçı olmak. Çok ünlü ol_____. Bir sürü hayranım ol_____. Birçok ülke gör_____. Dünya turmesine çık_____. Konserlerde hayranlarım benim şarkılarımı söyle_____.

Gizem: Bu hayalini niye gerçekleştiremedin?

Ahmet: Çünkü ailem konservatuarda okumama izin vermedi. Ben de bankacı oldum... Senin yok muydu bir hayalin?

Gizem: Aslında ben de küçük bir kasabada yaşamak istiyordum. Güzel, bahçeli bir evde otur_____. Çocuklarım rahatça oyna_____. Büyük şehrin gürültüsünü, sıkıntısını çekmeyecektik. Ama ben senin gibi hayalimden vazgeçmedim. Yalnızca erteledim.. Belki emekli olduktan sonra...

Ahmet: Ne güzel! Senin hala bir hayalin var.

Doğru Yanlış

1. Gizem işinden memnun değil. Doğru Yanlış
2. Ahmet sanatçı olmadı. Çünkü ailesi izin vermedi. Doğru Yanlış
3. Gizem dünyayı dolaşmak istiyor. Doğru Yanlış
4. Ahmet çok ünlü olmak istiyordu. Doğru Yanlış
5. Gizem'in hayallerini gerçekleştirme şansı var. Doğru Yanlış
6. Ahmet gelecekle ilgili hayaller kuruyor. Doğru Yanlış

29 Yanlışı çizelim

1. Yarın akşam Murat'ın doğum günü partisi ~~olacak/olacaktır~~. Ona bir hediye alalım.
2. Hafta sonu arkadaşlarla sinemaya ~~gittik/gidecektik~~. Ama film için bilet yoktu.
3. Aslında buraya daha erken ~~geldim/gelecektim~~. Trafik kalabalıktı, geç kaldım.
4. Dün bana bir şey ~~söyledin/söyleyecektin~~. Ama vazgeçtin. Merak ediyorum, neydi?
5. Bunu size daha önce de ~~anlattım/anlatacaktım~~. Unuttunuz mu?
6. Bu sabah saat 09.00'da seninle kütüphanede ~~buluştuk/buluşacaktık~~. Neden gelmedin?
7. Dünkü sınav nasıl ~~geçti/gececekti~~? Sence iyi bir not alacak mısın?
8. O geçen hafta okula hiç ~~gelmedi/gelmeyecekti~~. Acaba hasta mıydı?
9. Dün seni ~~aradım/arayacaktım~~. Ama telefonun kapalıydı.
10. Arkadaşım üniversiteden mezun ~~oldu/olacaktı~~. Ama iş bulamadı.
11. Hani artık sigara ~~içmeyeceksin/içmeyecektin~~. Yine elinde sigara var.
12. Bu gömlekten sana da ~~aldım/alacaktım~~. Ama sadece bir taneydi.

30 Okuyalım, eşleştirelim

20. Yüzyılın Ortalarından 2000'li Yıllara Ait Tahminler

Geçen yüzyılın ortalarında bazı bilimadamları 2000'li yıllar için şu tahminleri yaptılar. Onlara göre;

- 21. yüzyılda yeni bir buzul çağı ~~başlayacaktı~~.
- Öğleye kadar yaz, öğleden sonra kış ~~olacaktı~~.
- Meyve sebze yetiştirmek mümkün ~~olmayacaktı~~.
- Kapsüllerle ~~beslenecektik~~.
- Nüfus hızla ~~artacaktı~~.
- Gelişmiş ülkeler uzayda koloniler ~~kuracaktı~~.
- Gezegenler arasında yolculuk mümkün ~~olacaktı~~.

31 Tahmin edelim

Gelecekte Nasıl Olacak?

• ulaşım	• sağlık-yaşam	• yaşam alanları	• iletişim
• yeme-içme	• bitkiler	• giyim-kuşam	• hayvanlar

EŞİTLİK		-CE
Sıfat	Ek	Örnekler
şişman	-ca / -ce	<i>güzelce (bir kız)</i>
zayıf	-ça / -çe	<i>şişmanca (bir adam)</i>
güzel		<i>yüksekçe (bir bina)</i>
.....		<i>zayıfca (bir çocuk)</i>
sessiz		<i>Sessizce bekleyiniz.</i>
yavaş		<i>Yavaşça kalktı.</i>
gizli		<i>Gizlice çıktılar.</i>
.....		<i>yüzlerce (sayfa)</i>
yüz		<i>Saatlerce yürüdük.</i>
saat		

GÖRELİK		-(Y)E GÖRE
Ad / Adıl	Ek	İlgeç
Mustafa	-a / -ya	göre
öğretmen	-e / -ye	
o		
onlar		
.....		
ben		
sen	-ca / -ce	
biz	-ça / -çe	
siz		

32 Tamamlayalım

- Evimizin küçük çe bir bahçesi ve bahçemizde büyük çe bir çınar ağacı var.
- Sonunda kızım dönüyor, yıl _____ bu anı bekledim.
- Kulağıma sessiz _____ bir şeyler söyledi.
- Mehmet, ay _____ bu proje üzerinde çalıştı. Ama projeyi kimse beğenmedi, bu _____ emek boşa gitti.
- İnsan _____ yaşamak istiyoruz.
- Sana çok dost _____ davrandım.
- Aylin uzun boylu, güzel _____ bir kız.
- Orman yangınlarında yüz _____ ağaç yok oluyor.

33 Farklı sözcüğü bulalım

- bence/ sana göre/ kanımca/ güzelce
- Türkçe/ saatlerce/ İngilizce/ Almanca
- yavaşça/ sessizce/ onca/ kolayca
- Çince/ günlerce/ yıllarca/ aylarca
- insanca/ dostça/ büyükçe/ çocukça
- sınıfça/ ailece/ toplumca/ sıcakça

34 Yerleştirelim, sürdürelim

Kampta

uzunca • yüksekçe • beraberce • çocukça
sakince • sessizce • epeyce

Uzunca bir süredir tatil yapmayı hayal ediyordum ama lüks bir otelde değil. Yemyeşil ağaçlar arasında, _____ bir yerde... Geçen hafta arkadaşım Deniz beni bir kampa davet etti. Tabii hemen kabul ettim.

Kamp maceramız cumartesi sabahı başladı. Saat 7:30 gibi Deniz beni evden aldı ve _____ bir heyecanla yola çıktık. Arabada Deniz'in iki arkadaşı daha vardı: Onur ve Cenk. Yol boyunca sohbet ettik, müzik dinledik ve _____ şarkılar söyledik. Bir buçuk saat sonra kamp yerine, yani Düzce ve Bolu arasındaki Pürenli Yaylası'na ulaştık. Manzara muhteşemdi. Çevrede ahşap kulübeler ve ağaçlarla kaplı _____ tepeler vardı. Arabadan indik ve bir süre _____ manzarayı seyrettik. Sonra çadırlarımızı kurmak için yer aramaya başladık. _____ dolaştıktan sonra nihayet ormana yakın güzel bir yer bulduk.

Çadırlarımızı kurduktan sonra eşyalarımızı yerleştirdik. Tabii kanımız zil çalıyordu. Deniz ve Cenk mangal için odun topladılar. Onur'la ben etleri pişirdik. Tam yemek yiyorduk ki, yanımıza bir adam geldi ve "Üzgünüm ama bu mevsimde bu bölgede kamp yapmak yasak. Lütfen orman alanının dışına çıkın." dedi.

8

Rivayet Odur Ki...

1. Bir Zamanlar

1 Yerleştirelim, eşleştirelim Evvel Zaman İçinde

Alice • Kül kedisi • Pamuk Prenses • Kırmızı Başlıklı Kız

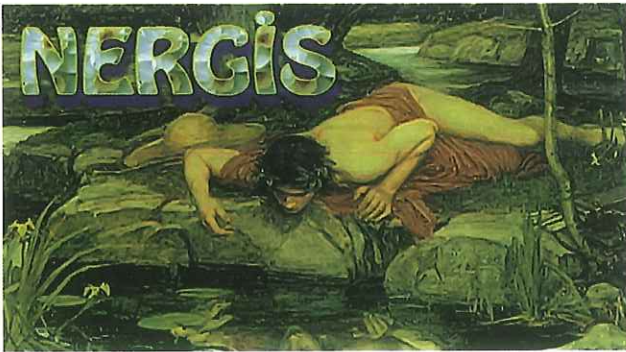
- Bir gün prens sarayda bir balo düzenlemiş ve bütün bekar kızları bu baloya davet etmiş. Bizim iki üvey kardeş de hemen hazırlıklara başlamışlar. _____ de baloya gitmek istemiş ama üvey kardeşleri ona "Sen çok çirkinsin ve hiç güzel kıyafetin yok!" demişler. Onunla alay etmişler.
- Küçük kız büyükannesinin evine gitmiş ve kapıyı çalmış. Kurt, içeriden yumuşak bir sesle seslenmiş. "Kim o?" Küçük kız, "Benim, _____ Sana çörek getirdim." demiş ama "Büyükanneimin sesi ne kadar da garip böyle." diye düşünmüş. Kurt o sırada "Kapı açık, hadi içeriye gir." demiş. O da hemen kapıyı açmış ve içeriye girmiş.
- Bir tavşan yolda telaşla koşuyormuş çünkü randevusuna geç kalmak istemiyormuş. Tavşan bir deliğe girmiş. _____ onu takip etmiş ve serüven başlamış. Bu serüvenin içinde garip olaylar, tuhaf yaratıklar varmış. Bu dünya önce ona çok cazip gelmiş ama sonra...
- Bir gün kraliçe yine aynaya sormuş: "Ayna, ayna! Söyle bana, var mı benden daha güzel biri bu dünyada?" Ayna cevap vermiş: "Kraliçem siz de güzelsiniz ama _____ sizden bin kat daha güzel!" Kraliçe çok sinirlenmiş. Bunun üzerine sarayın avcısını çağırmış ve ona "Üvey kızımı hemen ormana götür ve öldür." demiş.

GEÇMİŞ ZAMAN (belirsiz)

-miş

Adıl	Eylem	-	Zaman Eki	?	Kişi Eki	Örnekler
ben	yaz-	-ma	-miş	mi	-ım/-im/-um/-üm/-yım/-yım/-yum/-yüm	<i>Ben borcumu ödememiş miyim?</i>
sen	ver-	-me	-miş	mi	-sın/-sin/-sun/-sün	<i>Sen iyileşmemişsin.</i>
o	ara-		-muş	mu	-	<i>Beni o aramamış mı?</i>
biz	öde-		-müş	mü	-ız/-iz/-uz/-üz/-yız/-yız/-yuz/-yüz	<i>Biz, sana kitabını vermemiş miyiz?</i>
siz	iyileş-				-sınız/-sınız/-sunuz/-sünüz	<i>Siz adınızı yazmamışsınız.</i>
onlar	anla-				(-lar / -ler)	<i>Onlar anlamamış mıdır?</i>

2 Okuyalım, işaretleyelim

Nergis: Bu çiçek adını eski bir Yunan efsanesinden alır.

Efsaneye göre Eko adında bir peri kızı bir gün bir avcı görmüş ve ona hemen aşık olmuş, çünkü Narkissos adlı avcı çok yakışıklıymış. Ancak Narkissos Eko'nun aşkına karşılık vermemiş. Eko bu durum karşısında üzüntüden günden güne erimiş, bir deri bir kemik kalmış ve ölmüş.

Olimpos Dağı'ndaki tanrılar Narkissos'a çok kızmışlar ve onu cezalandırmaya karar vermişler.

Günlerden bir gün Narkissos avda susamış ve bir su kenarına gelmiş. Su içmek için eğilmiş ama suda kendi yüzünü görmüş. Kendi güzelliği karşısında adeta büyülenmiş, öylece kalakalmış. O güzel vücudu da nergis çiçeklerine dönüşmüştü.

Doğru Yanlış

- Eko bir peri kızyıymış. Doğru Yanlış
- Tanrılar Narkissos'u Olimpos Dağı'nda cezalandırmış. Doğru Yanlış
- Eko Narkissos'un aşkını reddetmiş. Doğru Yanlış
- Narkissos suyu içememiş. Doğru Yanlış

3 Tamamlayalım

- Kilo al muşsun . Artık spor yapmıyor musun?
- Babam gençken şarkıcı olmak iste _____ ama dedem izin ver _____ .
- Size "Bugün gelin." demedim. Siz beni yanlış anla _____ .
- Bana biraz borç verir misin? Cüzdanımı evde unut _____ .
- Yemeklerimden yemiyor musun? Yoksa güzel yap _____ ?
- Bu saç modeli bana yakış _____ ?
- Televizyondan duyduğuma göre benzine zam gel _____ .
- Çiçekleri vazoya koymadım. Hepsi sol _____ .
- Ahmet beni ara _____ ama ben telefonu duy _____ .
- Yemeğe bak, piş _____ ?

4 Bir masal oluşturalım

prens • saray • prenses • aşk

Bir gün...

KOŞAÇ TÜMCEŚİ (rivayet kipi)						-(y)lmış (< i-miş)
Adıl	Ad/Sıfat	—	?	Zaman Eki	Kişi Eki	Örnekler
ben	öğrenci	değil	mi	-miş / -ymış	-im/-im/-um/-üm/-yım/-yim/-yum/-yüm	Öğretmene göre <i>sen başarısız mıymışın?</i>
sen	toplantıda		mi	-miş / -ymış	-sın/-sin/-sun/-sün	<i>Ben küçükken çok sevimliymişim.</i>
o	başarısız		mu	-muş / -ymuş	-	<i>O pilot değilmiş.</i>
biz	sevimli		mü	-müş / -ymüş	-ız/-ız/-uz/-üz/-yız/-yız/-yuz/-yüz	<i>Biz eskiden çok zenginmişiz.</i>
siz	pilot				-sınız/-sınız/-sunuz/-sünüz	<i>Dün aradım, ama siz toplantıdaymışınız.</i>
onlar	zengin				(-lar / -ler)	<i>Onlar öğrenciler.</i>

5 Tamamlayalım

- Dün akşam Okan ve Eray sinemaya gitmişler.
Film çok korkunç *muş* .
- Annem gençken çok zayıf _____ .
- Ben çocukken çok uslu _____ , hiç yaramaz _____ .
- Duyduğuma göre siz eskiden çok ünlü bir futbolcu _____ .
- Benim babam gençken çok yakışıklı _____ , seninki de yakışıklı _____ ?
- Akşam annemle konuştum. İstanbul'da hava hiç soğuk _____ .
- Aaa! Aslı evli _____ ?
- Ceren ve Selin kardeş _____ ? Ben onları kardeş zannediyordum.
- Bugün onun yaş günü _____ ? Hemen hediye alalım.
- Ankara'daki en iyi lokanta burası _____ ?

6 Dinleyelim, işaretleyelim

Bir Hikaye

- Sizce güzel kız kiminle evlendi? Zengin biriyle mi, yoksa fakir bir adamla mı? Nasıl bir evde yaşıyor?
- Sizce güzel kız neden bu adamla evlenmiş? O adama aşık mı olmuş?
- Sizce kız adama ne söylemiş?

Bence bu hikayenin adı

- Köyün en güzel kızı
 Elimizdekilerin değerini bilmek
 Güzel kızın büyük aşkı
 Bahçenin en güzel gülü olabilir.

7 Aktaralım

DÜN NE YAPTIM?

Dün sabah çok erken kalktım. Odanın penceresini açtım ve dışarı baktım. Hava çok güzeldi. Elimi yüzümü yıkadım, tıraş oldum. Eşofmanımı giydim ve karşıdaki parka gittim. O sabah park çok sessizdi. Sadece kuşların sesi vardı. Derin bir nefes aldım, burnuma çiçek kokuları geldi. Yaklaşık bir saat parkta yürüyüş yaptım. Sonra eve döndüm. Güzel bir kahvaltı yaptım. Daha sonra işe gittim.

Sabah çok erken kalkmış...

8 Okuyalım, yanıtlayalım

Ah Tamara!

Efsaneye göre, bugün Van Gölü'ndeki Akdamar adasında çok eskiden bir babayla kızı yalnız yaşıyorlarmış. Tamara çok güzel bir kızmış, ama babası onu bu adada herkesten uzak tutuyormuş.

Adanın karşısındaki köylerin delikanlılarından biri bir gün çok merak etmiş, adaya yüzmüş. Delikanlı kıyıya çıkmış ve çok geçmeden Tamara'yla karşılaşmış. İki genç göz göze gelmişler ve birbirlerine aşık olmuşlar.

O günden sonra genç kız her gece kıyıda ateş yakıyormuş, delikanlı da ateşe doğru yüzüyor, kıyıya çıkıyor ve Tamara'yla gizli gizli buluşuyormuş ama kızın babası bu durumu fark etmiş ve bu görüşmeleri engellemeye karar vermiş.

Bir gece Tamara ateş yakmak için tam kıyıya inecemmiş ama birden hava bozmuş, fırtına başlamış. Tamara bu havada gölde yüzmek tehlikeli olur diye ateş yakmaktan vazgeçmiş. Ama babası kızından habersiz kıyıya gitmiş ve ateş yakmış. Delikanlı karşı kıyıda ateşi görmüş ve fırtınaya hiç aldırmadan kendini göle atmış. Fakat Tamara'nın babası ateşi bir süre sonra söndürmüştü.

Delikanlı artık fırtınalı havada ve karanlıkta yüzüyormuş, bu nedenle yönünü kaybetmiş. Bir türlü kıyıya çıkamıyormuş. Sonunda bütün gücü tükenmiş, ancak "Ah Tamara... Ah Tamara..." diyebiliyormuş. Tamara bunu duymuş ve hemen kıyıya koşmuş ama artık çok geçmiş, sevgilisinin sesini duyamıyormuş. Tamara durumu anlamış ve o da kendisini gölün soğuk sularına bırakmış.

O günden sonra insanlar bu adaya "Ah Tamara" adası demişler. Bu ad zamanla değişmiş, "Akdamar" olmuş.

1. Bu efsanedeki olay nerede geçiyormuş?

- Van Gölü'nde köylerde Akdamar Adası'nda karşı kıyıda

2. Aşağıdakilerden hangisi bu efsanenin asıl kahramanlarından biri değil?

- Tamara Tamara'nın babası delikanlı köydekiler

3. Fırtınalı gecede ateşi kim yakmış?

- Tamara Tamara'nın babası delikanlı köydekiler

9 Yeniden yazalım, anlatalım

Delikanlı artık fırtınalı havada ve karanlıkta yüzüyormuş, bu nedenle yönünü kaybetmiş. Bir türlü kıyıya _____

8.2 Öyle miymiş?

10 Dinleyelim, tamamlayalım

Yıldız Yağmuru

Adam : Alo! Canım merhaba. Gazetede bir haber var. Bu gece yıldız yağmuru _____!

Kadın : Merhaba. Yıldız yağmuru mu?

Adam : Evet, çok ilginç değil mi? Gece yarısından sonra _____

Kadın : Hıı!

Adam : Hatta Ankara Üniversitesi Gözlemevi de bir etkinlik _____

Kadın : _____!

Adam : Evet, hem de bu etkinlik _____!

Kadın : Ya, ne hoş!

Adam : Etkinlik programı da _____ ...

Kadın : Ya, hı hı.

Adam : Hayatım, senin pek ilgini çekmedi galiba!

Kadın : Ne yalan söyleyeyim. Evet, yıldız yağmuru hiç ilgimi çekmedi.

Adam : Canım sen gelmek zorunda değilsin, ben yalnız giderim.

Kadın : Yok yok. Seni yalnız bırakmayayım. Kaçta başlıyormuş yıldız şovu?

ŞİMDİKİ ZAMAN (rivayet kipi)

-(l)yormuş (< -(l)yor i-miş)

Adıl	Eylem	-	Zaman Eki	?	Zaman Eki	Kişi Eki	Örnekler
ben	gel	-mi	-(l)yor	mu	-muş	-um	Müdüre göre biz iyi çalışmıyormuşuz.
sen	konuş	-mi	-(l)yor		-ymuş	-sun	Ben uykuda konuşuyormuşum.
o	yaşa	-mu	-(l)yor			-	Doktoruna göre sen dengeli besleniyor muymuşsun?
biz	beslen	-mü	-(l)yor			-uz	O eskiden nerede yaşıyormuş?
siz	iç					-sunuz	Anneniz söyledi, siz hiç süt içmiyormuşsunuz.
onlar	çalış					-lar	Bu akşam onlar da geliyormuşlar.

GELECEK ZAMAN (rivayet kipi)

-(y)Ecekmış (< -(y)EcEk i-miş)

Adıl	Eylem	-	Zaman Eki	?	Zaman Eki	Kişi Eki	Örnekler
ben	konuş	-ma	-acak/-yacak	mi	-miş / -ymiş	-im/-im	O bize katılmayacak mıymış?
sen	yap	-me	-ecek/-yecek	mi	-miş / -ymiş	-sin/-sin	Ben bu ilahtan her gün bir tane içecekmişim.
o	katil					-	Yarın toplantıda sen konuşacaktıydın.
biz	bin					-iz/-iz	Biz onu beklemeyecekmışız.
siz	iç					-sınız/-sınız	Onlar bizim için de rezervasyon yapacaklardı.
onlar	bekle					(-lar/-ler)	Siz bu otobüse binmeyeceksinizmiş?

11 Tamamlayalım

- Serpil sinemaya niçin gelmedi?
- Yarın önemli bir sınavı varmış, ders çalış acaktı.
- Dün lisedeki arkadaşlarımdan biriyle karşılaştım. Şimdi bir şirkette yöneticilik yap _____.
- Televizyondan öğrendiğime göre havalar yakında soğu _____.
- Duyduğuma göre kardeşin yeni bir iş ara _____.
- Doktorum bana çok kızıyor. Bundan sonra bir sigara bile iç _____.
- Bu sabah öğretmenin aradı, söylediğine göre deslere hiç git _____.
- İnsanlığın gelecek yüzyıldaki en büyük sorunu susuzluk ol _____.
- Yılbaşı için Deniz Restoran'a gidelim. Duyduğuma göre orada çok iyi bir grup çal _____.

12 Bilgi verelim

O devirlerde...

O devirlerde mektup, telgraf, telefon gibi haberleşme araçları yoktu. Antropologlara göre tarih öncesi devirlerde insanlar haberleşmek için duman kullanıyormuş. Farklı duman şekilleri, farklı anlamlara geliyormuş. Tabii bu haberleşme aracını her zaman kullanmak mümkün değilmiş. Çünkü yağmurlu, karlı havalarda ateş yakmak sisli havalarda dumani görmek imkansızmış.

13 Tamamlayalım, sürdürelim

Haberleşme aracı olarak tarihte ilk mektupları bundan 4000 yıl önce Anadolu'da Hititler kullandılar. Ama bu mektuplar, bugünkü mektuplara hiç benzer değildi. Bu mektupları yazmak da bir yere ulaştırmak da çok zordu. Çünkü o zamanlar kağıt yoktu. İnsanlar bu mektupları taş üzerine yazdılar.

Taşlara mektup yazmak birkaç gün, hatta birkaç hafta belki birkaç ay sürer. Bu yüzden Hititler sadece çok önemli durumlarda birbirlerine mektup gönderirdi.

O devirlerde hesap makineleri yoktu. Bilim tarihçilerine göre... _____

Eskiden bugünkü hızlı ulaşım ve taşıma araçları yoktu. Tarihçilere göre... _____

14 Yerleştirelim

sanki • sözde • duydum ki • güya

- _____ kendisi her şeyi doğru yapıyormuş gibi bana kızıyor.
- _____ tatilde Paris'teymiş. Onun her zamanki yalanlarından biri bence.

- _____ benimle bir daha görüşmek istemiyormuşsun. Doğru mu?
- _____ aramış ama telefonum kapalıymış. Telefonum hep açıldı.

15 Okuyalım, doğrusunu yazalım

DEDİKODU İÇİN EN UYGUN ZAMAN

İngiliz bilim adamları 2000 kişi üzerinde "dedikodu" hakkında bir araştırma yapmış. Araştırmaya göre insanların dedikodu alışkanlıkları şöyle:

1. İnsanlar en çok pazartesi gününde ve saat 16.00'dan sonra dedikodu yapıyor.
2. İnsanların %97'si sadece dedikodu olsun diye dedikodu yapıyor. %5'i ise kötü niyetle dedikodu yapıyor.
3. İnsanların %62'si boş zamanlarında dedikodu yapıyor.
4. İnsanlar dedikodularında önemli olayları değil, magazin olaylarını konuşuyor.
5. En önemli dedikodu konusu arkadaşlar ve aile çevresi.
6. İnsanlar en çok iş yerinde, yemeklerde ve partilerde dedikodu yapıyor.
7. İnsanların %17'si ilk randevuda dedikodu yapıyor.
8. Erkekler dedikoduyu kadınlardan daha çok seviyor.

1. İnsanların çoğu kötü niyetle dedikodu yapıyormuş.

_____.

2. İnsanlar en çok iş yerindeki olaylar hakkında konuşuyormuş.

_____.

3. Kadınlar dedikoduyu erkeklerden daha çok seviyor-muş.

_____.

4. İnsanlar uzun dedikoduları hafta sonuna saklıyormuş.

_____.

16 Tamamlayalım

konuşuyormuşum • haberleşiyormuş • geç kalıyormuşuz • geleceklermiş • başlayacakmış yapıyormuşsunuz • başlayacakmış • yapacakmış • başlayacakmışız • çıkacakmış • sürüyormuşum çalacakmışım • katılacakmışız • öğreniyormuş • bilmiyormuş

1. Annem söyledi, ben uykumda konuşuyormuşum.

2. Aysel Hanım az önce telefon etti. Toplantı bir saat erken _____.

3. Bugün Ahmet aradı. Akşama bize _____.

4. İnsanlar eskiden nasıl _____?

5. Müdür annemi aramış, biz okula her gün _____.

6. Hakkınızda şikayet var, gürültü _____.

7. Yarından itibaren dersler saat 8.30'da _____.

8. Hükümet memurlara %4 oranında zam _____.

9. Babam eskiden bilgisayar kullanmayı _____.

10. Aysel tatilde Avrupa turuna _____.

11. Robert Türkiye'de okumak için Türkçe _____.

12. Müzik öğretmenim söyledi. Altı ay sonra çok güzel gitar _____.

13. Okul müdürümüz duyuru yaptı. Gelecek ay okullar arası satranç turnuvasına _____.

14. Trafik polisi beni uyardı. Arabayı çok hızlı _____.

15. Gezi rehberimiz söyledi. Akdeniz turuna Antalya'dan _____.

17 Okuyalım, yazalım

İster İnan, İster İnanma

- 1 Günümüzde insan hayatı için üst sınır 120 yıl ama tıptaki gelişmeler sayesinde artık insanlar 150 yıl yaşayabilecekmiş. Yakın gelecekte bilim adamları kanser, AIDS gibi hastalıklara çare bulacakmış. Böylece insan ömrü uzayacakmış.
- 2 İngilizler trafik sorununun çözümünü göklerde bulmuş. Jetpod adlı hava taksileri çok yakında hizmete girecekmiş. Bu taksilerle 40 km. yolu 3-4 dakikalık bir zamanda gitmek mümkün olacakmış. Fiyatı da günümüz taksilerinden daha pahalı olmayacakmış. Ayrıca bu hava taksileri daha hızlı ve daha az gürültülüymüş.
- 3 Yakında köpek sahipleri, cep telefonlarından köpekleri ile ilgili mesaj alabilecekmiş. Bunun için telefona bir çip takmak yeterliymiş. Bu çip köpeklerin o anki durumunu yorumlayacak ve sahibine bilgi verecekmiş. Böylece sahibi o anda köpeğinin psikolojik durumunu öğrenecekmiş.

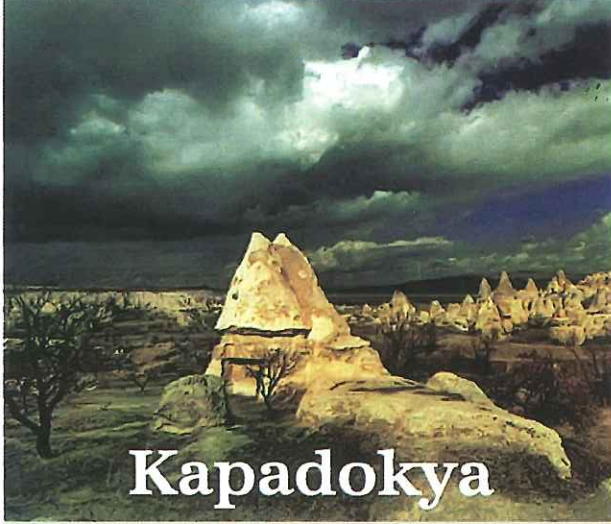

18 Bir tane de biz ekleyelim

8.3 Ne Olmuştur?

19 Eşleştirelim, işaretleyelim

Kapadokya adı Pers dilinde "Güzel Atlar Ülkesi" demektir.

Jeolojik dönemlerde aktif yanardağların lavları Kapadokya Bölgesi'ne yayılmış; milyonlarca yıl içinde rüzgar, yağmur, kar ve akarsuların etkisiyle bu lavlardan doğal sütunlar meydana gelmiştir. Daha sonra insanlar kendilerine peribacalarından evler, kiliseler, yer altı şehirleri yapmış; bu yapıtların duvarlarını da resimlerle süslemişlerdir.

Kapadokya'da farklı özelliklerde pek çok turistik yer bulunmaktadır. Göreme'de büyük bir açık hava müzesi; Zelve Vadisi'nde bisiklet turlarına, atla gezilere ve uzun yürüyüşlere uygun doğa; Avanos'ta ziyaretçiler için çömlek atölyeleri; Soğanlı Köyü'nde Kubbeli Kilise, Ortahisar'da bir kale, Ürgüp'te ise çok sayıda şarap mağazası bulunmaktadır.

Kapadokya'da doğa olayları peribacalarını oluşturmuş, insanlar da bu peribacalarının içine ev ve kilise yapmış ve böylece geçmişin izini günümüze taşımıştır.

1. yapıt	☐	uygarlık
2. görkemli	☐	etkin
3. medeniyet	☐	eser
4. aktif	☐	etkileyici

Doğru Yanlış

1. Kapadokya Bölgesi'nde eskiden güzel atlar bulunuyormuş.	☐	☐
2. İnsanlar peribacalarından kendilerine evler yapmışlardır.	☐	☐
3. Ortahisar'da büyük bir kilise bulunmaktadır.	☐	☐
4. Peribacalarının içindeki resimler eski dönemlere ait resimler vardır.	☐	☐
5. Peribacaları doğa olayları sonucunda oluşmuştur.	☐	☐

20 Yerleştirelim

büyülemektedir • yaşamıştır • bazılarıdır
merkezdendir • bulunmaktadır • gerçekleşmiştir • vardır

Bir Kent

Balıkesir, küçük kasabaları ve doğal güzellikleriyle eskiden beri ziyaretçileri büyülemektedir. Ege ve Marmara kıyıları boyunca kilometrelerce uzunluk-taki kumsalları, masmavi denizi ve doğası yerli ve yabancı turistleri bu şehre çekmektedir.

Balıkesir'de pek çok uygarlık _____ . Kent çevresinde doğal güzellikler ve tarihi kalıntılarla iç içe pek çok kasaba _____ . Edremit ve Altınoluk (Oksijen Cenneti) bu yöredeki kasabalardan _____ .

Bandırma'dan 30 km. uzaklıktaki Gönen, şifalı kaplıcalarıyla ünlü bir dinlenme _____ . Akçay da şifalı kaynak sularıyla bir başka kaplıca merkezidir. Mitolojiye göre dünyanın ilk güzellik yarışması burada _____ ve üç güzel tanrıça arasından Afrodit birinci olmuştur.

Bölgedeki ilginç bir başka yer de Bandırma yakınlarındaki Kuş Cenneti'dir. Kuş Cenneti'nde 257 tür kuş _____ .

PEKİŞTİRME

-Dir

Ad/Eylem	Ek	Örnekler
postacı	-dir/-tır/-dır/-tir	- Telefonu açmıyor.
hasta	-dur/-tur/-dür/-tür	- Uyuyor.
uyuyor		Türkiye'nin en kalabalık şehri İstanbul'dur.
gelmiş		- Kapı çalıyor...
yazacak		- Postacıdır.
İstanbul		- Çok geç kaldık.
		- Herkes gelmiş midir?
		- Mektubuma cevap yazmadı.
		- Bekleme, yazmayacaktır.

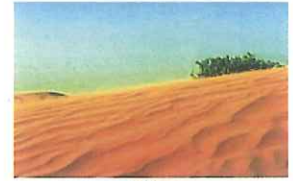
21 Tamamlayalım

BİLİYOR MUSUNUZ?

► Güney Kore'nin başkenti Seul, Kore dilinde 'başkent' anlamında dir _____ .

► Sahra Çölü'ndeki Tidikelt kasabasında on yıl boyunca hiç yağmur yağ _____ .

► Eiffel Kulesi'nin tepesine kadar 1665 basamak var _____ .

► Geçen 3500 yılın sadece 230 yılı savaştan geç _____ .

► Rusya'nın dörtte biri ormanlarla kaplı _____ .

► Mumyaların ayak parmakları tek tek sarılarak mumyalan _____ .

► Rodin'in ünlü "Düşünen Adam"ı İtalyan şair Dante _____ .

► En fazla asfaltlı yol Fransa'da _____ .

► Dünyanın en yüksek şelalesi Angel Falls Venezuelalı'da _____ ve yüksekliği 979 metre _____ .

GAZETE İLANLARI

Pazarlama Direktörleri

Şirketimiz,
Kozmetik ve bebek ürünlerinin
Türkiye genelinde pazarlanması konusunda,

- En az beş yıl deneyimli
- İngilizce sertifika ya da diploma sahibi
- Sürücü belgeli

Pazarlama direktörleri alacaktır.

Firmamız;

- Boğaziçi Üniversitesi ya da ODTÜ mezunu
- Eczacı depolarının ve süpermarketlerin çalışma sistemleri hakkında deneyimli adayları tercih edecektir.

Tel: (0312) 222 45 31
zoralu@groupnota.com.tr

1

DCL ŞİRKETLER GRUBU

- Şirket yönetiminde deneyimli
- Konusunda uzman
- İngilizce sertifikalı

Bay - bayan elemanlar alacaktır

Adayların fotoğraflı özgeçmişlerini
aşağıdaki faks numarasına
göndermeleri gerekmektedir.

Faks: (0243) 312 33 44

2

3

Siyah Butik

- Lise mezunu
- Satış konusunda en az 3 yıl deneyimli
- 25 yaşından küçük

SATIŞ ELEMANI ALACAKTIR

Adres: Gölköy Sok. 48/1 Emek / ANKARA

KARATAŞ&KOMTAŞ

İnşaat sektöründe lider
KARATAŞ&KOMTAŞ
şirketler grubu yeni elemanlar
aramaktadır.

HALKLA İLİŞKİLER UZMANI

- * En az 3 yıl deneyimli
- * Üniversite mezunu
- * Yeniliklere açık
- * Ekip çalışmalarında başarılı
- * İnsan ilişkileri güçlü

Fotoğraflı özgeçmişler için:
e-posta: karatas@karatas.com.tr
Faks: 0212 799 25 24

4

HAZAL GRO

05.2007 tarih 231
İşleri Bakanlığı ile

	1. ilan	2. ilan	3. ilan	4. ilan	. ilan
• Boğaziçi Üniversitesi mezunlarını tercih ediyor.	✓				
• Faks numarası var.					
• E-mail adresi yok.					
• En az beş yıl deneyimli eleman arıyor.					
• En fazla 25 yaşındaki kişileri tercih ediyor.					
• Yabancı dil için sertifika ya da diploma istiyor.					
• Yabancı dil önemli değil.					
• Fotoğraflı özgeçmiş istiyor.					
• Yaş önemli.					

İnşaat A.Ş.

Şirketimiz
Yol yapım işlerinde tecrübeli
İNŞAAT VE HARİTA
mühendisleri alacaktır

ada-as@ada.com

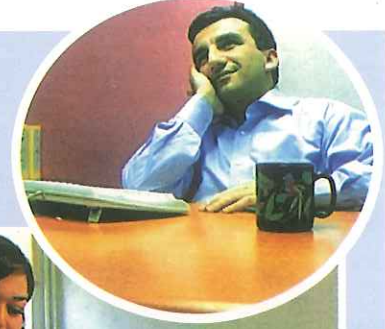
5

23 Dinleyelim, işaretleyelim

Acaba Ne Yapıyordu?

Bir tanem acaba şimdi ne yapıyordu? İstedi. Büyük ihtimalle çalışıyordu. Geçenlerde hastaydı, grip gibiydi. İyileşmiş midir? Umarım kendini daha iyi hissediyordu. Orada hava nasıl acaba? Bu sabah saat 10.00'da toplantısı vardı. Eminim iyi geçmiştir. Aaa, saat 12.00 olmuş! Birazdan öğle tatiline çıkacaktır. Çok özledim onu. O da beni özlediyor mudur? Dün akşam telefonda "Öğlen ararım seni." dedi. Arayacaktır mutlaka, unutmaz. Ama en iyisi ben arayayım onu.

	Doğru	Yanlış		Doğru	Yanlış
1. Şu anda işte, çalışıyor.	☐	☐	4. Birazdan Gökay'ı arayacaktı.	☐	☐
2. Bu hafta kendini daha iyi hissediyor.	☐	☐	5. Toplantı yarın olacak.	☐	☐
3. Birazdan yemeğe çıkacak.	☐	☐	6. Gökay'ı özlediyor.	☐	☐

24 Biz de tahmin edelim

Eşim ☐	Çocuğum ☐	Annem ☐	Babam ☐	Arkadaşım ☐
• Nerededir?	• 1 saat önce ne yapmıştır?	• Şimdi ne yapıyordu?	• Nasıldır?	

Eminim şimdi

9

Farklı Dünyalar

1. Çok Kültürlü Bir Dünya

1 Dinleyelim, tamamlayalım

Farklı Kültürler

ESKİMOLAR

Kanada, Sibirya, Grönland, Alaska gibi Kuzey Kutbu'na yakın bölgelerde yaşarlar. Kendilerine İnuit de de____. Giysilerini ve ayakkabılarını hayvan derisinden yaparlar. Barışçı, dürüst, neşeli ve misafirperver insanlardır. Burunlarını birbirine sürterek selamlaşır. Konuk ağırlamaktan büyük zevk duyarlar. Kavga, hırsızlık gibi şeyler Eskimo topluluklarında hiç olmaz.

BEDEVİLER

Özellikle Arabistan, Irak, Suriye ve Ürdün çöllerinde yaşarlar. Büyük çoğunluğu çobandır. Deve, koyun ve keçi yetiştirirler, onların eti ve sütü ile beslenirler. Bedevi aileleri ataerkil bir düzene sahiptir. Aileleri şeyhler yönetir.

AFRİKALILAR

Afrika coğrafyasında elliye yakın devlet vardır. Birçok ülkenin taşra bölgelerinde kabile hayatı egemendir. Afrikalılar atalarına büyük saygı duyarlar ve onların ruhunu sürekli yanlarında hissetirirler. Bu nedenle olağanüstü olaylara, büyü ve büyücülere çok inanırlar. Büyücüler insanlara ceza verebilirler, hatta onları kurban edebilirler.

TİBETLİLER

Denizden tam 5.000m. yükseklikte adeta "Dünyanın çatısında" yaşarlar. Sayıları 2 milyonu geçmez ve Çinlilerden çok Moğollara benzerler. Halkın büyük çoğunluğu et ve süt içerir. Ölülerini gömmezler, çünkü onlar için cansız bedenin bir anlamı yoktur. Cesetleri bir ırmağa atarlar ya da ıssız tepelere bırakırlar. Soyluların cesetlerini ise yakarlar.

2 İşaretleyelim, anlatalım

Bana çok ilginç geldi, çünkü

Eskimolar selamlaşmak için burunlarını birbirine sürüyor.

Aile düzeni ataerkindir.

Tibetliler ölülerini gömmezler. Soyluların cesetlerini yakarlar.

Afrikalı büyücüler insanları kurban edebilir.

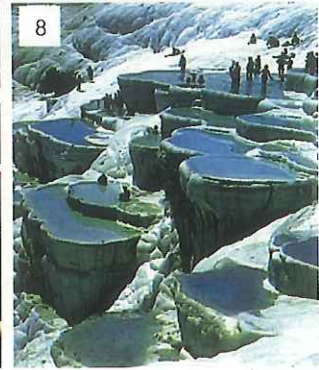
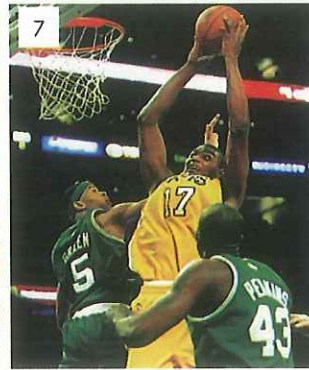
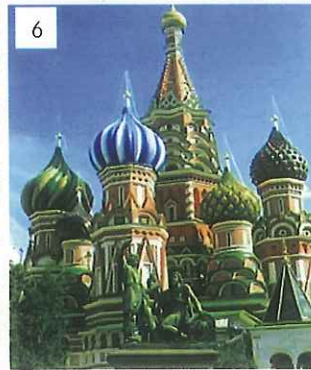
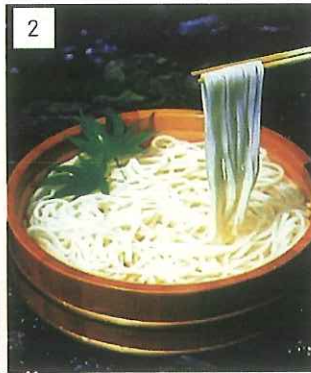
GENİŞ ZAMAN					-(E/İ)r	
Adil	Eylem	-	Zaman Eki (+)	?	Kişi Eki	Örnekler
ben	yardım et-	-ma	-r	mi	-m/-ım/-im/-um/-üm/-yım/-yım/-yum/-yüm	Siz hiç içki içmez misiniz?
sen	sev	-me	-ır/-ir/-ur/-ür	mi	-sın/-sin/-sun/-sün	Ben dondurmaya çok severim.
o	iç	-maz	-ar/-er	mu	-	Sen bana biraz yardım eder misin?
biz	söyle	-mez		mü	-ız/-iz/-uz/-üz/-yız/-yiz/-yuz/-yüz	Biz yağlı yiyecekler yemeyiz.
siz	ye				-sınız/-sınız/-sunuz/-sünüz	Onlar hiç yalan söylemezler.
onlar	gel				(-lar / -ler)	Ö-buraya sık sık gelir.

3 Tamamlayalım

- Güneş doğudan doğ ar , batıdan bat ar .
- Dünya, Güneş'in çevresinde dön _____ .
- Biz her yaz tatilinde köydeki evimize git _____ .
- Ben asla yalan söyle _____ ve yalancılardan nefret et _____ .
- Aylin vejeteryandır; asla et ye _____ .
- Sen sarışsın, bu renk sana yakış _____ .
- Sen beni bekleme. Akşam evde görüş _____ .
- Aylin okumayı çok sever. Haftada üç kitap oku _____ .
- Türkiye'de bankalar akşam saat beşte kapan _____ .
- Biz çok iyi arkadaşız; asla kavga et _____ .
- Lütfen şurayı imzala _____ ?
- Anne, bana para ver _____ ?

4 Eşleştirelim

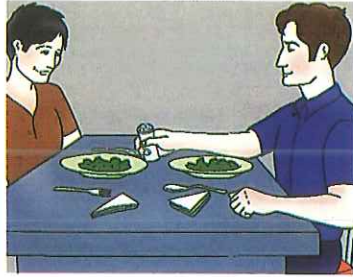
- Benim ülkemde karnavallarda herkes samba **yapar**.
- Benim ülkemde festivallerde su gibi bira **içeriz**.
- Benim ülkemde laleler ve değirmenler dünyaca ünlüdür.
- Benim ülkemde kadınlar renkli kıyafetleri sever, bazı bölgelerde evli kadınlar kaşlarının arasına kırmızı ben (bindil) **yaparlar**.
- Benim ülkemde basketbol çok popüler bir spordur, NBA maçlarını hiç **kaçırmam**.
- Benim ülkemde, insanlar yemeklerini çubukla **yer**.
- Benim ülkemde, başkenti Kremlin Sarayı **süsler**.
- Benim ülkemde, Pamukkale, Kapadokya gibi pek çok doğal güzellikler vardır.

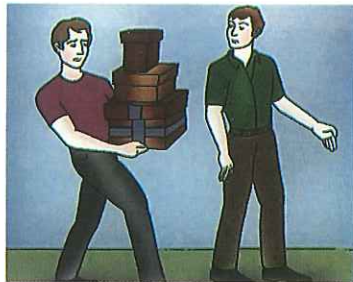
5 Eşleştirelim

1. Doğum günüme gelir misin?	Tabii, hangisini istersin.
2. Biraz sessiz olur musunuz lütfen!	Bir çay alırım.
3. Sence Mert bu hediyeyi beğenir mi?	Bütün renkleri severim.
4. Bana bir kalem verir misin?	Tabii gelirim. Ne zaman?
5. Ne içersin?	Çok sürmez.
6. Benimle evlenir misin?	Çok isterim.
7. Sinemaya gelmek ister misiniz?	Hemen efendim.
8. Sence toplantı ne kadar sürer?	Bence bayılır!
9. En çok hangi renkleri seversin?	Affedersiniz.
10. Garson bey, hesabı alır mısın?	Evlenirim!

6 Tümce yazalım

1. _____ 2. _____

3. _____ 4. _____

7 Dinleyelim, işaretleyelim

Diyaloglar

	A		B	
	Teklif	Rica	Kabul	Ret
1. Diyalog		✓	✓	
2. Diyalog				
3. Diyalog				
4. Diyalog				
5. Diyalog				

8 Yerleştirelim

düşünürüz • teşekkür ederim • özür dilerim
affedersiniz • kutlarım • tebrik ederim
fark etmez • bekleriz • rica ederim
umarım • sen bilirsin • sanırım
mutluluklar dilerim • bilmem • olur

- A: Baba, bana yeni bir bisiklet alır mısın?
B: Sen sınıfını geç, **düşünürüz**.
- A: Yemekler harikaydı, teşekkürler.
B: Afiyet olsun efendim, yine _____.
- A: Annemin bilgisayarında oyun oynayalım mı?
B: _____ . Annen kızmaz mı?
- A: Filiz nerede?
B: _____ kafeteryada.
- A: Cem, sınavı kazanmışsın.

B: Sağol!
- A: Ne? Evlendin mi?
B: Evet.
A: _____ hep mutlu olursun.
- A: Birbirinize çok yakışmışsınız;

B: Teşekkür ederiz.
- A: Saçların güzel olmuş.
B: _____.
- A: _____, geç kaldım.
B: Önemli değil. Buyurun, oturun.
- A: Bu sınıfta en yüksek puanı sen aldın.

B: Sağolun.
- A: _____ . Bu gömleğin fiyatı nedir?
B: 50 TL. efendim.
- A: Akşam yemeğini dışarıda yiyelim mi?
B: _____.
- A: Yardımlarınız için çok teşekkür ederim.
B: _____.
- A: Sence hangi elbiseyi alayım?
B: Mavi elbise çok güzel ama diğeri de daha ucuz. _____.

9 Okuyalım, işaretleyelim, eşleştirelim

Dünyada YILBAŞI Kutlamaları

Bütün dünyada yılbaşı günü önemli bir gündür. 31 Aralık gecesi çeşitli kutlamalarla geçer. Miladi takvime göre yılbaşı gecesi bir yıl **biter**, yeni bir yıl **başlar**. İnsanlar birbirlerine "İyi seneler", "Mutlu yıllar" **der**, yeni yıldan mutluluk, sağlık, başarı, şans gibi iyi şeyler **dilerler**.

Yeni yılı sokakta karşılamak, bunun için meydanlarda toplanmak, birlikte dans etmek ve şarkı söylemek... Eski yılın son saniyelerini hep bir ağızdan yüksek sesle geriye saymak... Bütün dünyada yılbaşı gecesini topluca kutlamanın yaygın yolu. Ama Finlandiya, İsveç, Norveç gibi kuzey ülkelerinde yılbaşı, yalnızca yeni bir yıla girmek anlamına **gelmez**. Yeni yıla birlikte uzun karanlık geceler de kısaltmaya **başlar**. Avustralya ve Brezilya gibi güney ülkelerinde yılbaşı yaz mevsimine denk **gelir** ve kutlamalara soğuk hava ve kar yağışı değil, daha çok deniz kıyıları, kumsallar eşlik **eder**. Çin, Japonya, Kore gibi uzak doğu ülkeleri ise iki kat daha şanslıdır çünkü bu ülkeler miladi takvim için ayrı Çin takvimi için ayrı günlerde yılbaşı kutlaması **yapar**.

Türkiye'de de yılbaşı önemli bir kutlama günüdür, öyle ki yılbaşının ertesi günü resmi tatil **olur**. İnsanlar yeni yıla genellikle aileleri ve yakın dostları ile birlikte **girerler**. Bazıları geceyi dışarda geçirmek **ister**. Onlar yılbaşı baloları için büyük otellerin salonlarına, lüks restoranlara **giderler**. Birçok insanın tercihi, yılbaşını evde geçirmektir. Televizyon kanalları evdekilerin başlıca eğlence kaynağıdır. Birçok kanal yılbaşı gecesi için özel program **hazırlar**. İnsanlar evlerde sofraları yılbaşı için özenle **hazırlar**, şans oyunları **oynar** ama yeni yılda ilk büyük şansı yakalamamanın asıl yolu, piyango bileti almaktır. Televizyon ve radyolar yılbaşı piyangosunun büyük ikramiyesini yeni yılın ilk dakikalarında **açıklar**.

1. Türkiye'de yılbaşı günü resmi tatildir.
2. Uzakdoğu ülkelerinde iki yılbaşı kutlaması vardır.
3. Türkiye'de yılbaşını bazı insanlar evlerinde, bazıları dışarda kutlar.
4. Türkiye'de yılbaşı gecesi için televizyonlar tombala çekilişi düzenlerler.
5. Kuzey ülkelerinde yılbaşı Brezilya ve Avustralya'ya göre daha kısa sürer.

Doğru Yanlış

☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

1. denk gelmek
2. kutlama yapmak
3. eşlik etmek
4. şansı yakalamak

- Aynı yerde bulunmak, iç içe olmak.
- Piyango gibi para ödüllü oyunlarda kazanmak.
- Önemli bir gün veya olay için özel tören düzenlemek.
- Aynı zamanda olmak, rast gelmek, rastlamak.

10 Anlatalım

Benim ülkemde yeni yılı şöyle kutlarlar:

9.2 Erkekler Mars'tan, Kadınlar Venüs'ten

11 Okuyalım, işaretleyelim

Hangisi Söyler?

Biz Erkekler Çok Şanslıyız

- ➔ Karizmatikiz!
- ➔ Kavanoz kapaklarını kolayca açabiliriz.
- ➔ Sokakta çantasız dolaşabiliriz.
- ➔ Sıcak bir günde gömleğimizi çıkarabiliriz.
- ➔ Beş günlük tatil için küçük bir çanta bize yeter.
- ➔ Çips, kola, çikolata... Biz her şeyi rahatça yiyebiliriz.
- ➔ Sevgilimizle sorunlarımızı bir gül ile çözebiliriz.
- ➔ 30 saniye içinde bir telefon konuşması yapabiliriz.
- ➔ İki çift ayakkabıyı yirmi farklı yerde giyebiliriz, kimse anlamaz.
- ➔ Kuaför harcamalarımız çok az.
- ➔ 10 dakika içinde tıraş olabilir, duş alabilir, giyinebilir ve evden çıkabiliriz.
- ➔ Yüzümüzdeki tüm renkler orijinaldir ve suyla akmaz!
- ➔ Geç saatlerde sokakta yalnız dolaşabiliriz.

Biz Kadınlar Çok Şanslıyız

- ➔ Güzeliz!
- ➔ Kendi yemeğimizi yapabiliriz.
- ➔ Topuklu ayakkabı ile boyumuzu 10 cm uzatabiliriz.
- ➔ Bebeklik albümlerimizde çıplak fotoğraflarımız yok.
- ➔ Yüzümüzdeki sivilceleri makyaj malzemeleriyle kapatabiliriz.
- ➔ Horlamıyoruz!
- ➔ Çoraplarımızı kolayca bulabiliriz.
- ➔ Bir eğlence yerine partnersiz girebiliriz.
- ➔ "Her başarılı erkeğin arkasında bir kadın vardır!" sözünü erkekler söyler.
- ➔ Hayatımızdaki özel günleri kolayca hatırlayabiliriz.
- ➔ Sinemada rahatça ağlayabiliriz.
- ➔ Saçımızı her renge boyayabiliriz.
- ➔ Ve... Anne olabiliriz.

Erkek Kadın

1. Yemekte ne var? Çok açım!	☐	☐
2. Hiç kıyafetim kalmadı!	☐	☐
3. Pazartesi rejime başlıyorum!	☐	☐
4. Toplantı uzadı. Biraz gecikeceğim.	☐	☐
5. Sen kilo mu aldın?	☐	☐
6. Hala hazırlanamadın mı?	☐	☐
7. Diziyi açar mısın? Başlamıştır.	☐	☐
8. Çoraplarım nerede?	☐	☐

YETERLİK

-(y)Ebil- / -(y)EmE-

Eylem	-	Ek	Zaman Eki	Kişi Eki	Örnekler
Al	-a/-ya	mı	-(l)yor	-(l)lm / -m	alabiliyorum / alabildim / alabileceğim / alabilirim...
çık	-e/-ye	mi	-DI	-sln / -n	çıkamam / çıkmayabilirim / çıkmayabilirim ...
gel		mu	-(y)AcAk	-	gelemiyor / gelemedi / gelemeyecek / gelememiş ...
git		mü	-miş	-(y)lz / -k	gidebiliyor / gidemedi / gidemeyecek / gidemez ...
konuş		ma	-r / -lr / -Ar	-slnz / -nlz	konuşabiliyor / konuşamıyor / konuşamayabilir ...
koş		me		-lAr	koşamıyor / koşamadı / koşamayacak / koşamaz ...
gör		maz			göremem / görmeyebilirim / göremeyebilirim ...
anla		mez			anlayabiliyor / anlayabilmedim / anlayabilirmem ...

12 Tamamlayalım

1. Bak baba! Bak! Bisiklet sür ebiliyorum _____.
2. Sesim çok kötüdür, asla şarkı söyle _____.
3. Bugün şirkete müfettişler gel _____.
Hazırlıklı olalım.
4. Beyefendi lütfen cep telefonunuzu kapatın. Bu otobüste telefon kullan _____.
5. Bu sabah otobüse yetiş _____ ve sınava geç kaldım.
6. Maalesef yarınki pikniğe biz git _____.
7. Pardon, bu sandalye boş mu? Otur _____?
8. Büyük ihtimalle yazın iş yerinde yeni bir projeye başlayacağız. Bu yüzden, bu yıl tatile çık _____.

13 Okuyalım

Erkek Dadılar

Eskiden kadın ve erkeklerin meslekleri farklıydı ama son yıllarda bu böyle değil. Artık kadınlar erkeklerin işlerini, erkekler de kadınların işlerini yapabiliyor. Günümüzde kadın şoförler ya da erkek hemşireler, erkek aşçıları görebiliyoruz. Dadılığı da artık kadınlar kadar erkekler de yapabiliyor.

Burak Acar 35 yaşında ve bekar. O aslında bir elektrik teknisyeni. Ancak şimdi Akademi Dadı Eğitim Merkezi'nde dadılık öğreniyor. Aslında bu kursa çocuk gelişimi hakkında bilgi almak için başlamış. "Gelecekte çocuğum için daha iyi bir baba olabilirim." diye düşünmüş. Ancak şimdi "Dadı olabilirim." diyor.

Koray Göksu 29 yaşında. O da kursa babalık öğrenmek için girmiş. Fakat sonra onun da düşünceleri değişmiş. "Özellikle yurt dışındaki Türk ailelerinin evinde dadılık yapabilirim." diyor.

14 Meslekleri tartışalım

Kadınlar/Erkekler bütün meslekleri yapabilir/yapamaz.

Çünkü _____

Mesela, _____

Kadınlar/Erkekler bazı meslekleri yapamaz.

Mesela, _____

Çünkü _____

15 Sıralayalım

- 1 Yardım edebilir miyim hanımefendi?
- 2 Biraz pahalıymış. İndirim yapamaz mısınız?
- 3 Evet, deneyeyim.
- 4 89 TL.
- 5 Teşekkürler, iyi günler.
- 6 Maalesef, hanımefendi. Şu anda zaten indirimdeyiz.
- 7 Hmm.. Evet, güzel. Peki, fiyatı nedir?
- 8 Evet, lütfen. Bu ceketin 38 bedenini alabilir miyim?
- 9 Tabii, buyurun. Denemek ister misiniz?
- 10 Ayna şurada.

16 Yerleştirilim

yağabilir • kullanabileceğim • alabiliriz
konuşabiliyorum • gidemeyebiliriz
yazamıyorum • anlatabilir misiniz

- Hava bozdu bu gece kar yağabilir.
- 18 yaşına gelince ben de araba _____.
- Yeterince paramız olunca daha büyük bir ev _____.
- Bu sene işlerimiz çok yoğun yazın bile tatile _____.
- Çince _____ ama _____.
- Bu konuyu çok iyi anlamadım, lütfen tekrar _____.

17 İşaretleyelim, tamamlayalım

Kim Yapabilir?

	Ben	Arkadaşım	Öğretmenim	
ata binmek	☐	☐	☐	Ben ata <u>binemem</u> ama <u>öğretmenim binebilir</u>
kayak	☐	☐	☐	Ben kayak _____ ama _____
bisiklet sürmek	☐	☐	☐	Ben bisiklet _____ ama _____
piyano çalmak	☐	☐	☐	Ben piyano _____ ama _____
uçak kullanmak	☐	☐	☐	Ben uçak _____ ama _____
motosiklet kullanmak	☐	☐	☐	Ben motosiklet _____ ama _____
paraşütle atlamak	☐	☐	☐	Ben paraşütle _____ ama _____
bale yapmak	☐	☐	☐	Ben bale _____ ama _____
resim çizmek	☐	☐	☐	Ben resim _____ ama _____
araba kullanmak	☐	☐	☐	Ben araba _____ ama _____

18 İnceleyelim, tartışalım

İşe Hangisini Alalım

DATA Bilgisayar

Satış sorumlusu alacaktır

* Yabancı Dil * Deneyim

* Bilgisayar * Ehliyet

Özgeçmişler için Ayla Kul,
Data Bilgisayar
Bilgi Sok. No: 8 Kızılay-Ankara

Özellikler	Sedef	Koray
Bilgisayar	Ofis prog. grafik	Ofis prog.
Yabancı Dil	İngilizce (iyi)	Almanca (iyi)
	Japonca (iyi)	İngilizce (fena değil)
	Rusça (fena değil)	İspanyolca (iyi)
Deneyim	2 yıl	3 yıl
Çalışma Saatleri	09.00-18.00	09.00 - 17.00
Çalışma Günleri	Hafta içi, cumartesi	Hafta içi
Ehliyet	Var	Var
Seyahat Engeli	Var	Yok

19 Dinleyelim, yazalım

Telefon Mesajları

Kayıt sırası 38

A Kim arıyor? _____
Kimi arıyor? _____
Mesaj: _____

B Kim arıyor? _____
Kimi arıyor? _____
Mesaj: _____

C Kim arıyor? _____
Kimi arıyor? _____
Mesaj: _____

D Kim arıyor? _____
Kimi arıyor? _____
Mesaj: _____

20 İşaretleyelim, yorumlayalım

Hangisine, Neden Katılıyorsunuz?

 1 ☐ Katılıyorum	 2 ☐ Katılıyorum	 3 ☐ Katılıyorum	 4 ☐ Katılıyorum
 ☐ Katılıyorum	 ☐ Katılıyorum	 ☐ Katılıyorum	 ☐ Katılıyorum

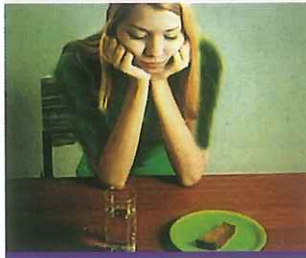
21 Yazalım

Erkek Gözüyle Kadınlar

- Kadınlar vitrindeki "İndirim" yazısına dayanamaz. İndirimdeki ürün kadınları mıknatıs gibi çeker. Aynı ayakkabıdan 10 tane olsa da indirimdeki ayakkabıyı alır.
- Kadınlar asla sır saklayamaz. Daha doğrusu, kadınlar için bir sırrı en yakın üç arkadaşına söylemek sırrı açık etmek anlamına gelmez.
- İstisnasız her kadın vermesi gereken bir-iki kilo olduğunu düşünür.
- Evde saatlerce kendi giyimiyle ilgilenen kadın, sokakta saatlerce başka kadınların elbiseleriyle ilgilenir.

Kadın Gözüyle Erkekler

- Erkekler kendilerini çok ciddiye alır. Erkek, "Ben televizyondaki futbol maçına konsantre olursam takımım maçı kazanır." diye düşünür.
- Erkekler topluluk içinde herşeyi biliyor olurlar. Bu nedenle asla bir erkeğe kalabalık ortamlarda bir şey öğretmeye çalışmayın. Erkekleri sadece onlarla başbaşayken eğitebilirsiniz.
- Erkekler üzerinde mümkün olduğu kadar çok düğme bulunan telefonları severler. Çok düğme olunca kendilerini önemli biri zannederler.
- Erkekler alışverişten nefret eder. Bu yüzden bütün alışveriş merkezlerinde erkek reyonlarına ulaşmak daha zordur.

En doğru bulduğum düşünce " _____ " çünkü _____

Yanlış bulduğum düşünce " _____ " çünkü _____

9.3 Farklı Zamanlar

22 Tamamlayalım, işaretleyelim Eskiden Nasıldı?

a. Bütün çocuklar harçlık alır. Eskiden bana da her hafta annem harçlık verirdi. Çok değildi ama ben yine de paramın hepsini harcamaz, birazını biriktirirdim. Küçük bir _____ vardı. Paramı onun içinde saklardım.

b. Dedem klasik Türk müziğini çok severdi. Geniş bir plak koleksiyonu vardı. Geçen hafta ondan kalma eski _____ çalıştırdım. Eski plaklardan birini koydum ve onu sevgiyle andım.

c. Bir yeni yıl sabahı babam eve elinde kocaman bir kutuyla geldi. Kutuyu yavaş yavaş açtı. İçinden gıcır gıcır bir _____ çıktı. Onu salonun en güzel köşesine koyduk. O zamanlar her evde televizyon yoktu; bu nedenle çok değerli bir eşyaydı.

d. Anneannem eskiden tek katlı, bahçeli bir evde yaşardı. Artık bizimle birlikte sekiz katlı bir apartmanda oturuyor. Ama hayatından hiç memnun değil. "Bu kaloriferli evde hiç ısınamıyorum, yavrum. Ben _____ alışkınım. Onun sıcaklığı bambaşkaydı." diyor.

Doğru Yanlış

- Bütün çocuklar gibi ben de çocukken harçlık alırdım.
- Televizyon kutusunu salonun bir köşesine koyduk.
- Harçıklarımın hepsini kumbaramda biriktirirdim.
- Dedemden kalma gramofon hala çalışıyor.

GENİŞ ZAMAN (hikaye kipi)							-(E/İ)rdi (< -(E/İ)r idi)
Adıl	Eylem	–	Zaman Eki (+)	?	Zaman Eki	Kişi Eki	Örnekler
ben	ara	-maz	-r	mi	-dı / -ydi	-m	<i>Bir kahve de siz alır mıydınız?</i>
sen	yüz	-mez	-ır/-ir/-ur/-ür	mi	-di / -ydi	-n	<i>Ben eskiden daha çok kitap okurdum.</i>
o	giy		-ar/-er	mu	-du / -ydu	-	<i>Sen beş yıl önce de futbol oynar mıydın?</i>
biz	oyna			mü	-dü / -ydü	-k	<i>O gençken çok iyi yüzerdi.</i>
siz	oku					-nız / -niz / -nuz / -nüz	<i>Biz lisedeyken jean pantolon giymezdik.</i>
onlar	al					(-lar / -ler)	<i>Onlar önceden bizi her gün arardılar.</i>

GENİŞ ZAMAN (rivayet kipi)							- (E/İ)lmiş (< -(E/İ)lmiş)
Adıl	Eylem	–	Zaman Eki	?	Zaman Eki	Kişi Eki	Örnekler
ben	ara	-	-r	mi	-miş/-ymiş	-ım/-im/-um/-üm	<i>O gençken çok iyi yüzermiş.</i>
sen	gir	-maz	-ır/-ir/-ur/-ür	mi	-miş/-ymiş	-sin/-sin/-sun/-sün	<i>Ona göre ben araba kullanamazmışım.</i>
o	kullan	-	-ar/-er	mu	-muş/-ymuş	-	<i>Sen bebekken çok ağlar mıymışsın?</i>
biz	yüz	-mez		mü	-müştü/-ymüştü	-iz/-iz/-uz/-üz	<i>Görevli söyledi, bu odaya giremezmişiz.</i>
siz	bin					-sınız/-sınız/-sunuz/-sünüz	<i>Doktorunuza göre uçağa binebilir miymişsiniz?</i>
onlar	ağla					(-lar / -ler)	<i>Onlar önceden bizi her gün arar mıymışlar.</i>

23 Tamamlayalım

- Güzel havalarda oğlumla göl kenarında piknik yaparız. Ben de küçükken babamla göle gider ya da ormanda kamp yap ardım.
- Hatırlıyor musun? Lisedeyken sinemaya gitmek için okuldan kaç _____.
- Siz eskiden beni sık sık ziyaret et _____ . Artık hiç kapımı çalmıyorsunuz.
- Gençken şişman değildim; çünkü sürekli spor yap _____.
- Ben çocukken çok yaramazlık yap _____.
- Ablam bebekken hiç süt iç _____.
- Annenden duyduğuma göre sen çok iyi yemek pişir _____.
- Evlenmeden önce bana her gün çiçekler gönder _____.
- Küçükken dedem bize çok güzel masallar anlat _____.
- Ona göre bu işi benden başka hiç kimse başar _____.
- Siz eskiden de tenis oyna _____ ?
- Esra Hanım, bir dilim kek daha ye _____ ?

24 Dinleyelim, tamamlayalım

Hikaye

Senin dudakların pembe
Ellerin beyaz,
Al tut ellerimi bebek
Tut biraz!

Benim doğduğum köylerde
Ceviz ağaçları _____,
Ben bu yüzden serinliğe hasretim
Okşa biraz!

Benim doğduğum köylerde
Buğday tarlaları _____,
Dağıt saçlarını bebek
Savur biraz!

Benim doğduğum köyleri
Akşamları eşkiyalar _____,
Ben bu yüzden yalnızlığı hiç sevmem
Konuş biraz!

Benim doğduğum köylerde
Kuzey rüzgârları _____,
Ve bu yüzden dudaklarım çatlaaktır
Öp biraz!

Sen Türkiye gibi aydınlık ve güzelsin!
Benim doğduğum köyler de _____,
Sen de anlat doğduğun yerleri,
Anlat biraz!

Cahit KÜLEBİ

Kayıt sırası
40

25 Okuyalım, eşleştirelim

Eskinin Modası

- 1920'lerde kadınlar günlük hayatlarında genellikle uzun etek giyerler, yanlarında küçük, zarif çantalar taşırlardı. O yıllarda şapka çok modaydı. Kadınlar kürkün bütün çeşitlerini sabah akşam kullanırlardı. Kürk şapkalar, atkılar, palto-lar ve değişik aksesuarlar kadın kıyafetlerini süsledi.
- 1950'li yıllarda ise kadınlar, bel kısmı dar kıyafetler ve kabank eteklerle bellerini daha ince gösteriyorlardı. Eteklerin boyu çok kısa değildi. Bu yıllarda yüksek topuklu ayakkabılar ve Marlene Monroe saç modeli çok yaygındı. Kıyafete uygun şapka ve eldiven de 50'li yılların moda aksesuarlarıydı.
- 1970'lerde İspanyol paçalı pantolonlar, kolsuz elbiseler, uzun çizmeler, mini elbiseler modaydı. 70'lerde şapka yine modaydı, özellikle büyük şapkalar. Kadınlar büyük çerçeveli gözlükleri tercih ediyordu. Beyaz renkli ayakkabılar ve ilginç saç kesimleri modaydı.

26 Tartışalım

Hangisine Katılıyorsunuz?

1. düşünce

Moda zevklerin gelişmesidir.

2. düşünce

Yakışıyor mu? O halde moda o.

3. düşünce

Modayı izlemek bir özentidir.

4. düşünce

Moda bir pazarlama yoludur.

27 Yazalım

Benim tarzıma uygun olan _____

yılların modası. Çünkü _____

28 Okuyalım, örnek verelim

70'li Yıllardan Küçük Detaylar

Biz çocukken yaşlılardan "Şimdiki çocuklar çok şanslı." sözünü çok sık duyardık. Bize sürekli "Bizim zamanımızda ne elektrik vardı ne de kalorifer. Mum ışığında ders çalışır, sobayla ısınırdık." derlerdi. Biz gerçekten şanslı mıydık?

70'ler çocuklar için özgürlük yıllarıydı. Ya sokaklarda ya da bahçelerde oynardık. Bahçeler baharları bin bir çeşit yabancı otlar, çiçekle dolardı. Bazen bir ağaç dalını, bazen birkaç taşı, bazen de küçük bir yaprağı oyuncak yapardık.

O yıllarda okulda siyah önlük giyerdik. Kızlar saçlarına kocaman beyaz kurdeleler takardı. O zamanlarda ne bilgisayar vardı ne de akıllı tahta; kara tahta ve tebeşir okulların simgesi ve en büyük eğlence aracıydı. Hepimiz teneffüslerde tebeşir savaşı yapar ya da tahtaya "Ali Ayşe'yi seviyor." gibi okulun magazin haberlerini yazardık.

O zamanlarda aşklarımızı kolay kolay dile getiremezdik. Hemen yüzümüz kızarır, dilimiz dolanırdı. Bu nedenle birbirimize aşk mektupları yazardık. Zarfın içine de kuru çiçekler, bir tutam saç ya da fotoğraf koyardık. Bazı gençler "Aşkın beni yakıyor." demek için mektup kağıdının ucunu yakardı. Sevgilimizi biraz tanıdıktan sonra pastanede buluşur, sohbet ederdik.

Bir örnek de ben vereyim.

Eskiden _____ Gençken _____
Çocukken _____ Okuydayken _____

29 Yerleştirelim

hem...hem (de) • belki...belki (de)
ya ... ya (da) • ne ... ne (de)

- Seni anlayamıyorum. hem "Diyettiyim" diyorsun hem pasta yiyorsun.
- Bu yaz _____ Kemer'e _____ Kaş'a giderim; henüz karar vermedim.
- Burcu'ya kırgınım. Hastalığımda _____ telefon etti _____ ziyaretime geldi.
- _____ o _____ ben! Kararını ver!
- Akşama sana _____ uğrarım _____ uğramam. Şimdi bilmiyorum.
- Bugün neyin var? _____ konuşuyorsun _____ gülüyorsun. Hasta mısın?
- _____ doğru dürüst yemeğini ye _____ sofradan kalk.
- Dün _____ kar _____ yağmur yağdı.
- Kızım _____ mühendis _____ doktor olmak istiyor.
- Ahmet son zamanlarda derslerini çok ihmal ediyor. _____ ödev yapıyor _____ kompozisyon yazıyor.

30 Doğrularını yazalım

Çocukluğum tek katlı bahçeli bir evde geçti. Bizim zamanımızda ya / ne / hem / belki uzaktan kumandalı oyuncak arabalar ya / ne / hem / belki bilgisayar oyunları vardı. Ama meyve ağaçlarıyla dolu bahçemiz bize yetti / yeterdi. Bazı günler mahallemizdeki diğer çocuklarla hiç yemek yemeden akşama kadar oyun oynar, zamanı unuttuk / unuturduk.

O zamanlar, okullar bugünkü kadar uzak, evler şimdiki gibi küçük değildi. Okul servisleri yoktu. Çünkü hepimiz mahallemizdeki okula gittik / giderdik.

Bugünün çocukları ise ya / ne / hem / belki yalnız ya / ne / hem / belki mutsuz. Çünkü onların dünyalarında ya / ne / hem / belki robotlar ya / ne / hem / belki de internet arkadaşları var. Körebe, saklambaç, beş taş gibi oyunları çoktan unuttu / unuturdu onlar.

10

Medya

1. Haberiniz Var mı?

1 Yerleştirelim

Televizyon Dünyası

ulaşmak • öğrenmek • paylaşmak • izlemek • tanık olmak • gelişmesi • tanımak • seyretmek

Kitle iletişim araçları hızla gelişiyor. Günümüzde habere ve bilgiye ulaşmak, bilgiyi başkalarıyla _____ eskiye göre çok daha kolay. Bu kolaylığı medya, özellikle de televizyon sağlıyor. Medyanın _____, dünyayı her gün biraz daha küçültüyor. Ülkeler ve kültürler arasındaki sınırları ortadan kaldırıyor. Dünyadaki tüm gelişmeleri birkaç saat içinde _____, televizyon sayesinde uzak ülkelerdeki insanları, onların kültürlerini, alışkanlıklarını, yaşam biçimlerini yakından _____ mümkün. Artık olimpiyat oyunlarını canlı _____, dünya rekorlarına _____, hatta savaşları canlı yayında _____ için televizyonunuzu açmanız yeterli.

2 Konuşalım

	Evet	Hayır	Neden / Nasıl?
• Televizyonu yalnızca bilgi ve haber alma amacıyla izliyorum.			
• Spor programlarını izlemekten büyük keyif alıyorum.			
• Kadın programlarını hiç kaçırmıyorum, düzenli olarak izliyorum.			
• Televizyonda bir yarışma programına katılabilirim.			
• Bence televizyon yalnızca bir eğlenme aracıdır.			
• Sürekli televizyon izlemek insanları birbirlerinden uzaklaştırıyor			

3 Tamamlayalım, başlık bulalım

Gazete Haberleri

1. Haber

Avrupa'daki en katı sigara _____ yasası İspanya'da.

Yasaya göre kapalı yerlerde sigara _____ cezası 30 ile 600 bin Euro arasında değişiyor. Bu yasayla işyerlerinde, kültür ve alışveriş merkezlerinde, otobüs, metro, tren gibi toplu _____ araçlarında sigara içmek yasak. 100 metrekaleden daha büyük bar, lokanta, kafe gibi kapalı yerlerde de sigara için ayrı bir bölüm _____ gerekiyor.

2. Haber

Hindistan'ın güneyinde dün sabah bir tren kazası oldu, kazada 109 kişi öldü.

Andra Pradeş eyaletindeki kazaya, küçük bir köprünün _____ neden oldu ve tren nehre yuvarlandı. Nehirde arama ve _____ çalışmaları bugün de devam ediyor. Kazadan birçok kişi yaralı olarak kurtuldu.

3. Haber

Bir elektronik firması, otomobiller için otomatik bir park _____ sistemi geliştirdi.

Sistem sokaktaki boş yerleri buluyor ve otomobili kendisi park edebiliyor. Firmanın mühendisleri "Park yeri _____ sürücülerin en büyük problemi. Bu sistem sürücülere büyük kolaylıklar getirecek." diyor. Mühendisler yeni sistemi Almanya'da test _____ başladı.

Metin	Başlık
1. Haber	
2. Haber	
3. Haber	

ADLAŞTIRMA

-mE, -mEk, -(y)İş

Eylem	-	Ek	İyelik Eki	Örnekler
izle	-ma	-mak	-	Bugün TV izlemek istemiyorum.
çalış	-me	-mek	-	Burada yüzmek çok tehlikeli.
yüz				Bu ilaçları kullanmanız çok önemli.
bak		Onun bakışları çok etkileyici.
git		-ma	-m / -im / -im / -um / -üm	Burada müzik dinlemem sizi rahatsız ediyor mu?
kullan		-me	-n / -ın / -in / -un / -ün	Doğum günümü hatırlamaman çok kötü.
getir		-ış / -yış	-ı / -i / -u / -ü / -sı / -si / -su / -sü	Bence daha çok çalışması gerek.
hatırla		-ış / -yış	-mız / -miz / -ımız / -imiz / -umuz / -ümüz	Yanında olmamız ona şans getirdi.
dinle		-uş / -yuş	-nız / -niz / -ınız / -iniz / -unuz / -ünüz	Yarın okula gitmek düşünmüyorum.
		-üş / -yüş	-ları / -leri	

4 Tamamlayalım

- Bazı ülkelerde, öğrencilerin üniversiteye girmek için sigara iç *memeleri* _____ gerekiyormuş.
- Elektronik firmaları yeni bir sistem geliştirdi. Bu sistemle, arabaların kendi kendine park et _____ mümkün.
- Hindistan'daki tren kazasının ardından yaralıları kurtar _____ çalışmaları devam ediyor.
- Yabancıların bu filmi anla _____ çok zor.
- Yarın sana gel _____ mümkün değil.
- Çok yorgunum hemen uyu _____ istiyorum.
- Görevliden başkasının gir _____ yasaktır.
- Etrafınızdaki insanlara yardım et _____ çok güzel bir davranış.
- En büyük zevkim yağmurda yürü _____.
- Doğum günümü hatırla _____ beni çok mutlu etti.
- Salonun duvarlarını kırmızıya boya _____ kimin fikriydi?
- Günümüzdeki en büyük çevre sorunu buzulların eri _____.

5 Okuyalım, eşleştirelim
Tam Haberlik Bunlar!

1. Haber

Extramagazine dergisi, "dünyanın en büyük dergisi" olarak Guinness Rekorlar Kitabı'na girmeye hazırlanıyor. Dünyanın en büyük dergisi rekoru şu anda 70 x 100 cm ölçüleriyle Dubai'nin elinde. Ama Extramagazine dergisi, tüm sayfaları açıkken 148 metrekarelik bir alanı kaplayacak.

2. Haber

Bir İngiliz kadın, İngiltere'nin başkenti Londra'da 3 Mart 1950 tarihinde postaya bir mektup verdi ancak bu mektup tam 56 yıl sonra adrese ulaştı. The Sun gazetesinin haberine göre mektupta, Gwen isimli kadın, erkek arkadaşı George Green'i öğle yemeğine davet ediyordu. Mektupta şu ifadeler yer alıyordu:
"George, önümüzdeki hafta Monty'de buluşalım. Saat 2 senin için uygun mu? Sevgiler Gwen."

3. Haber

Japon bilim adamlarına göre, Antartika üzerindeki ozon tabakası deliği yakın bir gelecekte küçülmeye başlayacak ve 2050'de tamamen yok olacak. Ancak bunun için insanların çevre konusunda daha dikkatli davranması, çevreye zararlı ürünleri kullanmaması gerekiyor.

4. Haber

Edirneli kravat satıcısı Sebahattin Kara, Guinness Rekorlar Kitabı'na girmek amacıyla bir rekor denemesi yaptı ve 1 saatte 1354 kravat bağladı. Kara'nın bir kravatı bağlaması ortalama iki buçuk saniye sürdü. Jüri üyeleri, rekor denemesi sırasında doğru şekilde bağlanmayan kravatları elledi.

Bağlamak mı Zor Çözmek mi?

Kendi Kendini Onaracak

56 Yılcık Gecikme

Oku Oku Bitmez

6 Yerleştirelim, işaretleyelim

Şimdi Haberler

eğitim • sağlık • spor • sanat • ekonomi • güzellik
teknoloji • magazin • alışveriş

	Konusu
1. Haber	
2. Haber	
3. Haber	
4. Haber	
5. Haber	
6. Haber	

	1. Haber	2. Haber	3. Haber	4. Haber	5. Haber	6. Haber
cihaz						
başarılı						
kazanmak						
oyuncu						
gazeteci						
ilaç						

Doğru Yanlış

- Spordan sonra kahve içmek kas ağırlarını azaltıyor. Doğru Yanlış
- Aylin Özer İstanbul Üniversitesi'nde konserler veriyor. Doğru Yanlış
- Yeni MP3 çalar birkaç ay önce piyasaya çıktı. Doğru Yanlış
- Hızlı okuma, üniversiteye giriş sınavları için çok önemli. Doğru Yanlış
- Nicole Kidman, Avustralya'ya yeni yıl tatili için geldi. Doğru Yanlış
- Ceramica takımının maçını Türkiye'den birçok insan izledi. Doğru Yanlış

7 Tümceleri tamamlayalım

- Hemen gitmem lazım, çünkü _____
- Yarın erken kalkmam gerek, çünkü _____
- Konuşmamız gerek, çünkü _____
- Uyumam lazım, çünkü _____
- Çıkmanız gerek, çünkü _____
- Sigara içmemeniz gerek, çünkü _____

8 Çözüm önerelim, sorunu bulalım

Ne Yapmam Lazım?

- Üşüyorum. Kalın elbiseler giymen lazım
- Acıktım. _____
- Yorgunum. _____
- Hastayım. _____
- Yağmur yağıyor. _____
- Hava çok sıcak. _____

Problem 1: Hakan'ın bir arkadaşı onu ülkesine davet etti. Gitmek istiyor ama bir problemi var. Uçaktan çok korkuyor.

Çözüm: _____

Problem 2: Tuncay'ın üst kattaki komşusu televizyonun sesini çok açıyor ve bu durum onu rahatsız ediyor. Daha önce bir kez söylemiş ama durum değişmemiş.

Çözüm: _____

Problem 3: Arda 19 yaşında yakışıklı bir genç. Üniversite öğrencisi. Okulda Aynur adında bir kızdan hoşlanıyor ama bunu ona söyleyemiyor.

Çözüm: _____

Problem: _____

Çözüm: Eksik eşyalarını belirlemen, hiçbir şeye dokunmaman ve polisi araman gerek.

10.2 Medya ve İnsan

9 Okuyalım, diğerlerini bulalım

HABER Mİ İNSAN MI?

"İnsan mı, haber mi önce gelir?" Bugünlerde en çok bu soruyu tartışıyoruz. İyi bir gazeteci zor durumdaki bir insana yardım mı eder, bunu haber mi yapar? Birçok gazeteci bu sorunla sıkça karşılaşır. İşte bir örnek: Oregon Journal gazetesi muhabiri William T. Murphy işine giderken bir intihar olayına rastlar. 40 yaşlarında bir erkek köprüden atlamak için korkuluklara doğru koşmaktadır. Eşi, adamı yakalamaya çalışmaktadır. Gazeteci hemen fotoğraf makinesine sarılır ve bir fotoğraf çeker. O sırada otomobillerindeki birçok insan bu olayla hiç ilgilenmemektedir. Murphy bu durumun da fotoğrafını çeker. O anda adam köprünün kenarına ulaşmıştır. Gazeteci yavaş yavaş adama yaklaşır. Onunla konuşmaya başlar. Ama artık çok geçtir. Bu konuşma bir işe yaramaz ve adam köprüden atlar. O sırada Murphy üçüncü fotoğrafını da çeker. Şimdi şöyle düşünelim: Haber gazetede bütün ayrıntıları ile yer almıştır. Murphy de görevini iyi yapmıştır. Ama bir insan ölmüştür.

"Önce haber mi, insan mı?" sorusunu şöyle de sorabiliriz. Önce insan olmak mı, gazeteci olmak mı gelir? Usta gazeteciler bu soruya farklı yanıtlar veriyor. Bazılarına göre, bir haber kaçabilir. Gazeteci bunun yerine başka bir haber bulabilir. Oysa birine yardım etmek için ikinci bir şansız olmayabilir. Yani onlara göre insan olmak gazeteci olmaktan önce geliyor. Ama bazıları için ise önce görev.

"Önce haber mi, insan mı?" sorusunu şöyle de sorabiliriz. Önce insan olmak mı, gazeteci olmak mı gelir? Usta gazeteciler bu soruya farklı yanıtlar veriyor. Bazılarına göre, bir haber kaçabilir. Gazeteci bunun yerine başka bir haber bulabilir. Oysa birine yardım etmek için ikinci bir şansız olmayabilir. Yani onlara göre insan olmak gazeteci olmaktan önce geliyor. Ama bazıları için ise önce görev.

Adlaştırma örnekleri

atlamak

_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____

Konular

1) <i>W. T. Murphy'nin bir intihar olayına rastlaması</i>	3) _____
2) _____	4) _____

10 İşaretleyelim

Metinde kırmızı yazılmış "bu olay" sözü,

- Otomobillerindeki insanların olayla ilgilenmemesini
- Kadının eşini yakalamaya çalışmasını
- Adamın intihar etmek istemesini
- Gazetecinin fotoğraf makinasına sarılmasını anlatmaktadır.

1. Gazeteciler bazı olaylar karşısında zor durumlara düşebilir.
2. T. Murphy köprünün korkuluklarındaki adamı yakalamaya çalışmış.
3. Usta gazetecilerin "İnsan mı haber mi önce gelir?" sorusuna yanıtları farklı.

Doğru Yanlış

11 Dinleyelim, tamamlayalım

Dizi Kirliliği

Televizyonda dizi _____ hoşlanıyoruz. Ancak bu dizilerin çoğu hayatımızı olumsuz etkiliyor. Televizyonlardaki dizi kirliliği en çok çocukları ve gençleri etkiliyor. Gençler ve çocuklar artık gerçek hayatı bir dizi gibi _____ başladılar. Birbirleriyle _____ zaman ayırmıyorlar. Televizyondaki diziler nefes _____ bile izin vermiyor. Biri bitiyor, diğeri başlıyor. Diziler ahlak dışı olaylarla, ihanetlerle, cinayetlerle, kan ve gözyaşıyla dolu. Çocukların ve gençlerin ruh sağlığı bu diziler yüzünden tehlike altında. Çünkü çoğu, o dizilerdeki kahramanlara _____ istiyor. Program yapımcıları ise bu tür diziler _____ ısrar ediyor. Onlara göre halk böyle istiyor!

12 Anket uygulayalım

Ne Tür Programlar İzliyorsunuz?

Sınıftakiler:	Haber	Müzik	Spor	Belgesel	Dizi	Film

ADLAŞTIRMA (+İYELİK)+DURUM				-mE / -mEk / -(y)İŞ (+iyelik) + durum	
Eylem	-	Ek	Ek	Ek	Örnekler
izle	-ma	-mak	-	-ta/-te	<i>Arkadaşım onu aramamama çok kızıyor.</i> <i>Stadyumda maç izlemekten çok hoşlanıyorum.</i> <i>Bu işi bitirmeleri çok uzun sürer.</i> <i>Yann arkadaşımla yüzmeye gideceğiz.</i> <i>Onun bana yalan söylemesinden bıktım.</i> <i>Ayşe zayıflayamamaktan şikayet ediyor.</i> <i>Onun, yürüyüşü çok farklı.</i> <i>Onun gülüşü herkesin dikkatini çekiyor.</i> <i>Yann arkadaşımla yüzmeye gideceğiz.</i>
ara	-me	-mek		-tan/-ten	
yüz				(n) -a/-e	
zayıfla				-ya/-ye	
bitir				-da/-de	
söyle				-ta/-te	
gül	-iş			-dan/-den	
yürü	-iş			-tan/-ten	
	-yış			-i/-i	
	-uş			-yi/-yi	
	-üş			-la/-le	
	-yuş			-yla/-yle	
	-yüş				

13 Tamamlayalım

1. Yalan söyle mekten nefret ederim.
 2. Geceleri yalnız kal _____ korkuyorum.
 3. Hasta görünüyorsun. Doktora git _____ yarar var.
 4. Süt içmek kahve iç _____ daha yararlıdır.
 5. Türkiye'de yaşa _____ alıştım.
 6. Çocuklar piknik yap _____ çok sever.
 7. Gençler pop müzik dinle _____ klasik müzik dinle _____ tercih ediyor.
 8. Hata yap _____ çekinmeyin.
1. Şimdi uyumak istemiyorum, çünkü televizyonda güzel bir film var.
 2. Alışveriş yapmayı çok seviyor. Bu nedenle _____.
 3. Dans etmekten çok hoşlanmıyorum. Bu nedenle _____.
 4. Konuyu tekrar düşünmekte fayda var. Çünkü _____.
 5. Her gün spor yapmaya gidiyorum. Çünkü _____.

14 Okuyalım, işaretleyelim

Dünya Umurunda Değil

Bebekler televizyon seyretmeye daha ilk aylarında başlıyor. Seslerin aniden yükselmesi ve alçalması, görüntülerin hızla değişmesi, onların çok ilgisini çekiyor. Ve tabiki reklamlar..... Reklamın başlaması demek bebeklerin televizyona bakarak donması demek.

Çocuklar için de televizyon büyük bir problem. Çünkü çocuklar ekran karşısındayken yalnızca hareketsiz

kalmıyorlar; sürekli çikolata, cips gibi sağlıksız yiyecekler de yiyorlar. Böylece hareketsiz kalmaları ve sağlıksız beslenmeleri gelişimlerini engelliyor. Bu nedenle çocukların çok fazla televizyon seyretmemeleri gerekiyor.

Çocuklarda televizyon bağımlılığı her yıl daha da artıyor. Zamanla ebeveynlerin bu durumu kontrol etmesi gerekiyor. Psikologlar ebeveynleri "Çocuklarınız tek başına televizyon izlemesinler." diye sürekli uyarıyor. Ama ne yazık ki çoğu anne baba çocuklarını televizyonun karşısında yalnız bırakıyor. Bu nedenle çocuklar zararlı programlar da dahil her programı izliyorlar.

Doğru Yanlış

Doğru Yanlış

1. Bebekler daha çok ekrandaki görüntülerle ilgileniyor.
2. Çocukları televizyon karşısında yalnız bırakmamak gerekiyor.

3. Televizyon izlemek çocukların sağlıklarını da olumsuz etkiliyor.
4. T.V. kanallarında çocuklar için zararlı reklamlar var.

15 Yazalım

Geçen gün gazetede bir haber okudum. Haberin başlığı şöyleydi:

KENDİSİNİ ÖRÜMCEK ADAM SANAN ÇOCUK CAMDAN ATLADI!

Bu haberi okuduktan sonra iyice anladım ki ailelerin çocukları için televizyon programlarını dikkatli seçmesi gerekiyor. Çünkü _____

16 Yerleştirelim

sansür • canlı/naklen • banttan • yayın akışı • izlenme

1. _____ oranı düşük diziler kısa zaman içinde yayından kaldırılıyor.
2. Saat 21.00'da başlayacak Türkiye – Belçika karşılaşması kanalımızdan _____ yayınlanacak.
3. Sayın seyirciler _____ değişiklik nedeniyle yayınımıza yarışma programı " Banko" yerine " Aşk ve Gurur" adlı sinema filmiyle devam ediyoruz.
4. Programımız _____ yayınlanacağı için heyecanlanmanıza gerek yok, hatalarınızı düzeltme şansımız var.
5. Film çocuklarında izleyeceği bir saatte yayınlanacak. Bu nedenle bazı sahnelere _____ uygulamak zorundayız.

17 Eşleştirelim

Medya Tarihinden Notlar

1. Gutenberg'in matbaayı icat etmesi	☐ tarihteki ilk televizyon reklamıdır.
2. Baird'in görüntü ve sesi bir yerden bir yere aktarma dü-
şüncesi	☐ zirveden ilk canlı televizyon yayını yaptı-
lar.
3. ABD'de 1906'daki ilk yayınlarda birlikte	☐ televizyonu icat etmesinin ilk adımıdır.
4. Çinli dağıcılar, 50 yıl önce Everest'e yapılan ilk başarılı tır-
manışı kutlamak için,	☐ sanatçının çok sayıda müziksevere ulaş-
masını sağladı.
5. Renkli televizyonun hayatımıza girişi	☐ 1950'lere dayanıyor.
6. 1941'de ekrana bir saat görüntüsünün gelmesi ve spike-
rin saati tanıtması	☐ radyo insanların hayatında önemli bir yere
sahip oldu.
7. 1910 yılında, ünlü tenor Enrico Caruso'nun arıyalarının
radyo ile yayınlanması	☐ modern gazeteciliğin başlangıcı oldu.

18 Anlatalım

Medya Sizi Nasıl Etkiliyor?

- Televizyondaki haberlerin iyi ya da kötü olması o gün psikolojimi etkiliyor.
- Günlük işlerimi televizyon programlarına göre ayarlıyorum.
- Medya insanların olaylara bakış açılarını değiştiriyor.
- Televizyon çocukların küçük yaşta dünya hakkında çok fazla bilgi sahibi olmasını sağlıyor.
- Bence gazetelerdeki haberlerin hepsinin doğru olması mümkün değil.

10.3 Televizyonda Ne Var?

19 Okuyalım, eşleyelim

www.trt.net.tr HABER HATTI 16:17:09

TELEVİZYON AKIŞLARI

TRT1 TRT2 TRT3 TRT4 İNT TÜRK GAP TÜMÜ

Salı 26.06.2007 Çarşamba Perşembe Cuma Cumartesi Pazar Pazaritesi

Akış Eğitim Kültür Çocuk Dizi Sinema Haber Spor Müzik Eğlence

06:28 İstiklal Marşı ve Günün Program Akışı
06:30 Gülşen Abi
07:00 Sabah Haberleri
08:20 Elma Kurdu
08:40 Çizgi Film "Disney: Aladdin'ın Sihirli Lambası"
09:10 Çizgi Film "Disney'in Genç Ejderi"
09:40 EBU Belgesel
10:00 Yaz Sabahı
11:15 Tencere
11:55 Bizim Evin Halleri
13:00 Haber
13:20 Fragman+Spot
13:30 Çiçek Taksi
14:40 Yaz Kampı
15:15 Hazır Mısınız?
15:50 Çizgi Film "Disney: Aladdin'ın Sihirli Lambası"

Canlı Live

TELEVİZYON TV ANIŞLAR TVYU PARAMETRELERİ TV KANAL FREKANSLARI

Bu Toprağın Sesi 08:45 Hafta içi Hergün

Hangi Kanal?

Az ya da çok hepimiz televizyon izliyoruz. (1) Çünkü televizyonda herkes için uygun bir programı var. Haber programları, eğlence programları, müzik programları, yarışmalar, belgeseller, spor programları, diziler... Uzmanlar programları dikkatli seçmemizi söylüyor ama çoğu zaman bu kadar çok programın arasından kendimize uygun bir program seçmekte zorlanıyoruz. (2) _____

Ekranların Kralı Futbol

2005 yılında en çok reytingi futbol karşılaşmaları aldı. 2005 yılında en yüksek izlenme oranlı programlar arasında Türkiye-İsviçre Dünya Kupası maçı ilk sırada yer aldı. Bir araştırma şirketi Televizyon ve telefon sahibi 38 milyon 935 bin 633 kişiyle anket uyguladı. (3) _____ . Ankete göre, Türkiye-İsviçre maçı % 30,4'le 2005 yılının en yüksek reytingli programı oldu.

Reklamlara Dikkat!

Televizyon reklamlarının çocuklar üzerindeki olumsuz etkileri nedeniyle çocukları bilinçli tüketim konusunda daha erken yaşlarda eğitmemiz gerekiyor. Çocuklar ve gençler birbirlerini dikkatle izliyor, bir grubun içinde olma duygusuyla hareket ediyor. (4) _____ . Çocuk veya genç, kendisine arkadaşları arasında yetenekleriyle, zekasıyla değil, kıyafetlerinin markasıyla bir yer bulmaya çalışıyor. (5) _____ .

Televizyonu eğitim için kullanın

Televizyon yayınlarının çoğu yararsız, kalitesiz. Ama yine de vazgeçemiyoruz televizyondan. (6) _____ . Tabii ki evet. Çünkü televizyon sadece bir eğlence kutusu değil. Televizyon sayesinde yabancı dil öğrenmeniz, lise ya da üniversite diploması almanız da mümkün. Belgesel programlar sayesinde farklı konularda bilgi sahibi olabilirsiniz. Tarihi öğrenmek için sadece tarih kitaplarını okumak zorunda değilsiniz. Televizyonunuzda doğru kanalı seçmeniz yeterli. Eğitici çocuk programları çocuğunuza öğretmenlik yapabilir. (7) _____ .

• Çünkü dünyanın bütün ülkelerinde televizyonlarda onlarca, belki yüzlerce kanal var.	
• Peki televizyonu eğitim için kullanmak da mümkün mü?	
• Ve ne yazık ki bazı anne babalar farkında olmadan bunu destekliyor.	
• Anketörler 2200 evde 8500 kişiyle görüştü.	
• Çünkü televizyonda herkes için uygun bir program var.	1
• Sağlık programları size daha sağlıklı bir hayatın formülünü verebilir.	
• Bu da aralarında marka tutkusunun ön plana çıkmasına neden oluyor.	

DOLAYLI ANLATIM (emir kipi)					"/ -mE
Eylem	-	Ek	Ek	Ek	Örnekler
ıç	-ma	-ma / -me	-m	-ı / -ı	Öğretmen kompozisyon yazmamızı istiyor / söylüyor.
kapat	-me		-n		Doktorum ıçkı ıçmemi söylüyor.
göster			-sı / -si		Hostes cep telefonlarımızı kapatmamızı isöyledi.
gel			-mız / -miz		Trafik polisi belgelerimi göstermemi istedi.
geç kal			-nız / -niz		Ona bir daha geç kalmamasını söyledim.
yaz			-ları / -leri		Sekreteriniz bugün gelmemi söyledi.
					Sekreteriniz bugün gelmemi dedi.

20 Tümce yazalım

- Trafik polisi çocuklara "Trafik kurallarına mutlaka uyun." diyor.
Trafik polisi çocuklara trafik kurallarına uymalarını söylüyor. / Trafik polisi çocuklardan trafik kurallarına uymalarını istiyor
- Uzmanlar "Günde 2 saatten çok TV izlemeyin." diyor.

- Biz ona "Sakin eve geç kalma." dedik.

- Meteoroloji müdürlüğü "Yarın büyük bir fırtınaya hazırlıklı olun." diyor.

- Öğretmen bize "Daha çok Türkçe konuşun." diyor.

- Doktor Murat'a "İlaçlarınızı düzenli kullanın." diyor.

- Görevli bana "Lütfen adınızı tekrar söyleyin." dedi

- Kütüphane görevlisi öğrencilere "Lütfen çevrenizdekileri rahatsız etmeyin." diyor.

- Resepsiyonist, müşteriye "Formu doldurun." dedi.

- Müdür sekreterine "Bana bir saat telefon bağlama." dedi.

- Doktorlar "Son yemeğinizi uyumadan en az 3 saat önce yiyin." diyor.

- Ona "Artık beni arama." diyeceğim.

- Murat bana "Yarın bize gel." dedi.

- Öğretmen "Yarınki sınavda soruları dikkatli okuyun." diyor.

- Müdür bey bize "Hepiniz yarın 9.30'da burada olun." dedi.

- Görevli yolculara "Lütfen uçağa gidin." diyor.

- Anne çocuğuna "Yemeğini bitir." dedi.

- Ali arkadaşlarına "Yarın bize gelin" dedi.

21 Yerleştirelim, işaretleyelim, eşleştirelim

Televizyon Programları

belgesel • reklam • tartişma • sağlık • haber
müzik • yarışma • dizi • spor • magazin

1. program türü : belgesel
2. program türü : _____
3. program türü : _____
4. program türü : _____
5. program türü : _____
6. program türü : _____
7. program türü : _____
8. program türü : _____

su altı • son dakika • hava durumu • promosyon
ödöl • peşin fiyatına taksitle • yarışmacı • son bölüm
turnuva • ürün • güneş sistemi • ana haber
konuşmacı • doğa olayları • klip • karşılaşma • kupa
eleştiri • aşk • beste • canlı yayın • türkü • sahne

Belgesel	<i>su altı,</i>
Haber	
Reklam	
Tartışma	
Spor	
Müzik	
Magazin	
Sağlık	

1. Reklamlarda 2 ürünün reklamı var.
2. Müzik programı 50 dakika sürecek.
3. Sağlık programı uyku sorunlarıyla ilgili.

Doğru Yanlış

☐	☐
☐	☐
☐	☐

22 Tamamlayalım, anlatalım

Kumanda Kavgası

izlemek • izlemekten • hoşgörölü olmak
görüşmek için • saygı göstermek
televizyon almak • seyretmek istiyor
izlemeyi tercih ediyor • seyretme odası

Bir ailede herkes birbirini sever. Ancak her ailede bazı küçük sorunlar çıkıyor. Örneğin, akşamları birlikte televizyon izlemek birçok aile için büyük bir sorun. Anneler genellikle bir pembe dizi ya da bir aşk filmi _____. Babalar için durum farklı. Onlar özellikle futbol maçı _____. Kadınlar akşamları maç _____ nefret ediyor ama erkekler için bu büyük keyif. Belki de bu sorunun çözümü evin her odasına bir _____.

Ama o zaman da ailedeki kişilerin birbiriyle _____ randevu alması gerekebilir. Ya da daha ekonomik bir çözüm: Evde kadınlar için ayrı, erkekler için ayrı birer televizyon _____ yapabiliriz. Bunu da mı beğenmediniz? Galiba her iki taraf için de çözümlerin en iyisi biraz _____ ve birbirine _____.

Sizde Nasıldır?

- Kumanda kimdedir?
- Ne tür programlar izlersiniz?
- Kumanda kavgası nasıl biter?

23 Eşleştirelim

şampuan • deterjan • parfüm • cep telefonu • sabun
güneş kremi • otomobil • dış macunu • nemlendirici • klima

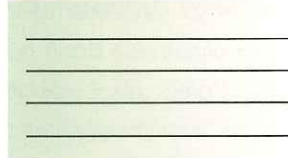
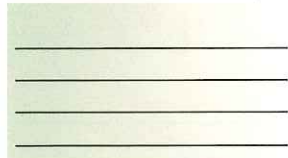
Ürün	Slogan
_____	• Yalnızca bir yıkamadan sonra farkı fark edeceksiniz. Beyazlarınız daha beyaz, renklerinizi daha parlak.
_____	• Siz geçerken herkes dönüp size bakacak.
_____	• Dostlarınızın sesi her yerde hep yanınızda olacak.
_____	• Şimdi banyolmanız daha keyifli.
_____	• Yeni modelimizle geleceğe yolculuk yapmak için acele edin.
_____	• Artık daha beyaz güleceksiniz.
_____	• Gün boyu etkili. Kokunuzu çantanızda taşımayın.
_____	• Cildinizi korumak onun işi, siz hayatınıza devam edin! Artık güzellik salonlarına gitmeniz gerekmiyor.
_____	• Sıcak yaz günlerinde evinizdeki bahar serinliği
_____	• Güneşle dost olun!

24 Slogan yazalım

Ürün	Slogan
• Limonata	
• Hava Yolları	
• Güneş yağı	
• Tıraş bıçağı	
• Dondurma	
• Muffak robotu	
• Buzdolabı	
• Hali	
• Televizyon	
• Klima	

25 Yeniden yazalım

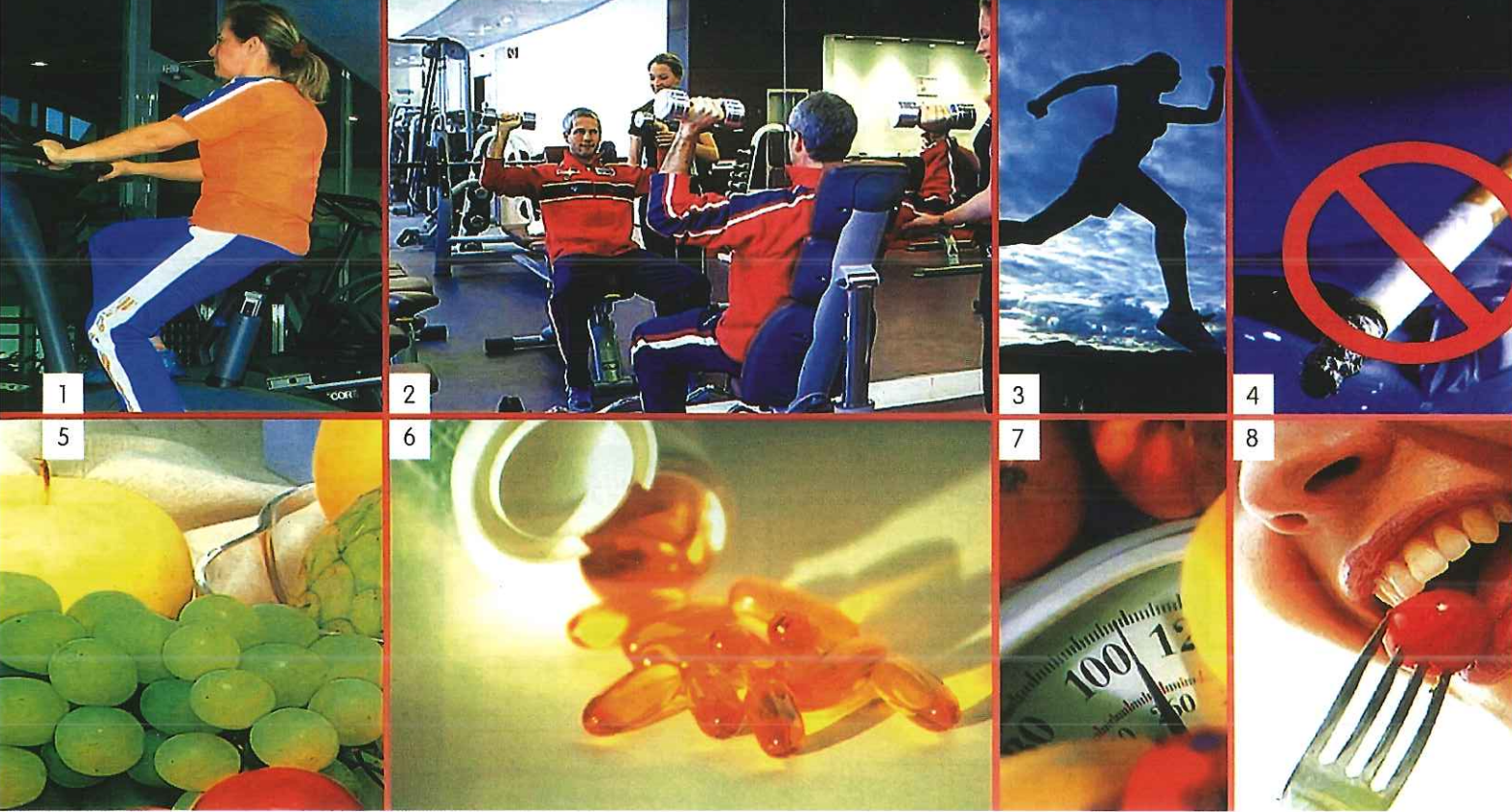
- Erkek kadına televizyonu kapatmasını söylüyor.
- Erkek kadından televizyonu kapatmasını istiyor.

11

Sağlıklı Bir Yaşam

1. Sağlığınız İçin

1 Okuyalım, eşleştirelim

Sağlıklı Olmak

- (1) Sağlıklı bir yaşam için ne mucize ilaçlara, ne de sihirli formüllere ihtiyacımız vardır. Egzersiz yapıp sağlıklı beslenmek, sağlıklı bir biçimde yaşamak için yeterlidir.
- (2) Egzersiz ve pozitif düşünmenin yanında sağlıklı yaşamın en önemli şartlarından biri de doğru beslenmedir. Yararlı besinleri tüketmek, vücudumuzu hastalıklara karşı korur.
- (3) Nasıl daha doğru beslenebilirsiniz? Öncelikle öğünlerinizin düzenli olması gerekir. Sabah iyi bir kahvaltı yapıp yeni güne hazırlanın. Öğlen ve akşam ise daha hafif ve sağlıklı yemekler yiyin. Beslenme alışkanlıklarınızda da bazı değişiklikler yapabilirsiniz. Kafein, alkol, şekerli gıdaları hayatınızdan çıkarın. Bunların yerine sebze, meyve, balık ve süt ürünlerini tüketin. Bu ürünlerin tüketiminde de bazı noktalara dikkat edin. Örneğin; meyveleri kabuğunu soymadan, sebzeleri çok fazla pişirmeden yiyin.
- (4) Hastalanmamak için doğru beslenme ve iyi bir yaşam tarzı çok önemlidir. Unutmayın, akıllıca seçimler yapıp daha sağlıklı yaşamak sizin elinizde.

- Doğru beslenmenin kuralları.
- Spor ve doğru beslenmeyle sağlıklı bir hayata ulaşabilme şansı.
- Beslenmenin sağlıklı bir hayatın önemli bir şartı olması ve yararlı yiyeceklerin vücudumuzu güçlendirmesi.
- Hastalanmadan önce beslenme ile hastalıklara karşı önlem alma.

- sıkı
- gıda
- pozitif
- şart
- tarz
- besin
- stil
- güçlü
- olumlu
- koşul

2 Yerleştirelim

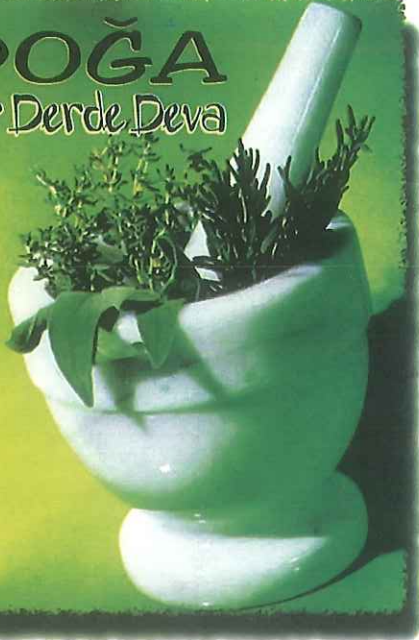
formunu korumak • abur cubur yemek
öğün atlamak • dengeli beslenmek
vücudumu forma sokmak • diyet yapmak

- Deniz _____ *formunu korumak* _____ için yiyeceklerine dikkat ediyor. Bu yüzden her zaman aynı kiloda kalıyor.
- _____ vücudumuzun dengesini bozar. Bu yüzden sabah, öğlen ve akşam mutlaka düzenli yemek yemeliyiz.
- _____, vücudumuz için gerekli tüm besinlerden yeteri kadar yemekdir.
- Yemek aralarında kuruyemiş, cips gibi _____ bir çok kişinin sağlıksız beslenmesine sebep olur.
- Son zamanlarda çok kilo aldım. _____ için aerobik yapmaya başladım.
- Sadece spor salonuna gidip egzersiz yapmak kilo vermek için yeterli değildir. Aynı zamanda _____ da gereklidir.

3 Ekleyelim

DOĞA
Her Derde Deva

- Havuç ve kereviz uykusuzluğa çok iyi gelir.
- Çilek sigara dumanının etkilerini azaltır.
- Lahana yaşlanmayı geciktirir.
- Kayısı cildinizin daha güzel olmasını sağlar.
- Elma enerji verir.
- _____

ULAÇLAR

-lyIp / -mEdEn

Eylem		Örnekler
sor	-ıp/-ip/-up/-üp	<i>Bugün hiçbir şey yapmayıp evde oturalım.</i>
oku	-yıp/-yip/-yup/-yüp	<i>Lütfen kapıyı çalmadan içeri girmeyin.</i>
yap	yüp	<i>Kahvaltı yapıp evden çıktım.</i>
çal	-mayıp/-meyip	<i>Soruları iyice okumadan cevaplamayın.</i>
bak	-madan/-meden	<i>Pencereden bakıp düştü.</i> <i>Öğretmen sorup biz yanıtladık.</i>

4 Yeniden yazalım

- Kadın elmayı soyuyor. Kadın elmayı yiyor.
Kadın elmayı soyup yiyor
- Kadın elmayı soymuyor. Kadın elmayı yiyor.

- Kadın elmayı kendisi yemiyor. Çocuğa veriyor.

- Çocuk ayakkabılarını çıkarıyor. Çocuk eve giriyor.

- Çocuk ayakkabılarını çıkarmıyor. Çocuk eve giriyor.

- Çocuk eve girmiyor. Bahçede oynuyor.

- Adam ceketini giydi. Evden çıktı.

- Adam ceketini giymedi. Evden çıktı.

- Adam ceketini giymedi. Bavuluna koydu.

- Murat ödevlerini yapacak. Dışarı çıkacak.

- Murat ödevlerini yapmayacak. Dışarı çıkacak.

- Murat ödevlerini yapmayacak. Sinemaya gidecek.

5 Tamamlayalım

- Lütfen randevu al *ıp* _____ gelin.
- Lütfen randevu al *madan* _____ gelmeyin.
- İşlerimi bitir _____ tatile çıkacağım.
- İşlerimi bitir _____ tatile çıkmayacağım.
- İyice düşün _____ karar ver.
- İyice düşün _____ karar verme.
- Bu ilaçları yemek ye _____ iç.
- Bu ilaçları yemek ye _____ içme.

6 Yerleştirelim

kapıyı çarpıp • telefon edip • kapıyı çalıp • istemeden söz almadan • çalışmadan • düşünmeden süslenip • markete gidip • toplanıp vedalaşıp • çamaşırları ütöleyip • gelmeden

1. *Kapıyı çarpıp* _____ çıktım.
2. _____ girdim.
3. _____ konuştum.
4. _____ sınava girdi.
5. _____ randevu aldı.
6. _____ onu kırdım.
7. _____ konuşuyorsun.
8. _____ geleceğim.
9. _____ düğüne gitti.
10. _____ fotoğraf çektirdik.
11. _____ ayrıldık.
12. _____ dolaba koydum.
13. _____ haber ver.

7 Dolduralım

Merhaba ben Mine. Sabahları sadece bir bardak çay iç___ erkenden evden çıkıyorum. Öğlene kadar sadece bol su ve bitki çayı içiyorum. Öğlen de döner al___ yiyorum. Akşamları da salata ye___ kilomu koruyorum.

Ben Emre, öğrenciyim. Sabah iyi bir kahvaltı yap___ okula gidiyorum. Gün içinde hiçbir şey yemiyorum. Akşamları genellikle makarna, yumurta yiyorum. Çok sağlıklı beslenemiyorum. Akşam yemekten sonra mutlaka meyve yiyorum.

Merhaba, ben Selen. Bir sahil kasabasında yaşıyorum. Haftada en az üç gün balıkçıdan balık al___ yiyorum. Balığın yanında mutlaka salata yap___ yiyorum. Genelde sağlıklı besleniyorum.

• Bitki çayı içiyor.	<i>Mine</i>
• Gün içinde hiçbir şey yemiyor.	
• Döner yiyor.	

8 Okuyalım, yeniden yazalım

Basit ama Etkili: DOĞAL MASKELER

Daha güzel ve canlı bir cilt mi istiyorsunuz? O halde buzdolabınızı açın. Bu kez sağlıklı yemekler pişirmek için değil, değişik maskeler yapmak için meyve ve sebzelerden yararlanacağız.

Öncelikle cildinizin erken yaşlanmaması için üzüm maskesinin tarifi: **Üzümleri bir kaseye koyun ve çatala ezin.** Suyunu süzün ve posayı cildinize sürün. 20 dakika yüzünüze hiç dokunmayın ve bekleyin. Sonra yüzünüzü bol suyla yıkayın.

Yorgun bir cilt için muz maskesi ideal. **Muzu püre haline getirin ve yüzünüze sürün.** 15 dakika sonra bir pamuğu ılık suya batırın. Cildinizi bu pamukla temizleyin.

Şimdi de yüzünüzdeki küçük lekeler için bir maske hazırlayalım. **1 avuç çileği ezin. 2 çorba kaşığı süt kreması ekleyin.** Maskeyi sürmeden önce yüzünüzü yıkayın sonra maskeyi uygulayın. **10 dakika bekleyin ve yüzünüzü kurulayın.**

Yağlı ciltler için de bir çözüm var. **2 limonun kabuğunu soyun.** Yarım bardak suyun içinde üç dakika bekletin. Daha sonra limonları robotta püre haline getirin. **Maskeyi pamukla uygulayın ve birkaç dakika sonra ılık suyla temizleyin.**

Gördüğünüz gibi doğal yollardan güzelleşmek hiç zor değil. 20 dakika ve biraz meyveyle güzel bir cilde sahip olabilirsiniz.

1. *Üzümleri bir kaseye koyup çatala ezin* _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____

9 Dinleyelim, İşaretleyelim

Her Zaman Genç

• Kadınlar erkeklerden daha uzun yaşıyor.	
• Bir uzman yardımıyla spor yapmak daha etkilidir.	
• Meyve ve sebze vücut için çok faydalıdır.	
• Merdiven çıkmak gibi günlük işler egzersiz sayılır.	
• Sağlıklı bir hayat için strese girmemeli ve iyi beslenmeliyiz.	
• Meyve suyu ve su vücudumuz için vazgeçilmezdir.	
• İnsanlar son zamanlarda kendilerine daha fazla önem vermeye başladı.	

10 Anlatalım

Genç Kalmanın Yolları

- Spor yapmak
- Sağlıklı beslenmek
- Stresiz yaşamak
- Mutlu bir aile yaşamı
- Düzenli uyku

11 Okuyalım, İşaretleyelim

Spor Yapalım

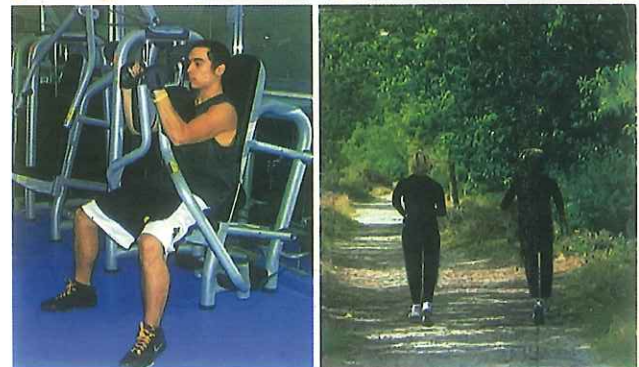
Hareketsizlik çağımızın en büyük sorunlarından biri. Artık her yere arabayla, otobüsle, metroyla gidiyoruz. Gün boyu iş yerinde yerimizden hiç kalkmadan çalışıyoruz. Teknoloji sayesinde az çabayla birçok iş yapabiliyoruz. Bu kadar hareketsiz bir hayatın içinde en azından haftada iki günü spora ayırmak gerekiyor.

Bazen hareketsizlik yüzünden merdiven çıkma, bir yükü taşıma gibi günlük işlerimizi yapmak bile bize zor geliyor. Oysa spor, kaslarımızı güçlendirip bu işleri yorulmadan yapmamızı sağlıyor. Spor sayesinde hem fiziksel rahatsızlıkları engelleyebiliriz hem de psikolojik olarak rahatlıyoruz. Spor, günlük hayatın sıkıntılarından uzaklaşıp mutlu olmamızı sağlıyor.

Bunlar sporun faydalarından yalnızca birkaçı. Ama bu kadarını bilmek bile spora başlamak için yeterli.

Var Yok

1. Spor yapmamak kilo almaya neden oluyor.
2. Doktorlar spor yapmamızı öneriyor.
3. Spor ruh sağlığımızı da olumlu etkiliyor.
4. Fazla spor yapmak fiziksel rahatsızlıklara neden olabiliyor.

11.2 Strese Girmeyin

12 Tümceleri yerleştirelim Mutlu Hayat Uzundur

Çoğu zaman çok gergin yaşıyoruz. Fakslar, telefonlar, trafik, hava kirliliği gibi etkenler vücudumuzu ve ruhumuzu yoruyor. _____

Aslında bir parça stres günlük hayattaki zorluklarla başa çıkmak için gerekli enerjiyi ve gücü sağlıyor. _____

İnsanların bedensel ve ruhsal sağlığını tehlikeye sokuyor.

Stres, vücudumuzda bazı rahatsızlıklara yol açıyor. Aşırı stres sonucunda uyku bozuklukları, baş ağrısı, omuz ve sırt ağrısı gibi hastalıklar oluşuyor.

Stresin bu olumsuz etkilerinden kurtulmak bizim elimizde _____

Zamanı iyi değerlendirmek, zor işleri basamaklara ayırarak yapmaya çalışmak, tek bir çözüme bağlanmadan sorunları çözmeye çalışmak stresimizi azaltabilir. _____

Bu sorunlar karşısında doğru tepki vererek stresi hayatımızdan çıkarabiliriz.

1. Öncelikle olumlu düşünmeyi öğrenmek gerek.
2. Ancak uzun süreli ve fazla miktarda stres, yorgunluğa sebep oluyor.
3. Çağımızın hastalığı stres, bu nedenlerden dolayı ortaya çıkıyor.
4. Hayat kimi zaman insanların karşısına sorunlar ve zorluklar çıkarır.

13 Yazalım

Sorun	Çözüm
1. Kendimi çok yalnız hissediyorum.	<i>Yeni arkadaşlar bularak yalnızlıktan kurtulabilirsin</i>
2. Kendimi çok halsiz hissediyorum.	_____
3. Evde çok sıkılıyorum.	_____
4. Güzel vakit geçirmek istiyorum. Ne yapabilirim?	_____

14 Anlatalım

Sizin Derdiniz Ne?

- Bence en büyük stres kaynağı trafik.
- Anne baba olmak çok zor.
- İşyerinde en çok ben çalışıyorum.
- Bu parayla rahat ve mutlu yaşamak mümkün mü?
- Sürekli ders çalışıyorum. Bıktım bu sınavlardan.
- Bu şehir beni boğuyor. Artık yalnız kalmak istiyorum.
- Bürokrasi bütün zamanımı alıyor.

Benim sorunum bambaşka,

15 Yerleştirelim

strese girmek • stresle başa çıkmak
olumlu düşünmek • gerçin olmak

DOĞA OTEL

Şehrin gürültüsü ve karmaşası yüzünden _____ . Bazen hayatın bu günlük sıkıntıları yüzünden çok _____ . Bu durumdan kurtulmak ve _____ için yeni çözüm yolları arıyorsunuz.

O halde size bir önerimiz var.

Şehrin 30 km uzağındaki tesislerimiz her mevsim huzur bulmanız için sizi bekliyor. Buradaki yemyeşil doğa, temiz hava sayesinde ruhunuzu dinlendirecek, daha _____ başlayacaksınız. Kendinize bu iyiliği yapmak istemez misiniz? O halde aşağıdaki numaralarımızdan bize ulaşip randevu alın.

Tel: 05677907743 - 05678087391

16 Bir reklam yazalım

ULAÇLAR		-(y)ErEk
Eylem	Ek	Örnekler
davran	-arak/-erek	Sorumlu davranmayarak herkesi üzüyorsun.
çöz	-yarak/-yerek	O dün gece müzik dinleyerek ders çalıştı.
dinle	-mayarak/-meyerek	Sorunlarınızı konuşarak çözmeye çalışın.
konuş		Pencereden bakarak düştü.
bak		Öğretmen soru sorarak biz yanıtladık.
sor		

olarak		
Ad	Ek	Örnekler
öğretmen	olarak	Öğretmeniniz olarak size daha çok çalışmanızı öneriyorum.
doktor		Üç yıl yurt dışında öğrenim görüp doktor olarak Türkiye'ye döndü.

17 Yeniden yazalım

- Geçen yıl yalnızca spor yaptım. Kilo verdim.
Geçen yıl yalnızca spor yaparak kilo verdim
- Her gün en az bir litre su için. Güzel bir cilde sahip olun.

- Ayda sadece 600 TL. ödeyeceksiniz. Bir araba sahibi olacaksınız.

- İşlerimi önceden planlıyorum. Daha rahat çalışıyorum.

- Alper beni uzun zamandır aramıyor. Beni çok üzüyor.

- Arkadaşının teklifini kabul etmedin. Onu çok kırdın.

18 Tamamlayalım

- Müzik dinle yerek _____ ders çalışmayı çok seviyorum.
- Antalya'ya turist ol _____ geldim ama 10 yıldır burada yaşıyorum.
- Her gün işe yürü _____ gidiyorum.
- Hayata pozitif bak _____ bu hastalığı yenebilirsin.
- Ailesini dinle _____ büyük bir hata yaptı.
- İyi bir anne ol _____ çocuklarımla bütün sorunlarıyla ilgilenirim.

19 Okuyalım, sıralayalım Ruhumuza Sağlık

1

Günlük işlerden sıkılıyorsunuz, sağlıksız besleniyorsunuz. Her şeyden kaçıp uzaklaşmak, huzur bulmak istiyorsunuz. Yeni bir günü bu problemler olmadan karşılamak ister misiniz?

Önce yogadan biraz bahsedelim. Yogayı herkes, her yerde özel giysiler giymeden ve aletler kullanmadan uygulayabilir. Yogada amaç bedenini, ruhunu ve zihnini birleşmesini sağlamaktır.

Tüm bu uygulamalar daha kaliteli bir hayat yaşamana sağlar. Bunların dışında düzenli spor yaparak, uykunuza dikkat ederek, insanlarla iyi ilişkiler kurarak ve en önemlisi kendinize değer vererek de kaliteli bir yaşama sahip olabilirsiniz.

Saniyoruz bu soruya cevabınız "Evet." O zaman ruhunuzu dinlendirmeye ve sağlıklı bir hayata başlamaya hazırsınız. Hem de çok uzaklara gitmeden ve çok fazla çaba göstermeden... Üç farklı yöntem size bu konularda yardımcı olabilir. Bunları insanlar yıllardır rahatlamak için uyguluyorlar.

İnsanlar ruhsal ve fiziksel sağlıklarını korumak için yoga ve meditasyon gibi ayurvedadan da yararlanırlar. Ayurvedada amaç, hayatı uzatmak, hastalıkları vücuttan uzak tutmaktır. Bu sistemde hastalanıp tedavi olmaya ihtiyaç duymadan önce sağlığı korumak için çaba göstermek esastır.

Yoganın dışında meditasyon da bir rahatlama tekniğidir. Meditasyon, zihnimize doğru şeyler öğretmenin yoludur. Meditasyon iç huzurumuzun sakinliğimizle beslenip güçlenmesidir.

20 Dinleyelim, yazalım

Renklerin Dili

Kayıt sırası
46

⇒ Kırmızı

⇒ Turuncu

⇒ Yeşil

⇒ Sarı

⇒ Mavi

⇒ Mor

21 Renklerimizi anlatalım

- Sizce renkler hayatımızı etkiliyor mu?
- Siz dekorasyonda, kıyafetlerinizde hangi renkleri tercih ediyorsunuz? Neden?

22 Yerleştirelim, tartışalım

Hayatı Nasıl Yaşıyorsunuz?

her zaman • çoğu zaman
zaman zaman • nadiren

- Müzik duyunca () hemen kulak verir, () tempo tutarım.
- () Hediyein küçüğü büyüğü, ucuzu pahalısı olmaz derim.
- () Arkadaşlarımla buluşup vakit geçiririm.
- Sanatsal etkinlikleri izlemeye vakit ayırmak için () çabalarım.
- Vücut bakımına () özen gösteririm, () para da harcarım.
- Hobilerimi geliştirmek için () gayret gösteririm.
- Etrafımdaki güzel bir eşya, manzara () hemen dikkatimi çeker.
- Haftalık izin günlerimde () faalimdir.

11.3 Neyiniz Var?

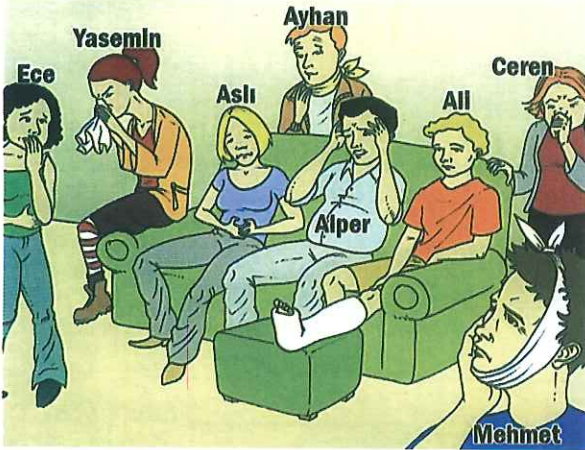
23 Dinleyelim, tamamlayalım

Canın Sağolsun

- Ahmet : Merhaba arkadaşlar!
- Murat : Aa! Ahmet hoş geldin. Geçmiş olsun, çok merak ettik seni.
- Ahmet : Teşekkür ederim. Geçen hafta hep evde yat-
tım. Sanırım üşütmüşüm. Şimdi daha iyiyim.
Ama sizi ve ofisi özledim gerçekten.
- Selim : Aslında seni arayacaktım ama zaman bula-
madım işte...
- Ahmet : _____ önemli değil.
- Murat : Doktora gittin mi?
- Ahmet : Hayır evdeki ilaçlarla idare ettim. Bu arada
benim işlerimi de siz yaptınız. Sağolun.
- Selim : _____ . Bir sorun yok. Ama
_____ son raporu bitireme-
dik.
- Ahmet : _____ . Onu da ben bitiririm.

24 Eşleştirelim

1. Aslı'nın
 2. Mehmet'in
 3. Alper'in
 4. Ali'nin
 5. Yasemin
 6. Ayhan'ın
 7. Ece'nin
 8. Ceren
- dişi ağrıyor.
başı ağrıyor.
öksürüyor.
nezle.
karnı ağrıyor.
boğazı ağrıyor.
midesi bulanıyor.
bacağı kırık.

25 Okuyalım, işaretleyelim

Kendimi İyi Hissetmiyorum

- Selin : Cem, neyin var? Yüzün bembeyaz.
- Cem : Kendimi hiç iyi hissetmiyorum. Çok üşüyorum.
- Selin : Dur bir bakayım. Cem, çok ateşin var. Çok da kötü
öksürüyorsun.
- Cem : Biraz da başım dönüyor.
- Selin : Sen herhalde grip olacaksın. Bence izin alıp eve git.
- Cem : Haklısın. En iyisi eve gidip dinlenmek.
- ...
- Selin : Alo Cem. Nasıl oldun? Seni çok merak ettim.
- Cem : Çok iyi değilim. Yolda midem bulandı, taksiden indim.
Bu yüzden eve yürüye yürüye geldim.
- Selin : Sesin de kısılmış. Hiç itiraz etme, doktora telefon edip
senin için randevu alacağım.
- Cem : Tamam, ama sen de benimle gel.

26 Dinleyelim, tamamlayalım

Doktor Randevusu

MEDİ KLİNİK

Hastanın Adı : _____

Randevu Saati : _____

Randevu Tarihi : _____

Bölüm : _____

27 Randevu alalım

Sen Hastasın, O Sekreter

- Şikayeti
- Hastane adı
- Randevu tarihi ve saati
- Hastanın adı

ULAÇLAR

-(y)E...-(y)E

Eylem		Örnekler
al	-a/-ya...-a/-ya	<i>Yanlış yapa yapa doğru yapmayı öğreneceksiniz.</i>
sev	-e/-ye...-e/-ye	<i>Ala ala bu arabayı mı aldın?</i>
konuş	-maya...maya	<i>Size seve seve eşlik ederim.</i>
yap	-meye...meye	<i>Konuşmaya konuşmaya Türkçeyi unuttum.</i>
bak		<i>Pencereden-baka-baka düştü.</i>
sor		<i>Öğretmen-soru-sora-sora-biz-yanıtladık.</i>

28 Tamamlayalım

1. Ayşe vitrinlere bak a bak a yürüyor.
2. Çocuk elindeki çikolatayı ye _____ ye _____ bize doğru geliyor.
3. Gel _____ gel _____ bizim evin yolunu unuttun.
4. Adam söylen _____ söylen _____ işini yapıyor.
5. Spor yap _____ yap _____ kilo aldım.
6. İnsanlar konuş _____ konuş _____, hayvanlar koklaş _____ koklaş _____ anlaşır.
7. Görüş _____ görüş _____ birbirimizden uzaklaştık.

29 Yerleştirilim

bata çıka • düşe kalka • bile bile • ağlaya sızlaya
güle oynaya • seve seve • istemeye istemeye
hıçkırık hıçkırık • dura kalka

1. Çocuklar karda bata çıka yürüyorlar.
2. Genç kız _____ arkadaşlarıyla buluşmaya gitti.
3. Bebekler _____ yürümeyi öğrenirler.
4. Kadın gözyaşları içinde _____ hayatını anlattı.
5. Ahmet'in sinemaya gitme teklifini _____ kabul ettim. Çünkü macera filmlerinden hiç hoşlanmam.
6. Sen benim en iyi arkadaşımısın. Sana _____ yardım ederim.
7. Çok yorgunum, görüyorsun. Bunu _____ benden işleri bitirmemi istiyorsun.
8. Kar nedeniyle iki saatlik yolu _____ beş saatte gidebildik.
9. Filmin son sahnesi çok acıklıydı. Kendimi tutamayıp _____ ağladım.

30 Tamamlayalım

tedavi • reçete • muayene • ilk yardım
kan tahlili • idrar tahlili • eczane • poliklinik
ambulans

1. Modern tıpta birçok tedavi yöntemi geliştirdiler.
2. _____ gidip ilaçlarımı aldım.
3. Hemşireler kaza yerindeki yaralılara _____ yaptılar.
4. _____ sirenlerini çalarak hızla hastaneye doğru gitti.
5. Doktor hastasına _____ yazdı.

31 Yerleştirelim

Bekleme Odasında

tedavi etmek • tedavi görmek
ameliyat olmak • kan vermek

Cem ve Selin bekleme odasında bekliyorlar.

- Cem** : Üff, beklemekten çok sıkıldım. Hiç sevmiyorum doktora gelmeyi.
- Selin** : Niye? Doktor seni _____ ve bütün sıkıntılardan kurtulacaksın.
- Cem** : Evet, ama bıktım doktora gidip gelmekten.
- Selin** : Niye, çok mu hasta oldun?
- Cem** : Evet. Çocukken üç defa dizimden _____ . Sonra lisede bir kaza geçirdim. Bir çok kere de çeşitli hastalıklar yüzünden _____ . Doktora gide gele birçok hastalık hakkında bilgi sahibi oldum.
- Selin** : Gerçekten de doktorla ilgili çok maceralar yaşamışsın.
- Cem** : Umarım _____ zorunda kalmam. Beni kan tutar da.
- Selin** : Cem ne kadar da nazlısın!
- Sekreter** : Buyurun, doktor bey sizi bekliyor.

32 Sıralayalım

Geçmiş Olsun

- Cem** : Çok üşüyorum. Midem bulanıyor ve öksürüyorum.
- Doktor** : Buyurun Cem Bey, şikayetiniz nedir?
- Doktor** : Sizi muayene etmem gerekiyor. Önce stetoskopla ciğerlerinizi dinleyeyim. Sırtınızı açar mısınız?
- Cem** : Neyim var doktor?
- Doktor** : Rica ederim. Geçmiş olsun.
- Cem** : Peki, çok teşekkür ederim.
- Doktor** : Öksürün lütfen. Peki... Ciğerlerde bir problem yok.
- Cem** : Tabii.
- Doktor** : Korkmayın, yalnızca soğuk algınlığı. Size öksürük şurubu ve antibiyotik yazıyorum. Boğazınız için de pastil. Antibiyotiği günde üç defa yemeklerden sonra içeceksiniz.

33 Muayene olalım

Sen Hastasın, O Doktor

- Muayene
- Tedavi
- Tahlil
- Şikayet
- Teşhis
- Doktor

34 Tamamlayalım

ECZANEDE

Eczacı : Buyurun.

Cem : İyi günler. Ben reçetede ki ilaçları almak istiyorum.

Eczacı : Öksürük şurubu, antibiyotik ve pastil. Grip salgınından siz de etkilendiniz demek.

Cem : Evet, maalesef. Aslında bu sene grip aşısı olmak istedim ama "Bugün giderim, yarın giderim." de _____ de _____ en sonunda şifayı kaptım.

Eczacı : Birçoğumuz sizin gibiyiz. Aslında herkesin hasta olmayı bekle _____ gerekli önlemleri alması gerekiyor.

Cem : Evet, doğru söylüyorsunuz. Bir de ben hava sıcak diye geçen hafta ince kıyafetler giy _____ dışarı çıktım.

Eczacı : Bu mevsim için uygun kıyafetler giy _____ evden çıkmak da hasta olmamıza sebep oluyor. Onun dışında beslenmeye dikkat etmemek de vücudumuzun güçsüz kalmasına neden oluyor.

Cem : O konuda da biraz suçluyum. Bu aralar iş yoğunluğundan beslenmeme çok fazla dikkat et _____ yaşıyorum.

Eczacı : Basit önlemlerle bile hastalığı önleyebilirsiniz. Örneğin, öğle yemeklerinizde kola gibi içecekler iç _____ taze portakal suyunu tercih edebilirsiniz. Bu arada ilaçlarınız hazır.

Cem : Teşekkür ederim. Borcum ne kadar?

35 Yanıtlayalım

1. Cem eve nasıl gitti?

2. Selin doktordan nasıl randevu aldı?

3. Doktor Cem'in ciğerlerini nasıl dinliyor?

4. Cem nasıl hasta oldu?

5. Hastalıklara karşı nasıl önlem alabiliriz?

36 Dinleyelim, İşaretleyelim

Farklı Tedavi Yöntemleri

Doğru Yanlış

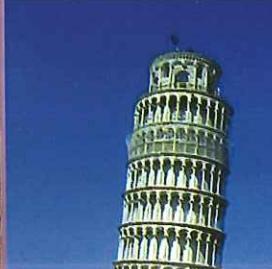
1. Tıp biliminin dışındaki yöntemlerle tedaviye "alternatif tıp" denir.
2. Alternatif tıp modern tıbbın karşısındadır.
3. Alternatif tıpta bitkilerin dışında da tedavi yöntemleri bulunur.

12

Yolculuk

1. Nereye Gidelim?

1 Eşleştirelim

1. Çin Seddi	6. _____
2. _____	7. _____
3. _____	8. _____
4. _____	9. _____
5. _____	10. _____

2 Yanıtlayalım

Yolculuk yapmayı seviyor musunuz?
Tatillerinizi nerede geçirmekten hoşlanırsınız?
Tatillerinizde genellikle neler yaparsınız?

3 İşaretleyelim

Niçin Tatil Yaparız?

1. Gezmek için	☐
2. Güneşlenmek için	☐
3. Ailele zaman geçirmek için	☐
4. Sabahları erken kalkmamak için	☐
5. Stresten kaçmak için	☐
6. Farklı yerler görmek için	☐

4 Tamamlayalım

Bana göre,
Dinlenmek için en iyi tatil: _____
Yeni yerler görmek için en uygun tatil: _____
Az para harcamak için en uygun tatil: _____
Eğlenmek için en uygun tatil: _____
Yeni arkadaşlar bulmak için en uygun tatil: _____
En sağlıklı tatil: _____
En özel tatil: _____
En sıradışı tatil: _____
En lüks tatil: _____

5 Okuyalım, yanıtlayalım

Seyahat, yollar ve haritalara dair
Bir Röportaj

Ece Temelkuran

Özgün : "Seyahat etmenin hayatınızdaki yeri nedir?" sorusuyla başlamak istiyorum sohbetimize. Seviyor musunuz yolları?

Ece : Geçen yıldan beri sürekli dolaşıyorum. Evime çok az gittim. Benim için seyahatin en önemli yeri, otel odaları. Hem yurt içinde, hem de yurt dışı-nda. Yolculuk etmeyi seviyorum, çünkü kendimi daha özgür hissediyorum.

Özgün : Seyahatleriniz çoğunlukla işinizle mi ilgili?

Ece : İş ile hayat benim için ayrı şeyler değil. İş benim için otel odasının penceresinden, karla kaplı bir çocuk bahçesine bakıp hayal kurmak, onları yazmak. Siz burada onları okuyorsunuz ve ben para kazanıyorum. Güzel bir işim var yani!

Özgün : Tatiller hakkında ne düşünüyorsunuz? Tatil yapıyor musunuz?

Ece : Benim hayatımda "tatil" ve "iş" diye iki ayrı şey yok. Zaten beş yıldızlı tatiller bana göre değil. Bir zamanlar, öyle bir tatil yapmaya çalıştım ama o çok yorucu bir şey ve bittikten sonra gerçekten bir tatile ihtiyacınız oluyor. **Sadece yatmak ve yemek yemek için tatil yapılmaz. Bu tatil değil bence...**

Özgün : Gezginlik felsefesi bu bence. Seyahat etmek; görmek, tanımak ve keşfetmek... Sizin yaşam seyahatiniz nasıl peki? Haritanız, rotanız var mı?

Ece : Var ama "Şunu olmak istiyorum, bunu yapmak istiyorum, şuna sahip olmak istiyorum" diye değil. Şu andaki en büyük amacımı biliyor musunuz? Korkmamak... En önemli şey bu... **Çünkü insanın kendi hayatının haritasını çıkarması için kendi gücünü bilmesi gerekiyor. İnsan, korkularından kurtulduktan sonra bu güçle buluşuyor ve özgürlük de, gerçek yolculuk da aslında o zaman başlıyor. İnsan, iç yolculuğu ile dünyayı geziyor aslında...**

Özgün : Çok doğru... Bu güzel sohbet için çok teşekkür ederim.

Ece : Ben teşekkür ederim.

1. Ece Temelkuran çok yolculuk ediyor mu?

2. Ece Temelkuran'ın tatil anlayışı nasıl?

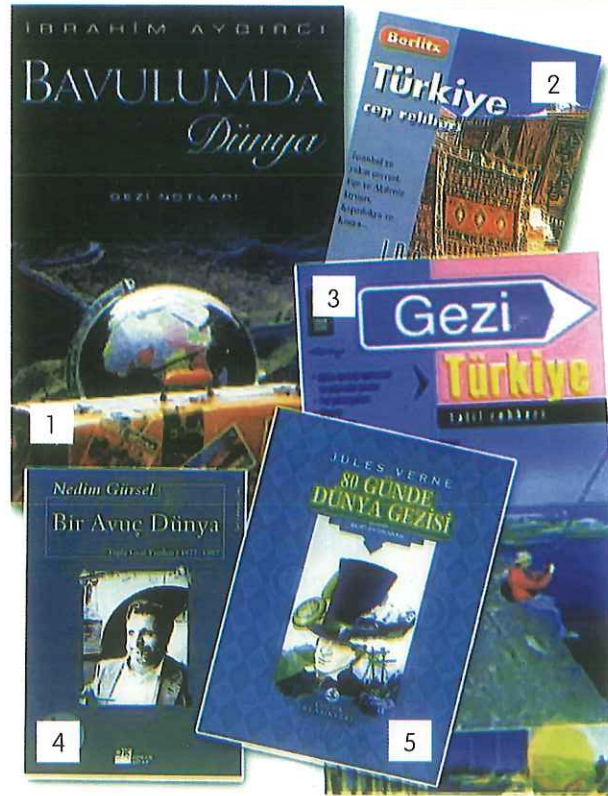
3. Ece Temelkuran'ın hayatındaki amacı nedir?

4. Ece Temelkuran'a göre gerçek yolculuk nedir?

5. Ece Temelkuran'ın görüşlerine katılıyor musunuz? Niçin?

6 Dinleyelim, işaretleyelim

Ne Okuyalım?

Kitapta yol haritaları bulunuyor.	
Kitap Cinius Yayınevi'nden çıkmış.	
Kitap, zengin bir İngiliz'in dünya turunu anlatıyor.	
Kitapta turistik yerlerin fotoğrafları bulunuyor.	
Kitap Asya, Avrupa ve Amerika hakkında bilgiler veriyor.	

ULAÇLAR				-mE (+iyelik) için / -mEk için	
Eylem	-	Ek		İlgeç	Örnekler
iyileş zayıfla et yardım hasta ol konuş öğren ağn ol	-ma -me	-mak / -mek -ma / -me	- -m -n -sı / -si -mız / -miz -nız / -niz -ları / -leri	için	Gözlerinizin ağınmaması için okuma gözlüğü kullanın. Zayıflamak için diyet yapıyor. Kışın hasta olmamak için bol C vitamini alın. Sözcük öğrenmek için kitap okuyun. İyileşmen için kendine dikkat etmen gerek. Size yardım edebilmem için adresinizi almam gerekiyor. İyi konuşmaları için çok pratik yapmaları gerekiyor. Çocuğumun iyi bir insan olmak istiyorum.

7 Tamamlayalım

1. Bu sabah derse zamanında yetiş mek için taksiye bindim.
2. Sınavda hata yap _____ soruları çok dikkatli okumanız gerek.
3. Ödevlerini bitir _____ sana tam bir saat veriyorum!
4. Çocukların sigara gibi kötü alışkanlıklar edin _____ büyüklerin onlara iyi örnek olmaları gerek.
5. Sizinle konsere gelebil _____ babamdan izin alacağım.
6. Kısa zamanda iyileş _____ ilaçlarınızı düzenli olarak kullanmanızda yarar var.
7. Kursa kayıt yaptır _____ kimliğinizin fotokopisini ve iki fotoğraf getirmeniz lazım.
8. Okula git _____ "Hastayım." diyor.
9. Ailem tıp oku _____ bana çok ısrar etti ama ben güzel sanatları tercih ettim.
10. Bilgisayarımı kullan _____ seni bin kere uyardım!
11. Tatilde oku _____ size birkaç kitap önereceğim.
12. Biraz yalnız kalıp kafamı dinle _____ kısa bir tatile çıkmayı düşünüyorum.
13. Sabah erken kalk _____ akşamdan saatin alarmını kurdum ama alarm çalmadı.
14. Bir an önce ailemle görüş _____ sabırsızlanıyorum.

8 Dinleyelim, tamamlayalım, işaretleyelim

Üç Macera: Karada, Havada, Suda...

1. Kaçkarlar doğa ile baş başa _____ en ideal yerlerden biri.
2. Kaçkarlara _____ en uygun zaman Ağustos.
3. Alaçatı sörf _____ çok uygun bir bölge.
4. Alaçatı'da uçurtma sörfü _____ çok çeşitli kurslar bulunuyor.
5. Birçok turist yamaç paraşütü ile gökyüzünde _____ Fethiye'ye gidiyor.

1. Kaçkar Dağları'na gitmek için tura katılmak mümkündür
2. Kaçkarlar Karadeniz Bölgesi'ndedir.
3. Alaçatı'ya gitmek için bir sörf tahtası gereklidir.
4. Yamaç paraşütü yapmak için eğitim almak gereklidir.

Doğru Yanlış

9 Okuyalım, tamamlayalım

Stressiz Bir Tatil

Niçin tatil yapmak isteriz? Elbette, günlük streslerden uzaklaşıp huzur bulmak ve dinlenmek için. Ama çoğumuz biliriz ki, tatile çıkmak da çok stresli bir iştir. Tatilde en küçük bir aksilik moralimizi bozar. Aile arasındaki kavgalar, otel odalarının darlığı, hayal kırıklıkları derken dinlenmek imkansız hale gelir. Bu gibi sorunlarla karşılaşmamak için tatile çıkmadan önce iyi bir plan yapmak gereklidir. Bu planın tatil planı değil, dinlenme planı olması lazımdır.

İnsanların çoğu "Pahalı bir tatil, iyi bir tatildir." diye düşünür ama bu yanlıştır. Çünkü lüks otellerde yemek saatine yetismeye çalışmak ve animasyonlara katılmak oldukça yorucudur. Güneşin altında bütün gün yatmak da dinlenmeniz için yeterli değildir. İyi bir tatilin anahtarı kafanızdaki sorunlardan kurtulmaktır. Bunun en iyi yolu da sevdiğinizle zaman geçirmek ve kendinize biraz zaman ayırmaktır. Üstelik bunlar için büyük paralar harcamanız gerekmez.

- 1) _____
_____ tatil yapmak isteriz.
- 2) Tatile çıkmak stresli bir iştir, çünkü _____
_____.
- 3) _____
bir dinlenme planı yapmak gereklidir.
- 4) Kafamızdaki sorunlardan kurtulabilmek için _____
_____.
- 5) _____
_____ çok para harcamak gerekli değildir.

10 Yorumlayalım

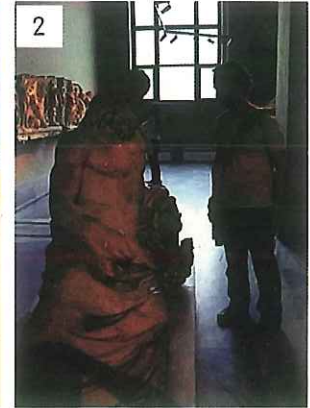
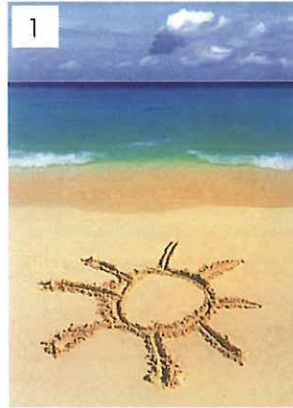
Artık Gitme Zamanı

"Çok okuyan değil, çok gezen bilir."

Bana göre gezme,

11 Eşleştirelim

☐ plaj havlusu	☐ sauna
☐ çakı	☐ kayak takımı
☐ çizme	☐ müze
☐ sırt çantası	☐ eldiven
☐ güneş kremi	☐ masaj

12.2 Nasıl Gidelim?

12 Okuyalım, işaretleyelim

Gemi Seyahati

Gözlerinizi kapatın. Kendinizi denizlere açılmış, yüzen lüks bir otelde, küçük bir şehirde, hatta dünyanın en güzel şehrinde yolculukta hayal edin. İşte gemi yolculuğunu böyle özetleyebiliriz!

Gemi yolculuğu önceleri yalnızca emekli ve yaşlı insanların tercihiyken, bugün pek çok insanın ilgisini çekiyor. İşte son günlerin bu ilgi çekici yolculuk türü hakkında bazı sorular ve yanıtları:

Sıkılacak mıyım?

Büyük bir gemiyle yolculuk yaparken sıkılmanız mümkün değil. Yolculuk süresince insanları eğlendirmek ve dinlendirmek üzere geminin her köşesinde başka bir aktivite vardır. Örneğin, misafir konuşmacıları dinleyebilir, şarap seminerlerine katılabilirsiniz. Ya da spor yapmak için spor salonlarını ve yüzme havuzlarını tercih edebilirsiniz. Ayrıca alışveriş yapmak için çeşitli dükkanlar, vakit geçirmek için film salonları gibi pek çok alternatif de sizi bekliyor. Böyle etkinliklerle dolu bir yolculuğa arkadaş grubunuzla da çıkabilirsiniz çünkü gemide herkesin zevkine uygun bir etkinlik bulunmaktadır.

"Benim amacım sessiz, sakin bir yerde tatil yapıp dinlenmek." mi diyorsunuz? O zaman daha küçük bir gemide, daha az sayıda insanla yolculuk yapmayı da tercih edebilirsiniz. Yani yolculuğa çıkma amacınıza ve kişiliğinize göre farklı türde gemi yolculuğu seçebilirsiniz.

Pahalı bir yolculuk mu?

Toplam fiyat size ilk bakışta fazla gelebilir ama bu fiyatlara konaklama, yiyecek içecek, etkinlikler ve gece eğlenceleri de dahildir. Bu durumda gemi yolculuğu karadaki tatillerden daha karlıdır bile diyebiliriz. Ancak bu yolculuklarda ödemeyi tatile çıkmadan önce yapmak gerekiyor. Bu bir dezavantaj gibi görünebilir. Ama bu uygulamaya sizi tatilde hesap yapma stresinden de uzaklaştırır. Elbette gemi yolculuğu fiyatları, yolculuk dönemine, geminin özelliklerine ve yolculuk süresine göre değişmektedir. Bütün bunları göz önünde bulundurarak bütçenize uygun bir tatil planı yapabilirsiniz.

	Doğru	Yanlış
1. Gemi yolculuğunu çok fazla insan tercih etmiyor.	☐	☐
2. Günümüzde gemi yolculuğunu daha çok yaşlılar ve emekliler tercih ediyor.	☐	☐
3. Gemi yolculuklarında pek çok eğlenceli aktivite bulunmaktadır.	☐	☐
4. Gemi yolculuğu her zaman kara yolcuğundan daha pahalıdır.	☐	☐
5. Gemi yolculuğunun dezavantajı ödemeyi baştan yapmaktır.	☐	☐
6. Gemi yolculuğunun fiyatı dönemine göre değişebilir.	☐	☐
7. Gemi yolculukları sakın bir tatil için uygun değildir.	☐	☐
8. Gemi yolculuğu sadece küçük gruplar için uygundur.	☐	☐

13 Bir tur satın alalım

Mavi Yolculuk

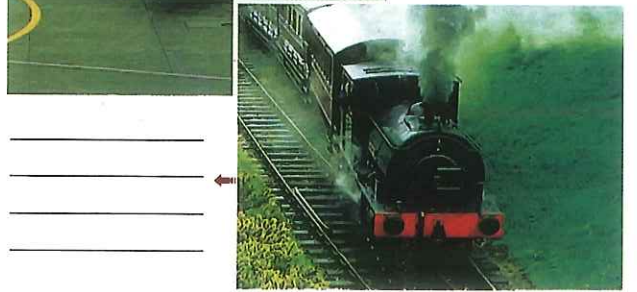
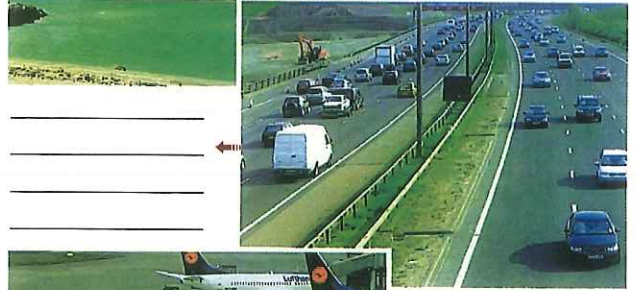
yolculuk tarihleri	rota
yolculuk süreleri	aktiviteler
yeme - içme	fiyatı

14 Yerleştirilim

liman • havaalanı • feribot • vapur • gemi • tren • metro
otobüs • araba • helikopter • istasyon • uçak • terminal • sürücü
garaj • kompartıman • makinist • şoför • pilot • kaptan

liman

15 Eşleştirilim

1. Hat	4. Tünel
2. Toplu taşımacılık	5. Vagon
3. Yeraltı	6. İstasyon

- İnsanları çeşitli araçlarla bir yerden bir yere götürmek.
- Yeryüzeyinin altındaki bölümü.
- Lokomotifin arkasına bağlı demir yolu aracı.
- Bir yerden diğer bir yere geçebilmek için yerin altında ya da dağın içinde açılan yol
- Ulaşım sağlayan bir taşıtın uğradığı yerlerin bütünü.
- Tren, metro durağı.

ULAÇLAR				-mEk üzere
Eylem	-	Ek	İlgeç	Örnekler
dön ye kazan	-ma -me	-mak -mek	üzere	<i>Geride dönmemek üzere evden ayrıldı. Bir şeyler yemek üzere mutfığa gitti. Sınavı kazanmak üzere çok çalıştı.</i>

16 Tamamlayalım

- Hemşire her üç saatte bir tansiyonumu ölç mek üzere yanıma geldi.
- Kimsesiz çocuklar için para topla _____ bir konser düzenlediler.
- Bu konuyu bir daha aç _____ kapattık.
- Yabancı konukları karşıla _____ bir saat sonra havaalanına gideceğiz.
- Bir daha dön _____ buradan gidiyorum.
- Geç kalıyoruz, taksiye binelim. Ders başla _____.
- Önümüzdeki ay tekrar görüş _____ bugünkü toplantımızı bitiriyoruz.
- Nerede kaldın? Annem meraklan _____.

17 Yanlırları çizelim

- Piyangodan para kazanabilmek için / kazanabilmek üzere bilet aldım.
- Ayşe Hanım dinlenmek üzere / dinlenmek için odasına çıktı.
- Başarılı olabilmek üzere / olabilmek için çok çaba harcıyorum.
- Terfi etmek üzere / etmek için iş yerindeki bütün görevlerini yerine getirmeye çalışıyor.
- İyileş ek üzere / iyileşmek için ilaçlarını düzenli kullanmalısın.
- Filme geç kalmamak için / kalmamak üzere evden erken çıktık.
- Mutlu olmak üzere / olmak için küçük problemleri kafanıza takmayın.
- Sabah erkenden doktora gitmek üzere / gitmek için evden çıktık.
- Şimdi biraz dinlenmek üzere / dinlenmek için toplantıya yirmi dakika ara veriyoruz.
- Benimle görüşmemek üzere / görüşmemek için telefonlarıma çıkmıyor.
- Başbakan basın açıklaması yapmak üzere / yapmak için salona girdi.
- Dokuzda ofiste olabilmek üzere / olabilmek için evden yedide çıkıyorum.

18 Tamamlayalım

- Hasta olmamak için _____ bol bol C vitamini alın.
- _____ Türkçe öğreniyorum.
- _____ spor yapıyorum.
- _____ eve erken döneceğim.
- _____ tatile çıktı.
- _____ yurt dışına çıktı.
- _____ İstanbul'a yerleşti.
- Yemek yemek üzere _____.
- Ailem yabancı dil öğrenmem için _____.
- Mektupları göndermek için _____.
- Zengin olmak için _____.
- Arkadaşıyla görüşmek üzere _____.
- Her yıl aynı tarihte buluşmak üzere _____.
- Doğum gününü kutlamak üzere _____.
- Ondan özür dilemek için _____.
- Anahtarı evde unutmuşum. Kapıyı aç _____ çilingir çağırdım.
- İzmir'e git _____ iş yerinden iki gün izin aldım.
- Biraz daha bekle, işim bit _____.
- Kendimi iyi hissetmiyorum, bayıl _____.
- Otobüs hareket et _____, biraz acele et.
- Lütfen biraz bekleyin, tahlil sonuçlarınız çık _____.

19 Okuyalım, işaretleyelim

Rezervasyonunuz Tamam

- A : İyi günler, nasıl yardımcı olabilirim?
 B : Merhaba. Ben İstanbul için yer ayırtmak istiyorum.
 A : Elbette. Hangi tarihte seyahat etmek istiyorsunuz?
 B : 12 Şubat'ta.
 A : 12 Şubat'ta Ankara'dan İstanbul'a, sabah 09.00'da ve akşam 19.00'da olmak üzere iki tren var. Hangi saati tercih edersiniz?
 B : Yolculuk kaç saat sürüyor ? Gece uykusuz kalmak istemem.
 A : Altı saat efendim. Ama akşam treninde yataklı vagonlar da var. Rahat bir yolculuk yapabilirsiniz.
 B : Anlıyorum ama sanırım sabah 09.00'da gitmek benim için daha uygun olacak.
 A : Tabii, nasıl isterseniz...
 B : Bu durumda öğleden sonra Haydar Paşa İstasyonu'nda olabileceğim, değil mi?
 A : Evet efendim. Rezervasyon için adınızı alabilir miyim?
 B : Güliz Batur.
 A : Güliz Hanım, bilgilerinizi tekrarlıyorum; Seyahat tarihiniz 12 Şubat, hareket saati 09.00, hareket noktanız Ankara, varış yeriniz ve saatiniz İstanbul 15.00.
 B : Evet, bileti ne zamana kadar almam gerekiyor?
 A : Yolculuk tarihinizden en geç bir gün önce biletinizi almanız gerekiyor. Ama telefonda ya da internet üzerinden kredi kartınızla da biletinizi satın alabilirsiniz.
 B : Tamam, teşekkür ederim.
 A : Rica ederim. İyi günler.

Doğru Yanlış

- Güliz Ankara'dan İstanbul'a trenle gidecek
- 12 Şubat'ta Ankara'dan İstanbul'a üç tren var.
- Güliz uyuyarak yolculuk yapmak için gece trenini tercih ediyor.
- Güliz Haydarpaşa İstasyonu'ndan trene binecek.
- Ankara-İstanbul arası trenle 9 saat sürüyor.

20 Biz de yer ayırtalım

• cam kenarı	• şehir içi servis
• koridor	• ekonomik sınıf
• mola	• bagaj ağırlık limiti
• tek kişilik koltuk	• gidiş dönüş

21 Sıralayalım

Havaalanına girdikten sonra....

- Bavulunuz için el arabası bulursunuz.
 Pasaport kontrolünden geçersiniz.
 Kapı numaranız için gidiş panosunu kontrol edersiniz.
 Bekleme salonunda beklersiniz.
 Uçağa binersiniz.
 Bavulunuzu kontrol ettirirsiniz ve uçağa biniş için geçiş izni alırsınız.

22 Yazalım

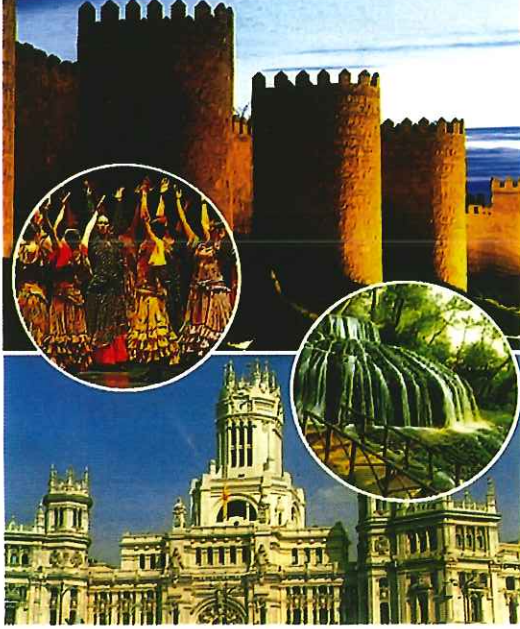
Bana göre en güvenli ve rahat yolculuk _____ yolculuğudur. Çünkü _____

Bana göre yorucu ve sıkıcı yolculuk _____ yolculuğudur. Çünkü _____

12.3 Tatiliniz Nasıl Geçti?

23 Okuyalım, işaretleyelim

Stressiz Bir Tatil

Bu sene tatilde değişik bir şeyler yapalım dedik. Yeni yerler görmek için yola çıktık. Kültürü ve tarihi zengin bir ülkeye, İspanya'ya gitmeye karar verdik. Önce şehirleri haritada işaretledik. Bir tur şirketinden tur satın aldık. Bu şekilde uçak ve otel masrafları daha az oldu.

Ağustos, İspanya'nın en sıcak ayıdır. Ancak biz oradayken hava serindi. Hemen her gün hava kapalıydı. Bu yüzden güzel fotoğraflar çekemedik. Ağustos ayında genelde İspanya'lılar tatil yapmak için güneydeki sahil bölgesine gidiyor. İspanya'da çalışma ve yemek saatleri bize göre daha farklı. Sabah on ve iki, akşam beş ve sekiz arası çalışıyorlar. Öğle arası siesta yapıyorlar. Akşam yemeğini de en erken gece onda yiyorlar. Genellikle saat sekiz civarı açık restoran bulmak zor oluyormuş, ancak biz daha çok turistik şehirlere gittik ve bu nedenle yemek yemek için yer bulmakta hiç zorlanmadık.

Restoranlarda servis biraz yavaştı. Bu nedenle, şehri daha çok yaşamak, gezmek için yirmi dört saat açık hamburgercilerde yemek yedik. Sonuçta, İspanya'dan çok güzel anılarla ayrıldık.

1. İspanya yalnızca deniz ve güneş görmek isteyenler için idealdir. Doğru Yanlış
2. Ağustos ayı normalde İspanya'da yağmurlu geçer. Doğru Yanlış
3. Türkiye ve İspanya'da çalışma saatleri aynı değildir. Doğru Yanlış
4. İnsanlar İspanya'da akşam yemeğini çok geç yiyorlar. Doğru Yanlış

24 Dinleyelim, işaretleyelim

Manolya Otel

MANOLYA OTELİ

→ PERSONELİMİZİ DEĞERLENDİRİN

	İyi	İdare eder	Kötü
☐ Ev sahipliğimiz	☐	☐	☐
☐ Nezaketimiz	☐	☐	☐
☐ Servis Personeli Hizmeti	☐	☐	☐

→ ODANIZI DEĞERLENDİRİN

	İyi	İdare eder	Kötü
☐ Dekorasyon	☐	☐	☐
☐ Oda ve Banyo Temizliği	☐	☐	☐
☐ Tesisat ve Teknik Servis	☐	☐	☐

→ YIYECEK VE İÇECEKLERİ DEĞERLENDİRİN

	İyi	İdare eder	Kötü
☐ Yiyecek Kalitesi	☐	☐	☐
☐ Yiyecek Çeşitliliği	☐	☐	☐
☐ Hijyen	☐	☐	☐

→ GENEL DEĞERLENDİRME

	İlk	İkinci	Diğer
☐ Tesisimizde daha önce kaldınız mı?	☐	☐	☐
☐ Tesisimizi tekrar tercih eder misiniz?	☐	☐	☐

GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİNİZ:

BAĞLAÇLAR			
<i>çünkü, bu nedenle, bu yüzden</i>			
Tümce	Bağlaç	Tümce	Örnekler
Telefon numarasını bilmiyorum. Başarılı olamadı. Daha sağlıklı olmak istiyor. Çalışmadı. Bugün çok meşguldü. Onu arayamam. Spor yapıyor. Onu ziyaret edeceğim.	Çünkü Bu nedenle Bu yüzden	Çalışmadı. Telefon numarasını bilmiyorum. Daha sağlıklı olmak istiyor. Bugün çok meşguldü. Başarılı olamadı. Onu arayamam. Spor yapıyor. Onu yarı ziyaret edeceğim.	<i>Telefon numarasını bilmiyorum. Bu nedenle onu arayamam. Onu arayamam. Çünkü telefon numarasını bilmiyorum. Başarılı olamadı. Çünkü çalışmadı. Çalışmadı. Bu nedenle başarılı olamadı. Spor yapıyor. Çünkü daha sağlıklı olmak istiyor. Daha sağlıklı olmak istiyor. Bu nedenle spor yapıyor. Bugün çok meşguldü. Bu nedenle onu yarın ziyaret edeceğim. Onu yarın ziyaret edeceğim. Çünkü bugün çok meşguldü. Spor yapıyor. Bu nedenle daha sağlıklı yaşamak istiyor.</i>

25 Tamamlayalım

- Dün gece geç yattım, bu nedenle sabah çok zor kalktım.
- Sana yardım edemem, _____ ders çalışacağım.
- Yüzmeyi çok seviyorum, _____ her hafta sonu havuza gidiyorum.
- Biraz kilo vermek istiyorum, _____ rejim yapıyorum.
- Ben hemen çıkıyorum, _____ işe yetişeceğim.
- Çok para kazanmak istiyorum, _____ çok çalışıyorum.
- Çok sağlıklıyım, _____ her sabah spor yapıyorum.
- Çok yorgunum, _____ tatile çıkacağım.
- Sizinle sinemaya gelmeyeceğim _____ o filmi daha önce iki kere seyrettim .
- Başı çok ağrıyormuş, _____ eve gidip dinlenecekmiş.
- Ablam gelecek ay evlenecek, _____ düğün hazırlıkları yapıyor.
- Akşam yemeğe misafir geliyor, _____ markete gidip alışveriş yapacağım.
- Dün pikniğe gitmedik _____ hava yağmurluydu.
- Başka bir eve taşınmayı düşünüyoruz _____ ev sahibimiz kiraya çok zam yaptı.

26 Yeniden yazalım

- Şemsiyeni yanına almayı unutma. Çünkü yağmur yağıyor.
Yağmur yağıyor. Bu nedenle şemsiyeni yanına almayı unutma _____.
- Para biriktiriyorum. Çünkü daha büyük bir ev almak istiyorum.
_____.
- Alışveriş listesindeki her şeyi alamadık. Çünkü paramız yetmedi.
_____.
- Polis sürücünün ehliyetine el koydu. Çünkü sürücü alkollüydü.
_____.
- Son haftalarda çok yoğun çalışıyorum. Bu nedenle sizi arayamadım.
Sizi arayamadım. Çünkü son haftalarda çok yoğun çalışıyorum _____.
- Büyük bir trafik kazası oldu. Bu nedenle şehrin en işlek caddesi yarım saat trafiğe kapatıldı.
_____.
- Son anda uçakta bir arıza olduğu belirlendi. Bu nedenle uçak saatinde kalkamadı.
_____.
- Uçak bileti bulamadım. Bu nedenle arabayla geldim.
_____.

27 Dinleyelim, işaretleyelim

Tatil Ödülü

Kayıt sırası
53

1. Bu diyalog nerede geçmektedir?

- Limanda
- Havaalanında
- Hayvanat bahçesinde
- Nevin Hanım'ın evinde

2. Erol Bey ve ailesinin tatili ne kadar sürdü?

- Bir hafta
- İki gün (cumartesi ve pazar)
- Bir ay
- Dört gün

3. Metne göre aşağıdaki tümcelerden hangileri doğrudur? İşaretleyiniz.

	Doğru	Yanlış
• Tatilden bütün aile memnundu.	☐	☐
• Erol bey ve ailesi bu tatili bir TV kanalı izleyerek kazandı.	☐	☐
• Hazal tatilde çok eğlenmedi.	☐	☐
• Erol Bey'in oğlu bir okul gezisine katıldı.	☐	☐
• Nevin Hanım sık sık ata biniyor.	☐	☐

	Erol Bey	Nevin Hanım	Hazal	Can
• Dalış kursuna katılmış.				
• İlk kez ata binmiş.				
• Hayvanat bahçesinde çok eğlenmiş.				
• Sabahtan akşama kadar havuza girmiş.				
• Açıkavada yürüyüşler yapmış.				

28 Başlık seçelim, tamamlayalım

Tatil günlerinin sona ermesiyle birlikte insanlarda kızgınlık, sinirlilik, yorgunluk ve sosyal etkinliklere karşı istek kaybı ortaya çıkar.

Tatilden eve dönmek için bavullarınızı topluyorsunuz. Bir ya da iki hafta her gün denize girdiniz. Sıcak havada güneşlenerek ilk günden istakoz gibi kıpkırmızı oldunuz ya da dışarıda lapa lapa kar yağıyordu, siz odanızda şömine ateşinin keyfini yaşadınız. Sayılı günler çabuk geçiyor. Artık rüya bitti. Bunun için tatilin son günü stres yaşıyorsunuz. Bu stresi ortadan kaldırmamız mümkün.

Örneğin, işe ya da okula başlamadan bir-iki gün önce eve dönün. Böylece eşyalarınızı yerleştirip eski düzeninize kolayca geri dönersiniz. Evinizde bir süre dinlendikten sonra kendinizi sokağa atın. Bu sizin eski ortamınıza ısınmanızı sağlar. Arkadaşlarınızla oturup sohbet edin. Eşiniz, sevgiliniz ya da iyi bir arkadaşınızla tiyatro, sinema gibi yerlere gidin. Çünkü bu etkinlikler rutin sosyal hayatınıza geri dönmeyi sağlar. İş yerindeki değişikliklere alışmak için iş arkadaşlarınızla konuşun. İş yerinde ilk gün kendinizi iyi hissetmek istersiniz. Bunun için ilk gün yeni kıyafetlerle bakımlı bir şekilde işe gidin.

Bütün bunlar tatil dönüşündeki sıkıntılarınızı ortadan kaldırmamız için yeterli gelmedi mi? O zaman gelecek yaz tatili için plan yapmaya başlayın.

- Güzel Bir Tatil Sayılı Günler
- Tatilin Son Günü Tatil Dönüşü Sendromu

- Eşyalarınızı yerleştirip eski düzeninize geri dönmek istiyorsunuz, bunun için _____
- Eski ortamınıza tekrar ısınmanız gerekir, bu sebeple _____
- İlk gün işyerine yeni kıyafetlerle gidirsiniz, çünkü _____

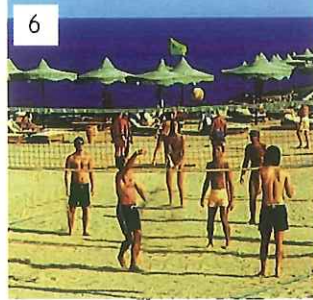
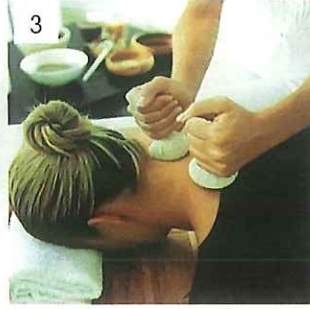
29 Yanıtlayalım

Son Tatilim

- Son tatilinizde nereleri gezdiniz?
- Yeni insanlarla görüştünüz mü?
- Tatilden sonra tatil arkadaşlarınızla görüştünüz mü?
- Tatile giderken hangi ulaşım araçlarını kullandınız? Niçin?
- Tatilinizde nelerden hoşlandınız, nelerden hoşlanmadınız? Neden?

30 Eşleştirelim

☐ Yeni yerler	☐ Sportif etkinlikler	☐ Yeni insanlarla tanışma	☐ Seçilen ulaşım aracı
☐ Tatile hazırlık	☐ Tatil için alışveriş	☐ Tatil anıları	☐ Tatil kazaları
☐ Farklı kültürlerle tanışma	☐ Tatil aşkı	☐ Sağlık etkinlikleri	☐ Tatil kavgaları
☐ Kötü sürprizler	☐ Müze ziyareti	☐ Tatilde alışveriş	☐ Yeni lezzetler

Karşılıklı Konuşma

İÇİNDEKİLER

I. ÜNİTE

Burası Ne?

• A Grubu 153

• B Grubu 154

II. ÜNİTE

Nerede Ne Yapıyorsun?

• A Grubu 155

• B Grubu 156

III. ÜNİTE

Hangi Şehir?

• A Grubu 157

• B Grubu 158

IV. ÜNİTE

Bana mı Dedin?

• A Grubu 159

• B Grubu 160

V. ÜNİTE

Ürün Seçelim

• A Grubu 161

• B Grubu 162

VI. ÜNİTE

Hangisi Daha Uygun?

• A Grubu 163

• B Grubu 164

VII. ÜNİTE

Kim Daha Hızlı?

• A Grubu 165

• B Grubu 166

VIII. ÜNİTE

Neleri Hatırlıyorsun?

• A Grubu 167

• B Grubu 168

IX. ÜNİTE

Bizimkiler

• A Grubu 169

• B Grubu 170

X. ÜNİTE

Başlığın Haberi Ne?

• A Grubu 171

• B Grubu 172

XI. ÜNİTE

Tabu Oynayalım

• A Grubu 173

• B Grubu 174

XII. ÜNİTE

Bodrum mu, Fethiye mi?

• A Grubu 175

• B Grubu 176

Karşılıklı Konuşma

1. Ünite A

Anlatalım, soralım, not alalım

Burası Ne?

1. Burası ne?
2. Burada tabak var mı?
3. Bardaklar nerede?
4. Burada pencere var mı?
5. Çaydanlık kırmızı mı?
6. Tencereler nerede?

Doğru Yanlış

☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

Karşılıklı Konuşma

1. Ünite B

Anlatalım, soralım, not alalım

Burası Ne?

1. Burası ne?
2. Parfümler nerede?
3. Duvarda neler var?
4. Burada ayna var mı?
5. Vazoda çiçek var mı?
6. Küvet dolu mu?

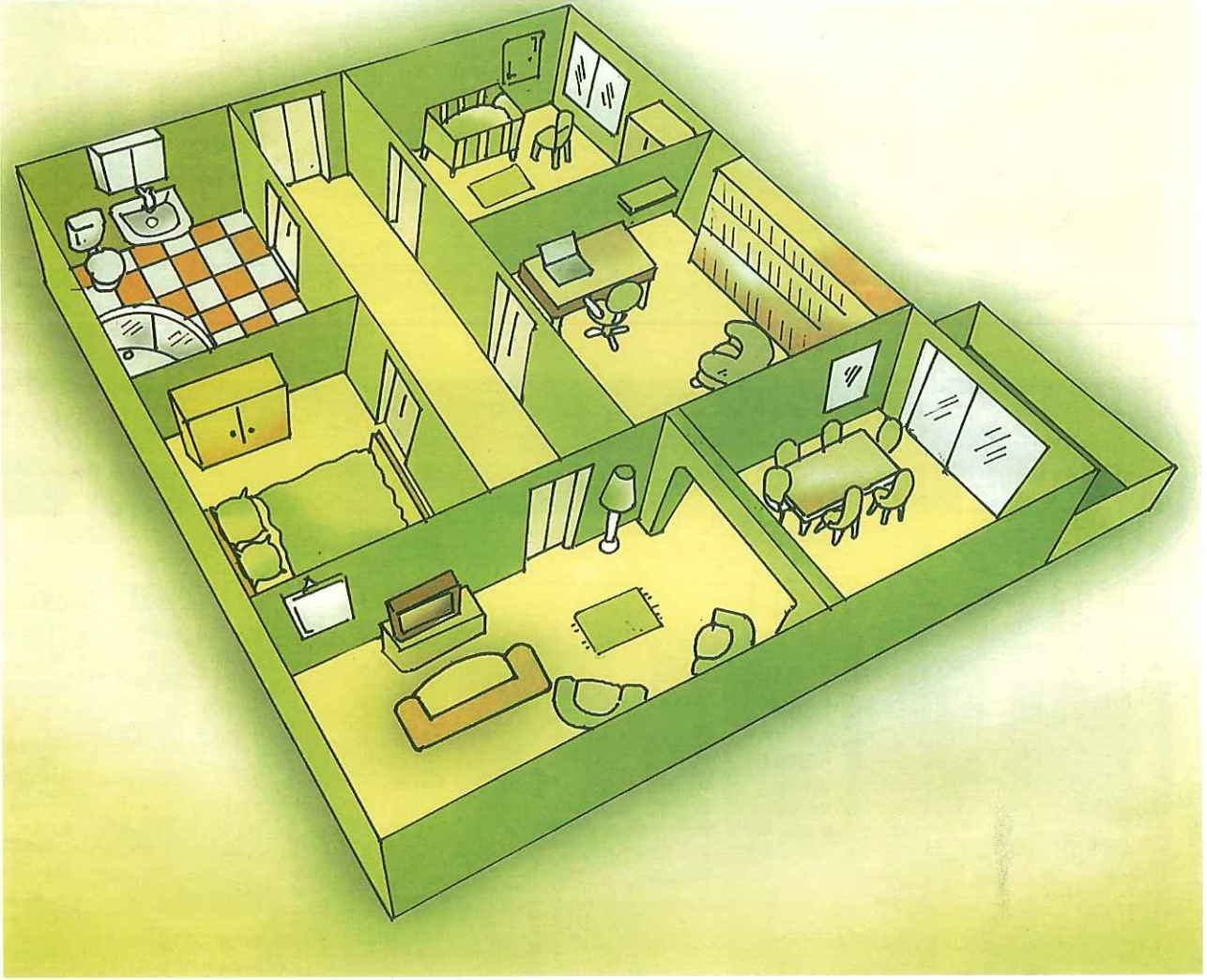
Doğru Yanlış

☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

2. Ünite A

Anlatalım, soralım

Nerede Ne Yapıyorsun?

1. Banyoda ne yapıyorum?
2. Salonda ne yapıyorum?
3. Mutfakta ne yapıyorum?
4. Çalışma odasında ne yapıyorum?
5. Balkonda ne yapıyorum?
6. Yatak odasında ne yapıyorum?
7. Girişte (antrede) ne yapıyorum?
8. Çocuk odasında ne yapıyorum?

Nerede dinleniyorum?

Nerede yemek yapıyorum?

Nerede çalışıyorum?

Nerede kitap okuyorum?

Nerede uyuyorum?

Nerede giyiniyorum?

Nerede yemek yiyorum?

Nerede televizyon izliyorum?

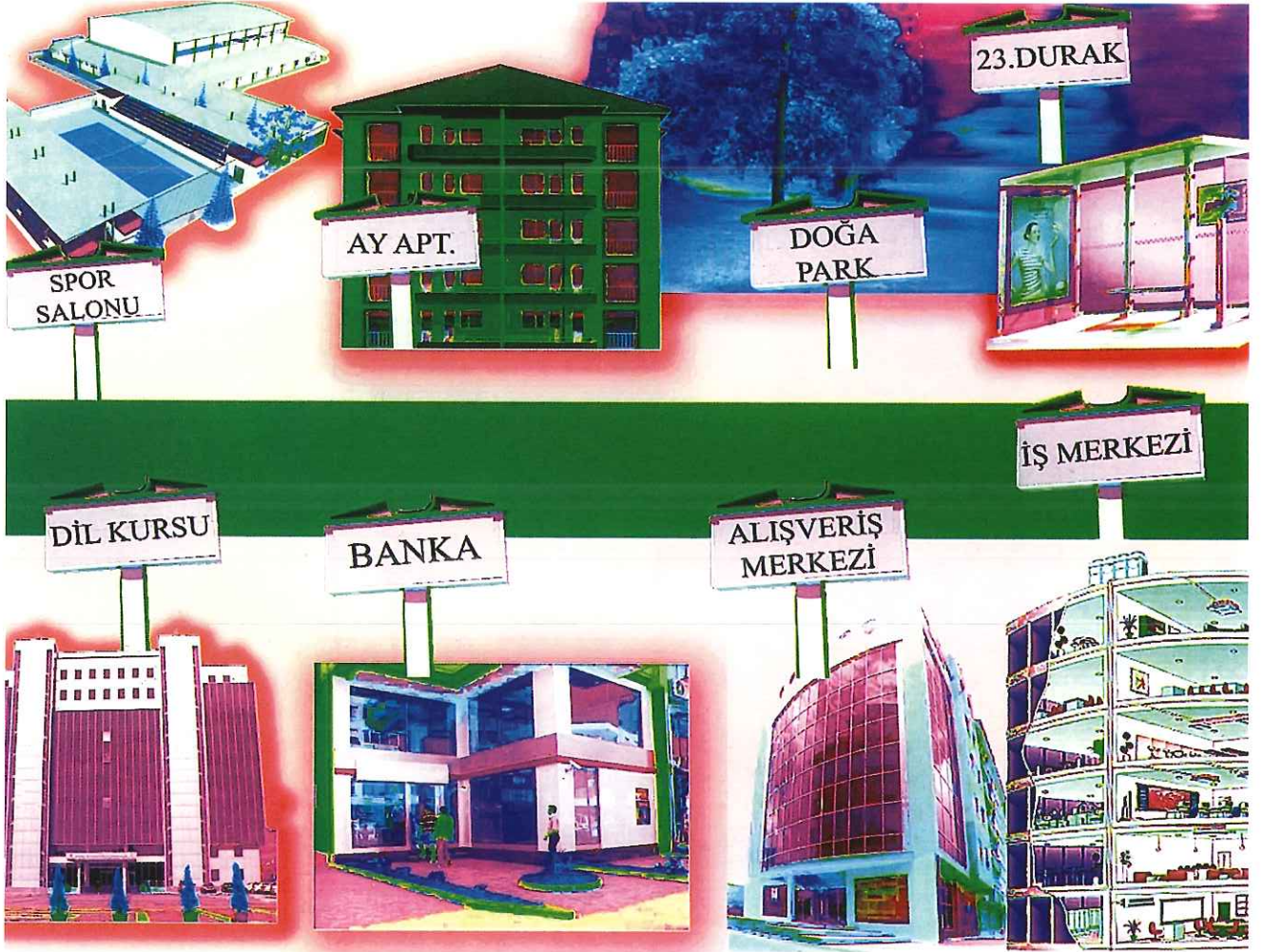
Doğru Yanlış

Karşılıklı Konuşma

2. Ünite B

Anlatalım, soralım

Nerede Ne Yapıyorsun?

1. Parkta ne yapıyorum?
2. Durakta ne yapıyorum?
3. Bankada ne yapıyorum?
4. Spor salonunda ne yapıyorum?
5. Evde ne yapıyorum?
6. Kursta ne yapıyorum?
7. İş merkezinde ne yapıyorum?
8. Alışveriş merkezinde ne yapıyorum?

- Nerede otobüse biniyorum?
- Nerede tenis oynuyorum?
- Nerede dinleniyorum?
- Nerede Türkçe öğreniyorum?
- Nerede çalışıyorum?
- Nerede yemek yiyorum?
- Nerede koşuyorum?
- Nerede döviz bozduruyorum?

Doğru Yanlış

Doğru	Yanlış
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

3. Ünite A

Soralım, not alalım, bulalım

Hangi Şehir?

Tokyo

		Evet	Hayır	Bilmiyorum
Bu başkent hangi kıtada?	<i>Avrupa'da</i>			
Bu başkentte büyük bir nehir var mı?				
Bu başkentte deniz var mı?		✓		
Bu başkenttin nesi ünlü?				
Çok eski bir şehir mi?		✓		
Kalabalık bir şehir mi?				
Orada hiç kar yağıyor mu?				
Orada insanlar en çok hangi spordan hoşlanıyor?				
Bu şehre çok turist gidiyor mu?				
Bu ülkenin bayrağı nasıl?				
Bu şehirdeki en ünlü turistik yer neresi?				
Bu ülkenin kuzeyinde hangi ülke var?				
Bu şehrin en ünlü yemeği ne?				

Karşılıklı Konuşma

3. Ünite B

Soralım, not alalım, bulalım

Hangi Şehir?

Roma

		Evet	Hayır	Bilmiyorum
Bu başkent hangi kıtada?	<i>Asya'da</i>			
Bu başkentte büyük bir nehir var mı?				
Bu başkentte deniz var mı?		√		
Bu başkent in nesi ünlü?				
Çok eski bir şehir mi?		√		
Kalabalık bir şehir mi?				
Orada hiç kar yağıyor mu?				
Orada insanlar en çok hangi spordan hoşlanıyor?				
Bu şehre çok turist gidiyor mu?				
Bu ülkenin bayrağı nasıl?				
Bu şehirdeki en ünlü turistik yer neresi?				
Bu ülkenin kuzeyinde hangi ülke var?				
Bu şehrin en ünlü yemeği ne?				

Karşılıklı Konuşma

4. Ünite A

Yanıtlayalım

Bana mı Dedin?

1

Dün gece saat 23.15'te neredeydin?

2

Sabah evden çıktıktan sonra kapıyı kilitledin mi?

3

Adam size tam olarak ne söyledi. Anladınız mı?

4

Dün İstanbul'a da kar yağdı mı?

5

Arkadaşın eskiden de bu kadar kilolu muydu?

6

Ben seni şimdiye kadar hiç kırdım mı?

7

O kadar acıktım ki!

8

Nefis kokuyor. Ne pişirdin?

9

Doğum gününe herkesi çağırdın ama beni çağırmadın. Unuttun mu?

10

Romanı iki günde bitirdim.

- Hayır, teşekkür ederim. Ben bugün biraz geç kahvaltı yaptım, bu yüzden henüz acıkmadım. Size afiyet olsun!
- Çünkü iki gün önce telefonumu kaybettim.
- Ben o filmi yıllar önce sinemada izledim!
- Gözünüz aydın!
- İki gün boyunca evdeydik, hiç dışarı çıkmadık.
- Geldiler ama çok kalmadılar.
- Geçmiş olsun! Şimdi nasılsın?
- Hayır burası çok güzel ama kirası biraz yüksek. Biraz daha indirim mümkün mü?
- Hayır, hiç rahatsız olmadık çok sevindik.
- Aaa! İltifat ediyorsun! Teşekkür ederim.

Karşılıklı Konuşma

4. Ünite B

Yanıtlayalım

Bana mı Dedin?

1

Dün akşam seni defalarca aradım ama sen telefonunu açmadın.

2

Özür dileriz, çok zamansız geldik; sizi rahatsız ettik.

3

Misafirlerin geldi mi?

4

Dün bir kızımız oldu, adını Gülce koyduk.

5

Bizler yaşlandık ama sen hala genç bir kız gibi güzelsin!

6

Hafta sonu neler yaptınız?

7

Sanırım burayı beğenmediniz. Bir sokak aşağıda bir evimiz daha var.

8

Dün gece birden bire ateşim çıktı .

9

Biz öğle yemeğine çıkıyoruz , sen de bizimle geliyor musun?

10

Dün gece TV'de "Baba" filmi vardı. Gece yarısına kadar bu filmi izledim.

- Hayır, birkaç yıl öncesine kadar oldukça formundaydım.
- Birçok kez. Ama ben sana söylemedim.
- Evdeydim. TV izliyordum.
- Sen de beni çağırmadın.
- Ben anladım ama arkadaşım anlamadı.
- O halde hemen yemeğe gidiyoruz.
- Tabii ki! Ne zaman açık bıraktım ki!
- O yemek kokusu değil.
- Ben bir gece de okudum.
- Hayır, dün burası günlük güneşlikti.

5. Ünite A

Karşılaştıralım, karar verelim

Ev Kuruyoruz

VESTEL 32PF5331 LCD TV	PANASONIC SC-PM91 MÜZİK SETİ
 <ul style="list-style-type: none"> • 82 ekran • Dolby Digital ses sistemi • 450 cd/m2 parlaklık • 99 kanal hafızası • 700 Teletext sayfası • Bilgisayar girişi • Garanti süresi 2 Yıl <p>Ücretsiz Montaj</p> <p>Axess ve Maximum ile peşin fiyatına 16 taksit!</p> <p>2.200 YTL.</p>	 <ul style="list-style-type: none"> • CD KAPASİTESİ: 5 • FM/AM Radyo kanalları • Otomatik kanal kaydetme • MP3 özelliği <p>Peşin ödemede %10 indirim</p> <p>Bonus ile 4 taksit</p> <p>500 YTL.</p>
ARISTON L 61 BULAŞIK MAKİNASI	MULTITEK MC-90 KABLOLU TELEFON
 <ul style="list-style-type: none"> • 5 ana yıkama planı • Özel Programlar: Güçlü yıkama, ekonomi, duşlama, 25 dakikada yıkama • Kapasite: 12 kişilik yemek takımı • 85 x 60 x 60 cm. <p>Bonus ve Axess ile 12 ay vade fırsatı</p> <p>699 YTL.</p>	 <ul style="list-style-type: none"> • 20 telefon hafızası • Duvara monte özelliği • 50 kapasiteli telefon defteri • Hesap makinası <p>Bonus ile 4 taksit!</p> <p>20 YTL.</p>

Ürün	Özellikleri	Fiyat	Ödeme Şekli

Karşılıklı Konuşma

5. Ünite B

Karşılaştıralım, karar verelim

Ev Kuruyoruz

BEKO 9CS60 LCD TV	SONY MHC-50 MÜZİK SETİ
 <ul style="list-style-type: none">• 62 ekran• 70 kanal hafızası• Aynı anda iki kanal seyretme• Çocuk kilidi• Garanti süresi 2 Yıl <p><i>Televizyon sehpası hediye!</i></p> <p>Axess ve Maximum ile peşin fiyatına 8 taksit! 1.500 YTL.</p>	 <ul style="list-style-type: none">• CD kapasitesi: 3• FM/AM Radyo Kanalları• DVD formatlı CD çalma <p>Axess ve Maximum ile peşin fiyatına 8 taksit! 450 YTL.</p>
SIEMENS SE 55 M BULAŞIK MAKİNASI	PANASONIC KX-TG1070 KABLOSUZ TELEFON
 <ul style="list-style-type: none">• 5 yıkama programı• Hızlı yıkama• Bardak koruma sistemi• Tek sepet yıkama• Sessiz yıkama• Çocuk kilidi• Kapasite: 12 kişilik yemek takımı <p>Bonus ve Axess ile 12 ay vade fırsatı 750 YTL.</p>	 <ul style="list-style-type: none">• 6 zil sesi• 50 kapasiteli telefon rehberi• Telesekreter• Konferans görüşme <p>Bonus ve Axess ile 12 ay vade fırsatı 69 YTL.</p>

Ürün	Özellikleri	Fiyat	Ödeme Şekli

6. Ünite A

Anlatalım, dinleyelim

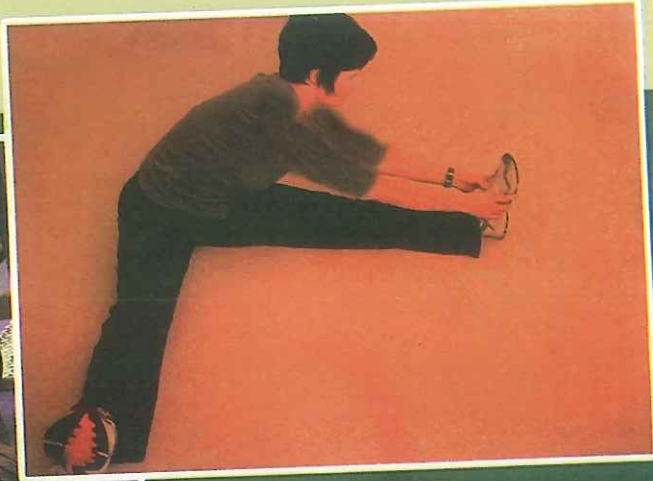
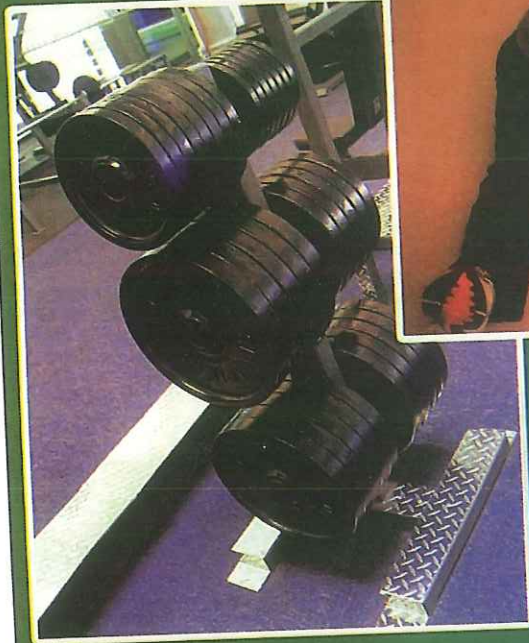
Hangisi Daha Uygun?

YONCA

Spor Merkezi

Sağlığa Atılan Adım

ÜYELİK

3 aylık ve 2 aylık

ÇALIŞMA SAATLERİ

Hafta içi: 06.00-23.00

Hafta sonu: 06.00-23.00

SPOR DALLARI

- Vücut Geliştirme
- Step
- Aerobik
- Yoga
- Pilates
- Yüzme
(Kapalı Yüzme Havuzu)
- Jimnastik

Havuzlar hafta içi ve hafta sonu 22.00'a kadar açıktır.

Karşılıklı Konuşma

6. Ünite B

Anlatalım, dinleyelim

Hangisi Daha Uygun?

ANKA

Spor Merkezi

ANKA SPOR MERKEZİ

HİZMETLER
Spor Merkezi
Spa
Çocuk Klübü

ÜYELİK
Yalnızca 1 yıllık

ÇALIŞMA SAATLERİ
Hafta içi: 06.00 - 22.00
Hafta sonu: 07.00 - 23.00

Havuzlar hafta içi 20.00, hafta sonu 21.00'a kadar açıktır.

SPOR DALLARI

- Jimnastik
- Kardio
- Grup Egzersizleri
- Raketli Sporlar
Squash
Masa Tenisi
- Takım Sporları
Basketbol
Voleybol
Futbol
- Yüzme
Açık ve kapalı havuzlar

SPA

- Vücut Bakımı
- Cilt Bakımı
- Masajlar
- Günlük Spa Paketleri

7. Ünite A

Yarışalım
Kim Daha Hızlı?

Başla

Bitir

3 Dakikada ANLATIN

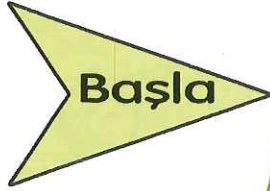
- 1 Bir sonraki tatiliniz
- 2 En yakın arkadaşınızın planları
- 3 Hafta sonu planlarınız
- 4 En büyük hayaliniz
- 5 Bir sonraki pahalı alışverişiniz
- 6 Kariyer planlarınız
- 7 Bir sonraki unutmamamız gereken randevunuz
- 8 Akşam yemeğiniz
- 9 Bir sonraki yolculuğunuz
- 10 Bir sonraki fiziksel aktivite planınız
- 11 Gelecekle ilgili endişeleriniz
- 12 Bu dersten sonraki planlarınız
- 13 Ailenizden biriyle buluşma zamanınız
- 14 Bir sonraki kıyafet alışverişiniz
- 15 Sağlıkla ilgili planlarınız

Karşılıklı Konuşma

7. Ünite B

Yarışalım

Kim Daha Hızlı?

1 Bu dersten sonraki planlarınız

2 Gelecekle ilgili düşünceleriniz

3 Ailenizle ilgili planlarınız

4 Bir sonraki kıyafet alışverişiniz

Bitir

15 Çocuklarınızla ilgili planlarınız

14 İşinizle ilgili planlarınız

13 Bu haftaki sosyal etkinlik planlarınız

12 Tatil planlarınız

11 En büyük hayaliniz

10 Önümüzdeki 5 yıl için kişisel gelişim planlarınız

5 Sağlıklı yaşam planlarınız

6 Eğitim planlarınız

7 Okumayı planladığınız kitap

8 Bu akşam için planlarınız

9 Yaşlılık planlarınız

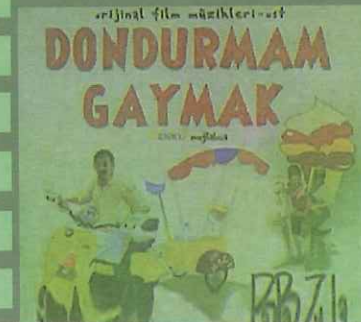
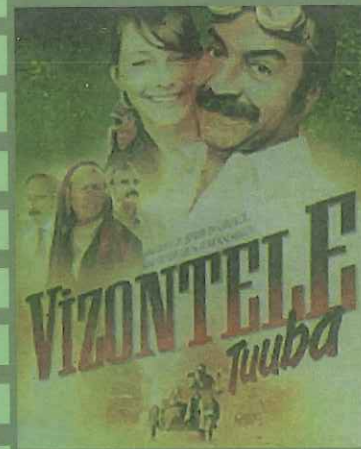
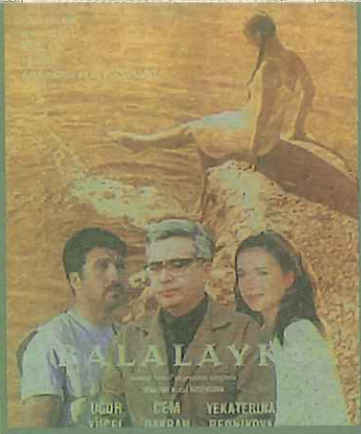
3 Dakikada ANLATIN

Karşılıklı Konuşma

8. Ünite A

Okuyalım, anlatalım

Neleri Hatırlıyorsun?

Sadık, Egeli bir çiftçinin oğludur. Üniversitede gazetecilik okumak için İstanbul'a gider. Üniversite yıllarında politikayla ilgilenir ve cezaevine girer. Bu nedenle babası Hüseyin Bey Sadık'a kızar ve onunla bir daha konuşmaz. Sadık İstanbul'da evlenir ve bir oğlu olur. Ne yazık ki eşini doğumda kay-

beder. Yıllar geçer, küçük oğlu Deniz beş yaşına gelir ancak Sadık'ın sağlığı çok kötüdür. Sadık, ölmeden önce oğlunu babası Hüseyin Bey'in yanına, Ege'ye götürmek ister. Deniz, çiftlikte çok çılgın, harika bir aileyle karşılaşır. Dedesi, babaannesi, amcası, yengesi ve kuzenleri ile tanışır ve çiftlikte Deniz için çok güzel bir hayat başlar. Deniz orada mutluken babası ve dedesi arasındaki tartışmalar devam etmektedir.

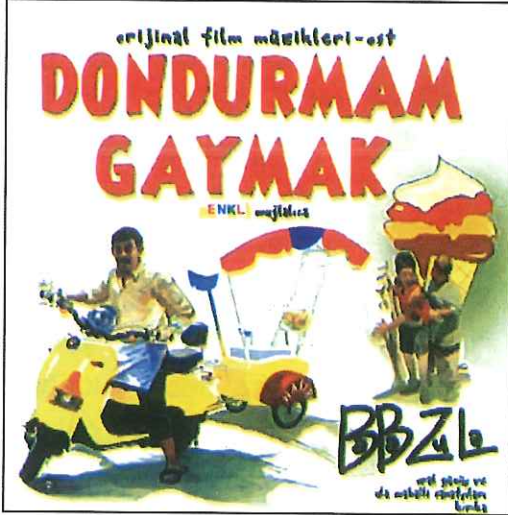
- Ali Usta Muğla'da, bir köyde dondurmacıdır. Ancak son zamanlarda işleri kötü gitmektedir, çünkü herkes büyük markaların dondurmalarından almaktadır. Ali Usta kendi dondurmalarının reklamını yapmak ister. Bunun için son parasıyla bir dondurma arabası alır ve köy köy gezmeye başlar. Ancak kasabanın yaramaz çocukları bedava dondurma yemek isterler ve bir gün Ali Usta'nın arabasını çalarlar. Bir nehrin yakınında oturup dondurmaların hepsini bitirirler. Ali Usta uzun süre arabasını arar ama bulamaz. "Arabamı büyük dondurma firmalarından biri çaldı!" diye düşünür. Kasabadaki bütün dondurmacılara gider ve arabasını ister. O sırada yaramaz çocuklar tek tek hasta olur.

Karşılıklı Konuşma

8. Ünite B

Okuyalım, anlatalım

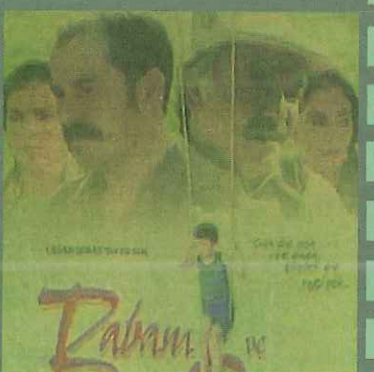
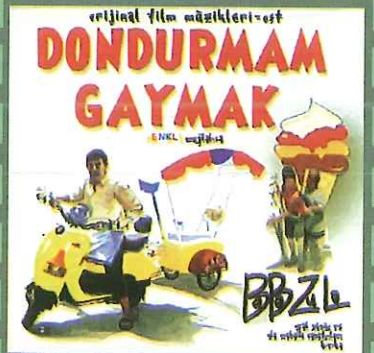
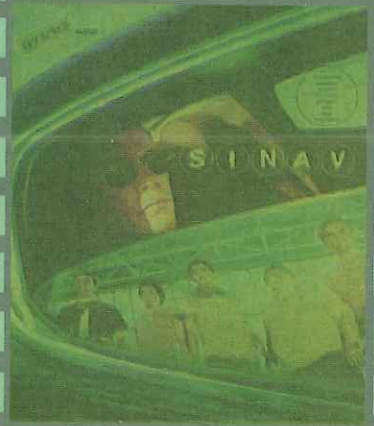
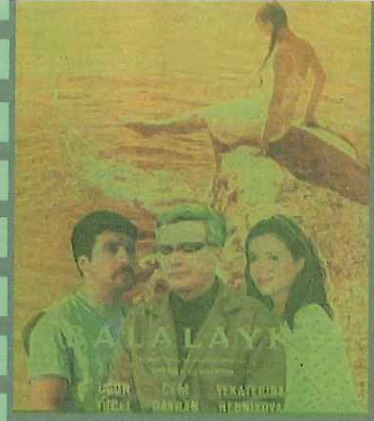
Neleri Hatırlıyorsunuz?

Ali Usta Muğla'da, bir köyde dondurmacıdır. Ancak son zamanlarda işleri kötü gitmektedir, çünkü herkes büyük markaların dondurmalarından almaktadır. Ali Usta kendi dondurmalarının reklamını yapmak ister Bunun için son parasıyla bir dondurma arabası alır ve köy köy gezmeye başlar.

Ancak kasabanın yaramaz çocukları bedava dondurma yemek isterler ve bir gün Ali Usta'nın arabasını çalarlar. Bir nehrin yakınında oturup dondurmaların hepsini bitirirler. Ali Usta uzun süre arabasını arar ama bulamaz. "Arabamı büyük dondurma firmalarından biri çaldı!" diye düşünür. Kasabadaki bütün dondurmacılara gider ve arabasını ister. O sırada yaramaz çocuklar tek tek hasta olur.

Sadık, Egeli bir çiftçinin oğludur. Üniversitede gazetecilik okumak için İstanbul'a gider. Üniversite yıllarında politikayla ilgilenir ve cezaevine girer. Bu nedenle babası Hüseyin Bey Sadık'a kızar ve onunla bir daha konuşmaz. Sadık İstanbul'da evlenir ve bir oğlu olur. Ne yazık ki eşini doğumda kaybeder. Yıllar geçer, küçük oğlu Deniz beş yaşına gelir ancak Sadık'ın sağlığı çok kötüdür. Sadık, ölmeden önce oğlunu babası Hüseyin Bey'in yanına, Ege'ye götürmek ister. Deniz, çiftlikte çok çılgın, harika bir aileyle karşılaşır. ve çiftlikte Deniz için çok güzel bir hayat başlar. Deniz orada mutluyken babası ve dedesi arasındaki tartışmalar devam etmektedir.

Karşılıklı Konuşma

9. Ünite A

Yanıtlayalım, karşılaştıralım
Bizimkiler

Konuşma Konularınız	Notlarınız	Değerlendirmeniz	
		Benzer	Farklı
Ailenizde kimler var?			
Nasıl bir evde yaşıyorsunuz?			
Evde hangi konularda kararları kim veriyor?			
Evinizde genel kurallar var mı?			
Aile içi sohbet konuları nelerdir?			
Evinizde hangi konularda tartışmalar olur?			
Evinizde görev paylaşımı var mı? Nasıl?			
Evde ne gibi kutlamalar yaparsınız? (bayram, yeni yıl vb.)			
Uzun tatillerde neler yaparsınız?			
Evde hayvan besliyor musunuz?			
Hafta sonu etkinlikleriniz nelerdir?			

Karşılıklı Konuşma

9. Ünite B

Yanıtlayalım, karşılaştıralım

Bizimkiler

Konuşma Konularınız	Notlarınız	Değerlendirmeniz	
		Benzer	Farklı
Ailenizde kimler var?			
Nasıl bir evde yaşıyorsunuz?			
Evde hangi konularda kararları kim veriyor?			
Evinizde genel kurallar var mı?			
Aile içi sohbet konuları nelerdir?			
Evinizde hangi konularda tartışmalar olur?			
Evinizde görev paylaşımı var mı? Nasıl?			
Evde ne gibi kutlamalar yaparsınız? (bayram, yeni yıl vb.)			
Uzun tatillerde neler yaparsınız?			
Evde hayvan besliyor musunuz?			
Hafta sonu etkinlikleriniz nelerdir?			

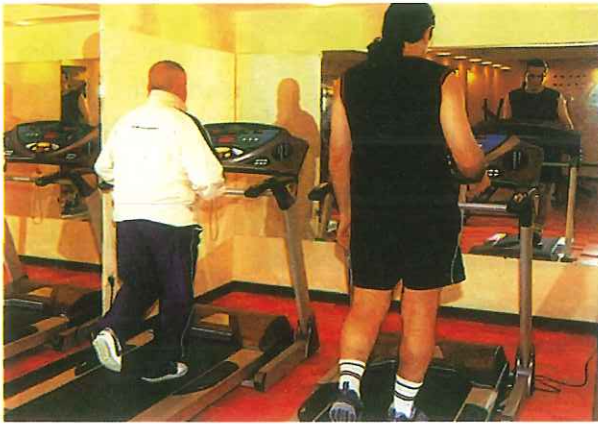
10. Ünite A

Söyleyelim, tahmin edelim

Başlığın Haberi Ne?

DIŞARIDAN FORMDA, İÇERİDEN ŞIŞMAN OLMAK

İngiltere'de bilim adamları geçtiğimiz günlerde bir araştırmanın sonuçları açıkladılar. Bu araştırmaya göre zinde ve formda dış görünümüne sahip kişilerin iç organlarındaki yağlanma oranı, kilolu kişilere oranla daha yüksek olabiliyor. Bu yüzden uzmanlar zayıf görünümlü kişilerin de iç organlarının sağlık durumlarını da kontrol ettirmelerini söylüyorlar.

KIRMIZI GÜLÜN

BOYU UZADI

Kırmızı gül Sevgililer Günü'nün en önemli hediyesi. Ama artık sevgiliye sadece kırmızı gül vermek yetmiyor. İnsanlar artık onun da en güzelini, en ilginçini arıyorlar. Bu yüzden Ekvator'un zengin topraklarındaki bir buçuk metrelik güller yetiştiriyorlar. Bir düzinesi 350 YTL olan dünyanın en uzun gülü tüm dünyada kapış kapış satılıyor.

ETKİLİ KAR YAĞIŞI GÜLDÜRÜYOR

Türkiye genelinde etkili kar yağışı, kayak merkezlerine ilgiyi artırdı. Yüksek kesimlere yeniden kar yağması, kayak merkezlerindeki tesislere canlılık getirdi. 17 Şubat Cumartesi günü yeni bir yağış bekleniyor. Yetkililer, kayak severlerin pistlerde yoğun sise bağlı olası kazalara karşı dikkatli olmalarını söylüyorlar.

5 BİN YILLIK ÇİFTİ AYIRMADILAR

İtalya'da arkeologlar kısa süre önce

iki iskelet buldular. Beş bin yıl önce birbirlerine sarılmış halde gömülen iki iskelet, birbirinden ayrılmayacak. Arkeolog Elena Menotti, "Sevgilileri ayırmak söz konusu değil." dedi. Genç çiftin iskeletlerini Arkeoloji Müzesi'nde olduğu gibi sergileyecekler. Bazı bilim adamlarına göre iki iskeletin duruş biçimi esrarını koruyor.

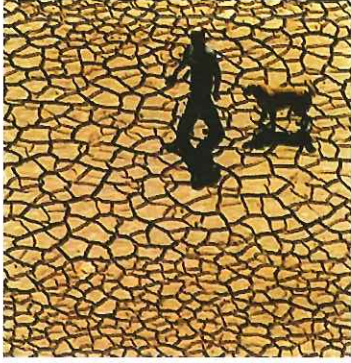
10. Ünite B

Söyleyelim, tahmin edelim

Başlığın Haberi Ne?

KÜRESEL ISINMANIN TÜRKİYE'YE ETKİLERİ

Son araştırmalara göre 2070'te Türkiye genelinde sıcaklıklar 6 derece kadar yükselecek, Karadeniz Bölgesi dışında yağışlar iyice azalacak. Ekosistem değişince, birçok canlı türü de yok olma tehlikesiyle karşı karşıya kalacak.

Son araştırmalara göre 2070'te Türkiye genelinde sıcaklıklar 6 derece kadar yükselecek, Karadeniz Bölgesi dışında yağışlar iyice azalacak. Ekosistem değişince, birçok canlı türü de yok olma tehlikesiyle karşı karşıya kalacak.

DEDİKODU YAPMANIN FAYDALARI

Uzmanlara göre dedikodu yapmanın insan sağlığı için faydaları var. Dedikodu yapmak insanın sosyal becerilerini geliştiriyor.

İnsanlar dedikodu yoluyla birbirleriyle düşüncelerini ve duygularını paylaşıyorlar. Böylece kendi sorunlarından uzaklaşıyor ve daha çok sosyal iletişim kuruyorlar. Bu da insanlar üzerindeki stresin azalmasını sağlıyor.

YOKSUL ÜLKE GENÇLERİ DAHA MUTLU

MTV Networks International'ın 14 ülke ile ilgili araştırmasına göre "Para mutluluk getirmiyor." Araştırmacılar gelişmiş ülkelerdeki gençliğin mutsuzluğunun nedenlerini başarılı olma baskısı ve kötümserlik ile açıklıyor. Bu gençlerin çoğunda kansere yakalanma ve işten atılma korkusu da büyük. Az gelişmiş ülkelerde ise insanların daha mutlu olmasının sebepleri şunlar: Daha iyi bir gelecek için umutlular ve ülkelerinin ekonomik durumu ile ilgili iyimserler.

Google İNTERNETTE TARİH YAZIYOR

İnternetin en büyük arama motoru Google, Google Haber Arşivi adıyla son 200 yıllık haberleri internete koydu. Arşivdeki en eski haber 1700'lere dayanıyor. Aralarında The New York Times, The Wall Street Journal, The Washington Post, The Guardian ve Time gibi İngilizce basın devlerinin haber arşivleri artık internette. Google, ABD'nin önde gelen gazeteleriyle birlikte eski haberleri internet üzerinden kamuya açıyor. Akademik veritabanları LexisNexis, Factiva ve HighBeam de Google'a destek verdi ve bazı bölümlerini arama motoruna açtı.

11. Ünite A

Anlatalım, kontrol edelim

Tabu Oynayalım

Tabu

Doktor

Hasta
Hastane
Muayene

Hemşire

Doktor
Hastane
İğne

Beslenme

Yemek
Dengeli
Sağlık

Aspirin

İlaç
Ateş
Baş ağrısı

Yoga

Stres
Rahatlamak
Meditasyon

Strese girmek

İş
Çalışmak
Yoğun

Şifa

Doktor
İlaç
Bitki

Randevu

Telefon
Doktor
Sekreter

Eczane

İlaç
Reçete
Dükkan

İlk Yardım

Ambulans
Doktor

Doğal Maske

Meyve
Yüz
Cilt

Muayene

Doktor
Hastane
Kontrol

Karşılıklı Konuşma

11. Ünite B

Anlatalım, kontrol edelim

Tabu Oynayalım

Tabu

Diyet
Şişman
Zayıflamak
Rejim

Abur cubur
Cips
Çikolata
Bisküvi

İlaç
Doktor
Eczane
Reçete
Aspirin

Geçmiş olsun
Hasta
Hastane
Ziyaret

Grip
Burun
Ateş
Kış

Tahlil
Kan
İdrar
Analiz

Alerji
Polen
Hapşırma
Kırmızı

Tedavi
İlaç
İyileşmek
Doktor

Antibiyotik
Hasta
İlaç
Eczane

Ameliyat
Narkoz
Operasyon
Kesmek

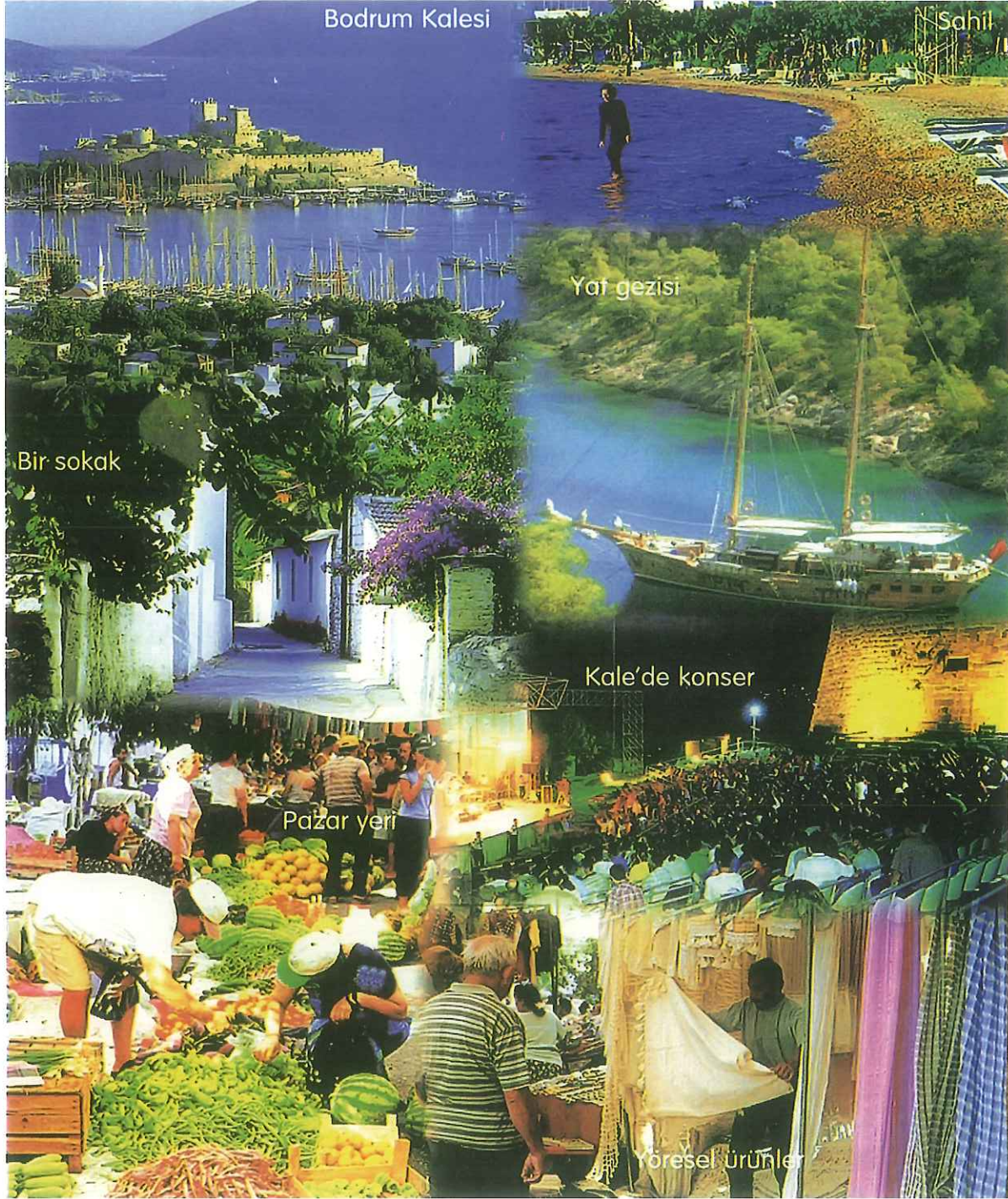
Bitki Çayı
Sıcak
Kafeterya
İçecek

Cilt Bakımı
Makyaj
Krem
Temizlik

12. Ünite A

Karşılaştıralım, karar verelim

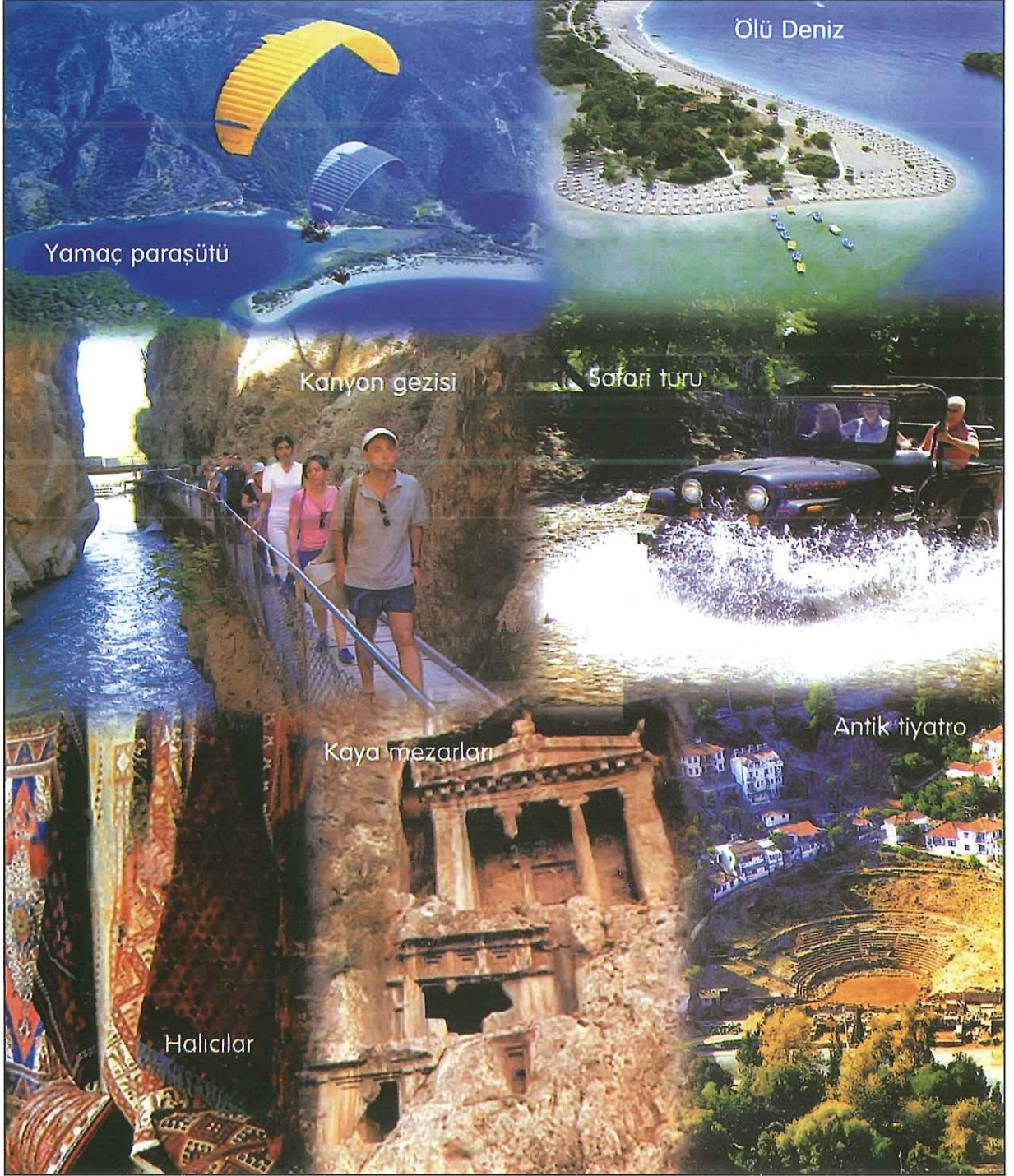
Bodrum mu, Fethiye mi?

Karşılıklı Konuşma

12. Ünite B

Karşılaştıralım, karar verelim
Bodrum mu, Fethiye mi?

Dilbilgisi Desteği

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ

I. ÜNİTE

KOŞAÇ TÜMCESİ (haber kipi)	- <i>(y)lm, -sln, -, -(y)liz, -tslnlz, -(l)Er</i>
SIRALAMA	- <i>(l)ncI</i>
VAROLUŞ TÜMCESİ (haber kipi)	<i>var, yok</i>

II. ÜNİTE

ŞİMDİKİ ZAMAN (genel)	- <i>(l)yor</i>
DURUM (yönelme, kalma, çıkma)	- <i>(y)E, -DE, -DEn</i>
İLGEÇLER	- <i>(y)E kadar, -DEn önce, -DEn sonra</i>
ULAÇLAR	- <i>DıktEn sonra, -mEdEn önce</i>

III. ÜNİTE

İYELİK	- <i>(l)m, -(l)n, -(s)l, -(l)mlz, -(l)nlz, -(l)Er/sl</i>
AD TAMLAMASI (belirtisiz)	<i>AD AD-(s)l</i>
AD TAMLAMASI (belirtili)	<i>AD-(n)l'n AD-(l)Er/sl</i>
AD TAMLAMASI (zincirleme)	<i>AD-(n)l'n AD-(l)Er/sl(n)l'n AD-(l)Er/sl</i>

IV. ÜNİTE

GEÇMİŞ ZAMAN (belirli)	- <i>Dl</i>
KOŞAÇ TÜMCESİ (hikaye kipi)	- <i>(y)dl (< l-dl)</i>
ULAÇLAR	- <i>(y)ken (< l-ken)</i>
ŞİMDİKİ ZAMAN (hikaye kipi)	- <i>(l)yordu (< l-dl)</i>
BAĞLAÇLAR-İLGEÇLER	<i>ile (> (y)E)</i>

V. ÜNİTE

EMİR KİPİ	- <i>sln, -(y)ln(lz), -sln(ler)</i>
İSTEK KİPİ	- <i>(y)E</i>
SIFATLAŞTIRMA	- <i>l, -slz</i>
KARŞILAŞTIRMA	- <i>dEn daha</i>
ÜSTÜNLÜK	<i>en</i>

VI. ÜNİTE

DURUM (belirtme)	- <i>(y)l</i>
ŞİMDİKİ ZAMAN (resmi)	- <i>mEkE</i>
İLGİ EKİ	- <i>ki</i>
BAĞLAÇLAR	<i>de/da</i>

VII. ÜNİTE

GELECEK ZAMAN	- <i>(y)EcEk</i>
KOŞAÇ TÜMCESİ (gelecek zaman)	<i>olacak</i>
GELECEK ZAMAN (hikaye kipi)	- <i>(y)EcEkİ (< EcEk idi)</i>
EŞİTLİK	- <i>CE</i>
GÖRELİK	- <i>(y)E GÖRE</i>
İLGEÇLER	<i>gibi, kadar</i>

VIII. ÜNİTE

GEÇMİŞ ZAMAN (belirsiz)	- <i>mİş</i>
KOŞAÇ TÜMCESİ (rivayet kipi)	- <i>(y)mlş (< l-mİş)</i>
ŞİMDİKİ ZAMAN (rivayet kipi)	- <i>(l)yormuş (< -(l)yor l-mİş)</i>
GELECEK ZAMAN (rivayet kipi)	- <i>(y)EcEkmlş (< -(y)EcEk l-mİş)</i>
PEKİŞTİRME	- <i>Dlr</i>

IX. ÜNİTE

GENİŞ ZAMAN	- <i>(E)l'r</i>
YETERLİK	- <i>(y)Ebil- / -(y)EmE-</i>
GENİŞ ZAMAN (hikaye kipi)	- <i>(E)l'rdl (< -(E)l'r idi)</i>
GENİŞ ZAMAN (rivayet kipi)	- <i>(E)l'rmİş (< -(E)l'r imİş)</i>

X. ÜNİTE

ADLAŞTIRMA	- <i>mE, -mEk, -(y)lş</i>
ADLAŞTIRMA (+İYELİK)+DURUM	- <i>mE / -mEk / -(y)lş (+iyelik) + durum</i>
DOLAYLI ANLATIM (emir kipi)	<i>"..." / -mE</i>

XI. ÜNİTE

ULAÇLAR	- <i>(y)lp / -mEdEn</i>
ULAÇLAR	- <i>(y)ErEk</i>
ULAÇLAR	- <i>(y)E...-(y)E</i>

XII. ÜNİTE

ULAÇLAR	- <i>mE (+iyelik) için / -mEk için</i>
ULAÇLAR	- <i>mEk üzere</i>
BAĞLAÇLAR	<i>çünkü, bu nedenle, bu yüzden</i>

TERİMLER (Türkçe-İngilizce)

GİRİŞ

1 Türkçe, köken olarak, Özbekçe, Tatarca, Kazakça, Kırgızca, Türkmençe, Uygurca gibi diğer Türk dilleri ile birlikte Ural-Altay dil ailesinin Altay dalı içinde yer alır. Türkçenin Gagavuzca, Azerice ve Türkmençe ile birlikte oluşturduğu "Güney-Batı Türk Dilleri" Moldova, Azerbaycan, İran, Irak, Türkmenistan, Kıbrıs ve Türkiye'de konuşulmaktadır.

2 Türkçe, daha özelleşmiş adıyla "Türkiye Türkçesi", Türkiye Cumhuriyeti'nin resmi dilidir. Türkçenin Türkiye içinde yöreden yöreye değişen çok sayıda ağız bulunmaktadır. Bu ağızlar bazı sözlüksel ve dilbilgisel öğelerle birlikte birbirinden özellikle eylem çekimleri açısından farklılaşmaktadır. Türkçenin standart biçimi, İstanbul ağızına dayanır. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin resmi dili de, Türkçenin bir ağız olan, Kıbrıs Türkçesidir.

3 Türk alfabesinde her biri ayrı bir harfle karşılanan 29 ses bulunur. Bu seslerin 8'i ünlü, 21'i ünsüzdür.

Ünlüler

a, e, ı, i, o, ö, u, ü

Ünsüzler

b, c, ç, d, f, g, ğ, h, j, k, l, m, n, p, r, s, ş, t, v, y, z

4 Ünlüler kalın/ince, düz/yuvarlak ve geniş/dar olma ölçütlerine göre şöyle sınıflandırılır:

	düz		yuvarlak	
	geniş	dar	geniş	dar
kalın	a	ı	o	u
ince	e	i	ö	ü

5 Ünsüzlerle ilgili en genel ayırım, titremli olanlarla titremsiz olanlar arasında, titremsiz olanların da akıcı ve kapanmalı olanları arasında yapılır:

titremli	titremsiz	
	akıcı	kapanmalı
b, c, d, g, ğ, h, j, l, m, n, r, v, y, z	f, h, s, ş	ç, k, p, t

6 Türkçe, yapı olarak, eklemeli dillerdendir. Ekleme, ses yapısı hemen hemen hiç değişmeyen tabanlara yalnızca soneklerin getirilmesi ile gerçekleşir:

geçiş, kalıt, göçmen
güldü, gelecek, geliyor
evim, evimiz, evleri
eve, evden, evin

7 Türkçede ekleme sürecini etkileyen birkaç ses olayı bulunmaktadır. Bunları şöyle sıralayabiliriz:

7.1 Ünlü uyumları

i. büyük ünlü uyumu: Eğer bir sözcüğün son hecesindeki ünlü kalınsa, bu sözcüğe eklenecek ekin ünlüsünün de kalın olması, eğer sözcüğün son hecesinde ünlü ince ise, ekin ünlüsünün de ince olması gerekir.

ii. küçük ünlü uyumu: Eğer bir sözcüğün son hecesindeki ünlü dar ise, bu sözcüğe eklenecek ekin ünlüsünün de dar olması, eğer sözcüğün son hecesinde ünlü geniş ise, bu sözcüğe eklenecek ekin ünlüsünün de ya düz-geniş ya da dar-yuvarlak olması gerekir:

a, ı > a / ı

bacaa, kapı, ışık, sıcak

e, i > e / i

meme, keçi, çizik, gizem

o, u > a / u

kova, soru, kucak, buçuk

ö, ü > e / ü

köpek, kömür, üzüm, güzel

Türkçe *anne, hangi, elma, yağmur* gibi birkaç sözcük ile *katil, kitap, kalem, meşhur, kokteyl* gibi birçok yabancı sözcük ünlü uyumlarına uymaz.

Türkçeye yabancı dillerden geçmiş sözcüklerden son ünsüzü, son hecenin ünlüsü kalın iken, alfabede gösterilmeyen bir farklılık olarak, ince olan sözcüklere eklenen eklerin ünlüsü de ünlü uyumlarına aykırı olarak ince olur:

alkol	alkolü	alkolu
festival	festivali	festivalı
kabul	kabulü	kabulu
harf	harfi	harfı

7.2 Ünsüz uyumları: Soneklerin ilk sesleri /c-ç/, /g-k/ ve /d-t/ titremlilik çiftlerini sergiliyorsa ve bu eklerin ekleneceği sözcüklerin son sesinde titremsiz /ç, f, h, k, p, s, ş, t/ seslerinden biri varsa, ek, çiftin titremsiz üyesi (/t/, /k/ veya /ç/) ile, başka bir ses varsa çiftin titremli üyesi (/d/, /g/ veya /c/) ile başlar:

kitapçı	kitapçı	öğrenci	öğrenci
çalışkan	çalışkan	sıkılgan	sıkıkkan
sınıfta	sınıfta	okulta	okulda

7.3 Ünsüz yumuşaması: Bir sözcüğün son sesinde sert titremsiz (/t, k, ç, p/) seslerden biri varsa ve bu sözcüğe eklenecek ekin ilk sesi ünlü ise, sözcüğün son sesi titremli sese (/d, g, c, b/) dönüşerek yumuşar:

borç	(onun)	borcu	borçu
ayak	(benim)	ayağım	ayakım
tat	(yemeğin)	tadı	tatı
kap	(ayak)	kabı	kapı

Ünsüz yumuşaması kuralına tek heceli *aç, ak, dik, ek, geç, gık* gibi Türkçe sözcükler ile *ahlak, erzak, merak, mikroskop* gibi bazı yabancı sözcükler uymaz.

7.4 Ünsüz düşmesi: Bazı iki heceli organ adları ile Arapçadan gelen bazı iki heceli sözcükler, ünlü ile başlayan ek aldığı anda ikinci hecelerinin ünlüsü düşer:

Türkçe

göğüs	>	(tavuk) göğsü
karın	>	karnım (ağrıyor)
omuz	>	(onun) omzu
alın	>	alınız (neresi?)
ağız	>	ağzımız (kurudu)
burun	>	bumun (akıyor)

Arapça

fikir	>	(benim) fikrim
resim	>	(okulun) resmi
şehir	>	(Türkiye'nin) başşehir
isim	>	(senin) ismin

7.5 Ünsüz türemesi: Eklemeye ya Türkçenin sesdizimsel yapısı gereği, ya da tarihsel bir kalıt olarak bazı seslerin türediği olur.

i. adil n'si: O(n)lar kişisi iyelik eklerinden ve gösterme adillerinden sonra durum ekleri gelecekse arada /n/ sesi türer:

iyelik ekleri + durum ekleri

arabasını	arabalarını
arabasına	arabalarına
arabasında	arabalarında
arabasından	arabalarından
arabasının	arabalarının

gösterme adilleri + durum ekleri

onu	bunu	şunu
ona	buna	şuna
onda	bunda	şunda
ondan	bundan	şundan
onun	bunun	şunun

Gösterme adilleri çoğullanacak olsa bile adil n'si devreder:

onlar	bunlar	şunlar
-------	--------	--------

adil n'si *kimse* adıldan sonra yalnızca tamlayan durumu eki gelirse türer:

kimsenin	kimseyin
kimseni	kimseyi
kimsene	kimseye
kimsende	kimsede
kimsenden	kimseden
kimsenler	kimseler

ii. koruyucu ünsüz: İlk sesi ünlü olan durum ekleri, çekim ekleri ve adlaştırma eki *-ış* ile sonu ünlüyle biten tabanlar arasında /y/ sesi türer:

arabayı	arabayı
yürüyecek	sürüyecek
yürüyüş	sürüş

iii. /s/ sesi: O kişisi iyelik ekinin ünlü ile biten tabanlara eklenmesinde ortaya /s/ sesi çıkar:

evin kapısı/**kapı**
evin penceresi/**pencerel**

iv. /ş/ sesi: Ünlü ile biten sayı adları ile üleştirme eki arasında /ş/ sesi türer:

ikişer, altışar, yedişer
krş. birer, üçer, dörder, beşer, sekizer, dokuzar, onar

7.6 Ünlü türemesi: Ünsüz ile biten tabanlara ünsüz ile başlayan ekler eklenirken, arada bir ünlü türer:

iyelik ekleri

evim	krş. ovam
evin	krş. ovan
evimiz	krş. ovamız
eviniz	krş. ovanız

türetim ekleri

kışın	krş. öğlen
birinci	krş. altıncı
güneç	krş. anaç
azal-	krş. eksil-
azımsa-	krş. kötümse-
uzunumsu	krş. masamsı
yeşilimtrak	krş. ekşimtrak
üçüz	krş. ikiz,
atış-	krş. ağlaş-

8 Türkçenin eklemeye sistemine egemen olan ünlü ve ünsüz uyumları, eklerin birden fazla altbiçim sergilemesi ile sonuçlanır. Bazı eklerde altbiçim sayısı 8'e çıkarken, bazı ekler ise hiçbir uyum kuralından etkilenmez ve tek biçim sergiler:

kitapçı, bekçi, topçu, sütçü, kapıcı, sucu, gözcü
geliyor, anyor, ötüyor, buluyor
alırken, görürken, oturuyorken
akşamki, onunki, sütünki
ekşimtrak, morumtrak
sabahleyin, ikindileyin

9 Türkçede 8 sözcük türü bulunmaktadır:

ad (isim)	ilgeç (edat)
eylem (fiil)	adil (zamid)
sıfat	ünlem
belirteç (zarf)	bağlaç

10 Türkçede çok az sayıda sözcük hem ad hem eylem veya hem sıfat hem eylemdir. Sözcük türü kayması Türkçede sözlüksel olarak nadiren görülür. Bu tür kaymayı ad ile eylem türü ve sıfat ile eylem türü arasında sergileyen bazı sözcükler şunlardır:

boya , boya- ; yama, yama-; barış, barış-
savaş, savaş-; göç, göç-
dik, dik-; düz, düz-

Ad ile sıfat arasında sözlüksel olarak sistematik kayma gösteren sözcükler, sayı ve malzeme adı olan sözcüklerdir:

iki (sayısı) krs. iki (kişi)
demir (madeni) krs. demir (kapı)

Sıfatlar, niteledikleri adlar atılarak bir ad gibi veya bazen doğrudan eylemleri niteleyerek belirteç gibi kullanılabilir.

güzel (kız) krs. Güzele bak!
krs. güzel konuş-

- 11** Vurgu Türkçede son hecelere yerleşerek sözcük sınırını belirleyen ve sözcük ek aldıkça hep son heceye kayan dinamik bir ögedir:

geliYOR > geliyorSUN > geliyorSU NUZ
gözlÜK > gözlükÇÜ > gözlükçÜLÜK

Vurgu yer adlarında ve bazı yabancı sözcüklerde, sondan bir önceki heceye, bu hece güçlü değilse (yani ünsüz ile bitmiyor ya da ünlüsü uzun değilse), sondan iki önceki heceye gelir:

İZmir
İsTANbul
ANkara
HakKArı

Böylece vurgu, biri yer adı olan eşsesli sözcüklerde anlam ayırt edici görev üstlenir:

BEbek (İstanbul'da bir semt) krs. beBEK (insan yavrusu)
Ordu (Doğu Karadeniz'de bir il) krs. orDU (askeri birlik)

Olumsuzluk eki *-mE*, vurgu almayan bir hece olduğu için sözcük vurgusu, kendisinden hemen önceki hecede kalır:

GELme, GELmeyin, GELmeyiniz

Vurgu, olumsuzluk eki ile adlaştırma eki *-mE* arasında da anlam ayırt edicidir:

KAZma (Kazma işini yapmal)
krs. kazMA (kazma işini yapan alet)

- 12** Türkçenin en yaygın sözcük türetme yolu eklemedir. Ekler dört ayrı doğrultuda sözcük türeten ekler olarak sınıflandırılır.

addan eylem:
başla-, birik-, yanaş-
eylemden ad:
okul, yangın, yazıcı
addan ad:
Türkçe, başlık, çaycı
eylemden eylem:
görüş-, kaçır-, yutkun-

Türkçede bileşme de yaygın bir sözcük türetme yoludur ve yalnızca, sözcüklerden biri veya hepsi anlamca kaymış bileşikler bitişik yazılır.

yangın merdiveni, gece lambası, silgili kalem
krs. kalemtraş, karatahta, ilkokul

- 13** Türkçede olumsuzluk, zaman, kip, kişi-sayı kategorileri, yüklemcil eylemler üzerine eklenen eklerle sağlanır. Bileşik zaman ve kip çekimlerinde, ikincil çekim eklerini *i-* (imek) yardımcı eylemi taşır.

olumsuzluk:
gelme, konuşma
zaman:
gitti, gelecek, biliyor, bitmiş, görür
kip:
anlamalı, kalsa, olmaya
kişi-sayı:
gelmesin, biliyorsunuz, kalsam
bileşik:
geliyor idi, almalı i-mişiz

- 14** Hem tümcelerde özne ile yüklemcil eylem arasında, hem de tamlama yapılarında tamlayan ile tamlanan arasında uyum vardır. Öznenin ve tamlayanın yansıttığı kişi ve sayı değerini belirten kişi-sayı ekleri, yüklemcil eylem ve tamlanan üzerine gelir:

Ben geldim
Sen geldin
O geldi*
Biz geldik
Siz geldiniz
Onlar geldiler
benim arabam
senin arabam
onun arabası
bizim arabamız
sizin arabanız
onların arabası

(*Türkçede emir kipi hariç diğer bütün eylem çekimlerinde o kişisi için kişi-sayı eki kullanılmaz.)

- 15** Türkçede *evet/hayır* soruları, önceki sözcükle kaynaşıp ona ünlü uyumları açısından uyan (ama yine de ayrı yazılan) *ml* sözcüğü kullanılarak; *ne-* soruları ise, soru sözcükleri kullanılarak yapılır. Her iki tür soruda tümceler, diğer tümcelerin aksine soru ögesinde doruğa çıkan bir ezgi ile söylenir.

Siz Türkçe biliyor musunuz?
Sen öğrenci misin?
Kim Türkçe öğrenmek istiyor?
Türkiye hangi kıtada yer alıyor.

- 16** Türkçede bazı görev sözcükleri, kendisinden hemen önceki sözcükle zorunlu veya seçimlik olarak kaynaşabilir. Bu tür sözcükler çoğunlukla bir ek gibi genel ses uyumlarına uyar; bazıları kaynaştığı sözcüğe bitişik, bazıları kaynaştığı sözcükten ayrı yazılır:

araba ile ~ arabayla
öğrenci idim ~ öğrenciydim
Ben de öğrenciyim o da.
Gittin mi gidiyor musun?

- 17** Türkçenin öbek yapısı, sola doğru genişleyerek kurulur, yani öbeğin karakterini belirleyen baş öge, her zaman en sağdadır:

ad öbeği

sınıf

Türkçe sınıfı

yeni Türkçe sınıfı

şubenin yeni Türkçe sınıfı

sıfat öbeği

kısa (adam)

daha **kısa** (adam)

benden daha **kısa** (adam)

eylem öbeği

ver-

kitabı **ver-**

Ayşe'ye kitabı **ver-**

- 18** Türkçede temel sözcük dizilişi, Öznel-Nesnel-Eylem sırasındadır:

Para mutluluk getirir (Mutluluk getiren, para.)

Mutluluk para getirir (Para getiren, mutluluk.)

- 19** Tümcede seçimlik olan (dolaylı) tümleçler tümcenin tamamını niteliyorsa en başta, yalnızca eylem öbeğini niteliyorsa öznenen sonra yer alır.

Para her zaman mutluluk getirir.

(Paranın her zaman yaptığı, mutluluk getirmektir.)

Her zaman para mutluluk getirir.

(Her zaman olan, paranın mutluluk getirmesidir.)

- 20** Yalnızca, yüklemcil eylemin hemen önündeki kurucu (aşağıdaki örneklerde büyük yazılan), tümcenin en vurgulu doğal ögesidir.

Para her zaman **MUTLULUK** getirir.

(Paranın her zaman getirdiği, mutluluktur.)

Para **HER ZAMAN** mutluluk getirir.

Tümce vurgusu, biraz daha şiddetli verilerek, doğal vurgulu öge de dahil, tümcenin herhangi bir ögesi (aşağıdaki örneklerde büyük ve kalın yazılan) karşıtsal vurgulu öge haline getirilebilir:

Para her zaman **MUTLULUK** getirir.

(Paranın her zaman getirdiği, mutluluktur; başka şey değil.)

Para **HER ZAMAN** mutluluk getirir.

(Paranın mutluluk getirmediği bir zaman yoktur.)

PARA her zaman mutluluk getirir.

(Her zaman mutluluk getiren, paradır; başka şey değil.)

- 21** Türkçenin temel sözcük dizilişi oynaktır, yani tümce kurucularını temel dizilişten farklı sıralamak mümkündür ve bu iş, iki belirgin amaç için ve iki ana doğrultuda yapılır.

Birincisi, karşıtsal vurgulama için doğal vurgulu olan öge dışındaki öğeleri eylemin hemen önüne getirmektir ve bu durumda, taşınan öge zorunlu olarak karşıtsal vurguludur:

Para her zaman **MUTLULUĞU** getirir. >

Mutluluğu her zaman **PARA** getirir. /

Mutluluğu her zaman **PARA** getirir.

Para her zaman **MUTLULUĞU** getirir. >

Para mutluluğu **HER ZAMAN** getirir. /

Para mutluluğu **HER ZAMAN** getirir.

İkincisi, tümcenin bilgilendirici içeriğinde daha az önemli olan öğeleri yüklemcil eylemin arkasına götürmektir:

Para her zaman **MUTLULUĞU** getirir. >

Para mutluluğu getirir **her zaman**.

Para her zaman getirir **mutluluğu**.

Her zaman mutluluğu getirir **para**.

Bu konumdaki öğeler doğal veya karşıtsal vurgu almaz:

Para mutluluğu getirir **HER ZAMAN**.

Para her zaman getirir **MUTLULUĞU**.

- 22** Türkçede tümceler birbirinin içine, olduğu gibi doğrudan veya bir dönüştürme işlemiyle dolaylı olarak yerleşebilir:

Sen Türkçe konuşuyorsun.

doğrudan:

Ben **sen** Türkçe konuşuyorsun sanıyorum.

dolaylı:

Ben **senin** Türkçe konuştuğunu sanıyorum.

Dönüştürme işlemi uygulanırken yerleşmiş tümcenin (tümceciciğin) özne-yüklem uyumu ya tamlama uyumuna dönüşür ya da ortadan kalkar:

Ben **senin** Türkçe konuştuğunu sanıyorum.

Ben **sen/o/biz/siz/onlar** Türkçe konuşunca seviniyorum.

I. ÜNİTE

KOŞAÇ TÜMCESİ (haber kipi)

-tyilm, -sln, -, -tyilyz, -slnlyz, -liler

- 1** Koşaç tümcesi, öznenin ne olduğunu (eşitleme yaparak) veya nasıl olduğunu (niteleme yaparak) gösteren tümcedir. Haber kipi çekimindeki koşaç tümcesinde zaman, şimdiki zamandır:

Oya öğrenci.

O öğretmen.

Kitap bu.

Sınıf büyük.

Ders eğlenceli.

Hava güzel.

- 2** Koşaç tümcelerinde yüklemcil eylem her zaman *i-limek* eylemidir. Bu eylem anlamı olmayan ama öznelere tümleçleri birbirine eşitleme veya niteleme yaparak bağlayan bir eylemdir. *i-* eylemi, haber kipi çekiminde üzerine kişi eklerini alarak kendisinden hemen önceki sözcüğe zorunlu olarak kaynaşmıştır:

Ben öğretmenim.
Sen öğrencisin.
O ne?
Biz Türkçe öğrencisiyiz.
Siz nerelisiniz?
Onlar güzel.

- 3 /- eyleminin artık bağımsız biçimi olmayan ve bir ek gibi ses uyumlarına giren kaynaşmış biçimleri, aslında ek değildir; bu nedenle, haber kipi çekiminin kaynaştığı sözcüklerin genel kurala uygun olarak vurgulu olması gereken asıl son heceleri, kaynaşmalardan hemen önceki hecelerdir:

Ben öğretMENim / öğretmeNİM.
Sen öğrenCisin.
Biz Türkçe öğrenciSiyiz.
Siz nerelİsiniz?

- 4 Çoğu eylem çekiminde olduğu gibi haber kipi çekiminde de o kişisi için ek kullanılmaz, dolayısıyla vurgulu hece de son hecedir:

O öğretMEN.
Çocuk neşelİ.

- 5 onlar kişisi için -ler eki, yalnızca, özne canlı ise kullanılır:

Onlar öğrenci(ler).
Bütün odalar sınıf(lar).

- 6 Koşaç tümcelerinde yer bildiren tümleçler de kullanılabilir:

Şimdi evdeyim.
Sınıfın alt katta.

Yer soran nere sözcüğü ya -de eki ile ya da -sî eki ile birlikte kullanılır:

Çocuklar nerede / nere?
Sınıf neresi / nere?

SIRALAMA

-İlncî

- 7 -İlncî eki, sayı adlarına gelerek sıralama gösteren sıfatlar yapar:

birinci kat
altıncı durak
üçüncü soru

- 8 Sıralamayı yazıda rakamlarla göstermek için ya ek yerine nokta (.) kullanılır ya da ek, kesme işareti (') ile ayrılır:

1. kat
3. soru
5. cadde
1'nci kat
3'üncü soru
5'inci cadde

Her iki durumda da okunuşlar değişmez:

1. kat (/birinci kat/)
1'nci kat (/birinci kat/)

- 9 -İlncî eki, sayı adları dışında, yalnızca son sözcüğüne gelir:

sonuncu durak

- 10 Sıralamada birinci yerine ilk, sonuncu yerine son sözcükleri de kullanılabilir:

birinci kat - ilk kat
sonuncu durak - son durak

VAROLUŞ TÜMCESİ (haber kipi)

var, yok

- 11 Varoluş tümcesi, aslında, var olup olmamayı belirlemek üzere var ve yok sözcüklerinin tümleç olarak kullanıldığı koşaç tümcesidir:

Ben de varım.
Sen artık yoksun.
O burada yok mu?
Biz her takımda varız.
Siz bu yarışta yoksunuz.
Onlar bile varlar!

- 12 Varoluş tümcelerinde, koşaç tümcelerinde olduğu gibi (bkz. I.Ünite:3), sözcük vurgusu haber kipi çekiminin kaynaştığı biçimlerde değil, var ve yok sözcükleri üzerindedir.

Ben de VARım.
Sen artık YOKsun.
O burada YOK mu?
Biz her takımda VARız.
Siz bu yarışta YOKsunuz.
Onlar bile VARlar!

- 13 Varoluş tümcelerinde yer tümleçleri kullanılabilir ama bu tümleçler, normalde, özne ile yüklem arasına girmez.

Masada kitap var.
Kitap masada var.
Evde kimse yok.
Kimse evde yok.

Yer tümleci bu konuma, ancak, karşısallık vurgu odağı ise girer:

Para BENDE var (Para yalnızca bende var.)

II. ÜNİTE

ŞİMDİKİ ZAMAN (genel)

-İliyor

- 1 Şimdiki zaman eki -İliyor, eylemin konuşma anında gerçekleşmekte olduğunu anlatır:

Yağmur yağıyor.
Sınıfın bütün lambaları yanıyor.
Öğrenciler sınıfta bekliyor.

- 2 Şimdiki zaman eki sürme anlattığı için sürekli yapılan, değişmeyen, duygu aktaran veya alışkanlık gösteren eylemlerle "geniş zaman" (bkz. IX.Ünite-1) anlatabilir:

(Hergün) Spor yapıyor musunuz?
Evimiz deniz görüyor.
Seni seviyorum.
Babam (yllardır) sigara içiyor.

- 3 Şimdiki zaman eki, konuşma anına ait sürme anlattığı için konuşma anında yapılması planlanan veya gerçekleşmesi beklenen eylemlere eklenebilir ve bu durumlarda "gelecek zaman" (bkz. VIII.Ünite-1) anlatan belirteçlerle birlikte de kullanılabilir:

(Yarın) İstanbul'a gidiyorum.
Ders (biraz sonra) başlıyor.

DURUM (yönelme, kalma, çıkma)

-lyE, -DE, -DEN

- 4 *-lyE, -DE, -DEN* durum ekleri eylemlerin, sırasıyla hedefini, yerini ve kaynağını göstermek üzere ad-soylu sözcüklere eklenir:

İstanbul'a gidiyorum.
Ankara'da oturuyorum.
Öğretmen sınıftan çıkıyor.

- 5 Hedef, yer ve kaynak gösteren ad durum ekleri, zaman adlarına eklendiğinde zaman gösteren belirteçler yapar:

Sabaha görüşürüz.
Haftaya ders yok.
Salıya sınav var.
İlkbaharda taşınıyorsunuz.
2008'de mezun oluyoruz.
Bir kur iki ayda bitiyor.
Sabahtan yola çıkıyoruz.
Erkenden yatıyoruz.

- 6 Aslen hedef ve kaynak gösteren ad durum ekleri, bir hareket eylemi olmayan duygu eylemleri ile de kullanılır:

Öğrenciler sınavdan korkuyor.
Buna kızıyor musun?
Baklavaya bayılıyorum.
Kimden hoşlanıyorsun.

ULAÇLAR

-DiktEn sonra, -mEdEn önce

- 7 *-DiktEn sonra* ve *-mEdEn önce* yapıları, eylemlerin zamanını ana eylemin zamanına göre sıralayan belirteç tümceleri kurar:

Ders bittikten sonra kütüphaneye gidiyorum.
(Önce ders biliyor, sonra kütüphaneye gidiyorum)
Okula gelmeden önce kahvaltı yapıyorum.
(Önce kahvaltı yapıyorum, sonra okula gidiyorum)

- 8 Bu ulaçlarla kurulan tümcelerde özneler aynı da olabilir farklı da:

Ders bittikten sonra biz sinemaya gidiyoruz.
Ben Spor yaptıktan sonra ben duş alıyorum.

Ulaçlı tümcecikte özne açıkça söylenmiyorsa ana tümcenin öznesi ile özdeş olarak algılanır:

Spor yaptıktan sonra duş alıyorum.
(Spor yapan da benim.)

- 9 Özneler aynı ise ve vurgulama yoksa, açık özne kullanılmaz:

Spor yaptıktan sonra ben/BEN duş alıyorum.
(Spor yaptıktan sonra yalnızca ben duş alıyorum)

İLGEÇLER

-lyE kadar, -DEN önce, -DEN sonra

- 10 *kadar, önce* ve *sonra* ilgeçleri yer ve zaman bildiren sözcüklere eklenerek uzam ve süre gösteren belirteç öbekleri kurar:

uzam
Ofise kadar yürüyorum.
Otobüs Ankara'dan önce durmuyor.
Asansöre 1. kattan sonra biniyorum.
süre
sabaha kadar
saat ikiden önce
öğleden sonra

- 11 *kadar, önce* ve *sonra* ilgeçleri zaman, dönem ve süre anlamlarını içeren sözcüklere de eklenir:

kahvaltıdan sonra
dersten önce
habertere kadar

- 12 *kadar* ilgeci başlangıç yerini veya başlangıç zamanını belirtmek üzere *-DEN* eki almış sözcüklerle tamamlanır:

saat dokuzdan on bire kadar

III. ÜNİTE

iyelik

-(li)m, -(li)n, -(s)i, -(li)miz, -(li)niz, -(li)Er/si

- 1 İyelik ilişkisi, ad tamlaması (Bkz. III.Ünite:8-12) yapısıyla kurulur. Bu yapıda tamlayanlar iyelik adlarıdır ve tamlananlara iyelik adlarının yansıttığı kişiyi gösteren iyelik ekleri eklenir:

<u>tamlayan</u> adıl+tamlayan eki	<u>tamlanan</u> tamlanan+iyelik eki
benim	arabam
senin	evin
onun	odası
bizim	okulumuz
sizin	gözlüğünüz
onların	çocukları

- 2 İyelik ekleri kişiyi zaten yansıttığı için, iyelik adları vurgulama yapılmayacaksa kullanılmayabilir:

(benim) arabam
(senin) evin
(onun) odası
(bizim) okulumuz
(sizin) gözlüğünüz
(onların) çocukları

- 3 İyelik adılı, tümcenin öznesi ile aynı kişiyi gösteriyorsa, vurgulama için bile olsa, kullanılmaz; vurgulama gerekiyorsa *kendi* adılı ile yapılır:

Onlar **onların** / kendi ödevlerini yapıyorlar.
Ben **benim** / kendi ödevimi yapıyorum.

- 4 İyelik adılı kullanıldığında, (onlar kişisi hariç) iyelik ekleri özensiz konuşma dilinde atılabilir:

benim araba
senin ev
onun oda
bizim okul
sizin gözlük
onların çocuk / çocuğu

- 5 İyelik adılı kullanıldığında, **onlar** kişisini gösteren iyelik ekinin çoğulluk parçası *-(li)Er* atılabilir:

onların çocukları > onların çocuğu

- 6 **onlar** kişisini gösteren iyelik ekinin çoğulluk parçası *-(li)Er*, anlatımda bulanıklık yaratabilir:

(onların) çocukları
(Çocuk sayısı 1 de olabilir 1'den çok da.)

- 7 İyelik ilişkisi vurgulanmak üzere *kendi* adılı, kişi adlarıyla birlikte veya bu tür adılar olmaksızın kullanılabilir:

Burası **benim kendi** evim.
Bu **senin kendi** araban mı?
Herkes sınava **kendi** sınıfında giriyor.

AD TAMLAMASI (belirtisiz)

AD AD-(s)i

- 8 Belirtisiz ad tamlamasında tamlayan görevindeki ilk ad varlık, nesne değil tipik olarak tür, sınıf gösterir; tamlanan görevindeki ikinci ad ise o kişisini gösteren iyelik eki alır:

<u>tamlayan</u> ad+tamlayan eki	<u>tamlanan</u> ad+iyelik eki
çocuk	ayakkabısı
polis	köpeği
öğretmen	kitabı

- 9 Belirtisiz ad tamlamasında özel adlar kullanılabilir:

Türkçe dersi
günümüz **Türkiyesi**
Ankara Üniversitesi
Arşimet Kanunu

- 10 Çoğu bileşik ad, ad tamlaması yapısındadır:

ayakkabı < ayak-kap-ı
dilbilgisi < dil-bilgi-si
gökkuşağı < gök-kuşak-ı
buzdolabı < buz-dolap-ı
denizaltı < deniz-alt-ı

AD TAMLAMASI (belirtili)

AD-(li)n AD-(li)Er/si

- 11 Ad tamlamalarında tamlayan ad belirli bir varlığı, kişiyi veya nesneyi gösteriyorsa, bu ada *-(li)n tamlayan eki* eklenir. Bu yolla oluşan belirtili ad tamlamaları tür, sınıf değil, tamlayana ait olma, onunla ilgili olma anlatır:

polisin köpeği (polise ait köpek)
krş. polis köpeği (bir tür köpek)
öğretmenin kitabı
Ankara'nın nüfusu
çocuğun ayakkabısı
İstanbul'un trafiği

- 12 Kişi adlarının ve iyelik adlarının **tamlayan** olduğu durumlarda, bu tür sözcükler kendiliğinden belirtili olduğu için, tamlayan ekini kullanmak zorunludur:

Ayşe'nin / **Ayşe** arabası
Onun / **o** evi
Senin / **sen** kitabın

Kişi adı bir tür, tarz olmuşsa tamlayan eki kullanılmayabilir (Bkz. III.Ünite:9).

Da Vinci Şifresi
John Wayne yürüyüşü

AD TAMLAMASI (zincirleme)

AD-(li)n AD-(li)Er/si AD-(li)Er/si

- 13 Zincirleme tamlama, belirtili velya belirtisiz ad tamlamalarının en az 3 sözcükten oluşacak biçimde iç içe girek kurulduğu tamlamalardır.

{Türkçe kitabı} ve {ders kitabı} > Türkçe ders kitabı
{Ayşe'nin annesi}, {annesinin ofisi} ve {ofisinin kapısı} >
Ayşe'nin annesinin ofisinin kapısı
{sarı kapı}, {kaplı kitap} ve {ders kitabı} >
sarı kaplı ders kitabı

Zincirleme ad tamlamalarında yapılanma her zaman ikili ve hiyerarşiktir:

{Türkçe {ders kitabı}}
{Türkçe {ders} kitabı}
{[[Ayşe'nin annesi]-nin ofisi]-nin kapısı}
{[Ayşe'nin [güneş gözlüğü]]}
{ders kitabı}-nın kapağı}

- 14** Zincirleme tamlamalarda tamlayan ad iyelik adlı olduğu zaman *-sı/ı* eki yerine, adın kişisine uygun iyelik eki gelir:

{benim arabam} ve {çocuk arabası}
> benim çocuk arabam / arabası* / arabasım
{onun arabası} ve {çocuk arabası}
> onun çocuk arabası / arabası / araba
(*Bu yapı, özensiz konuşmada mümkündür.)

IV. ÜNİTE

GEÇMİŞ ZAMAN (belirli)

-Di

- 1** Belirli geçmiş zaman eki *-Di*, eylemin konuşma anından önceki bir zamanda gerçekleştiğini ve artık sürmediğini anlatır:

Ali İstanbul'a gitti.
Ben bu sınıfa daha önce geldim.

KOŞAÇ TÜMCESİ (hikaye kipi)

-(y)di (< i-di)

- 2** Hikaye kipi, koşaç tümcesindeki eşitliğin veya niteleşimin geçmişte kaldığını, konuşma anında artık sürmediğini gösterir. Bu nedenle kipin anlattığı zaman, geçmiş zamandır:

Ben öğretmendim (ama şimdi değilim)
Ali hastaydı (ama şimdi değil)

- 3** Hikaye kipi çekimlerinde *i-* eylemi, üzerine gelen eklerle birlikte kendinden hemen önceki sözcükle çoğunlukla kaynaşır ve bir ek gibi, ünlü ve ünsüz uyumlarına uyar:

Ben öğretmen *i-di-m* > Ben öğretmendim
Ali hasta *i-di* > Ali hastaydı
O zamanlar çocuk *i-di-n* > O zamanlar çocukta

- 4** Hikaye kipi çekiminde koşaç eylemini kaynaşmamış olarak kullanmak, dilin eski tarzda kullanıldığını veya tümcede geçmiş zaman anlatımının vurgulanmak istendiğini anlatır.

ŞİMDİKİ ZAMAN (hikaye kipi)

-(l)iyordu (< -(l)iyor i-di)

- 5** Şimdiki zamanın hikaye kipi eki *-(l)iyordu*, eylemin gerçekleşmekte olmasının geçmiş zamanda kaldığını anlatır:

Üniversitedeyken sık sık kütüphaneye gidiyordum.
Bu çocuğa eskiden herkes gülüyordu.
Bir zamanlar kolayca kilo veriyordum.

Şimdiki zamanın hikaye kipinde *i-* eylemi çoğunlukla kaynaşır:

gidiyor *i-dim* > gidiyordum

ULAÇLAR

-(y)ken (< i-ken)

- 6** *-ken* ulacı, *i-* eylemine doğrudan eklenerek koşaç tümcesini ana eylemin zamanı veya dönemi ile eşler:

Ben öğrenci *i-ken* çok meraklıyım.
İnsanlar genç *i-ken* çok ateşlidir.
Sen hasta *i-ken* çok huysuz oluyorsun.

- 7** *-ken* ulacı *i-* eylemi üzerine eklenir ve eylem, kendinden önce gelen sözcüğe çoğunlukla kaynaşır ama ünlü uyumuna uymaz:

öğrenci *i-ken* > öğrenciyken
genç *i-ken* > gençken
hasta *i-ken* > hastayken

- 8** *-ken* ulacı ile kurulan tümcelerde özneler aynı da olabilir farklı da:

Ben öğrenciyken sen neydin?
O hastayken biz burada değildik.
Biz gençken (biz) daha meraklıydık.

BAĞLAÇLAR - İLGEÇLER

ile (> (y)ile)

- 9** *ile* sözcüğü hem bir bağlaç, hem de bir ilgeç olarak birliktelik anlatan öbekler kurar:

bağlaç
Murat ile Oya sinemaya gidiyor.
ilgeç
Murat Oya ile sinemaya gidiyor.

- 10** *ile*, kendisinden önceki sözcükle çoğunlukla kaynaşır:

Murat ile > Murat'la
Oya ile > Oya'yla
annem ile > annemle
Türkçe ile > Türkçeyle

- 11** *ile*'nin görevi bağlaç olarak *ve*ye benzer ama birliktelik anlamı *ile* bağlacında daha baskın ve bağlacında öyle değildir:

Murat ile Oya sinemaya gidiyorlar.

Dilbilgisi Desteği

Murat ile Oya sinemaya gidiyorlar.

(Murat ile Oya sinemaya büyük ihtimalle birlikte gidiyorlar.)

Murat ve Oya sinemaya gidiyor.

(Murat ve Oya sinemaya birlikte de gidiyor olabilir ayrı ayrı da.)

- 12** Birliktelik öbeği içinde kişi adlarını yer aldığı, bu adılara (*onlar* hariç) genellikle tamlayan eki eklenir ve *ile* normalden daha yüksek bir eğilimle kaynaşır; ek-siz ve kaynaşmış biçimlere daha çok özensiz kullanımlarda rastlanır:

standart		özensiz
mümkün	çoğunlukla	
benim ile	benimle	benle
senin ile	seninle	senle
onun ile	onunla	onla
bizim ile	bizimle	bizle
sizin ile	sizinle	sizle

- 13** Öbeğin birliktelik anlatımını pekiştirmek üzere ayrıca *birlikte* sözcüğü de kullanılabilir:

Murat Oya ile **birlikte** sinemaya gidiyor.

Murat ile Oya **birlikte** sinemaya gidiyor.

- 14** *ile* ilgeç olarak araç, gereç ve taşıt kullanmayı anlatmak için çok uygundur ama böylesi kullanımlarda *birlikte* sözcüğü yer almaz:

İşe otobüsle **birlikte** gidiyorum.

Sınıfı çiçeklerle **birlikte** süsledik.

Ancak gözlükle **birlikte** okuyorum.

- 15** Yüklemlilik eylem, *ile*'nin bağlaç olduğu özne öbeklerinde her zaman çoğuldur; *ile*'nin ilgeç olduğu özne öbeklerinde ise ancak ilk öge çoğulsa çoğul olur:

Babamla ben sinemaya **gidiyorum** / gidiyoruz.

Oya ile sen partiye **gelmiyorsun** / gelmiyorsunuz

Murat ile Oya sinemaya gidiyorlar.

Babam benimle sinemaya **gidiyor** / gidiyoruz.

Ben babamla sinemaya **gidiyorum** / gidiyoruz.

Biz babamla sinemaya **gidiyor** / gidiyoruz.

- 16** *ile*'nin bağlaç olduğu öbeklerde kişi adlarını ilk öge olmamalıdır:

Benimle babam sinemaya gidiyoruz.

Babamla **ben** sinemaya gidiyoruz.

V. ÜNİTE

EMİR KİPİ

-sın, -(y)ln(liz), -sın(lar)

- 1** Emir kipi, eylemin gerçekleşmesini kesin bir dille talep eden kiptir:

(Sen) yüksek sesle konuş!

(O) bir daha derse erken gelsin.

(Siz) sınıfta sigara içmeyiniz!

Onlar orada beklemesin(ler).

- 2** Emir kipinde **ben** ve **bize** yönelik çekimler bulunmamaktadır. Kiple dile getirilen talep **sen** ve **siz** kişileri için doğrudan, **o** ve **onlar** kişileri için dolaylı olarak aktarılır:

(Hey sen) yüksek sesle konuş!

(Söyleyin ona) bir daha derse erken gelsin.

- 3** Emir kipinde yalnızca **o** ve **onlar** kişileri için soru biçimi vardır:

O yarın okula gelsin mi?

Onlar burada beklemesinler mi?

Sen yüksek sesle konuş mu?

Siz sınıfta sigara içmeyiniz mi?

- 4** **siz** kişisi için eylem çekim ekinin biri uzun (*-(y)ln(liz)*) diğeri kısa (*-(y)ln*) iki biçimi bulunmaktadır. Uzun biçimi kullanmak resmiyet yansıtır:

resmi

Yüksek sesle konuşmayınız!

Sınıfta sigara içmeyiniz!

gayri resmi

Yüksek sesle konuşmayın.

Sınıfta sigara içmeyin!

İSTEK KİPİ

-(y)E

- 5** İstek kipi, eylemin gerçekleşmesine dair isteği dile getirir:

Ben artık gideyim.

Sakin geç kalmayasın.

Bunu herkese söylemeye.

Şimdi biraz ara verelim.

Bunu böyle bilirsiniz.

Ne istiyorsanız vereler.

- 6** İstek kipinin kullanım sıklığı çekimlenen kişiye göre değişir:

sık

Ben artık gideyim.

Şimdi biraz ara verelim.

nadiren

Sakin geç kalmayasın.

Bunu böyle bilirsiniz.

çok nadiren

O bir daha derse geç kalmaya.

Onlar böyle konuşmaya.

- 7** İstek kipinin **ben** ve **biz** kişileri dışındaki soru çekimleri hemen hemen hiç kullanılmaz:

Ben artık gideyim mi?

Sakin geç kalmayasın mı?

Bunu herkese söylemeye mi?

Şimdi biraz ara verelim mi?

Bunu böyle bilirsiniz mi?

Ne istiyorsanız vereler mi?

İstek kipindeki soru tûmceleri, bir istekten çok öneride bulunma, izin isteme veya onay alma gibi amaçlarla kullanılabilir:

- Sinemaya gidelim mi? (Sinemaya gitmeyi öneriyorum.)
 Dans edelim mi?
 Bu soruya ben cevap vereyim mi?
 (Bu soruya cevap vermeme izin verir misiniz?)
 Size yardım edeyim mi? (Size yardım etmemi ister misiniz?)

SIFATLAŞTIRMA

-li, -siz

- 8 -li ve -siz ekleri, adları sifata dönüştüren eklerdir. Bu eklerle oluşturulan sıfatlar, adın gösterdiği varlığı, durumu, niteliği içermeye ya da içermeme, belli bir özelliğe sahip olma ya da olmama anlatır:

sütlü (içinde süt olan) **çikolata**
 balkonlu (balkonu olan) **ev**
 şekerli ≠ şekerli **çay**
 yağsız (içinde yağ olmayan) **yiyecek**

- 9 -li ve -siz ekleri genellikle aynı ada eklenerek, karşıt anlamlı sıfatlar yapar:

şekerli ≠ şekerli
 yağlı ≠ yağsız

Ancak bu durum, tüm adlar için geçerli değildir. Bu eklerle yapılan bazı sıfatların karşıt anlamlıları farklı bir sözcük de olabilir:

evli ≠ bekar
 sütlü (kahve) ≠ sade (kahve)
 sözlü (sınav) ≠ yazılı (sınav)

- 10 -li ve -siz ekleri ile oluşturulan bileşik sıfatlarda karşıtlik ekler arasında değil, sıfatlar arasında kurulur:

uzun boylu ≠ kısa boylu
 ≠ uzun **boysuz**

KARŞILAŞTIRMA

-Den daha

- 11 Karşılaştırma yapıları kuran -Den daha iki varlığın, iki kişinin, iki yerin, iki durumun vb.'nin özellik, nitelik, hacim, boyut vb. açılarından birinin diğerine göre üstünlüğünü, çokluğunu, büyüklüğünü anlatır:

Istanbul, Ankara'dan daha büyük bir şehir.

- 12 Karşılaştırmayı daha sözcüğü kullanılmadan da oluşturulabilir:

Istanbul Ankara'dan büyük bir şehir.

ÜSTÜNLÜK

en

- 13 Üstünlük yapıları kuran en sözcüğü varlık, kişi, yer, durum vb. türde gruplar içinde grubun bir üyesinin, diğerlerine göre özellik, nitelik, hacim, boyut vb. açılarından en üstün konumda olduğunu anlatır. Üstünlük anlatan yapılar iki ayrı yolla kurulur:

-daki ile

Bu sınıftaki en uzun boylu öğrenci, Murat'tır.
 Murat, bu sınıftaki en uzun boylu öğrencidir.

tamlama ile

Bu sınıfın en uzun boylu öğrencisi Murat'tır.
 Murat bu sınıfın en uzun boylu öğrencisidir.

- 14 Grup ile üyeler arasında türdeşlik bağlantısı varsa karşılaştırmayı tamlama ile, yoksa -daki ile kurmak, anlatımda tuhaflik oluşmasını engelleyebilir:

Çantadaki en değerli eşya >

?Çantanın en değerli eşyası (türdeşlik yok)

Akdenizin en lezzetli balığı >

?Akdenizdeki en lezzetli balık (türdeşlik var)

VI. ÜNİTE

DURUM (belirtme)

-(y)li

- 1 -(y)li belirtme durumu eki, nesne görevindeki adsoylu sözcüğe veya sözcük grubunun son sözcüğüne belirlilik kazandırmak için eklenir:

Bütün gece **film** seyrettim.

(Dinleyicinin hangi film olduğunu bilmediği varsayılıyor.)

Bütün gece **film** seyrettim.

(Dinleyicinin hangi film olduğunu bildiği varsayılıyor.)

- 2 Belirtme durumu ekini şu konumdaki nesnelere kullanmak çoğunlukla zorunludur:

i. Nesne konumundaki sözcük (dil adı ve tabiyet hariç) bir özel ad ise:

Murat Ayşe'yi / **Ayşe** tanıyor.

Istanbul'u / **Istanbul** özledim.

(Bu Türkçeyi) öğreneceğim.

Böyle (bir kursta Türk'lü) göremezsiniz.

ii. Nesne konumundaki sözcüğün üzerinde iyelik eki varsa:

Öğretmen, arkadaşımı / **arkadaşım** görmedi.

iii. Nesne konumundaki sözcükten önce *bu, şu, o, hangi, bazı, çünkü* gibi bir sıfat varsa:

Ben bu kitabı / **kitap** okudum.

Hangi yemekleri / **yemekler** seviyorsun?

Sınavda, bazı soruları / **sorular** hiç anlamadım.

iv. Nesne konumundaki sözcük ile eylem arasında başka bir sözcük varsa:

Gazeteyi / **Gazete** marketten aldım.

v. Nesne konumundaki sözcük (*ne* hariç) bir adılsa:

Siz kimi / **kim** tanıyorsunuz?

Onlar beni / **ben** bekliyor.

O nereyi / **nere** alıyor?

O neyi / **ne** alıyor?

ŞİMDİKİ ZAMAN (resmi)

-mEkİE

- 3** -mEkİE, daha çok makale, dilekçe, hitap ve duyuru gibi bilimsel, hukuki ve resmi içerikli yazılı metinlerde kullanılan şimdiki zaman ekidir.
Türkiye'de nüfus her yıl **artmakta**.
Davanın kapanmasını talep **etmekteyim**.
TÖMER'de kurs kayıtları devam **etmekte**.
Yaşmaya İstanbul'dan **katılmaktayım**.
- 4** Resmi şimdiki zaman çekimlerinin özellikle **o(n)lar** kişisi çekimlerinde -mEkİE ekinin üzerine, bu ekin aktardığı içeriği konuşucu açısından kesinleştirmek üzere -DİR eki (bkz. VIII.ÜNİTE: 9-10) eklenebilir.
Türkiye'de nüfus her yıl **artmaktadır**.
TÖMER'de kurs kayıtları devam **etmektedir**.
Öğrenciler sınavlarda çok başarılı **olmaktadırlar**.

İLGİ EKİ

-ki

- 5** -ki eki, şu tür adlara gelir ve onları aitlik gösteren niteleme sözcüklerine dönüştürür:
- zaman adları:**
dünkü (toplantı),
bugünkü (konuşma)
yarınki (sınav)
önceki (müşteri)
sonraki (ders)
 - DE kalma durumu eki almış adlar:**
Sınıftaki öğrenciler
odadaki eşyalar
televizyondaki film
 - İyelik adları:**
benim kitabım > **benimki**
senin evin > **seninki**
onun arabası > **onunki**

- 6** -ki eki yalnızca *dün, gün* ve *öbür* sözcükleri ile ünlü uyumuna girer. Diğer bütün sözcüklerden sonra yalnızca ve daima -ki biçimi kullanılır.
dünkü / **dünki**
10) güncü / **günki**
öbürkü / **öbürki**
- 7** -ki ekini *gün, hafta, ay, yıl, sene* ve *gece* sözcükleriyle kullanmak için bu sözcüklerin sıfatlarla nitelenmesi gerekir.
bu ayki / **ayki** toplantı
o güncü tartışma
geçen seneki diploma töreni
gelecek yılki törenler
bu haftaki maç
dün geceki tartışma

BAĞLAÇLAR

de/da

- 8** Herhangi bir tümce ögesi, sonuna *de/da* bağlacı getirilerek önceki anlatımda geçen öğelere bağlanabilir:
-Ben öğretmenim. -Ben **de** öğretmenim.
Sizi tanıyorum. Onları **da** tanıyorum.
- (Ben) Memnun oldum. -Ben **de**.
İstanbul'a gitmedim. İzmir'e **de** gitmedim.
Yankee partiye Ali **de** gelmiyor.
O saate kadar hazırlanz. Paketleriz **de**.
- 9** *de/da* bağlacı arka arkaya kullanılarak birbiri ile bağlantılı olan öğeler aynı tümcede dile getirilebilir:
Yankee partiye **Ali de Murat da** gelmiyor.
Ben henüz **İstanbul'a da İzmir'e de** gitmedim.
Çayı da kahveyi de kolayı da sevmem.
Türkçeyi ileri düzeyde **konusacağım da yazacağım da**.
- 10** *de/da* bağlacı *ve, ama* bağlaçları gibi tümceleri de birbirine bağlar:
Bu kitabı okudum **da / ama** hiçbir şey anlamadım.
Buz gibi bir gazoz içtim **de / ve** serinledim.
Okuma sınavından iyi not aldım **da / ama** dinleme sınavında başarısız oldum.

VII. ÜNİTE

GELECEK ZAMAN

-(y)EcEk

- 1** Gelecek zaman eki *-(y)EcEk*, eylemin konuşma zamanından sonra gerçekleşeceğini anlatır:
Ali **yarın** İstanbul'a gidecek.
Murat **artık** derslere katılmayacak.

KOŞAÇ TÜMCESİ (gelecek zaman)

olacak

- 2** Koşaç tümcelerinin gelecek zamanı, *i-* eylemi ile değil, *ol-* eylemi ile anlatılır:
3 ay sonra TÖMER mezunu **olacaksınız**.
Bu formu doldurduktan sonra bir TÖMER öğrencisi **olacaksınız**.
Yarın hava rüzgarsız **olacak**.
Düğün töreniniz yemeksiz mi **olacak**?
İki saat içinde evde **olacağım**.
- 3** *ol-* eyleminin koşaç tümcelerindeki görevi ile *traş ol-, muayene ol-, tedavi olmak, ameliyat ol-* gibi iş anlatan bileşik eylemler kurmadaki yardımcı eylem görevi farklıdır:
Bir hafta sonra avukat **olacağım**; şimdi avukat değilim
Bir hafta sonra ameliyat **olacağım**; **şimdi ameliyat değilim**

GELECEK ZAMAN (hikaye kipi)

-*ly*EcEktî / < -*ly*EcEk idîl

- 4** Gelecek zamanın hikaye kipi eki *-ly*AcAktî, eylemin konuşma anından önceki bir zamandan sonra gerçekleşmesinin sözkonusu olduğunu veya planlandığını anlatır:
- Bu kursa 3 ay önce katılacaktım.
Ah... Az daha düşecektim!
Bilmiyorum, bu işi Erol takip edecekti.
Önümüzdeki haftasonu pikniğe gidecektik.
- Gelecek zamanın hikaye kipinde *i-* eylemi çoğunlukla kaynaşır:
katılacak *i-dim* > katılacaktım
- 5** Bu kipte eylem konuşma anından önce gerçekleşmiş de olabilir gerçekleşmemiş de.
- Bu kursa 3 ay önce katılacaktım; vazgeçtim.
Geçen haftasonu pikniğe gidecektik; çok ısrar ettiler
Aşç'leri de götürdük.
- ly*AcAktî ekinin gerçekleşmemiş bir eylem anlattığı tümceler, çoğunlukla, eylemlerin neden gerçekleşmediğini anlatan tümcelerle birlikte kullanılır:
- Bu kursa 3 ay önce katılacaktım ama o zaman vize alamadım.
Geçen haftasonu pikniğe gidecektik ama yağmur yağdı.

ESİTLİK

-*CE*

- 6** *-CE* eki bazı sıfat ve belirteçlere eklenerek söz konusu niteliğe veya özelliğe yakın olmayı anlatan başka sıfat ve belirteçler kurar:
- büyükçe (büyüğe yakın) bir ev
zorca (zora yakın) bir sınav
- 7** Bazı sıfat ve belirteçlerle ekin yakınlık anlatma işlevi ayırt edilemezdir:
- sessiz / sessizce oturmak
yavaş / yavaşça doğrulmak
- 8** *-CE* eki *on*, *yüz*, *bin*, *milyon* ve *milyar* sayı adlarına *-ler* çoğul eki ile birlikte eklenerek, bu grup sayılarla anlatılabilecek kadar çokluğu gösteren nitelemeler yapar:
- onlarca (soru)
yüzlerce (öğrenci)
binlerce (mektup)
- 9** *-CE* eki *o*, *bu* ve *şu* adıllarına gelerek miktar, sayı ve ya ölçüde çoğulluk anlatır:
- Bunca emek boşa gitti.
Onca parayı böyle bir ev için mi harcadın!
Şunca insan bir hiç uğruna mı bekliyor saatlerce!

GÖRELİK

-*ly*E göre

- 10** *-ly*E göre ilgeci, genellikle canlı ve insansal olan adları tümleç olarak alıp **ben**, **sen**, **biz** ve **siz** kişilerine ait bakış açısı veya kendine görelilik anlatır:
- Bu öğrenci öğretmenine göre başarısız.
Maçı Ali'ye göre kırmızılar kazanacak.
- 11** *-ly*E göre ilgecinin görevi *ben*, *sen*, *biz* ve *siz* kişi adlarına gelerek *-CE* eşitlik eki ile de yerine getirilebilir:
- Bence bu çocuk hasta.
Sence/Onca Türkçe zor mu?
Bizce bu öğretmen başarılı.
Sizce/Onlarca öyle mi?
- 12** *-ly*E göre yapısı ile kurulmuş anlatımlar koşaç tümcelelerinde "uygun veya istenildiği gibi olmak" anlamlarını vermek üzere de kullanılabilir:
- O iş tam bana göre.
Bu palto sana göre mi?
Siz bize göre değilsiniz.

İLGEÇLER

gibi, *kadar*

- 13** *gibi* ilgeci benzetme; *kadar* ilgeci karşılaştırma ilişkisi kurar.
- Ali Murat gibi çalışkan değil.
Ali Murat kadar çalışkan değil.
- 14** *gibi* ve *kadar* ilgeçleri yaklaşıklık anlatmak için de kullanılır.
- Yarın saat altı gibi buluşalım.
Ankara'nın nüfusu 4 milyon kadar.
- 15** *gibi* ve *kadar* ilgeçleri adıllarla (*onlar* hariç) birlikte kullanıldığında, ilgili adıla tamlayan eki eklenir:
- benim/ben kadar
senin gibi
onun gibi
bizim kadar
sizin gibi
senin kadar
onların / onlar gibi

VIII. ÜNİTE

GEÇMİŞ ZAMAN (belirsiz)

-*miş*

- 1** Belirsiz geçmiş zaman eki *-miş*, konuşanın, eylemin gerçekleştiğini başkasından duyduğunu, sonradan öğrendiğini veya kendisinin sonradan fark ettiğini anlatır. Başkasından duyulduğu veya sonradan fark edildiği için bu ekin anlattığı zaman, geçmiş zamandır:

Dilbilgisi Desteği

(Telefonda Murat'ın annesinden bilgi aldıktan sonra)

Murat İstanbul'a gitmiş.

(Evin önünde babasının arabasını görüncel)

Aaa babam gelmiş!

(Bir arkadaşının şikayeti üzerine)

Bu sözlerimle onu çok üzümü.

KOŞAÇ TÜMCESİ (rivayet kipi)

-(y)lmış (< i-miş)

- 2 Rivayet kipi, konuşanın, koşaç tûmcesindeki bilgiyi başkasından duyduğunu, sonradan öğrendiğini veya kendisinin sonradan fark ettiğini anlatır:

(Öğrenci işlerinden söylediler)

Öğretmenimiz Murat Beymiş.

(Sınfa bakarak)

Aaa, sınıf boşmuş.

- 3 Rivayet kipi, belirsiz geçmiş zamana (bkz. VIII.Ünite:1) benzer ama ondan farkı, aksi belirtilmiyorsa, başkasından duyulan, sonradan öğrenilen bilgi geçmiş zamana ait olabileceği gibi konuşma anına da ait olabilir:

Öğretmenimiz Murat Beymiş.

(Öğretmenimiz şimdi Murat Bey.)

Öğretmenimiz Murat Beymiş ama değişmiş.

(Öğretmenimiz şimdi Murat Bey değil.)

- 4 Tıpkı hikaye kipinde olduğu gibi (bkz. IV.Ünite:2) rivayet kipinde de *i-* eylemi, üzerine gelen eklerle birlikte kendinden hemen önceki sözcükle çoğunlukla kaynaşır ve bir ek gibi, ünlü ve ünsüz uyumlarına uyar:

Öğretmenimiz Murat Bey *i-miş* >

Öğretmenimiz Murat Beymiş.

Sınıf boş *i-miş* > Sınıf boşmuş.

ŞİMDİKİ ZAMAN (rivayet kipi)

-(l)yormuş (< -lilyor i-miş)

- 5 Şimdiki zamanın rivayet kipi eki *-lilyormuş*, konuşanın, eylemin konuşma anında gerçekleşmekte olduğunu başkasından duyduğunu, sonradan öğrendiğini veya kendisinin sonradan fark ettiğini aktaran kip ekidir.

Orhan bir fabrikada çalışıyormuş.

Kapı saatlerdir çarpiyormuş.

Her gün süt içiyormuş.

Şimdiki zamanın rivayet kipinde *i-* eylemi çoğunlukla kaynaşır:

çalışıyor *i-miş* > çalışıyormuş

- 6 Şimdiki zamanın rivayetinde, aksi belirtilmiyorsa, başkasından duyulan, sonradan öğrenilen bilgi konuşma anında da geçerli olabilir:

Orhan bir fabrikada çalışıyormuş; ne mutlu ona bir işi var!

Orhan bir fabrikada çalışıyormuş; ama şimdi işsizmiş.

GELECEK ZAMAN (rivayet kipi)

-(y)EcEkmış (< -(y)EcEk i-miş)

- 7 Gelecek zamanın hikaye kipi eki *-(y)EcEkmış*, konuşanın eylemin konuşma zamanından sonra gerçekleşeceğini başkasından duyduğunu, sonradan öğrendiğini veya kendisinin sonradan fark ettiğini anlatır:

(Kendisi söyledi)

Ali yarın İstanbul'a gidecekmış.

(Öğretmen söyledi)

Murat artık derslere katılmayacakmış.

Gelecek zamanın rivayet kipinde *i-* eylemi çoğunlukla kaynaşır:

gidecek *i-miş* > gidecekmış

- 8 Gelecek zamanın rivayetinde, aksi belirtilmiyorsa, eylemin konuşma anından sonra gerçekleşeceği anlaşılır:

Murat sizinle konuşacakmış; içeri gelsin mi?

Murat sizinle konuşacakmış; ama vazgeçip gitmiş.

PEKİŞTİRME

-Dir

- 9 *-Dir* eki, daha çok, haber kipi ve gereklilik kipi ile şimdiki zaman, belirsiz geçmiş zaman ve gelecek zaman çekimlerine eklenerek tûmcedeki yargıyı pekiştirmek üzere konuşucunun da bu yargıya katıldığını anlatan bir kip ekidir:

Bu çabaların bir gün karşılığını bulacaktır.

Başvururken 2 adet fotoğraf getirilmelidir.

Bugünün küçükleri, yarının büyüklerdir.

Burada sigara içenler cezalandırılacaktır.

- 10 *-Dir* eki yazılı dilde, özellikle yasa, yönetmelik, duyuru gibi resmi metinler ile ders kitabı, ansiklopedi gibi bilgi verme amaçlı metinlerde gerçekleşmesi güçlü olasılıkları, kesinleşmiş yargıları, değişmez doğruları anlatma amacıyla sıkça kullanılır.

- 11 *-Dir* eki ile pekiştirilen yargı, uygun bağlamda konuşucuya ait bir tahmin, bir beklenti de anlatıyor olabilir:

- Ahmet derse neden gelmedi sence?

- Nereden bileyim! (Belki) Hasta'dır!

- Şoför nereye gittiğimizi biliyor mu?

- (Umarım) Biliyor'dur!...

- 12 *-Dir* eki niteleme amaçlı koşaç tûmcesi haber kipi **o(n)lar** kişisi çekimlerine eklenerek nitelemeye türsel içerik kazandırabilir:

Deniz mavildir!

krş. Şu denize bak nasıl da mavi / mavidir!

Bu mağazada elbiseler çok ucuzdur!

krş. Bu elbise ucuz / ucuzdur. Hadi alalım!

IX. ÜNİTE

GENİŞ ZAMAN

-(E/İ)r

- 1 Geniş zaman eki *-(A/İ)r* eylemin düzenli olarak veya sıklıkla gerçekleşmekte olduğunu veya gerçekleşme potansiyeli taşıdığını anlatır:
Her sabah 25 dakika egzersiz yaparım.
Bu sınıfları hademeler temizler.
Bir sonraki kura başarılı öğrenciler devam eder.
Alkol dikkati azaltır.
- 2 Geniş zaman, eylemlerin düzenli olarak veya sıklıkla gerçekleştiğini anlattığı için doğa olaylarını, matematik işlemleri, genellemeleri ve alışkanlıkları anlatmaya elverişlidir:
Güneş doğudan doğar.
İki kere iki dört eder.
Disiplin başarıyı getirir.
Türkler çayı çok sever.
- 3 Geniş zaman, potansiyellik aktarabildiği için tahmin de anlatabilir:
- Öğretmen duymasın, yoksa çok kızar.
- Sanmam, kızmaz.
- Bu masayı sen bile kaldırırsın.
- Kaldırırım tabii.
- 4 Geniş zaman, tahmin anlatmasına bağlı olarak gelecek zaman aktaran belirteçlerle de kullanılabilir:
Bence yarın yağmur yağmaz.
İki gün sonra bu işten vazgeçersin.
- 5 Geniş zaman emir, rica, istek, öneri gibi edimsel anlatımlar kurmak üzere soru tümcelerinde de kullanılır:
Adınızı söyler misiniz? (Lütfen adınızı söyleyiniz.)
Şurayı imzalar mısınız?
Bir çay verir misiniz?
Oturmaz mısınız?
Bir çay daha almaz mısınız?

YETERLİK

-*(y)Ebil-* / -*(y)EmE-*

- 6 -*(y)Ebil-*, eylemin gerçekleştirilmesi için gerekli olan güç, bilgi, zaman, kaynak, yetenek, olanak vb. yeterliliğe sahip olup olmamayı anlatır:
Halil Mutlu halterde 320kg. kaldıracabiliyor ama ben kaldıramıyorum.
Sınavda tarih sorularını cevaplayabildim ama diğerlerini cevaplayamadım.
Seni en çok 15 dk. bekleyebileceğim.
Metro ile hangi semtlere gidebiliriz?

- 7 -*(y)Ebil-*, yeterlilik yerine izin verme veya isteme anlatıyor olabilir:
Bu kadar yeter, çıkabilirsiniz. (Çıkmanıza izin veriyorum.)
Bu filme 18 yaşından küçükler de girebiliyor mu?
Meşgul müsünüz, girebilir miyim?
Sınav süresince sigara içemeyecek miyiz?

- 8 -*(y)Ebil-*, geniş zaman çekimlerinde yeterlilik yerine tahmin anlatıyor olabilir:
Bugün yağmur yağabilir.
(Yağmurun bugün yağma ihtimali var)
Yarınki sınav zor olabilir.

- 9 -*(y)Ebil-* emir, rica, istek, öneri gibi edimsel anlatımlar kurmak üzere, genellikle de geniş zaman çekimli olumlu soru tümceleriyle kullanılır:
Adınızı söyleyebilir misiniz? (Lütfen adınızı söyleyiniz.)
Şurayı imzalayabilir misiniz?
Bir çay verebilir misiniz?

- 10 İlki olumsuz, ikincisi olumlu olan iki yeterlilik yapısı aynı eylem kökünde önce yetersizlik (-*EmE-*), sonra tahmin (-*(y)Ebil-*) anlatmak üzere birlikte kullanılabilir:
Ben toplantıya katılama-yabilirim.
Bazı soruları anlayama-yabilirsiniz.

- 11 Gerçekleşmesi öznenin kendi isteğine bağlı olmayan, genellikle de belirli bir beceri kazanmış olmayı gerektiren eylemler, olumsuzluk bildirdiği durumlarda yeterlilik yapısıyla görünmek zorundadır:
Çok çalıştı ama sınavı kazanmadı / kazanamadı.
Cüzdanımı kaybettim, her yerde aradım ama bulmadım / bulamadım.
Bu soruyu hiç kimse bilmedi / bilemedi

GENİŞ ZAMAN (hikaye kipi)

-*(E/İ)rdi* (< -*(E/İ)r* idi)

- 12 Gelecek zaman hikaye kipi eki *-(E/İ)rdi*, eylemin düzenli olarak veya sıklıkla gerçekleşmekte olduğunu ama bunun geçmişte kaldığını aktaran kip ekidir:
Çocukken karanlıktan korkardım.
Üniversitedeyken sık sık kütüphaneye giderdim.

Geniş zamanın hikaye kipinde *-* eylemi çoğunlukla kaynaştır:

korkar i-dim > korkardım

GENİŞ ZAMAN (rivayet kipi)

-(E/İ)lmış (< -(E/İ)lir imiş)

- 13** Geniş zamanın rivayet kipi eki *-(E/İ)lmış* eylemin düzenli olarak veya sıklıkla gerçekleşmekte olduğunu ama konuşanın bunu başkasından duyduğunu, sonradan öğrendiğini veya kendisinin sonradan fark ettiğini aktaran kip ekidir.

Orhan her sabah 10km. koşarmış.
İki iki daha her zaman dört etmezmiş.

Geniş zamanın rivayetinde, aksi belirtilmiyorsa, eylemin geniş zamanda gerçekleşeceği anlaşılır.

Orhan her sabah 10km. koşarmış; ama bu alışkanlığını bırakmış

Geniş zamanın rivayet kipinde *i-* eylemi çoğunlukla kaynaşır:

koşar *i-*miş > koşarmış

X. ÜNİTE

ADLAŞTIRMA

-mE, -mEk, -(y)İş

- 1** *-mE, -mEk* ve *-(y)İş* ekleri, adlaşmış tümcelerde eylem köklerine zaman ve kip ekleri yerine gelen eklerdir:

Sen (bu yolda) araba kullan-
> Senin bu yolda arabayı hızlı kullanman (tehlikeli.)
> Bu yolda araba kullanmak (çok keyifli.)
> Senin arabayı kullanışın (çok farklı.)

-mE ve *-(y)İş* ekleri kullanıldığı zaman, özneye tamamlayan eki, adlaştırma ekleri üzerine de özne ile uyumlu iyelik eki gelir.

Sen (bu yolda) araba kullan-
> Senin bu yolda arabayı hızlı kullanman (tehlikeli.)
> Senin arabayı kullanışın (çok farklı.)

- 2** *-mEk* eki kullanıldığı zaman böylesi ekler kullanılmaz, çünkü bu ekin eklendiği tümcede özne bulunmaz. *-mE* ve *-mEk* ekleri eylemin anlatıldığı durumu, işi, hareketi veya oluşu adlaştırırken *-(y)İş* eki, daha çok, eylemin yapılaş biçimini ve tarzını öne çıkarır:

(Senin) arabayı hızlı kullanman/kullanmak (kullanma işi)
Senin arabayı kullanışın (kullanma tarzı)

- 3** Tümcede özne belirtmek istenmiyorsa *-mEk* eki kullanılır ve bu durumda özne, herkesi kapsayacak biçimde soyut olarak algılanır:

Kendini bilmek erdemdir. (herkes için)
Dalgalı denizde yüzmek tehlikelidir. (herkes için)

- 4** *-mE, -mEk* ve *-(y)İş* ekleri, tümceleri adlaştırma görevi dışında doğrudan sözcük türetme görevinde de kullanılır:

giriş, çıkış, bakış, yürüyüş, satış, alışveriş
danışma, dondurma, yazma, okuma, sollama
ekmek, çakmak, kaymak, yemek

ADLAŞTIRMA (+İYELİK)+DURUM

-mE / -mEk / -(y)İş (+iyelik) + durum

- 5** Adlaştırma ekleri ile kurulan tümceciklerde, ekin üzerine önce tümceciğin (eğer varsa) öznesine göre kişi eki, sonra adlaşmış tümceciğin tümcedeki görevine uygun ad durum eki getirilir:

-mE
Senin burada yüzmen tehlikeli.
O benim burada yüzmemi istemiyor.
Ben onun burada yüzmesine izin vermem.
Biz sizin burada yüzmenizde bir sakınca görmüyoruz.
Ben onların burada yüzmelerinden rahatsız oluyoruz.

-mEk
Burada yüzmek tehlikeli.
Burada yüzmeyi* tehlikeli buluyoruz.
Burada yüzmeye* cesaret edemem.
Burada yüzmekten korkmamak lazım.
Burada yüzmekte bir sakınca görmüyorum.
(**-mEk* ekinin son sesi, ek ünlü ile başlayan ek aldığı anda /y/ye dönüşür.)

-(y)İş
Ben sizin yüzüşünüzü Mark Spitz'e benzetiyorum.
O benim yüzüşümü beğenmiyor.

- 6** *-mE* ile kurulan tümceciğin öznesi ile ana tümcenin öznesi çoğunlukla aynıdır; aynı olacağı durumlarda *-mEk*'li yapı tercih edilir:

Ben ((senin) şarkı söylemen)-den hoşlanıyorum.
Ben ((şarkı söylemek)-ten hoşlanmıyorum.
?(Ben) ((benim) şarkı söylemem)-den hoşlanmıyorum.

- 7** *-mEk* ile kurulan tümceciğin öznesi ile ana tümcenin öznesi, eğer tümcecik tümcedeki tek tümlec ise aynıdır; tümcede birden fazla tümlec varsa aynı da olabilir ayrı da.

Ben ((pikniğe gitmey)-e ikna oldum.
(Pikniğe gidecek olan benim.)
Ali beni ((pikniğe gitmey)-e ikna etti.
(Pikniğe gidecek olan benim.)
Ali benden ((pikniğe gitmek) için izin aldı.
(Pikniğe gidecek olan Ali.)

DOLAYLI ANLATIM (emir kipi)

"..." / -mE

- 8 Emir kipi ile kurulan tümceleri ya doğrudan ya da -mE adlaştırma eki kullanarak dolaylı anlatıma çevirebilirsiniz:

Öğretmen: – Bir kompozisyon yazınız!

"..."

> Öğretmen öğrencilere "Bir kompozisyon yazınız!" diyor.

-mE

> Öğretmen öğrencilere (onların) bir kompozisyon yazmalarını söylüyor.

> Öğretmen bize (bizim) bir kompozisyon yazmamızı söylüyor.

> Öğretmen size (sizin) bir kompozisyon yazmanızı söylüyor.

- 9 -mE adlaştırma eki kullanarak yapılan dolaylı anlatımlarda *lütfen, sakın, hadi* v.b. sözcükler aktarılmaz:

Erol Bey oğluna "Sakın geç kalma" dedi.

> Erol bey oğluna **sakın** geç kalmamasını söyledi.

- 10 -mE adlaştırma eki kullanarak yapılan dolaylı anlatımlarda *söyle-* eylemi yerine *iste-, rica et-, emret-* eylemleri de kullanılabilir:

Mustafa Yeşim'e "Biraz bekle" dedi.

> Mustafa Yeşim'e biraz beklemesini söyledi.

> Mustafa Yeşim'den biraz beklemesini istedi.

> Mustafa Yeşim'den biraz beklemesini rica etti.

> Mustafa Yeşim'e biraz beklemesini emretti.

XI. ÜNİTE

ULAÇLAR

- 1 -*lylp/-mEdEn* ulaçları, eylemlerin ana eylemden önce gerçekleşip (-*lylp*) gerçekleşmediğini (-*mEdEn*) belirtir:

Dün akşam televizyonu kapatıp uyudum.

(Televizyonu kapattım ve sonrasında uyudum.)

Dün akşam televizyonu kapatmadan uyudum.

(Uyudum ama öncesinde televizyonu kapatmadım.)

-*lylp* / -*mEdEn* ulaçını taşıyan tümceciklerin özneleri ana tümcenin öznesi ile aynıdır:

Dür akşam (ben/**annem**) televizyonu kapatıp uyudum.

- 2 Eğer -*mEdEn* ekini taşıyan bir tümcecikğin öznesi ile ana tümcenin öznesi ayrı ise, bu yapı -*mEdEn* ulaç değil -*mEdEn* (önce) ulaçının kısa biçimidir:

Dün akşam **annem** televizyonu kapatmadan (önce)

(ben) uyudum.

(Uyudum ama annem televizyonu henüz kapatmamıştı.)

- 3 -*lylp* / -*mEdEn* ulaçları ana eylemin yapılış tarzını doğrudan etkiliyorsa, ardışıklıktan ziyade tarz, neden, gerekçe anlatma işi ön plana çıkar:

Kimseyi dinlemeden konuşuyorsun.

(Konuşmanın karşılıklı yapılmadığı, karşımızdaki kişilerin görüşlerine dikkat, önem ve değer verilmediği vb. anlamlara vurgu yapılmaktadır.)

Çocuk kapıyı çalmadan içeri girdi

(İçeri girmeden önce kapıyı çalmanın beklendiğine ama bunun gerçekleşmediğine vurgu yapılmaktadır.)

İşçiler yemekten zehirlenip hastalandılar.

Gemi fırtınaya yakalanıp battı.

- 5 -*lylp* ulaç, bir tür ikileme kurarak aynı anda gerçekleşme de anlatabilir:

Çocuklar bahçede koşup oynuyorlar.

Arkadaşlarla gülüp eğlendik.

- 6 -*mEdEn* ulaç ana tümcenin olumsuz olduğu yapılar da ana eyleminin gerçekleşmesinin ön koşulu olarak algılanır:

Kahvaltı yapmadan işe gitmem.

(İşe gitmek için önce kahvaltı yaparım.)

Soruları iyice anlamadan cevaplamayınız.

(Cevaplamak için önce soruları iyice anlamamız gerekir.)

- 7 Ana tümcenin olumsuz olduğu yapılarda -*lylp*'in eklendiği eylem de olumsuz algılanır:

Bugüne kadar yalan söyleyip kimseyi kandıradım.

(Yalan söylemedim ve kimseyi kandıradım.)

- 8 -*lylp*, -*mEdEn* ekinin olumlu versiyonu olmakla birlikte, eklendiği eylem de olumsuz olabilir. Bu durumda -*lylp* ile ana eylem arasında salt ardışıklık veya niteleme değil, daha çok birini diğerine tercih etme ilişkisi kurulur:

Dün akşam sinemaya gitmeyip evde kaldık.

Yemeklerde fazla yağ kullanmayı formunuzu koruyabilirsiniz.

ULAÇLAR

-*lyErEk*

- 9 -*lyErEk* ulaç tümcecikğin eyleminin ana eylemle aynı esnada gerçekleşmekte olduğunu anlatır:

Bütün gün müzik dinleyerek çalıştım.

(Hem ders çalışıyordum hem de müzik dinliyordum.)

Kadın kazayı ağlayarak anlattı.

(Kadın bir taraftan ağlıyor, bir taraftan da kazayı anlatıyordu.)

Problemlerimizi konuşarak çözelim!

- 10 -*lyErEk* ulaç, tümcecik ile ana tümcenin öznesi aynı ise kullanılabilir:

Dün akşam **eşim** / (ben) televizyon seyrederek uyudum.

- 11 -*lyErEk* ulaç ana eylemin yapılış tarzını doğrudan etkiliyorsa, aynı esnada gerçekleşmekten çok tarz, neden, gerekçe anlatma işi ön plana çıkar:

Ev sahibi konukları gülererek karşıladı.

Spor yaparak zayıfladım.

Doktora gitmeyerek sağlığını tehlikeye atıyorsun.

Bu teklifi reddederek büyük bir fırsatı kaçırarak.

- 12** Ana tümcenin olumsuz olduğu yapılarda *-(y)ErEK*'in eklendiği eylem de olumsuz algılanır:
Bugüne kadar yalan söyleyerek kimseyi kandırmadım.
(Yalan söylemedim ve kimseyi kandırmadım.)
- 13** *-(y)ErEK* eki aralarında tarz, neden, gerekçe ilişkisi kurulması zor olan eylemlerle, tıpkı *-(y)lp* gibi daha çok ardışıklık anlatabilir:
Bütün eşyanımızı toplayarak kutulara yerleştirdik.
- 14** *-(y)ErEK* eki *ol-* eylemi ile kalıplaşmış olarak açıklama anlatımı kurar:
Ben, öğretmeniniz olarak, size düzenli çalışma öneririm.
Türkiye'ye daha önce turist olarak mı gelmişsiniz.
Sizler Türkçeyi yabancı dil olarak öğreniyorsunuz.
Türkiye'yi ikinci vatanım olarak görüyorum.

ULAÇLAR

-(y)E...-(y)E

- 15** *-(y)E...-(y)E* ulacı tümceciğin eyleminin ana eylemle aynı esnada ama arka arkaya tekrarlanarak gerçekleşmekte olduğunu anlatır:
Bu adresi ancak sora sora bulabildik.
Yol boyunca konuşa konuşa yürüdük.
- 16** *-(y)E...-(y)E* ulacı, olumsuz eylemlere eklendiğinde, tekrarlanarak gerçekleşmeyi değil, hiç gerçekleşmemeyi anlatır:
Spor yapmaya yapmaya kilo aldım.
Konuşmaya konuşmaya Türkçeyi unutabilirsiniz.
- 17** *-(y)E...-(y)E* ulacı tümcecik ile ana tümcenin öznesi aynı ise kullanılabilir:
Dün akşam eşim televizyon seyrede seyrede uyudum.
- 18** *-(y)E...-(y)E* ulacı, iki farklı ama yakın veya karşıt anlamli eyleme de eklenebilir:
Çocuklar düşe kalka büyür.
Merdivenleri ine çıka yoruldum.
- 19** *-(y)E...-(y)E* ulacı ana eylemin yapılış tarzını doğrudan etkiliyorsa, aynı esnada arka arkaya tekrarlanarak gerçekleşmekten çok tarz, neden-sonuç, gerekçe anlatmak ön plana çıkar:
Kadın kazayı ağlaya ağlaya anlattı.
Çorbayı kanştıra karıştıra pişirmek lazım.
Bu konuda ısrar ede ede hepimizi bıktırdın.
Öğretmen her gün ödev vere vere bizleri perişan etti.

XII. ÜNİTE

ULAÇLAR

-mE (+iyelik için) / -mEk için

- 1** *-mE(+iyelik ekleri) için* ve *-mEk için* ulaçları, eylemin gerçekleşme amacını gösteren tümcecikler kurar:
Kilo almamak için spor yapıyorum.
Doktor bu ilaçları sana iyileşmen için verdi.
Daha sağlıklı yaşamak için gayret edelim.
Doktora yapmak için Amerika'ya gitti.
Bir Türk üniversitesinde okumam için Türkçe öğrenmem gerek.

ULAÇLAR

-mEk üzere

- 2** *-mEk üzere* ulacı, eylemin gerçekleşme hedefini koşullu olarak gösteren tümcecikler kurar:
Doktora yapmak üzere Amerika'ya gitti.
Arkadaşlarıyla buluşmak üzere evden çıktı.
- 3** *-mEk üzere* hedeflenebilen eylemlere eklendiği için, öznenin yeterliğinde olmayan eylemlerle kullanılmaz:
Ölmek için/üzere herşeyi yapıyor.
Sınavda başarılı olmak için/üzere çok çalıştım.
Kilo almamak için/üzere spor yapıyorum.
Kış aylarında üşümek için/üzere kalın elbiseler giyinmek gerek.
Bu konuyu açmamak üzere kapatıyoruz.
Adam geri dönmek üzere evi terk etti.
- 4** *-mEk üzere* yapısı ile kurulmuş anlatımlar, koşaç tümcelerinde "gerçekleşmeye çok yakın olma" anlamını vermek üzere kullanılabilir:
Uçak kalkmak üzere.
Yorgunluktan ölmek üzereyim.

ULAÇLAR

çünkü, bu nedenle, bu yüzden

- 5** *çünkü* bağlacı kendisinden sonra, *bu nedenle* bağlacı ise kendisinden önce gelen tümcenin diğer tümcenin nedeni olduğunu gösterir:
Türkçe öğreniyorum. Çünkü/Bu nedenle Türkiye'de yaşıyorum.
Türkiye'de yaşıyorum. Çünkü/Bu nedenle Türkçe öğreniyorum.
- 6** *bu yüzden* bağlacı kendisinden önce gelen tümce ile bu tümcenin olumsuz sonuçlarını gösteren tümceyi birbirine bağlar:
Düzenli çalışmadın. Bu yüzden başarısız oldun.
Düzenli çalıştın. Bu yüzden başarılı oldun.

TERİMLER (Türkçe-İngilizce)

A	açık özne	overt subject	D	dar ünlü	narrow vowel
	ad (isim)	noun		dilbilgisel	grammatical
	ad durum eki	case suffix		dilbilgisi	grammar
	ad öbeği	noun phrase		dolaylı anlatım	indirect speech
	ad tamlaması	genitive construction		dolaylı tümleçler	indirect complements
	adıl uyum	nominal agreement		durum eki	case marker
	adıl (zamir)	pronoun		duygu eylemi	emotional verb
	adıl n'si	pronominal <i>n</i>		düz ünlü	unrounded vowel
	adlaştırma	nominalisation	E	edimsel anlatım	pragmatic expression
	adlaştırma ekleri	nominalisation suffixes		ek	affix
	adsoylu sözcük	nominal words		ekleme	affixation
	ağız	dialect		eklemeli diller	agglutinating languages
	alfabe	alphabet		emir kipi	imperative
	ana eylem	main verb		eşitlenmeli	equative
B	bağlaç	conjunction		eşitlik	equality
	baş	head		<i>evet / hayır</i> soruları	<i>yes / no</i> questions
	belirli geçmiş zaman	simple past tense		eylem (fiil)	verb
	belirsiz geçmiş zaman	reported past tense		eylem kökü	verb root
	belirteç (zarf)	adverb		eylem öbeği	verb phrase
	belirteç öbeği	adverbial phrase		eylemcil uyum	verbal agreement
	belirtili ad tamlaması	definite genitive construction		ezgi	intonation
	belirtlilik	definiteness	G	geçmiş zaman	past tense
	belirtisiz ad tamlaması	indefinite genitive construction		gelecek zaman	future tense
	belirtme durumu eki	accusative case marker		geniş ünlü	wide vowel
	bileşik ad	compound noun		geniş zaman	aorist
	bileşik eylem	compound verb		görev sözcükleri	particles
	birliktelik öbeği	comitative phrase		gösterme adıları	demonstrative pronouns
	bulanıklık	ambiguity	H	haber kipi	copulative indicative mood
C	canlı	animate		harf	letter
Ç	çekim	inflection		hece	syllable
	çıkan ezgi	rising intonation		hedef	goal
	çıkma durumu eki	ablative case marker	i	ikili	binary
	çoğulluk	plurality		ilgeç (edat)	postposition

	ince ünlü	front vowel
	insansal	human
	istek kipi	optative mood
	iyelik	possession
	iyelik adlı	possessive pronoun
	iyelik ekleri	possessive markers
	iyelik ilişkisi	possessive relation
K	kalın ünlü	back vowel
	kalma durumu eki	locative case marker
	karşılaştırma	comparison
	karşıt anlamlı	opposite meaning
	karşılık	opposition
	karşıtsal vurgu odağı	contrastive focus of stress
	karşıtsal vurgu	contrastive stress
	kaynaşma	cliticization
	kaynaşmış biçim	cliticised form
	kişi adı	person name
	kişi adlı	personal pronoun
	kişi ekleri	personal suffixes
	konuşma anı	speech moment
	konuşma zamanı	speech time
	koşaç tñmcesı	copular sentence
	köken	origin
	kurucu	constituent
M	malzeme adları	nouns of materials
N	nesne	object
	ne-soruları	wh-questions
	niteleme	attribution
O	olumsuz	negative
	olumsuzluk	negation
	oynak	non-rigid
Ö	öbek yapısı	phrase structure
	özdeş	identical

	özel ad	proper name
	özensiz konuşma	causal speech
	özensiz kullanım	causal usage
	özne	subject
	özne-yüklem uyum	subject-verb agreement
P	pekiştirme	intensification
R	resmi	official
	resmi dil	official language
	rivayet kipi	evidential mood
S	saptama	statement
	sayı adları	numerals
	ses	phone
	ses uyumları	sound harmonies
	sesletme	pronunciation
	sıfat	adjective
	sıfat öbeği	adjective phrase
	sıfatlaştırma	derived adjectives
	sıralama	ordinal numerals
	sonek	suffix
	soru tñmceleri	interrogative sentences
	sözcük türü	class of word
	sözcük türü kayması	conversion
	sözcük vurgusu	word stress
	sözdizimsel	syntactic
	sözlüksel	lexical
	süre	period
	sürme	continuity
	sürtünücü	fricative
	şimdiki zaman	present tense
T	tamlanan	possessed
	tamlayan durumu eki	genitive case marker
	tamlayan	possessor
	temel sözcük dizilişı	basic word order

titremli	voiced
titremsiz	voiceless
tümce	sentence
tümcecik	clause, subordinate clause
tümleç	complement
türdeş	homogeneous
türetim ekleri	derivational affixes
U ulaç	gerund
uzam	path, space
Ü ünlem	interjection
ünlü	vowel
ünlü türemesi	vowel adding
ünlü uyumları	vowel harmonies
ünlü uyumu	vowel harmony
ünsüz	consonant
ünsüz düşmesi	consonant dropping
ünsüz türemesi	consonant adding
ünsüz uyumu	consonant harmony
ünsüz yumuşaması	consonant softing
üstünlük	superlative

V varoluş tümcesi	existential sentence
vurgulama	emphasis, emphatic usage
vurgu	stress, accent
vurgulu	stressed
vurgulu hece	stressed syllable
vurgulu öge	stressed element
Y yakın anlam	close meaning
yardımcı eylem	auxiliary verb
yer	location
yer tümleci	locative complement
yerleşmiş tümce	embedding sentence, subordinate clause
yeterlik	ability, possibility
yetersizlik	disability, impossibility
yönelme durumu eki	dative case marker
yuvarlak ünlü	rounded vowel
yüklem	predicate
yüklemcil eylem	predicative verb
Z zincirleme	chain
zincirleme tamlama	chain genitive construction

TÖMER-ADP DENKLIĞİ

TEMEL KURLARI	ÜNİTELER	BECERİ	
		DİNLEME	OKUMA
1. KUR	1. ÜNİTE Merhaba	• Basit ve net olarak yöneltilen soru ve yönergeleri anlayabilirim.	• Kısa ve basit metinlerde aşina olduğum isim, sözcük ve ifadeleri anlayabilirim.
	2. ÜNİTE Günlük Hayat	• Selanlaşma ve tanışmayla ilgili günlük dildeki basit ifadeleri anlayabilirim (günaydın, iyi akşamlar vs.)	• Ad, soyadı, doğum tarihi gibi kişisel bilgileri içeren basit ifadeleri anlayabilirim.
	3. ÜNİTE Yakın Çevremiz	• Çok yavaş ve net bir şekilde konuşulduğunda kendim, ailem ve tanıdığım kişiler ile sözcükleri ve ifadeleri anlayabilirim.	• Kısa ve basit metinlerdeki temel bilgileri anlayabilirim (Örn; film veya konser afişi, duyuru, tabela vb.)
2. KUR	4. ÜNİTE Zaman Geçiyor	• Sınıfta ve evde en çok kullanılan nesnelerin adlarını anlayabilirim.	• Kartpostallardaki veya arkadaşların tarafından yazılmış kısa ve basit iletileri anlayabilirim (Örn; iyi bayramlar, toplantıda-yım vb.)
	5. ÜNİTE Afiyet Olsun	• Sayıları, fiyatları, saatin kaç olduğunu ve gün, ay, yıl ile ilgili ifadeleri anlayabilirim.	• Kısa ve basit olan bilgilendirici nitelikteki açıklamaları ve yazılı yönergeleri, özellikle bunlar resimlerle de desteklendiğinde anlayabilirim (Örn; bilgisayar komutları, doldurulacak formlar vb.)
	6. ÜNİTE Bürokrasi Her Yerde		• Giriş formu, otel kayıt formu gibi belgeleri anlayabilirim. Ad, soyadı, doğum tarihi ve uyruk gibi kişisel bilgileri verebilirim.
3. KUR	7. ÜNİTE Gelecek De Bir Gün Gelecek	• Temel kişisel ihtiyaçlarımla ilgili basit ifade, soru ve bilgileri anlayabilirim (örn; alışverişte, lokantada, doktorda vb.)	• Günlük dilde yazılmış kısa ve basit metinleri veya yönergeleri anlayabilirim.
	8. ÜNİTE Rivayet Odur Ki...	• Günlük hayatta ilgi alanıma giren konularla ilgili basit sözcük ve ifadeleri anlayabilirim (örn; hobi, sosyal yaşam, müzik, televizyon vb.)	• Kişisel bilgiler içeren kısa ve basit dilde yazılmış mektup ve davetiyeleri anlayabilirim.
	9. ÜNİTE Farklı Dünyalar	• Kaydedilmiş basit mesajlardaki temel bilgileri anlayabilirim (örn; kaset, cd, tele-sekreter vb.)	• İlgi alanıma giren konulara ilişkin kısa metinleri, basit dilde yazılmışsa anlayabilirim (örn; meslek, hobi, sosyal yaşam vb.)
4. KUR	10. ÜNİTE Medya	• Görsel olarak da desteklendiğinde televizyondaki haberlerin ve filmlerin temel konusunu anlayabilirim.	• Belli başlı kalıp ifadeleri içeren yazışmaları anlayabilirim (örn; faks, e-posta vb.)
	11. ÜNİTE Sağlıklı Yaşam	• Basit yer ve yön tariflerini anlayabilirim (örn; yürüyerek veya toplu taşıma araçlarıyla gidilebilen)	• İlan, broşür, mönü vs. gibi çeşitli yazılardan gerekli bilgileri çıkarıp anlayabilirim.
	12. ÜNİTE Yolculuk	• Yavaş ve anlaşılır konuşulduğunda bir tartışmanın ana konusunu anlayabilirim.	• Gazete ve dergilerdeki haberlerin belli başlı iletilerini anlayabilirim (örn; yer, saat, kişiler vb.)